

ڈاکٹر ذاکر حسین لائبریری

DR. ZAKIR HUSAIN LIBRARY

JAMIA MILLIA ISLAMIA
JAMIA NAGAR

NEW DELHI

CALL NO. ....

Accession No. ....

9
24

$$\frac{9}{26}$$

۱۷۷۹

دیوان سودا

سودا

دوستی

بسم الله الرحمن الرحیم

تیر و بچین و سکی تجلی کی نیانکا
پر و کو تعین کی و دل سی و تہا
ہم و کو سیم شاہ عشق اکلی آشیخ
و کھلائی اچاکی تھی ہر کا بازار
اسکے ہستی میں عجب بد ہی لکین
سودا کھانو کوشت و ت کئی نئی
ہستی ہی عدم کفیس بدی ہی

چون شمع سرا با بون اکر و فانی
کھلائی ہی ہی یچین طلسمات جانا
چون شمع حرم نک حکمتا ہی تباہ
لیکن نہیں خواہ ان کہ چا کو
جب آگہ کھلی کل کی نو موسیقی
مضمون ہی ہی حسین دلکی
و نیاسی کدرا سخریا ہی

دوستی

دوستی کون شری ہی شری

دوستی کون شری ہی شری

بسی در و حسن صبح و صبح و صبح
تو توان بدانی که هم آغوش عکس ی
بیکس کنی مری تو بلی اوس به دلیر
بیکس کنی آگهی خاموش موری
در کبھی غایب و اعطی گفتگو
سختی کی که کی شمع حلیه کر

جایزه هر سه بهی محمد کی
هووی نه محکوبان جویری حضور کا
کوبایه هی چراغ غریبا یکی کور کا
ای هم سفیر فایده ناحق کی شر کا
آواز نه دهل ی خوش آئنده دور کا
دی بسید پوش موکی تو سنا غمور کا

و این سال چو سکی حسن و اکا
سرمه کج هی آکو و ک کسی
چو بکر نزار دشت به شتر
و پستانا کیا جون فی کربان ک

پنجی کت اوسکو اتمه همار غمور
دل کت هوکی ی اکسی سحر کا
ساز سر اگر نهین ابر به
لبای اب حساب جو بهتار تار ک

سند شراب متق نه کستی تھی هم نه پی
پایه زانه تونی اب اسکو چ

مکده سی کرد خراب کا
در محفل و هی اوه نکر و ک

بانی سی پرین و نه زهی کا
نکته نهین هی غمور ک

ہستی کی ہر چیز کے سبب کی قدر
 ہر کسی کی ہر شے شوق کا دماغ
 ہر سہی میں غرت جو حوی کی ہر
 عاقل غریب سی ہو کی گرم زبرد نظار
 قضا کرانہا چو کی میری تشنگی گرم
 حیران ہوں کس طرح سنی ای تر کی گہنی
 ہر دکان کا دیدار تحقیق کی محصور

جہی کیا ہی سنگ کو ہر نکات
 یارب برا ہو ہر خانہ خراب
 لیکن عجیب ہی شراب و گلاب
 پری شرار برقی و شبنم سحر کہ
 دریا میں ہی سنو پہ پہ پہ پہ
 نقشہ ہی تھیک لکی مری انطرب
 جلوہ ہر ایک کی مین ہی قنات

سخا فی حال کس قی کو یاد آنا شمع کا
 حسان وین بیچہ کی تپ پر کجا کی بوند
 منہ کھٹکی اندھنی تری ہی کل سار
 بیان بدستی شب بزم میں سامی جو
 ہین وہ صحبت ہر سی قی
 ہر چیز کی اتنی لی نہ ذکر جاوید
 ہر دکان کی ہر دکان کی ہر دکان

بکری لی بھکیان جیور انکس چا پڑ
 روپی کوی کی لی قیمت میں تپ
 کہ خون دل ہی پناہت سانا چو
 ہمیں ہر تپ کی پتہ تپ کی گہنی
 کہہ کوئی آن تپ ہی حور انہی شہی
 کہ جتنا شیخ کو نہ کو رو نکا
 کہہ میں گرا ہو ہو کو نقار آہ شہ

بروی بری تیری هست دل من شو کا
بچه نی سی تو بچتی کدوری بگور و زو
افتاب هیچ غشتر داغ بر دلی مری
اگر ونگا بلی داغ و ماه به جوی غم

خون می سودا در ثابت مری شو کا
زخم می یارب میرا یا سون کستی شو کا
حکم رکتای طیبو مرهم کا فور کا
هون من ساعش کستی لکس شو کا

اسقدر ثبت العین لای سودا کا بار

مهر و بستر داغ دل مری کی می کرد آب کا
بهیم می رانا کیا می سخا رو کوا می
یو بونجا مری اشک گرم می مرقا کلتا
چمن من خراوس یه کلسار کا آونی

زخم فی دلی ندر کها مون کدی انگیر کا
فسون عشق فی زهر اکا می آب شکی
که چوب خشک می تپن کلسا
بها خاشاک کی ساه ملی سارک
تو هر بیل هو جون بر واته هر کلسا

بدلتی می جگر من یار تا سخوری سودا

ببین می جام کو یا برم من اس

دقت می دات من اسوز کلسا
اگر کلسا و ده شوخ لکی مکه کتا نیستی

پنبه و داغ منی می در چو دیا می
کلسا می صدی مری چور

کمر زنی زینا هیرن که گوی
بهر که شیخ فی شطآن سی که آسمن
کها فی که سی همن نوسعدیت کی

۹۹۹

کلا که چون مینا اگر تر می شنایی کا
زبان می شکرین قاضی شکسته یالی کی
همس جو دی در حرم سی کز غمی
طالع جهر کیا آخر نیران ای غرود
نه پوچی دشتی هر کر زبان تا که کوف
کها او کا بچی زاده اسل قوت و سکو

سدره هوسکی عمر علی جلب
آشناست هو نوسور می حرا بانی کا
ایک کی خوف مٹی آپ کی بد آواز کا

هومن غرق هو مفینه هو شنانه
که جی دل سی متایا خلش لانی کا
رکون نون در پتیری دعوی حقیقه کا
چلانه پشه می کله بس تیری خدای کا
اگر میان کرون طالع کی بار سانی کا
عقل داغ مین تیری ای بار سانی کا

طلعتی جی سی کران رحمت الیودا

بهری می آب می ه کا سدره ای کا

صیا دتیری کردن می خون هر جیس
تا که کی با نو ویر ز بهی سی دانه رو کا
مسیح مسخر موی می مکنون خدای کا

کهنچانه مین چمن می رسم نفس کا
کدیشی کی حبیب می جانی می خون
خداوند لب لبکین سوا هو کی کا

بہ ماتوان کی احوال کو نبو جھو
بروانہ شمع رو بہ ہو کون غیر سودا

مروم فرخ سی ران مرو و دیون کا
شعلہ کی گرد پیرنا کس کام کی

بس نہ کی گرفتار لطف و کامل کا
ہو گذرنہ کیا خاک کت میری ظالم
نکست شمع ہی تو جسکو غوغا کی میری

کہ اس قدر ی ریشاں جال سنل کا
مین بند استی کشتہ سول کا
سوا ی غم کہ می با میری تو کل کا

بہشتاب کی سودا کی جارہی بیاری

نہیں ہی وقت میری جان تہل کا

ہو بہ دیوانا مرید او سرف چہ پ
تیم دل دی میری سودا سرف
جو کی ظالم ہی وہ ہر کر ہوتا ہوتا
فل میری شہب پر کتب نہج ہی ہوا
طرح کرد کاروان ہو چاہی سرف
تو کر خانہ کو مسجد بنا کی تو کتب
سجود ز کی کی سودا بندہ سرف

سلسلہ بہتری سودا کی لہری زنجیر کا
جاکل ستانی زبان شمع سی حکمیر کا
سبز ہونی کھیت دیہا می کشتہ
طرح غنچہ کی کھلی جبت تک بکان کا
وہ نہ کبار سرف سرف فریاد بی اثر کا
ہرمن کی دلکی سی کھنکھوی تیر کا
آہا ک رسا ہلا تہا ملک سرف

لیکن غبار بار کی دل کا نہ دھوسکا
 فتنہ نہ بیری دور میں ہر نہ دھوسکا
 بر صدف میں جا ہی تھا انا نہ دھوسکا
 باری اگر چہ بانسکا سہ تو کہ دھوسکا
 ای روسیاہ چھپی تو ہم ہی نہ دھوسکا

دوبہ خان تو میرا ہی دھوسکا
 حسن فی پانہ کہو مفسد کی کون
 دلی شمع میں ہوا شمع نہ دھوسکا
 سودا تھا عشق میں نہیں سی کون
 سس ہون پہ ہر تو آپ کو کتا فشی تبار

اسیہ تو ان ہی سہ نہ دی رخصت کی چٹکا
 ادھیا باسہ کر بالین سی تو ہر دھوسکا
 ہمہ دل جی بس ہی دھوپا محبت کی دھوسکا
 انوری کا دھنن ہو کر یاد میں جو دھوسکا

دل لگا
 کہ کچھ ای شاہان رفو کر دھوسکا
 سس نہیں رست مگر سس کی انکا لٹکا
 نہ لکھو نہیں تیرے جاؤ نہ ہر کر دھوسکا
 بیکارہ رست نہ شہان میری کتا دھوسکا

نواہی میں بیری گوی کی ہی ہر حال دھوسکا
 اگرچہ چند شہان مگر کی سنی میں دھوسکا

خوشک ہر میں سی لوتہا با لٹکا
 جانی ہر میں سی لوتہا با لٹکا

دائم تیک نظر سی کہ با لٹکا
 جانی ہر میں سی لوتہا با لٹکا

آنگون زير زرين دیده دیده گشت
چو سحر کردی کعبه آفت کو هم بجایا
ایکون کهر بن و کعبه تهنیز اوسن کا
بانیس حبسی کی یا تو خمار الوده
زخم دل پر پی مری تیغ جوشن کا مانع

جا جاست یں پی کی ذہن خاک
باز آتی نہیں گردش سی ہند خاک
گردہ پی ہن کریبان کی مری جاگ
کل من عیانہ میں انکرا سی من
تو کریبان کا نادان سبی ہی چاک

وصف ایہی و سکی باکوش گامت کرسودا

آک کو ہرشی کراپا نو ہن پاک

بال و پر ہونی پنا ہی تھی نمودار ہونور
ہوئی بال نگر محکورا ای ستیا و
جی کو تو گیت رکبا انکھون سن چہر دل
آک کھ کھ شکایت میری دلیں کی گھر
بہت سی بال ہی دل کا ورق صبر و قرار
نہم نمشیر تنگونی کیا اپنا کام
ابہ شمع نرم کہ میں بہم بجانا
شیخ انما ہی جتا و نہ تم اپنا تقوی

تہ میں سحر کج قفس میں ہن لڑا
مشق پر واز نہیں نامہ دیوار ہونور
سندرا ہی سف تر کانی تری با ہونور
جسکی دینی نہیں رحمت و غما ہونور
سبق تارتہ لبتی ہی و رفقا ہونور
یار و ہم دہوند فی ہو مریم زکار ہونور
سنا نہ ہی کی ولی الفت ہونور
موضی ہی گرو جہ و دستار ہونور

تری دوری کسی حال بی سودا
خودت عالی اوستی پیشای رگهی دین
قبس فراد کی نام کسی تو حکم نیست

مین تو دیکه نهی اب کو تر با
اسر قیامت سے نهی تو خبر د
دشت من خاک به رونی هر کس

پنهان و دست در نهی آتا هی کام نواز
و ده دن کی که حبس پی بهی بهی غور
از کس آب بی بی و نهی شیشه
آتش به نهی ساجینی که جو بدن زنا
پساری هر یک وقت که موقع هی لیکه
سنتای دل جلو کنی که بر بخانیو
خوابی که محال جو نهی تک بهی کن
تک جاک ای بی ابر و شرکان دیکه ای
کل کو چمن من شایان بران نهی غور

موند بر خط آچنا مکر و صبح و تمام
به خلقی ره گهی هی تری اب پیام مان
بهاکی هی دیکه تی سی لاکه کام آزار
همی نوید که اب هی مجله او بر حرام
ایزم هی اب ادا هی تری او بر نام
ظالم ادا کنیز هی تری غلام ناز
کرتا بهی ی کرد تیری اتهام ناز
مسجد من اینی صفت به کر هی و نام
کرتا هی تری اند بر جو کجه که جام ناز

سودا خرام قدر کو تری دیکه یون ای
هی رستی تو بیکه هو بهان تمام ناز

ساق لکھی ہزار ہی دلیں دلیں یہ
کچھہ ۳۰ جنمیں آگی نہ کہا میں جو نیم

تو منو سے ہاں دی او میں کہوں نہ
آب روان کا سیرک سو ہی کہیں

رشیان کویت اجروا کر کی ویا در خوش
دیکھو ان اکھیاں کتک مجاہد کو کی

باغبان ظالم ہی سویا ہی ای سچ خوش
ای سہا نو می سجد میں رو کاں بھوش

بہری ہی کیا جا بخت ای جری پوش
نک پہ نید زیر سفت فلک کیونگی سو کن

یہاں جسک دیکھی سو ہی کھن دوش
ایہر دہل بھی ہی او دہر نہ دوش

کو اب نہ مجھ غریب کا لین پاشی شمع
پروانہ پرہون میں اثر عشق حسیل
آنا ہی ہی میں یہ کہ قدم تری چور کر
مجھ پر نہ تری جسم نہ کلا ہاں کرم

دل ملک کی چھیدہ جلی ہی بجای شمع
کیون منفعل اوسے نہیں کرنی مظہر
کر رہی جو تینک ہم سو کی باہی شمع
جنہی ہی اوسکی آب کو آگی جلا و شمع

تو ہی ہر دم میں کہہ لطف پیاں کنہی شمع

خوبی نظر و نہیں جہاں کہی وں کہی شمع

کسی و تها زخم سستی نمی گزاید که خفیف
در آسایشی من یار و یار دهن من کی
بستی یون می که این طره طویل است
سوزان ز غارت می و لیکن سودا

چشم بردان من ایستاد نشان که
کامل سطریم یک گشت نشان که
حسن تو اسامونه ای بی به کمان که
دراز جود لیس ای ای سوکمان که

خرد مهری سستی تا کنی می سوزد
و ای سستی تا یی میل که چکی بود
بیل خوش نغمه هون یک او گشت
خوش که بوس بزم من دود ای می
مملکت سارین باور که سلیمان که
را اگر که می یار می سودا که هول گشت

کرد یا ان طالعون فی ملک و ملک چرخ
خوارین کوچ که بوی تو بود رسوا باغ
ناله مرغ چمن سی کم نهین فریاد زار
دیده مینا می روتا می جوت تا ای
کوشه خاطرین اسی می جو که محک
شاید اسن یوانه کا طلعه نسی تو باو می

ای لاله کو فلک فی دنی محکوب
در ماهون جون سپند کهین چنگ
سینه سی سوز عشق ز ما نه که کب

جهانی میری میرا که بیل هزار مرغ
هی سوز دال میری سستی به تو زار
نا بهوت که حک که بهو صای بار دواز

حقانید شرد و نهی نوپوشی نوپوش
د سوز عاشقان کوئی سودا است

هو جاوی و لیری کار او سسی دوی
بر وانه تن مری نووه هو شمع و قیغ

دیکورون هون یون مین بسیم هجاد
غزو کیمی است پر نکمونکان مت دیکو
تواند هم قیاس کن نه لحاظ دام
خود و هم تعدی و اندوه و درد و غم
سپاهان عالمه سبب هی نهایی برای اثر
تابش هو کیونکی خون برار و برادرین

هون صید و وقت دج کی صیاد کیطرت
لیکن کبھی تو میری ہی فریاد کیطرت
هوس کنی قفس مین دیکو صیاد
مالی مونی هین اسدل نشه دیکو
مین دیکنه هون تیری ہی اموال کیطرت
بولسکی اهل حشمت و جلال کیطرت

سوز انوس غرگو غزل و غزل هی
هوتا هی نمک و میرسی او ستا کیطرت

زین تبا سبب که میرا بید او کیطرت
بمشورت کند کی تیری طبع روزگار
برگ ایستد نیک سخن او و کان هر حرف
در نورش زنی و نیک و نیک و نیک

خون به چلایان سی سوجا و کیطرت
آوی نه نازه خوزکی ایسا و کیطرت
بولی زبان تیش نه فراد و کیطرت
تری ستم رسیده کی فریاد و کیطرت

طره کی و سطلی بی بند چوشت نه دله
بجانی نم نه کلکو نه نم کلکی ریشناس

قمری کشتی بی کانی شمشه و کطر
مونه کرکی آکسین کولیان صیا و کطر

خون کر رایی جوشن کر جان بن تری

سود اندر نگه نشتر فساد کیطاف

خط آبکا به محمد سی و هی دهنک تنک

سناهی حسن کعبه وه میرا ذکر الکیار

دکمه هی محمد کون پی کلکی سین تو برنجی

سی سی هوا بند ریط که جون چه هم

عالم سی کی بی سنج مکر ایک محمد سنی

دیکه بی نه محمد کون تا لکری تنع بر نگاه

و سبا هی میری نام سی هی تنک تنک

بها کی هی و النسی لاکم هی و تنک تنک

ویسی هی کولیان وهی سنک تنک

رهنای محمد آسای هی و تنک تنک

جهری وهی عبث یکا وهی تنک تنک

بیان هی میری قتل کا اسک تنک

سود اندر نگه کجای ده اقام ناری ما

محمد سی هی دادا کا وهی تنک تنک

چنک دی هی عشق کی کشتاری نری

نیک کجی بطیم دکی هی ای بر سار

لاله خور وینس هی خون نی خور و کجی

دکی هی جون شعله فاکوس برامو کجی

آشبان بر اهر کجی کجی کجی

جوشنه نا کجی کجی کجی کجی

کر نهو پانی دل و سکا خوشی اینی خوش
بیج عین ہی دہوم ہو رکی دلکن نہ غیر
نکستہ تو تو نہ کر کہہ کار نہ چن
کو جا آئی کسی نہ بن پہلاکت ہی بخ

کک اوتی تری گاو کرم بی بر سر
پہ کمال اور ہا ہین ہر کی ہی شہ
صبرت لبسی تری ارسس کی معین
یون چمن میں کل نظر آتی ہیں جون چمن

کری ہی ہری دلین تری جلوہ دہری
کس رنگین دیکھانہ تری رنگ کا صفا
ای شیشہ کران دل کوئی تو نا جو بنا
ہر مرغ کو ہجان کی نامی کو تولینا
یہ اک سیر آج خداجانی چمن کا
کس کلین بہ حلا آئی کس سبب

رنگ
اس شیشہ میں آت دیکھانی ہی تو
سب رنگ میں ای نو بہ تراستہ
بہا کری ہر اور ہی چھ شیشہ کری
مالی کی کبوتر کا میری ہی حکری
دیکھ آئی ہی کب جا کی لستہ چری
دکھلا فی محکوسری بی بالی پری

کر جا بہ بریانی کو خاکستر ہی سودا
ہوں غم سفید از سی نوی بہی

آج شیشہ چودگی کمال
نکستہ کی آج سیر کی طرح

آج در پر تری پرا ہوں ندال
اپنی ہوتہ ہونکو دیکھتا ہی لال

میرزا علی سہی نعمت خان

شیخ بہن دار ہی بر تو باجی ہی

دار ہی ملا کی جون کہون کا کیت

اوسکی فاست کو معن کشت بہن

دی ہی دولت فلک بہن لیکن

بی مری دلو دیکھی اپنا دل

اوس شہور تری اسکا حال

کیا ہی ای سخری بہن تیرا حال

کیا کی کر کی ایکنا یک ہاں

ہو کئی سر و کپتی ہی نہاں

ایسی ہم لین بہن کیا ہی سہاں

سنگ کی مول یہ کی ہی لہاں

میوہ نخل امید سی سودا

جنا چاہی تو کہا یہ پور دال

سخن عشق نہ کوش دل تیاں دال

دل ہی بظلا اسپید چشم کی خواب

ابھی جب کی ہی تکی شور قیامت

کر کا میوہ جمع دلو بہن حرف

شمع سان روسی کہو کہ نہ بہاں نہی

دسترس ہوئی تو کر مہر کا طرہ تھری

کوئی مہنی فی سہی کہہ دلو کہو نہی

مت تشکدہ اس قطرہ سیماں دال

سخت معشوش نہی ہی سہاں دال

صبح کا وقت ہی ظالم نہ خضر جوان دال

بہر کی چشت بہن اس کہ نہی دال

ہم ساسی کا اپنی رہ سیدناں دال

ساقی کی ساہنی دیکھ شہر بہر دال

شیشہ قدما ہی خاک رہ ہماں دال

اس کا روان کا باری کو پاک دل
اگر فی ہی قطع نرہ اسد زخم پس

تو از ہر جرم پس ہی کہ جن آہ میر دل
ای یوف ہی فلک تھی کہ چھ ہی ہی

یکدمت اگر زمانہ جہانسی نہائی گل
کہتا تھا اس لہی میں نہواشتا کی گل
دیکھی اگر صفای بدن کو بڑی مہیا
میں اور عند لب لب سی بن نصیب
ہی شہرہ درد یون کہ بجز حکم لحد
- ہنسی چھستی بن جو بہر ہو مرا

میر کو ماری ناکت یوی جب جای گل
ای عند لب دیکھ و نہ آخر وفا کی گل
کہو لی کہو شہم سی بہد فبا کی گل
مہر پہر شہم ہی او پس بجای گل
کوئی کسی فرار بہرگز نہ لای گل
ہسنا ہو اجمالستی ہرگز بجای گل

سودا کہی ہمارین وضع زمانہ دیکھ

ای وای وای میل و می ٹائی گل

قاتل کی دل سہی نہ نکلی پیر سلام
نہ سہی یون ای زمانہ منفصل
سہی سہی ای زمانہ سہی بدل

ذره پی ہم تر بہی نہائی کہ سلام
آتش دیانی دام کہ تو پی سہی سلام
جہ قافلہ نہکی تو ہو پاکہ سلام

آتش کو رک کل کا صبا تو فی ہونے لگے
جلوای آتشیا کی مری خار رس

سودا ہو سی ہی سین زلفوں میں اوسکی

اس درت ناسا کو ہی کیا سترن نام

میں عرض کرتی ہوں سلام کیا	مدعا سسی پی ہو اور جام کی
ول مالا کون میری کسی بھی کرشم	کوئی یمن رہو اپنی اسی کام کی کام
سچ جن میں کہ چشم نہ ہو کبھی کوئی	صبح تک مجھے ہی شبنم ہی پی شام ہی
کہیں نہ افسی جلی ہر ایک جگہ ہو اگر	نہ ہوا سکون تری زلف سے فہم کی
چشم خورشید کو غرقہ سی تری دن	رات ہی دیدہ شبنم کو لب بام کی
گر اکیدا کہیں عجائی میں تو دل کا	لیجی من مانا اس شوخ گل انہ کام کی
ہوں اسیر اسکا جسی بعد گرفتاری	نہ گرفتار سے مطلب رہی نہ داکہ
ہی میرا یہ زبان کہنی لسی اب ہم	جنی بابا جوت (ا) اوسکو پھر نام کی

جو میں آغاز تیری کام کا دیکھا سودا

وامی وہ دن کہ تجھ سے ہوا کام

اب سرف تری دگر می شہ جو	چناک غریبی جو ہو کی تم سے جدا
ہری دی دلین تری استعد مجھ سے	کہجا نہیں رہی کہ نہ کو ہر نہ

دیر که میری وفا کری هی یاد
 سینه هی کون کردن کسکه کی جاوید
 دلی هی زلف کو تیری کهور خوشگ
 چپ باد تبه میری نین سه می اصل کو حک
 کشت هی میری نیت و تبه تلاش ز کو

سوغایا نه کهو اسکی اور بوم
 جوار و بختی هی جهان من سوجو معلوم
 سیاه کر چه هی وه هی بر بسی معلوم
 دوا میری وه لبت شری هی معلوم
 هی و سل و ویرا میری جستجو

سخن تو یار هی سودا بر این بیتی
 دلی جو چاهن به انداز گفتو معلوم

کب می سی او فی میری دلکاشانی من هوم
 لک کهو لاکر سه لک شورش ملع
 یی وه خورد لکای تی آبی سار
 قهر من به قمارت من خوش انامی
 دلم به من کهو ز تیری لک بیل شک

شومای جسکی لک کعبه من تباری من
 سخت دیوانی فی کی رگ کسل جانی
 ورنه کب کیا هم به کر فی شهر و دی
 جون ملال عید هی میری نظر آبی من
 هو لک شو چه وان اطفال دلو آبی من

کب سی اسید اشراک بن من تین
 غوغی کهو زلف که هلی می تملانی من هوم
 دلم کهو لاکو کی تبه رهی صبر کی هم

کہتا خاکل کوسہ کی کرونگا کسوف
 دیکھیں تو کسکی اکھنسی کرتی ہیں
 ہتھاکوئی نہ چھانوز باکسی نہیں
 قاصد کاب نہ جلتی من بہ کسکی ہری
 تانکھان ہی سوز طلب دل تنگ
 بہان یک نظر غم ہوں کہ کتنی من ہری

اب نوشتنی نہیں کوئی بکر
 تو کس طرح سی روسکی ای اور ہم
 ہی برکت بر نہیں کوئی اب شو کہ ہم
 دیکھی نہ جہاں ہی وان نامہ کہ ہم
 کہتی نہیں ہی جمع ہی اس جگہ
 باریک و ناتوان ہی اب روسکی

سودا کہتی ہی کہ کسیکو تو دل نہ
 رسوا ہوا ہری ہی نواب بد کہ ہم

جان و عقل ہر شہم در دہ ہما
 نور شمع نیم ہم سوز دل پروانہ
 لی سین جانی ہوں بیوان کر تانی
 فیض سستی کا دیکھا ہمنی کہ ہر
 فرصت اکل و شرب کا پچائی یہاں
 کہ یک جہکی سی سودا ہر من لوٹا

ہی کا کیفیت ہیں شور مرد
 رونق آبادی کی ہم اور
 شب ہیں تری شہنا ایک ہوں
 جاری سجدہ شہب کم کہ ہر
 کی کی عمرہ جولا ہی اب ہر
 زلف نہ کھلا نہ کہ ہر

دلبر پرورد چمن میں آنکھیں نہایا دم
خندہ بکری ملک فریاد بلسلی انو
ننگ و فک و موافق کلبہ جی فیک کی هوا
دیر چو کر تہای گزشت کلی لکشی گزی
بسبب ہی بخود کیا اپنی قوم کا فطری
نہیں بکل سکتی سہری سہری کی ہر فو
وہی ہون ملے تیرا مودا کا ہی رچرچا

لی دیدہ ز جہر کئی ہسم
تجہ عشق میں روز خوش نشین
تیرا جو ستم ہی او سکی ز جان
برقہ ملو رہی تہا کونہ کی
بہرہ بان بہ آریجے
وہنی بھی بیک شوقی
حد بیانہ کی کو یہ خبر ہی

کنت رخصت دی کہ ہوں کشتی بادم
اس میں جی جی جی جی جی جی بادم
وہین بڑی لہی جوں نقشش بادم
عید فریان ہی جی دی سن بیا گیا
خانہ ز جہر کشتی میں سدا بادم
عوق غری کا طرہ کہتی ہیں مادر
قبضہ سی تری نہیں ہونی کی ارباب دم

وہری جوتی خشک کھم
دیکھ ہر ہی ہی رتی کریم
ایسی ہی نور و زکر کئی ہم
کودیا جہرات کئی ہم
تن تہا کو کداز کر کئی ہم
کرت نام نہیں سچ کئی ہم
اسیرم سیتی کہہ کئی ہم

آنکه کون چندی میلیل جن من دگر در شمع
نه که با کسی کجا که لطف می صبح جن
تری آبی و سی خورشید که موندن
بیدار کل تو نه هستی ما می هماری می مایی
چکر تری می کرد الا کون کجا میهن می
چرا که یک میگوشت من می نه از کفر از کفر
که میلیل می می کشن من می که میگوشت می
چمن من دوت خست من کون کجا
سپران آتونی سپهر روشن می
به بو یا سنگی و دهین می می الواس
مجهری وضع جهان اسس یک می محفوظ

که و دهان پاک کل حس می کرنی می
کل بر هر یک که می روید او می
چمن حس می و نه کون جانی می
سارونی می که می حس می می
بهلا میلیل می بور می می بر شمع
سارونی می رنگ کل که میهن می
خبر می سکون کتی می میهن می
می بر کل که جانی می است که
که می می عشق که محبوب بر می
تو که جانی می کل که که می
به آخر می که میهن که می

تری می دکنی که آوی جوگام
که که می خفت انسان می

تو خیم می بر می که می
که می بسر آینه می می

خوگین و دل بر زبانه که می گفتم
مهور آینه کرد اس غم سنی به یون
گرفت لاکه اول ای غوغا کی صبا کف است
پیران ان لغون کا یون فسیه ای جی
ی بلوریکه کبرکای ر بیل ای کلشن
و سی کوک سانه سی تم ای جی جی
سای السو وانی یا نه جو یه کاتره و

سیر کشتی کلشن و جی یون
خود ای کی کبک به یون ترن اس
نیش کلشن جی سی ای به یون
علا و جی کلشن جی یون
عنه کلشن جی یون
نیش کلشن جی یون
اگر سودا که بهر ای به یون

نیش کلشن جی یون
دل سی یون

کلشن جی یون
کلشن جی یون
کلشن جی یون

به کلشن جی یون
کلشن جی یون

کلشن جی یون
کلشن جی یون
کلشن جی یون

و اما سودا نو آخر خسته برده

نیش کلشن جی یون

چون من کس کی ہن پر ہوں بیان
نہ کہہ نہ بتا کر کہیں مہر و ماہ کا
سود کہہ تو کہی کہو کہو دام میں

توئی دوسری ہن غنچو گلی سار کی
بہن سیمہ و زری ہن دو نور کا بیان
سکھتا دیان ہن دیکھی میری نظر سے

فرار دوسری و دیکھی سود کا بوجھ حال
کیا کیا کیا ہن عشق یا خانہ خرابان

یہ من کہہ کر کہیں وہ سری ہو لی ہوں
ہر بت ہی لطیف و ہر یک سخن نیا
سیرت فی مثل آئینہ موندنی ندن کہ ہو
انداز گل بہ ہونہ فبا اس فرشتگی
سانہ پہنچ کہ تجھ بن اب بہ ہار سی
کئی کیا خرام من کہ اب صبا
کیون ہن نہیں ہی لکھو لکھی کا دیکھ من
کہ چاہی بھی نہیں سیر اکت رخصتا
جون برف ہو کئی ہن خاکستان بند
ہو کہ دل صاف نہ تھی بھی خوش

دل لکھی دوتی ہی جو تواب سے لوتی
ہر آن ہی کہنا یا و ہر دم تہن ہون
آنکھیں کسے نہ دید کو تو ہی جو کہ بیان
جون خوش چہو کئی بن پہنچتی خوش
برقی نہیں گر کہ بستی ہن کہ ہر دم
لا فی ہی بوی ناز سے ہر ہر
مکان کر کہ بیان نہ چہر
نس پہن کا خونیں چاہیں وہ
سبت انہو کی گرم ہن کا مل کا بیان
مست زبان چہ کہ بیان

نظر آتی ہیں من نہ فی جہنم ہوتا کی گشت
یہ کہ کھنڈر میں کتب لا ترا ہو سزا جہنمی
بتائی دہستی سی مظلوم ہر دی کو مگر ہو
بوسہ منزل دعا دے دو مومن ہی سودا

روشن آما عیان ماسم کل احوال کی ہیں
جگہ ہر وہاں احاکم سے اکتی ہیں
یہ ظالم مار دالین بات کرنا جس کی
سمجھ کر جاو مرنی ہیں ملک شریک

نونا سودا کتین فضل کیا کتنی ہیں
جس کی ہر جہا میں دل خوش کی گشت
مختار کے نیچا میں جا ای زہر
ہر اس بات کو سن شاد ہوا ہو کیا

یہ اگر سچ ہی ہو ظالم کسی گشت ہیں
رد و باقی اور اتنا ہی کہا کتنی ہیں
ایک شیشہ کو پی ثابت رکھا کتنی ہیں
بوجہ ہی اہل دلونسی کہ وہ کیا کتنی ہیں

وزنم کج سی سانی چون سے کتنی ہیں
جس کی ہر جہا میں جو تہ کو منم کہ یاد کر ہی ہیں
کلام اس کے ہر حال پر سن میں شاد ہیں
چون یہ کیا ہیں کم سچ ہر اور

خود شاکل کیا جا ہیں تو آہ سرد ہر ہی ہیں
سیان ہم تو مسلمان ہیں خدا ہی کتنی ہیں
قدم پر نہیں کسی میں دین کتنی ہیں
کہ جس پر بات دین میں سیرور کتنی ہیں

سپاراکسی کجده نوح دریا کی دوانی
نمین کسی مخون فی دین کو باهی ای
کسیه دیک ایدل کنجی چشم تر کر
طرح جوئی انسی بکری کی نظرون سودا

کونی وار سکمان بخر حکمتی تهرنی
که ایکا موتو نوحی مینا تری جوهرنی
بهرت سداوئی اگو جو بس حسی سر
بهی غلی خور حسی من کبری جوهرنی

کس طرح سی دهن پس باغی فضا
حیرت سی آینه کا دل کیونکی هونه بانی

کید هر کی ده سانی ده ابروه هوان
شانه حضور اسکی زلفونکی لی بدین

جبهکون نهین بی دین تری اکیون
سنگر در اشک بر حال یون کہا

برنی انری شوق میر آه کہا کرون
نوتو کس طرح نهین دخواه کہا کرون

دانشد هورمی شیه که حساب
پس درک خشک آسبا و تحمل حسی جدا
جدید طرح که غلبه دوتا هون لی حلی
اما اعتبار مودیه کللی بی نام نوا

هی زند کیا سیه اپنی دکنو محاسن
هونا هون ناله کر تا هر سو خراست
هون حبیب جلدین دانسته که کونک
کر تا هون حسی سیه بی نام

مل جوجو چاهتا هی سودا کی زندگانی
کجه بیطرح سسی او سکو هی انظر ان تخمین

کمی آبادی بسی هی کانو
تخمین اجوی رسین ایتی کانو
یاد کر باغبین نخچی ساقی
روز هم اوی تهر کی کهنه
دانه دانه کمر سی سکو هی
ایس اهو کاکاس ته هوریدو
چنی سجده کیانه اوم کو
شیخ کا پوتبا هی بانو

نوبت قیس هو چکی آخر
ابو سودا کا باجها هی نانو

نخ کی می بمنی جوش دکی هر می نشسته بن
تشته مفت نهین دل سسی خیال رخ
بر وایه یاله مری دسی کوی
یانش کی یانی بر ااب
روز صحبت هی که ساقی نو بهد کده کده
نیشکلی نه بهد بهد هی که انیا هر دی
دین هر ای پیری به کاضال افتار
شور قفل هی آب آه سحر می شسته بن
اتری هی لاکه سنو سی بهد بر کاس
لاور نشسته کوی بل و بسی شسته بن
کجه ند کجه بن کج پرده در می شسته بن
کجه خرد ار که اش می بهر می شسته بن
کجه حکام بن بهر می بهر می شسته بن
بند بهان آکی هو الک بهر می شسته بن

دود جسمی کی ساقی ازل یا قسمت

نظر اید هر چه بر آید

دل میں جس رنگ سے سودا کی گزرتی ہے

روح ہی کر سکے جلوہ گری شیشین

کاشن میں نجد میں اب بھی شریعت میں

کار بھی قضا بقل میں سہی میں کمر کو

زار کا دلی ساقی وہ جو سیاہت

رفا رو بکھنی موتم ان خوشقد و گلی ای

ان خونہ احشون کا یہ انداز گفتگو

ناوکتی فی سید بخور ازمانہ میں

کھو کر نہ جاک جاگ آریان دل گرون

نہیت دلیل فلسفی ہی تک کا گلو بکہ

کلیں دل سجد کی تو چشم طبع کو کہوں

چشمین کنج کنج کیا قد کو چون کجائ

بیاہر ایک بات میں اپنی میں یون بھی

ماند لاله ان ہی بریز جام میں

لاوی ہی شاخ سے برپو وارد اکم

نقش کنن کیا طبع سہی میں قید نام

تہو کر لگی ہی دیکھی تین جس خرام میں

سودا کا بوی خون ہو جسکی کلام میں

خبر ہی ہی مرغ قبلہ نما شیشانہ میں

دیکھوں ہوں نیما ہر بعد کو میں

نقش دغا حیرت نہیں کچھ سہی

توئی سنا ہی دلم جسی ہی رہے

میر مراد پر نہ تہا یا نہ شیشا میں

معنی کو حیرت سہی شمع میں

دست بگردان تا کوته نوین کردی سپهر
هم ساجده ای ایکست خورشید میهنی

لهندی مندی مندی مندی مندی مندی
بهوشن تو دیکه یا آیه خانه من

سودا خدا ایک در سطحی گرفته محضر

این تو نید از زکی نری فزاین

سجده اگر ضخم تو بین دگر گشتن
عون تا کینه تی بین نری سیکه هوشن
گذاهی آتش هم بری مرسی بار
هرگز نمر تو مفر فیدون کی شکست

یوح اس خد الکونج بو هوشن گشتن
زاهد بهلا عیش کمان هی هوشن
لبیکه زده و متا که جوتهامه نوشتن
جاکر که اپنی دوست اند نوشتن

سودا کو شمع زبم جو گشتی توای بجا

هی اشک و آه سوختن اسکی نری

محمدا شمشیر گیکشکی هی دین مقبول
تا ناپه دکی چین من کسکی
یو بهاد آمی چین من تو چین کما سودا
دست بگردان تا کوته نوین کردی سپهر

بر کئی آه بهدشته حکر مجنون من
عفتش لب لایا و رق گل خون من
اینی جی سبی بهد عداوت می دل کردو
نکستین مادی هی می کلون من

عاشق کی کج چشم روی بن ہون
ہداری نہ براد تو ایک کون
چپ کر جو کہیں تھو یک دم ہو
بہ تو نہیں کہتا ہوں کچھ مجھ کو
سہنا نہیں خط آنی سی کوئی ستم

میں چند کشتی ہوں درون آہن
کس طرف کا سید بہ جو کہ ہوں
ہر اک ٹہنی آکی سنا ہی کہوں میں
جہوتی ہی تیرا ہوں صنایع یوں
سودا مگر ایک سون بالہنوں

خوش نسن ہی کیسکو اگر چہ جہ ہوں
جو کر دہوں تو رہوں خاک پا ہی شمع

جلنی یہ مجھ سے دل خن جوشد دار ہوں
ہوئی بہ کہ دل مور کا غبار ہوں

بہن کشتی ہیں سن سون کی نظر میں
قدرت اور وکلو ہی سرگرم سخن ہونکی
کلام ہی چشم کا نظارہ نہ ہنا شب
ہشتم لاکہ بہو یہ سودی چشم

سویتیر ہوا تا ملک کو دہیں
نہن ہری کا دم سرور کی نقد میں
آئندہ خانوں نے سو کوئی اہل
کو پی بہ جب نہ ملا کوئی و محو

نہن کلام ہی میں سب کو کج
کون سمجھی ہی مری کہ میں ہم آہن

کوئی کہیں محفل خلد نہ سب کو کج
ہو کائنات تو کہ خلق میں نہ ہوں

نفس منور می شود که جوهر عالمی
دور و مدبرین تو را کرب

شعر بهشت نظر آید به و ده کرب
سود من به شکل ملاقات است و من

بوی کی زبان کو اچھی سم سے جانتی ہیں
غنیہ کہیں ہر گز پہچان نہیں
روانہ کو پوچھی کہ تو بس کس نین
کچھ شعر سوار تھی اپنی من ہم مدھی
مجرور دل کیا ہی محفل میں تھکا مکی
بہا چرخ دل کا جسم ہم سی پہ کیا ہی
تو نے بابت میری کردی تین تیر
میں سارے انوہی کفر ای سکندر
نیت کو ادا کر دیکھیں وہ ہم سی
کیا شکر و کیا شکایت اپنی ہی شکل سی
ہزار و ہزار جنہوں کی کوئی قضاعت
وہی تیرے پاس کر گیا کہری موجود سی

وی آپ کو کہیں خوشنود جانی ہیں
واشد کی ہم ہم تو مفقود جانی ہیں
ہم راہ نامہ بر کی مسرور جانی ہیں
ایک دن میں غم دل افروز جانی ہیں
بیر و غم نہ لگی اپنی ہم عود جانی ہیں
ہم کھر کو تیرا لکھی پرور جانی ہیں
اب تک اس سخن کو مسرور جانی ہیں
جو مرد شکر ہستی نابود جانی ہیں
سودت کو اپنی اس میں موجود جانی ہیں
دونوں ہی آپ ہی کو مفقود جانی ہیں
یکے کے ہونے اگر وہ کو جانی ہیں
وہی تیرے پاس کر گیا کہری موجود جانی ہیں

عجرو غرور و نو اینی این دانی
چون بیک کی آنگی اس کی سر لو این
سودا سی یہ کہ این تری مری
سنگو برف مجوسی بولادہ آکر

ہم عید سی جدا کب معبود
ابنی قدم کو اپنا مسجور
کرنا دعا دواسی ہم دودا سی
نہر ہم پر یہ ہی مسجود دانی

بکین ہدوہ دعا ہی جسکو در اثر کا
کو اندکان آئین مرد و دانی

جستہ زور کی گنتی طلب شبن
نحت دل کر کی این کس دن میری
ہی بھی ای ارد یا بار اتنا شبن
آگشتن ہی نام کو لیکن ہمار حال

ایکدم انسی جدا ہوتی نہیں آستین
نہ نہیں ہوتی ہو سی کونسی شبن
نچہ کھلین گی گئی چار و یکا شبن
آسمان رونامی مونہ پر دہر کر شبن

نمکو ہی سودا کجہ اپنی تھواری سی شرم
برق منی ہی چھی رکہ مونہ بہ جب شبن

عاشق کی بھی کشتی تین طرح رہن
کل رکھن آنگو سی کوچی من مری
کشمیر سے جا کہین نا شکو نہ ناہر

دو چار کھری روناد و چار کھری
کجہ زور ہی آستین دود و شبن
جنت من تو ای کیدی ڈی ہی شبن

خوبیون جان نقش دیوار حسن
کجای کلامی بیه سکو یون کدزی عطر
نه کس کی کانوسین تکی یلواشی
هم بر هر کجای هر کی صبح و شام کند
سخت دل که می خوانین جای کار ای

نفس کا نام کا هرگز در کار حسن
اس هر دم من تب نهی کوفار حسن
کس آن زدی کا دامن کشی ای
مستیکه بی کریم سی او شبنم
سم اگر هونی تری کا که دال کار حسن

نفس کل جانی هی سودا بکد کس
بمن صمان ای کونی دن کجای حسن

که چسبیده اینا هی کمان هی کسین
رزد بین بگو هی نظر آتا هی
بر پس غمی شوق کی هی ای غیل
ز به کارن بغل مسج لئی هر انون
که همیشه تهرای کی هلاک کردن
به اسهی من نایک که ای آوار
یا بر تهنه نکایون کهنی

خطره که بار میرا ورنه کمان هی کسین
تم بهی تک بهی نو صاحب نظران هی کسین
ورنه بهان کونسا انداز قفان هی کسین
کجای غل انکا بهی اسس یثیر ان هی کسین
موسه بر کتر ای خوشش کران هی کسین
نوی رهنی کامین بهی حکان هی کسین
کجه نمی عقل سبی بهی بیان هی کسین

بکرمین قمر فریدی در او پرچم
 حلقه زن بود یکبار اکو سی

جو کج بود و محبتی بکن بر روی زنگین
 و در جاکلی انداخته بین زوئی کس کس
 چمن زار کاین بیان کردن کجا میشد
 بولکانی تر از فستق حبیبی اولو
 ای کز زاده ده آبین کشی لایوی جوان
 بر بیای ختم تلی سسنگی جانم بنفسم جگر
 کرون قوبه زده سی من اگر نه کجاست
 اکی بودی کوه چکوه هم سببی من

کسین حبیب کی بود کوه سی تی جبهان
 بر چینی سنی کز انون او بی کس
 کوهی کل تا تو محبتی تو به زری خوشی
 کوهی ببلان من دیکه کوهی جوی
 او بی حبیبی کز نقاب من نه خود کجاست
 نری سره بهی تو زاهد بود عمامه کش
 بخت بس کز تو کوه مصری تو سر
 نجوی نهدن دیکه جود اکدم

موسم کل سی کی کج به دل شادین
 آه امردن تا تاج تنک و جاکو ورنه

تاب رو در زمین طاقه
 کیا کما من من نهماری کجاست

بپاری نهمار کجاست

کسین بر زنگ که

گرفتند که چوین گشت

دل چاهستان گیتی مهری عجب

ظاهر بد و کینه کا کینه سبای سن
سجدا کردن نه کنه کی تری نعلی

آی که تو خواب من سوخت
ایسی ناز عشق کو حجاب ہی سن

سببتی جهان کی کجای اس کین
کوشش در عا کا امارا ہی ای قبول
بند و رسم اس جنم اگر شمار
کوشی ہی میری تو بر افشانه کین
باز چاہیں یا حال کو میری دین

بند فکر توین کہ یہ ہمارو روین
دست و سبب ساری بلی توین
ہی کلین آئے رنگ و فکی توین
مین در دل کہا ہی نہ کہا توین
پر واکہ سی بانو کئی اس شمع توین

سوداگر تا کاشش تری سفت بار

اب جھکوا اس سر آئندہ کو ایکار توین

کے ہی تو بہ چڑا بد کہ چکاو دین تو
بہر ہی ہی می ہو کھا عشق کی
خوئی دوستی غیر و شہنی میری

کھاوی خم ہی میری موکھ چوین
بہر جام زہری چاری کج کین
کچھ کچھ کچھ سی سطر ویر کین

کجای دی می نمی نشینم و بس
و تو که بهار ای آب خوشی مبر
که خانه که در آن می سیر کی سودا

خوبی ای اندرین کجای می نشینم
موش را و سگ و ترانای نو
و لنگاری که بر این دشتین و ب

جی ملک نو دمی لون که جو هوکار کهن
و نه من هم صبح نه آتی می بگویند
سقا بود یک بیم کن فرست بهار
پیدا می شود تو چون کف دریا بهار
جاد و پیری ای چشم من آینه کو دلم
و آه شاد بار یکا بر لب پیری کرد
خواب بون که برون نه چو چشم نه با
موردی که کمان مگون من نری نام نراج
صحت من نری آنگی چون نشسته در
بدل تو که بدید محمد سی که من کبار
کشمیری که که یک طبع غریب است

ای آه که کبارون من رکتا از کبار
جسکو کبارنا دون سوکتا می حرا
ظلم سری می جام تو خلد سی که
داس اگر بخوری ای او تر کهن
دیر کی می دلیرا که نه بستی نظر
پروانه هوکی می سری شش کده
آنگاه نه سک آن با نیت
آتابی واد و ای سیر هو
خالی کرد من و لکی تمدن همه که
آوین که بود حضرت بودا و
کهرن تو خاک می پس آنگاه نظر

سورسہ رات میں کہنم کو کوزہ پی
ہنسی لکھا کہ سپ ہی بیاگلی اگر ہدی
یوہا جو یہ سبب تو کہ سنسن
نہ لکھا تھا بار کو میں پہنچیدہ کی
کس ہوا ہی نہ کیا و غنہ لکھا کہ
نواں لکھا کہ چھلون مارنا گردن کہ سن
ورنہ خدا ایک واسطی انصاف تو کہ
اور تاہر ہی نامہ کلی سن کی طرف
و فتنی کہ دران جہا نکا ہو بہر لوک

انگھا ہی اندھ نوین بزدل لکھا کہ
راج جانی نو نہ دیکھو لکھا کہ
قاصد میری کمال کی شعلی خبر کہیں
عالم میں رسم نامہ و بیغام بر کہیں
نکتہ ہوا میں جوت تھا کار کہیں
بانی کا قریب کا نہیں ہو ہی تو کہ
آتا ہی ایچ بہ نوال اس قدر کہیں
دہر سی جدا برا ہی سر نامہ کہیں
ہر دیکھو دن کہن تو کہیں لکھا کہ

نی حویری کوچی میں آجاتا ہوں
لافت نہیں لیکن جانارون
کہن مجھ کہر سی لکھا لی ہی کہ
ہر تر دہ جو شنی رہ خور دہ کہ
خلف نہ بیت نہ مروت نہ وفا

مید خاں کلاچ رو بقفا جاتا ہوں
راتی بخش کا سبک ہی کیا جاتا ہوں
راتی میں نو میری جلق جاتا ہوں
پایت کہر کہی نو مانند سہر جاتا ہوں
سہر دیکھ کہ کہر کہر ہی جاتا ہوں

نانون مرغ هون من ای ز قای روان
نایب شکست کی غلط اسب ای صیاد
کوسن غیر کی در پی نہیں میری پست
کار سوزون نہیں کرنی کو کرفا تیری
چون هون اپنی سن خون سخن برونه
کرم و بشی کرم و جیسی که خا خا

از ناکی نه بر هونم که رانبا آید
هون تو من مانه من تیری پاورا
شکل دیوار خرابی کی که اجا هون
هون من منمون تیری مانو تیری
گاه و بگاه اگر آب من آجاتا هون
اپنی ہی آک من من آب جدا هون

صفحه ہستی بہ یک حرف غلط ہون سودا
جب بھی دیکھنی شہو تو او نہا جان

نہ غیل چمن نہ گل نو و سید ہون
کران نہ شکل شنبہ و خندان نہ طرام
تو آپ سی زبان نہ عالم ہی نہ من
گوئی جو بوجہ ہو بہر کسی نہ ہی خواہ
فیض نازہ چشم کاتیری نہیں جریف
کسی نہ کرون من دعوی نہ کانی
کرنا ہی جا کی کلکی نہ ہی نہیں ہون

سین موسم بہار من شاخ پر ہون
اسن سیکہ کی کج عبت آوند ہون
بکھوت آرزو سود بد نہ
جو کس خوار جاسی کریبان نہ
عالم میں قطوہ مرہ خون جگر ہون
دل وادہ کفر نہ دلم نہ
خون جگر من من ہی آوند نہ

بهر یکون تیره نیری دوست کشتن

آنی خبرین مال خلق برید و دیوان

بهر یکون که کون شو سودا یقوان بود

جو بکند که هون سوهون عرض آید

سید کرناهی خیال او سنی طر کا جید هر

کل کل و جوتو ستم هون کیکی میر پر

بانه ککاهی ری رلف کا شاطلم

بیم تحری مهر و مروت سی دور

کک کل میر مانع نهوا جلی و

کک کل کتون آب کون تولا

ن او یارین رط سیدوش

نظر آتی هین او در کنج شمشیر

ب خوش آتی هین خبر کور و غریبان

رات آتی هون نظر خواب نشان

بی نهایت نظر آیا به کستان

خارنی بهی تر کها کپیج کی دایان

تو کسی کبر مجھی کبر سلمان

اونی خوشش کیا اونسی کران

در کینه اهدی دنیا سب ره ی ای سودا

جینی دیوی جو کبهو کا و شش باران

بهر کون که کون شو سودا یقوان بود

جو بکند که هون سوهون عرض آید

بهر کون که کون شو سودا یقوان بود

جو بکند که هون سوهون عرض آید

سودن چون هون چسکو منفعی جرم کرمی
دل پوتها کی دست ببرد پوتها سخن
دیکهی می چسبی خلق فی محنتی

چسکه هوی می بچکورد او خاندان
پوچو کا اپنا جان ه حانه بجانه کو
ماکین این عشق سسی پناه جانکا کو

کسی که تغزل گوئی میری بدر و قافل کو
آهی می سکت نعم البدل زنی بچکوری

دیکها وی نقشش بر دانه پیران
مجمعی اسکی عوین نو چو نه می بر پیران

کبھی سیر مین اگر ضبط نفس کو
به جانی لپو هو کی دل فافله سالار
چغنی می نم داغ جگر تا سر ترکان
پیر زانی اید هر زلف مین شانه او دهر
همی عشق در غم و کجا بچسبی پرویز
اسکه پنهان نس نری کو کوه

دی آک اهی شعله آوار نفس کو
تعلیم وی نالا میراجو با بکت حس کو
شاداب مین رکتا هون سد اک
همه درونه لاکه بهو خاطر عشق
باناک بر ابر کی بن ناکس کو
آخون جگر چ غم غوطه دین نفس کو

توغب کز سیر مین کانه می کودا
پنهان به خوب می دلان لک

ای غوغ خط کی نہو دلو کو مخلصی
بہمن کی اس جن میں نہم داو کو
بیخ جا رہا رسی دل ہر نہ چھو
بہر کلی سنی تنو کی باز آئی کاہن
وہیکا وہ جن میں رہا ای جتلیک
عاجی کو تہر کی پر ہونا کر شیخ
نہا نہ من کہا تھا کہ سرخ من کو
دہاں دتہ کو دہو یا تو کیا ہوا

بند ہوا ہی زلف کا نہ ہتا نہ جاسی
جون کل بہر جا کہ جیسا لایا جاسی
بہر مومن دہا کو مسی دہا بجا کی
تا مسکدی من لاکہ جہا بایا جاسی
بانی کلو کی مومن من جو بایا جاسی
سجدی سنی در نہ سر کو اوہا بجا کی
سودا کا قتل ہی بہر جہا بایا جاسی
عالم کی دل سی نہ غم نہ بایا جاسی

تیری خط آنی سنی دلو میری آرام ہوگا
بہر جی ای خوبان کی کو مجہ بہر

خدا جانی کہ اسل ناز کا انہم کو
زیادہ مجہ سنی کو سنی بہر

کہندی رو کا فر کو خیال اتنا نہیں آتا
سحر کی لکھی سودا کی جی پرشام کہتا

تا بر اچھو سی کہتہ ہی کہ تلخ و ناک
دلفی یا سنگ کہ جو ان سمع کہتا

دہر سنی دل تری اسے بکلی نہ
تعمیر ای آو سزا رہا کہ حل جاوگا

جس دینی کا نہیں زیر زمین ہی لا
قوت شک سون چار ہی مری نظا
اس صیبت سی قوت محکوم کا
میری صورت سی تو پراری اسباب
جہیزت یا بہاری کہ میں جو کمال
ماصل بحر بہان بہو نہیں جو نہ شرم
فلک بکتابی میرا آج بہہ رہا بلقی سی

سو تو کئی میند میں کہ نہ کو ندامت
کیون خفا ہوتی پیمانی وہل جاو کا
تو کئی آج ہی جا میں کہوں کلا جاو کا
شکل اس خم سی کوئی دین میں جاو کا
بھاڑ کر کبری ابھی کہر سی نکلا جاو
دو بابا بی من نہ تو آگ میں جاو کا
نکر ہونہد ابھی طوطی کی سی مل جاو کا

کہتی ہیں وہ جوسی سودا کا قصیدہ سی
اونکی خدمت میں لپی سن بہ غزل جاو کا

ساہا ہمنی صنم ناہ شکر کیا
مشرین ہی نہ اتھون بسکہ اونچے
قتل کر چھو کدلی تا میری خاطر سی
ایک عقد نہ کہلا رشتہ تقدیر سی

آہ بکروز تیری دین نہ تا شکر کیا
زندگانی فی مٹھی دو عالم سی
میں بہ عقدا کرو ناخن منہ شکر کیا
منی و سودہ بہت ناخن تدبیر کیا

کیا کی وحشت زدہ مضمون کی لیکر سودا
قونی مر مٹھی موزون مٹی زخم کا

دیر تری یو کونہی کهر کرکيا
هم غلط کارني دل خوش کيا
چا بهر اوس صفت کانسې آ
رات د تېرې تنې رقيب
فېر تری وصف نه کوشر کا
دیکه لې ساقی کی بهی دریاو دی
یو کونې کوانی نیرا اب سوز
نغمه کو بجا به نهی دیکې دل

اور غزل اب کونې سو داتوکمه
یهه تو یوین تهی مین نظر کرکيا

سخت فهم تهی که وه سر کرکيا
کس به بخانی وه نظر کرکيا
دل تو بزا سا بهی جگر کرکيا
بار خدا کا بهی مین جگر کرکيا
اپنی سخن کو توه کھر کرکيا
لب نه بهاری کبهوتر کرکيا
حال میرا ب کو خبر کرکيا
جان کا اپنی مین ضرر کرکيا

قاصد چو سکی خبر کرکيا
جو بهی واما نر کی اب کدکهای
سیر کی یون کو چو سستی کی هم
لنار که هول نه شب و روز مین
ملا بهاری به جگر نقش با
قتل کو نهی دل کانکر کرکيا
قافله بار و ناکا سفر کرکيا
فی مین سی جون ناله کذر کرکيا
درد میری پهلو مین کهر کرکيا
کو نهی نه آ خاک به کرکيا

کریم غفل کرنے کہ نامحاسب
سینہ پہ سودا سی کہا ایک دن
سنگی کہا جو کوئی آیا سو بہان
کے جو مانند کل سر باغی
آن کی شبہم کی طرح دوسرا
کہ غرض اب فائدہ حسن فکری

پاک مہری دیدہ تر کر گیا
غم تیری کی سبب میں کہ کر گیا
سیر باز و کر کر گیا
خورم و خندان ہو کد کر گیا
شام سی رو رو کی سحر کر گیا
ہر کوئی ایک طرح بسر کر گیا

بنا کچھ اپنی خیم کا دستور ہو گیا
ہشنگی بھری ہی کہ کسی خدا یا مہری
آتی ہی تہہ کلی سی نشان صدی
کو شکرین میرا کیا شکوہ میں غری
شب اک جو نیم میں جا رہی تو
خوش برن شکستہ بالی میں اپنی
جاسی ہر تھا اوس صف کا دل
سود کہ کہتی ہیں کہ جی دیکھ

دی تھی خدائی اکندہ پر ناسور کیا
ور وازہ کیا قبول کا معور ہو گیا
شاہد کیا کاشیتہ دل جو ہو گیا
یہ ہی کیسی کی ذکر میں ناگور ہو گیا
بھری سی رنگ شمع کی کافور ہو گیا
برواز کا نور دل سی خاش دو ہو گیا
پر جس میں یہ لوہا سی گیس جو ہو گیا
کھانڈا چھ جوت ہی ہو گیا

یرونگی نسبت به من کجاست

دوبار چهره کوین بدستور

ببینم من تری کو جانم

خجرتی کسونی نکدم لیا تو هر

کروغ دهم بهی ترنگر فو

ناصح جوید کریان تو بون

سونت من جوید سی منی تو واده

کر قصد بعد میری توئی کیا تو هر

منی اگر تبا نسی ہی لطف زندگی

ای خد احوال توئی بیا تو هر

سودا هو هی حب عاشق کیا

سنا هی ای دیوانی حب دل دیا تو هر

ملک آیین حب سی منی تو

کفر و دین بر شیخ سی جوت

تشنه هی سبل آخول کن

شامد اسس و لکا آبد هون

خجرتی ترنگر چشم کا مارا

نیز تری زلف کا بند اجهوت

من و منی عشق بویدا

دلغ و شمله هوا گل و بون

کروستی فی دلو دی بی شکست

آئینه اس غبار سی تو

مید و اهر کیا کر بکانت

عالم ای دیوانی رشت سانه

ترقدم کلا کر چستک کرسی غلی
جس طرح چاهتا ہو عالم میں زندگی

جون شمع دماغ دل ہی شکل دیکھ
لیکن تو یاد رکھو عاشق کہہ نہ

تجہ فید سی دل ہو کر آزاد ہو
تصور میری تجھ بن مانی فی جو کسھی
نای فی تیری دلیل جم چشم نکی کل کی
یہاں میری مشہد سی شمشیر
جوین یری ہستی میں جاو یکہ گشتان
آئینہ جو بآتی میں ہی غرق یہ عجب

لذت کو اسیری کی کر یاد بہت
انوار سجھو وسکا ہزار ادب
غریب و میری شکر ستادیت
اوس سمت جو ہو گذرا جلا دہشت
تجہ قدسی خل ہو کر شمشاد
نجد سخت دلی کی فولاد بہت

سو دسی کہا سی دل میں سہی ہو

وہ و کر کی بیان اپنی وادہت

سویہ نہیں ہی آئینہ ہر بار و کینا
کس طرح خاک سی ہری کی
نقص جان دینیرا پسی ہی ہن
ای طافہ چاہتا ہے من خلک شمشاد

کوسنی دم کو ہوتا ہی ہر کفر
تکے آن کر یہ حسرت دیدار
جی عا ویدر سو جی کی بار و پلند
اکی فوہر زکیر فوہر زکیر

بوی مندر سبب جو مری اشتیاق
میری باز بانی هو بی اظهار

شیرین تر بی بی بار و دیگ
تک و سطر خدای بی رفقا رو گشت

کرمانو بی توان کی سو و الی اختلاط

کوسنی کهر آگنی تو مری بار و دیگ

بکجه بن غریب فری سو و الی ان دون
نورین و نه حکایت نه شعر و نه سخن

خاموشی بی کلمه اخراج من روز
بیک ای کوسن کالی کو جهان نه تار کار

تسکین دل نه اسمن سی یانی شغل
کوتی ای سم نه بکجه سکین روز و کو

مست نهن تو ظالم تر غریب با اشرار
عصه کسان سی اتها دی جام من دو بار

کجه آسیا گنایا و نه سی ریشه ظالم با
کجه محروم قطری سی ریشه با حرم

چون نیت عشاقی هستی کو مری
اگر بجهو تو خاکستر صبا کی آتش چو شمع
کیاں کی شمع جو دیکھی مری گشت
سین میں ہنسنا ہر نو کو صبح چو بختی

کہ میں یہاں بکراں سی ہی نہیں ہوتا
ہیں کو یا زبان شعلہ و دھون کسکوں
کہ ہر بندہ اکا کر رہا ہی جب راز
کیا شہری غزالہ کی تیارن سداں

دہم کا جسم کہ غامضی میں بنا
جستہ کو کھن فی لیا ہتہ ہتہ
ہنس نر کی سی فورہ عشاق کا سیاہ
سر کرم نالہ اند نوین سی ہون بخت
زندگی میں کہ بٹائی وں کسی کی
باجہر دکھا وینکی تم جھوٹ شیتہ کر

کچھ کہ کسچ رجی تھی سو عاشق کا دل
بولاک اسی جہاتی بہ دینی کر سل بنا
نابدا و کسی ہی جہری نہ جو مانگی
مست آشیان جہن کی میری متعل بنا
ساغر بیماری خاک کو مست کر کی گشت
تو تھو اکسیکا اگر تم سسی دل بنا

سورن کمر عرض حال میرا بارنی کہا
سوزانہ باتیں موندہ کی بیاڑ ہنسنا

کرون سو کیا آہ انیدی جو بخت
مگر ہوا باد جب کی دلکا جو جہر کسی

نہ کر تری مٹا ہی بکاسنوا نہ ہتہ ہتہ
پہر دوسن اس پر کسی ہی بختی

نو تار ی سخن کاظم نہیں تری
 جنت پر تہائی لہ مارا کہو تو ظالم و ان
 جو دوزخ و فراوان میں یوں کہ ایک دم میں
 خود دوزخ میں ہی تری خطی الیک عالم میں
 رہا نہیں وہ لوہ کرین میں ظلمت کی
 کمال طبع سے مود کی یوں نہوئی وہ ان
 کہ تال اندناہری جی ان بوجہ اس
 چرخ نہما جو کی غم سوزی چھاتی رہا کی

کر وینک کسائی ہر کا صبر نہ
 کوئی ہی صبا دھوڑا می کر کی سحر نگار
 رسی دیکھ کہ پوری دست آگاہی میں
 جہنمیں ہر شور و آل سکتی ہی ان
 جو غم ہوئی تو نہ کر سیر ہی
 خدا او تہائی عین جو دالین کسی
 میں کہ کہوں دانسی وہ پگڑی کہ ازایا
 را کی ہی باتک از جاسی کوں ہی چکار

زخم دیکامیری تو تانہ ہی انکور سدا
 جشکی ہم تیغ نگہ کی سوس کی بلایب
 ہی نبیب سوز کہ دیکھی ہو مینی کا
 ہو دی شیشہ گردون پر کمرنگی
 بکیر بکلی ہو تو موس کہ طرح
 ایک تیرہ گنا دوسو زرد باد سن

جاری رہا ہی سیری چشم کا ناسور
 چشم زخم سس زبانی کار ہی دور
 جو بیکتا مورن بن تری آنکو کون
 خون دل سی تو میرا جام ہی معبود
 سفیکہ سی تری کھلی شرطو سدا
 شمع نگہ کے جلادی سی ملی دوسدا

و مستو منتهی ہو سورا کا خدا کا

عشق کی درسی رہتا ہی ہم

سودا غزل چنچن اسی ہی لکھی

کُل سنکی ہا ریں سب کو دین

جکا کاپر ہی سجا سی کم

فرورہ ہو ہی مردہ خود تہا

ہیں جو رہا ہی شکستہ اس و کنار

ہم لعل مرہشت نہ کہو آسحق

نما کی موند اسی ہی کر یہ شکل

جکھیں نہیں کھار کا مانی لری کلا

غم سبھی خراگنی خون بکر جہاں

غنجہ کلہ کی کچہ نہیں کہانی

وکی ہی ہمد تو بھی دیکھ کر قریب

جونی کی بہانت جی ہی نظر نیو

اسلوب شعر کہنی کا تیری نہیں ہی

مردمن و آبرو کا ہی سودا

ست فی ساقی کی عالم کو ہکا دلا

اکہین درموش یکہ شیشہ کہیں

کر کی کاپ دل صفت ترکانسی

کہ تیر ہی بشر ہاں ہی

لکھو ای کر فی شوق اوس ہی

درون از تیر نہ بجا دی کس

کہ قیمت کی دلی سودا

جو آج بے بدوکت ہو کہیں

خبر دیری کچھ نہیں

نفل سنہ سے ہر نہ

مین دشمن جان دهنده گریانا چون کاللا
 جنت است چمن سی موجلا کمر کو و لالا
 کشته ای کشته ای به ترا گوشه ابرو
 ای کلوین دگو تو کما سس سس لکلا
 ای غنچه سبزه ای که آبی ای چمن مین
 ای تو بهی یوسف می مشاهد که عدم
 سس لکلا لانی سی به دال کلوکی راوی
 قشعی ای اوتهانی هو کندی یشت فک سس

سو حضرت دل سله انده آملی
 غنچه فی صراحی لی اوتهان کل فی مبالا
 ویکسی جو کوسی خون گرفته تو کلا
 جنتی بی نوجا بی میری کوچی سنی
 کل چهاری بی دامن تو فی لچو و سنی
 پروین جیبا او سکی سنی کلو کلا
 نه تنغ بی سس سس نه خبر بی ابالا
 هر کر کسی کنی کوه طالع فی سنی

سودا کنی کشته جان نه خوابانی نالتنا

برانال محبوب سسین متا صراحی کوه
 نری آکی میری آکنده سنی سوسو کندی

سسین
 جو تو دایمی کذری می بابی سسین

بهر که پیش چ به کشته که مین نه سسین

آلهی فی سس سس و اویا سس کشته

طپش کی اندون دانی می صورتی کالی
کسی می هر خر چکاو لهو کی استانی
هست بهای رنای کشی سیم منی
طلب کی کی بوسی کی کم بیان گیتی
علی کم طوفت می هر کر بقول برودا

بیکند هی برار کونولون بیکند جوت
چندین آه کاجن نی کسین کا دل
که مثل شمع رشته عمر کا هر آن هی تهور
بسر آگی توقع می جوتن هرین بوی
کسی برداشت می حق او تهاوی کیتور

خو کنده می چه پست می کومو استو
مباد هو کونی ظالم تر اریان کیر
کیمی ستنکی میری سر گذشت ده برجم
خدا کی بر سطلی آه کند کینه سسی میری
چرخ چار سر زخم دل تنگ و
بیه کون عالم می احوال دل پرانی

بلاکشان محبت یو جو هو اسر هو
میری لهو کو تود هن می هو مو استو
به کون ذکر هی جانی هی دو هو استو
بهو کا پر کنه ای بند هو اسو
کونی سبو کوی مرید کرو هر اسو
نه هوت هوت کیر تنه هو هو

وای سیدی دن دین است به حال هی

بهر آگی دیکشی جو هو سو هو و جو هو

استک اشک بر غلین نهو نهو

بسی سحرید و کردار غنا

خون چشم سی ہوتا تھا میری دانت کی
نہ دیکھتا تیرا اکھ کو کہا سچاں
جابل سنا ہوئی زلف تیری جسدی
خط کہ خوبی تری غرض یہ کہتی تھی
تجربہ عشق کا جھمکی ہی میری دلکشی
زکات کی صدق سی تری اسودا

بوج زن تا گردیاں خود تپا سہوا
قدرت حق سی نمایاں ہوا نہ سو
کہو جو دل کہ بریشان ہوا نہا
رواق ملک شکیان ہوا نہا
ہرزین من درخشاں ہوا نہا
سیر و خورم ہوا نہا

میں نے نہیں کہ کرین سیر بوستان تنہا
کہو چور کئی جھکون ہیراں تنہا
فلک چیم کو ہور نیکی بد کھان تنہا
اکسی آجی کا رنگون بناؤں میں آؤ
ہوا ہی دل رشتہ کا مکی سامنی ہوا
خیر حال سی چنوں کی صاحب حاصل
کہ جو سی بوسہ دیا جو کہ ہوگا
اگر کہ میں کی دے

بہشت ہو تو نمونہ کیو باغیاں تنہا
بہر دل ہوں دشت میں ہوں دریا
کرو جو بندہ نوازی تو ہیراں تنہا
کہو کہ جاؤں ہوں میں ہیراں تنہا
ہیں ہر جہان ہو وہ رقی ہیراں تنہا
کہ یہی تہا بر سر لہ و فغان تنہا
تو بوجہ خلق سی میں کی کو نہا
کہ کہ میں کی دے

دیا جواب دلم سید باغ بیجا
جو امر ہو وی نوین ہی جلوں کا

کہا میں ہوتی ہوں کہ مہربان
رکھی ہی لطف ہی کہہ برستا رہتا

سنا جو مجھ سے نہ کہنی لگی کہ بوجھ کو

کہتا ہوں اجازت نہ ماننا تھا

حال دل سی مری جیتک وہ خبر دینا

جو عین جا ہی کہ گنج مری دکھائی گا

پیارا تھا نہ ہر دم ہر دم لطیف

میں سوچتا تھا کہ کبھی نہ ملے گی

شب بزم میں سودا کو میں جیتک دینا

کچھ خوشی کی سوا اسکو سہرا نہ تھا

جگہ سی دکھتری دلیں ازل تھا

خوب عشق فی حسن را کی نشا حسن

جس بزم میں بنا گئی وہ دنیا کی

غیر فی حال میں نہ تھا کہ نہ

خردم سر کو ہی محرم اسرار تھا

وہ کہی کہ کبھی کوئی سن نہ دینا

دکھو بس و ریکہ نہ تھا قرار تھا

کوئی شب بتی کہ وہاں میں رہتا تھا

میری ہی عیش کو سن گئے ہکا

جو نقد دل بریں فہم نہ تھا

آج میں ہر پردہ کہہ رہا تھا

وہ بند پرچہ میں نہ تھا

کافرت رکبا من ریو
وہ شوخ آج ہمسایہ ترین ہیں
سودا بہر آن تیری آکھین ہر آنکھ

دوست ہستی یمن تیری ہوس کی
شاہ سلیمان جو کچھ دوس کی
عالم کی رو بنی من کل کچھ ہی کہتا

نکری ہوئی حکر کی تہہ پہلی کون
خواب دل سسی و رنو آفاق یہ کیا ہوا

خاقان کا تہہ ہر کوشتیا رنگت لونچا
نیرنم کو تیری کہتا میں نوش جان
کیا نوشش فیم کر ہی عالم کا اکٹھی
رو منہ زار آنکھ کی صباد کو خبری
ای بخت خواب گھسی تھوڑی لکھی
جون ٹھوڑی ہر چین پر تیری مفید و کا
نکعبہ کیونکہ جارت شیخ بنی دلی

کا بہر شہادت اپنا تلوار نکشت
موان زخم دل کا لیکر منشا
حاشوشی کی کھانا کھاتا
جو بہت کس کس کی کل تیری
ایک شہد ہمارے چشم بہر تیرا
راز خوشی دل اظہار تاکت
جب پیدا ہی سہی ہر ہنر انکھ

سودا کی شادی کا منکر ہر دہ
آخر کہ کام جسکا اور لکھت

رہے نہ کسی کس کے دل آسما
ہی بی صدیوہ جیو جیو

سید سحرین دعا کو لایا جو شمع
کوئین تک ملی تھی جسے لکی چھوٹ
بخشش پر دو جہاں کی اسی تھی ہر
بہات اپنا گلشن میں بستان
منی کا ایک مہی دان صفت لائی
نہان ہو تو اس پر کر چھوٹا
آداب فہم آئی وہ صاحب
دینا بے کل ایک ست کی زبان
احمال دیکھ تری می شرم ہی

کسیر ہی تو کیا ہی وہ شت خاک سودا
خاطر میں جب کی تھی سی ملال آبا

کہنی لکی اجابت کہید ہر
قسمت کہ ایک نگہ برا و سکو
لیکن نہ وان زبان نکات
بویا تو نہا ہو سس سی لیکن
اگت کی اونہ کیا وہ تہہ
کو ہر کانی لکی کا کب کمال آبا
کینہ کی کی دل ہی جیسو نکال
یہ شہر اوس جگہ کی کیا
ای محنت تھی ہی کہ یہ

یہ کوئی ناخشن اب دینی بہا آبا
نویہ مچھکاں موسہ بہا آبا
قسم کھانی ملی کی شیر کی ہر کر
برکات آمین ہم اوستہ صاف ہو
کہت کہ ز کمال تخیلی زیار آبا
ہر ایک تار کہ بخشش میں کرو آبا
کہا نہ تھی فی میدان ملکین
جو مینی دل نہ کسے شکر

بر خاک تو ختم تر کنین کی
ی ہیں باغی کی کی سہرہ جو نہ جا
نماغت کی کیا تری مشہرہ آفاق
بہد کی واسطی انصاف تو کرو بارو
ملک کی بوسی کی کیا عیب ملک

سمیت کر یہ کنان ابرو از آریا
کو کل جب آتا تو مجروح ہستہ مار آریا
و کر نہ میں تری کوچی سی لاکہ بار آریا
پیش تو چہ جو یون کہج کر گئے آریا
میں سادہ وضع ہو بن دل پہ مہر کی

جس کی وادی میں سودا کی یون نہا جکا
کہ ایک شوق کسی میگہ کو مار آریا

نہی جی جا کی حالت نہیں دیکھا
کوشش ی وہ ہر ایک ستار میں لہجہ
برسم کر یہ جمعیت کو نین جو پھین
واعظ تو سنی لولی ہی جس وز کی
ای بر خیم خبر سودہ الی اس خیم کو

ہمیں اوسنی مرخا بیا باغ میں دیکھا
جس نور کو تو فی بر کنعان میں دیکھا
لنگاوہ تری زلف پر کیا نہیں دیکھا
اس وز کو سنی شب جوان میں دیکھا
اکتا وہ مرخا جو ملک میں دیکھا

سودا جو تیرا حال ہی اتنا تو نہیں دیکھا
کیا عیانی تو فی اوس کی نہیں دیکھا
نہی جی پرستہ تیرا کونام
نہی جی پرستہ تیرا کونام

کمال بندگی بندگی عشق چہ او
جہن میں شاخ سی جون کل بالہ
سرسا کے شمع نہا میں کہ انکشت
لسان طایر زک حفا قدم لیکر
مخاشن اہل چمن جای رشک ہی سودا

کہ ایک زن فی مہ مصر کون غدا
میں تری ہاتھ سی ہا فی سرفا
مکہ سی خلق کی کرتی نہ مجھ کو نہا
ہر ایک ایک فی باری ترا حرق
کہ زندگی کا انہوں فی میرا نام لیا

ایدھر شروع کیا صبح نہ تھیل
اودھر ہا سی ہر ایک کل فہم

و ایک تیری چشم کی آزاری را
جہو تا جو لہ سی تو ہسا دلم خطا
جہو تیری زخم جس سی ہا
جب یہ ہوئی ہی قابل شمشیر وہ
سو کہ نہ ایک بیل میرا ہاں آستان
و کیا ہی در نہ تری کو جس کی
اکہ فی رشک فی او شمع
بود نہ میرا حق بطرف ہی

عسی وقت تھا نو وہ بجا رہی را
یہ مرغ دل عیش کہ تھا رہی را
بیل کی کل نظر میں بی حاسی
چہا فی میری مرہم زکاد ہی را
بہد عشق میں یہ دیدہ خونبار ہی را
ہر جہت تلک جیسا بس دیوار ہی را
نود ایک ویکو نہ سی انھی غار ہی را
بہد ہوا خلق پہ اظہار ہی را

سرتا تو وہی کہ چہرہ کا جسکی رنگ

ہر عمر اوس کا شکل ہی بزار ہی را

نکتہ حاکم کی تہوور کی غافل پختہ تھا

بیدار مسجد و مکی خوشا حال زار ہوا

کہاں مل کر چند مکہ کی لگی کس طرح کسی

کیا کیا لڑیاں نہی سرک سے فی بہم

ہوا و مکی سچ بر جو نسوی تو کیا ہوا

کرنے چہن میں انکی اکہین لڑیاں

دو جہنم کے خوابے لکھت کو فلک

خوابی سے سری خوشی کی وہ شمع و

سکھ بند چاہنا ہی سو دن زیر تہمان

سودا یہ کچھ شور ہی کام نہ نہ کہ وہ

عہد انکا میں جو پہاڑ ہو ویکار

آوارہ ہی اترا ہی کہ کاٹا ہو جس

مذہبی سے شب و روز نہ سن کر میں

آخر تو پھر ہی ہی کہ جہانی ہر سنگ و

ایک سم بہن روسہ کہ حرا ان

کچھ ہی ہی رابطہ عشق کا وہ ان

جا کین کی بخت پھر ہی کہ ہو ویکار

ہمیش ہی کہ تو ہو بنیں سچ تنہا

رکس کا اور کیا ہی میری طرح نہ تھا

بای طلب کوئی غرض اس کے نوٹ نہ تھا

یاد و اکو تو کسی ہی کہ ان کا

تشرہ ہی ہو ہر اکہر ہو ویکار

بتا ہی ہی سوچ کہ کھر ہو ویکار

کہا جانی ہو وقت کہ ہو ویکار

آخر نو پری ہی وہ سد اخیانہ
کسی ہی گشتی ہی بھی جگر کی ہر شب
ماہی ہری کسی پر کی کب راجہ

ایدر ہی کہو اسکا نذر ہو ویکار
اس پر ہی کہو وقت سپر ہو ویکار
اوسکی ہی کہو دلدن اثر ہو ویکار

دکھ کر اسکی نو گرفتار کسیکا

اسمیت نری سودا کا ضرر ہو ویکار

ایمان ہی جو مونہ پر بری آویختا
دیکھی ہی مونہ ترانویہ کہنا ہی شرم

زیکھی تو بہر نگاہ تو جل جاوی آفتاب
بارب ہتی رین تو سما جاوی آفتاب

نچا سی مہر سی ہری نادہوا کی ہر
وتہ نہ صہ اسکا پاؤں سما کی پر دو

زنگ و دہنم خون خاک کی ہر شہرہ
مین کی آکی کسی مہری کو ہی سوا کی

کیونہ جری پر ہی پو پو کو نہا ہر
فصل کل ہی یک گلشت ہر گار

کی فست آباد ہو ہی کو نہ کلش جن
ست ناخانی من سانی من سانی

ہندوین ہت پرست مسلمان خدا

پو جو رہن اس کو کس کو کس کو

سرخ و زین ای می مروت گاه که پیش
و ده جوی گنگ نری تو
یاد می که عاقل دوست روی خلود
آوار کی شس جوق موغین اساکه بقدر
خاک کو تا که پشش تو کر سکی
سودا می شخص سلک می نشین آزرده

معه دم می چاه می چشم جبارت
انش کو چو رکهر هو می می چنار
آخه وارد کور که به بنی صفات
هر د و میری خاک می بو کاهیا
جون خضرست که با یو آفتاب
ای خود پرست حیف نهین بود غبار

نظر آبی می می کسی که بیند
لینا کو که تو کسب نیستی کو که یوی
حسن من شوری به جامه می که کلکی
اول کیون نه میری خوشکایا هوا
سمجند که کسب بهتر کی نادان
باده می نهین می بهان کدو
نزد کر فای میری خاک بر کب عید کرای
کوه جدا و داکو می می چنار

کبهو کاه می کو خلق المی که کفای
به از یوسف نظر آوی می کفای
نظر آبی می پاک می چنار
می می او سکی نری سرخی پیکان
بنای کیون یا فردا کو به من
نمی می معنی می چنار
نمای آفتابی و عید می می چنار
کوه جدا و داکو می می چنار

سودا رفعت و کون لاه سخن می
 پانی بود کئی میری اوصافین کاره
 می دیکهی خوشنقش کی بهار
 بعد از شباب چون تیری که میان
 و رخسار سر و دهن از خونگی
 کل نیست بهار تری شمع صفت زور
 آنکه دهن و یک که شعله هی خوار
 دنیا به شک به کوی میری خوندن

چون غنچه سوزان می دهن
 بانو ای چون حبات سحر
 اگر تری شمع بود دیکهی که
 هونامی زور کیف شراب که
 بانو بس کوی میری جود لوتجا بهار
 رویا هر یک کل کلهی لک چرخ
 آرام دل جلو نگویند ی و طر
 سچی شمیم زلف ک که خند

سودا این ای بابی حاجی که کجه کون
 ایسی هی کی که که دهی مشک می

شمع به هر جنبی سی که حاجی
 یا جسم با یک با وعد یا کاهی
 شور رها هی میرا کوچی تری
 بهر بن کجه دهنی میری هر دو

کب کبی لیکن ماری دلمین روی
 کجه تو ای خانه خواب با دلی
 بهر خون کبی نهاری او دیو
 سبیل سبیل کجه کجه کجه

کهر گرانه ات ني و لکهن سر نیکا
سکبه لي زلفونسي نري اني کله

تور کر کعبه کو به و الدین من خجانی

حای کل توری بی کلین باغن بشا کل

کجه نظر آتی هی ای سودا بهار آنی کل

نهم من بهت جه کشی من اوقات
بوها جو نام بر سین من دیر کله
منی نیکه جبهه ستی نه باغ من ترب
مل کراس من من سمجه کر نکات
به ظاهر اکلام کا کتا هی اکی طم
کسی هی موسی توری اسمن شج

عوض
جون فون کی دن تو که زنی هی بر
کمنی لکا خموش که هی بابت
سجی لکا بهری هی به بند و ستم
سیا دلک را هی تری که است
اعمال عشق کی هی مکافات
دار هی لکی هی شانی کی

سودا نمل کر اپنی تو اب زندگی برحم

هی اس جو اکی طرز ملاقات

سوسر من توری هی قدیر کبی طم
طفا رک غشک کا دیکها هی کهور
نی قدیر کا به ملک سم هی کور

ناله کرتی هی توری دل و کاک
سی پیری هی او شوق
بنج اگر حرد بدن اپنی

بانه برنی من هی کب دلف کسکم چان
بجه فروتن کی هی جون نقش کسکم چان
دیکتا هون من تری بزم من بزرگان

هریم ره خلق کی هو کمل و کمل کرام
کو نظام منهن سیدی بزرگوار کرام
طلب رحم کی نظرون کی کار کرام

سود بازار من اهی بها متاع و لکو

است کئی دیکھی هی جنس خرد کرام

بجه زندگی مری وحشت کاتکای صباد
نکست سس نه اگر او پر سجد ایسا

تفس من تری مانوس کی تنگی صباد
جمنین ابکی نبت آب و زنگی صباد

کی آئی در به تری جو ستم کشان نواد
کی نه واد خه یا و مار یا میری

هونی کی کی نه او نین بی ایگان نواد
کئی زمین سی لایا با سمان فراد

کی سی قدر کو میری نخل رنو انکا شک
براز س کو کی بزر من جو سنا

نهار کی با سسی ای جشم خود نشا
جمن جمن بری کرتی هین بیدان

نین دیکتا هون جسی هی و آهی
هو اهی او سکو نر حال عبت

تهادی کی جسی کس با س ای نین
که دیکه که می کتا می شوخ مان نواد

ایجا کو سسی ستم کسکم چان

بجه دوستی کی هی دوستی شیدا

د بهرې د کونځو شني هي موجب له ام
ليانه کونځي تېري شهېر گېڼي پير احال
نستم هي کونځي نې غنډلب سوداړي

کهو هواي کړي مرغ نيم جان فرماو
که بهرې با پس نه لايه هواي خان فرماو
جو تو کيا مگري ملگي هر زمان فرماو

برکت الفتر نه پامه د کړيب
که بهرې کړي هرگز وه نا توان

خوځي پړني هي يون بدل بزم نومي
کونځي بس نغم مين مجهي نغمي وه دونه
گې نري راو کو پونجي هي غلکاي ميل
بند د وڼغ من سينه کي ميري هي خوشه
چون بهرې نوا م هي سدا شادي وڼغ
هوڼي دشت حرم هو غڼن نه جده لاس
نکته دوسي هوڼي هو جو جېکو سيري
کيدن غلني اکر پيه کها سوداړي

چون بهرې هل طرب نه نغم نومي
رکهي نغم نغم کو خور اسنېر نغم نومي
نغم ملگون جوړ که پيد و مړسم نومي
يارب اس سوز کو کهو تو اگم نومي
خنده کل زېهي کړه شينم هي دونه
ملک نه پيري دشت کا بهمېد مړه نومي
نغم يارب نه پي سينه مړسم نومي
خوځه نژدېک ماري ره جو اگم نومي

ليکن انما هي که و دېکېه چرې
حکا شرا رکېن نه دېکېه نغم نومي

دیکه تنها امید هر خدای در
خجانش کامیری بوجه ایش
بیروسی کمره گرم خوشی
پانی کو جگه نو دلمین او سکی
بستای رقیب و مان نوای بار

دل خالی کیا بین آه هر که
آجانی دی یار و باز کرد
میری دم سرد سی و زر که
سودانه تاشش استوار که
کجه خوشی من نه کهر من کهر که

جوشش می میری خونگی کجا خوش آبی
شید باندی کس امید برای سینه
سکو گذشت چمن کاهی و مان اتری غبار
دل غمزه و کمره گمان خون گرم که کشای
خوشن هوای مندی بوی کشتن سحر
شور و سرخ نوای کز اولیت هر تیل

برین من ملک بوی شین سمانی تنی
آتش کل سی کوی و غمین بلامی سار
کین کمر میرا کربان مان لی آتی سار
کیون نموی جز آنات ستی سار
خانه ز کبر نه خالی بلانی سار
خفت یکنای صباد جانی سار

بسته حافظی سود کاجی آتای جم

اکتوف ناهوی و اولیات تو آتی سار

بیم تلیری سیاب کج سحر می
مکون زن انیسی ذوق می

خدا گل کی گدای بیبو کو قتل عام

آه کج خلق کی موزیکی مستی

دل کو گدای ترستی میں و کجا جس سے دور
تجربہ شکار کی نندہ فائوس کی طبع
پوہی پوہی دو تو ہم کس آندوی دیل

مید بکجو نو کیگی وطن سہی
نہ پا کر کفن ہی تو ش ہی کفن ہی
وہ مات کیوں کہیں جو پوہی و ش

شیخ تک چشمه شفق سی کر سیر
بیوی ہا خیر کو زکوۃ حسن

کعبہ سی کم نہیں چاروں دیو
پوہا میں گیا ہو کی لا کا خیر

ہی و یکہ کل روی امین ہو یا چار
برنگا ہری نی ولو گوا اولت و یا
کشتہ نکند روی کہ مانند اسی
خدا ہی تجھ سی بہ شاہی کو بیفکد
منعم ہر ساری عمارت کی فکر میں
چتر و م کی پی سیر و شکار کی

رو راسی کون کا ندین طور کا چار
فرکان نیری فی دین میں صفوی کفین
جہانی کی حکی سامہی کب جہاں
حاضر ہی پوہت کج میر البہم تو کا
بہر سب جو بلیان نہیں جہاں کا
کعبہ شیب سی و ضرر کی

سودا کی سو دا کی خاک بر
کمل ہی تو لو تہتی ہن کر یان کو ہار چار

میلہ نہیں ہوا ہی عمار کفن

کجا قتل ہی تو کر ہی سخن ہنوز

ابا ہو پاک ہی رکین در ہنوز

کلیونانی دیکھ شوخی کلچرین کو اسقدر

دینی ہی بوی دور نسیم چمن ہنوز

ترا جلائی آتش کل سی دل ہزار

تک دیکھ تو پر آب ہی چشم نکل

ایک شمع کہہ نہ غم بر وادہ بھگوان

آلی ہن بار سال کی سب رقم تن ہنوز

آسی ہمار دیکھو طفلان سنگدل

صدی نری کیجھو کشن میں کدز
اوسدن سی جاگ کرنی ہن کل

بہل کی خونخا کلیا رنگ و بو ہنوز

خشبہ کرناہ سن کل شست و سوز

جانی نہیں ہی جہد سی نری جھوٹو

ہر و صبا کی خاک ہی میری ہی دہر

ترہی ہی خونین دلی مہری آرزو

غیر سی رنگ و بو کہ مساکل چکی

خاک تر ہی نسیم ہمار ہی نہیں ہنوز

جہان تک اپنی ہی گرم ہو جای تو

سودا کا حالہ تونی نہ دیکھا کہ گیا ہوا

آئینہ دیکھ آپ کو دیکھی ہنوز

کسی که بستاند
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا

مردان کوچه کاو کاو ویند
شکر کاو کاو خون جگر خاوی
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا

بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا

بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا

بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا

بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا

بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا
بستاند ای محسنی و در یک جا

و م م ز بهتای دسی عشق من نری
ن جهر گاه زون نری کوچی گشتی
نکته عشق پند از تبسم
نصاف ای بهد وضع ای نری علم
ست در ورم که تو بهر چه بدی
سود یک خال است بین چو مکی ای حوا

نکته اول عشق پند
ن جهر گاه زون نری کوچی گشتی
نکته عشق پند از تبسم
نصاف ای بهد وضع ای نری علم
ست در ورم که تو بهر چه بدی
سود یک خال است بین چو مکی ای حوا

نصاف کو بهتای نری سی فرو
اسد لگو دیک لون دو جهان من
آینه وجود و عدم من اگر ترا
چو مکی حسن و عشق کا جلتا ای نری
طره گاه کسل کی بی کرده ورنه ای من
کندری سو کندری اهل زمین از سرفا
دل کی نری برق کی شعله کو بهی
مکی نخم من چو مکی گشتی

دل ای بهتای نری سی فرو
سودا تو هو وی نری که حبس
هر دو زبان هو وی تو کین کو
کر مکی من جاننی کی نو رو به
شور و طبع من چو مکی بو
آینه همان تلک نری کو بی مو
پروری بهد که او بهد که بهی
هم خام فطر تو سحر

سودا بدل کی قافہ تو اس غزل کے

ای بی اور تیرے در و سب سے رو بہ تو

ہو دین نہ ہم کہیں کی اگر تو کہیں نہ ہو
بیماری تمہاری مائتہ کی وہ آستین نہ ہو

ہم تو دوجہان سے پہچانی تان نہ ہو
زردہ خط و لہجہ تم چشم سے جہن

سُنتا نہیں کہوں میرا رکھ دے کہو
تم ہی اگر ہو سکی خریدار کہو
کہ آنکھ کی آس ہی ہو نہ ہو کہو
کہتی ہی جاؤں سوی گلزار کہو
سب جو مخافت ہو کہو بھلا کہو
ہند ہی کیسے ماکنہ کار کہو

بہار تو سی کو بول ازار کہو
غیر ادا کا ہنس رہی دل کاہول
شیریں تو کہیں سے نکالنی ہی ہو
بڑی صاحبان کی فطرت صبح کو صبا
کہ وہ موافقت کا رستہ ہی ہوا
عام کیلئے گفتگو سی تو آتی ہی ہو

ہوا چہاں ہوتا تی ہوا و ردیا ہو
وہابی زہر چھپی رہ نہ عشق بوا ہو
کہ ایک طرحین دھوی رنگ رہا ہو

ہو یا پانچ ہوسیا ہو جام صہیا ہو
روا ہی کہ تو پہلا ہی سب سے الف
نہ راہی بول ہمارا ہی

جو تیریاں ہیں وہ لودا کو مقسم جلیے
سبای زار دوشی منای دیکھی ہو

بالون جو غدر نفس میں تو بار
ہم جہا ہی وہ جہان دم عسی سوم

ہو وین تخم مکمل کو جہان دان قوم ہو
ہنہ جگہ خایہ کی نگرہ سی لہیا

دستی کر چکا ہی اثر کی نظیر تو
ای تخت دل جہانہ دل تنی سوئی تو

ی نالہ مسک ہو نکل کر جگر سی تو
دہن مکان شک سی ہی وہ تیکم راہ

دستہ ہی طاسم حمان اپنی کمان
جو جہان اوتہ کی سوک در غم کمان
پانی ہی پرورش مری دل ام کمان
مانند شمع سر ہی لکا کر قدم کمان
یادیر پیر ہو یا سر علم کمان
نور جہاں در ہی شمع کمان
ایک وقت میں بلاتنا ہے

سختی کا جام کی کوئی جام جم مان
کتنا ہوانہ قافلہ دنیا میں اس سوا
کیا ربط خوری سی کیا نند لعل شک
ہی مرد وہ کوئی کہ جو اس نرم سی
یو چاہی او ہین ہو چہ میں غر حلفت
پر وازہ تجلی وحدت ہو اور دیکھ
لہ ہی جلی ہو دگو تو خاطر میں پھی

دوست کہہ کہ رطل کرین کھلے نسیم
ہن آشنا چہرین ہم اکتری دگر

نود اعلام لطف و محبت ہی رہا

کئی اوسے خرید ہی دام و درم

ہنسے کہ ہر ایام کہتے ہی ہیں	فصل گل کا کچھ کئی دن چھٹی ہیں
نقد بانگی ہیں اظالم زری مگر کیج	ولیر انکا ہی زلفون سج برکتا ہیں
یہ بخار زلفی سمون آہوں گے کئی	موند کھاتی تم نہیں اور وں نہ خنجا ہیں
دل تو ہی آفت طلب سے کور ہو جاوین	جو بدامنی ہی نہی اکو دکھانا ہیں

عیت عشق آکی ای سودا نہ رہا اسی

شعاع سی اپا ہی بنا دیکھ جہا تی ہیں

یاد نہ ذرا ہی چھکتا ہی فقط کر دلی	جلوہ کر نور ہی اوس مہر پرورد
زخم کو طع زما فی میں تو کات اپنی عمر	رویا یا بس پراشانی گنگ درخت
تبع چو بر کمرین قبضہ فولاد نصیب	زمین صاعق ہر کہو نامرد کشتا

دلو جاہن سی کہ خاکرین نند صبا

ہو کئی جان جو ایکضیہ پرکتا

نور کچھ تاب بل ہر بہت محفہ	اس غفر نیل پر بس بہت محفہ
----------------------------	---------------------------

جب خوش ہو تو دی کا لایا ایک سو پختہ
جب ہو تو بدی دین بولی تو زبان پر
صبر و دل و طاقت دین دیکھا کسی
اس دوسرے دیکھو صحت جو کو کیا سی
سن نظم کو بود ایک موندہ بہر کا سی

بخش کا کہون کیا سین ہی پار ہو
خاموشی ہن وہ خوبی کھار ہو
ہین جھکن نوب اپنی دو چار ہو پختہ
آزار کو دم چارو سا ہمار سو پختہ
آفاق ہن و پختہ ہزار انوار ہو پختہ

غریب ہی منت کریم ہم پر ہم
ہر کری باہج حسین ہو کسی رضا
سہ لیا کنت کو برس کا عالم کی تو
سبز خط کا تری و منت جو بظن کو
دیکھ کیا تازی بنا خانہ شربت کھم

دیکھ لیا سین تمہیں ہمنی صنم واد
اوسکی رضا ہن سدا گدڑی جو دم
مکت تو ابد بر بھی کہو ابر کر م واد
سنکی کہی طوطی باغ ارم واد
کہتی ہن سب اکن دیر و حرم واد

جو کو بینی سی غزل کہہ کیا اسودا کی

اوسن پر نہیں سی ہوتا لوح و قلم واد

جس کی دیکھی دیکھی خیر تہ

ور با جان ہماری ہی آری تہ

علی بن پرده ای تری سبب کما اوین
رفیع سیه صاف لکونکوسن راسبت
کسب سیه و تکه سی ای جویشال
ظاهر قوی ای آکی تری او سکی
عکس تری ای آکی تری تیغ مکه کاسری
خود مانی پسدا اهل عالمی سودا

حسنکی پنج سی پاما هی ثمر سینه
رهی هنداسنک من پهلوی ثمر سینه
همجی ای آب کو هم چشم قرینه
دیکسی ای نخلکوانداز و کر آینه
موند به فولاد کی روکی همی سیرینه
وید به بر آب کو کورتای نظر وینه

میکری هی مین نه می شیشه کران شیشه
می پاکر جو ترقی هوزی بخشین
دیکر کر بزم من یارو مکی زور طاعت
عیش یار و مگوی یخچد کی نازک دل
سایه مست آکی سبب کما تو او دم ری
چشم نه کر و دل برین کون عول مجده

چین سندرک مین دیکها تو بهان شیشه
نیغ منت کما لوی شکاف این شیشه
شور قلقل نه من ابر ز فغان شیشه
اتهم است انگلی سدا کر به گمان شیشه
سازیش ای جدیر کو جهان شیشه
جام کید بر ای میری پس کمان شیشه

باده پتیر نهی محبوب کوانیم سودا
عاشقان کما کر حسن جهان شیشه

ای زلف من دلیر امت کی جھوٹ
میں بکری کتہا تو کھرنے لگا کر
رضلن تک میں مونہ پر بندھی جیسا
ای تاش کمر بھی کر خس کو سری اپنا
کہ بکریا رت کو شیخ میں بچو کا
دہ نہ ہمارا ہی مضمی ہی تو ای زلف
ہر چند کہ سب عاتق مضبوط ہیں جلیں

زخیر نہ کھل جاوی نہ ہی نہ تہہ دیوار
اب ترقیا مت کی کھیرا ہی درخانہ
تاجم ہی کھو لو کا ہر کر دھکا نہ
ہر چند میں کھشنہ میں ہوا دھوینہ
بہو لی بھی مستی میں جسدن میخانہ
کیدی تری داری ہر سب تاشی چند
حسب کہ دھوان از ہی دیکھا ہی دھوان

لٹی ی اونہ کہ سانی ہر ہی ہوتو
بنا ہی او تہ کسی یار و غزل کا خوب کی

آلی اطح دیکھو میں کن اکھو میخانہ
کیا مضمون دنیا سے را لودا او دینہ

ہون سرہ کرسی وہ چند تر آلودہ
نہ خون ہی دل اس خوش کو کی دھکا
میں میری دوتی پر آمان میں کھن
جاؤش پہ لہراوی خون قتل نہا کا

نرکان نہ ہی جسکی بخت بکر آلودہ
خوش ہو اچھہ س دمان نہ آلودہ
تیک ہی ای کوئی قتلہ اثر آلودہ
ہووی لب حشم دل نکو آلودہ

زایش منی چون کیونگر و منی که
 است از منی کیونگر و منی که
 و ایست که منی کیونگر و منی که
 بهر که تو حال اینجا که هم که منی
 آنکه من تری که منی من و منی که
 است منی نظر کیونگر و منی که
 جب من منی که منی که و منی که
 لیکن بهر که منی که منی که
 است منی که منی که منی که
 منی که منی که منی که
 است منی که منی که منی که

نیم جان به تری چشم که منی
 است که منی که منی که
 منی که منی که منی که

منی که منی که منی که
 منی که منی که منی که
 منی که منی که منی که
 منی که منی که منی که
 منی که منی که منی که
 منی که منی که منی که
 منی که منی که منی که
 منی که منی که منی که
 منی که منی که منی که
 منی که منی که منی که
 منی که منی که منی که
 منی که منی که منی که

منی که منی که منی که
 منی که منی که منی که
 منی که منی که منی که

بسیار کوه و تلیف کردند و
تختی که بر سر دایه بی رویی
نور و تابان جهان و جهان
نور و تابان جهان و جهان
نور و تابان جهان و جهان

دوب جابین یکدیگر
بسیار کوه و تلیف کردند
تختی که بر سر دایه بی رویی
نور و تابان جهان و جهان
نور و تابان جهان و جهان

چرا که خوان و خون بین مساوات
باقی می ماند آب آما و آب کل
دستورین جور و کما این است
بسیار است هم سید و کدای بار
بجام برنی ویر لکاهی تو بی وای
که کشند سید و کدای بار
نمایند بر ایکس من که جهان
بار و دهنم سید و کدای بار

کما که کوه و تلیف کردند
بسیار کوه و تلیف کردند
تختی که بر سر دایه بی رویی
نور و تابان جهان و جهان
نور و تابان جهان و جهان

دود کوه و تلیف کردند
بسیار کوه و تلیف کردند
تختی که بر سر دایه بی رویی
نور و تابان جهان و جهان
نور و تابان جهان و جهان

دونی کچھ انہی سر پہ چھاں خاک گر گئی
باد آئے کون کل ہی تر اچسکوا باغین
یہاں قبول کہ چند کت عاری آہ
خار خراب دل قوسی ایکین میں کیا کون
دھارہ باز بزم بتا لگا ہوں جیسی
ستارہ چہرہ کہ رات کئی کئی کی مجھ پر
نہا ہوا کہ ہا کہ فی اسکی خوش سر
سودا لکھا فنا گزیدہ خطا اسکی بار
سن ری معان جہان میں عاشق چھوٹا
شیرین فی جوگ نہ کیا کو کمن کی سر
عہد ہی پر اسکا سکتی نہیں میں کج
برائی رات بامع سے اپنی جلی کب صبح
میں نازہ کچھ کہا ہی کہ ہر لمحہ کہ میری
حرارت کہ ہی نہ وعدہ کی فریاد فی رتی

شبہم ہی اس چمن سی ہر چشم کئی
زنجیر کئی موج نسیم سحر کئی
سینی سی ارمغان ہی رخت صحر کئی
جیسی ملا ہی جالند ہی یہ کہ گم کئی
تو ہی نظر پر امیری جید ہر تار کئی
اس کہ کھلو سہاواہ بیاری کد کئی
نہ اسی کدی بھی ہوں جوں
جس وقت اسکی جا لک اسکو خبر کئی
مشتوق سی اسی روشن اسکی
مجنون یہ کیا جفا تھی کہ لیلی نہ گری
وزانہ اسکی حال بہ کل کہ نظر کئی
فانستراو کئی یکلی صبا دوستی کئی
آواز آہ و نالہ تری کہر کہر کئی
دونوں سے بری آبرو سی ابر تر کئی

لو هو سبسی تیری مری کی دیوار کمر کار
دیکو تیری نہیں ہی اگر تار دے جو
القصہ خط کوڑہ دیکھ دینی کہا کہ خبر
شیرین کا اکبر نہ ہو ورنہ پارا
یہاں کتے کتے میں بکسی کی مچھونک
باری ہو ای خون رکھنے دینی قصہ
خاتم کروڑوں کا کرمان ہو اچانک
بروانہ کو لے آئے خدا شام نشہ
یہ کہتے آؤ قطع نظر اس سے ہی
میری اہو سے ہی سیر دیوار کمر کار
ننگوا تو کیوں کر ہی میری شکر گنج

انگھول میں خون تیری ہر
تو کا عشق سبسی تو میری ہر
تیری ہی دیکھی مہر سخا فی کلمہ
لیلی جہ برہی وادی مچھونک
او کی اس رخا دے باہم بکری
سید کی پورے آکر نیشتر کھی
یکے لے لیب کر اجل اپنی سبسی مری
وئی ہوئے برہم سے وقت سحر کی
جہ سے جہاں جہ کا طاقت گری
میری مری خون میری برون دہی
تیری کتے تہاں میری لہو سے ہی

تیری ان الفتو کنی زانی کید ہر
چین مد نویسین خانہ رنجیر فی جہاں
کیا جانی کمان ہی زبانی کہ کھی
مواہم ہی نہیں کہ دیوانی کہ کھی

بیا و آن که باد لونی طریح
بیا که سوسن سوسنی که آنی
بیا که سوسن سوسنی که آنی
بیا که سوسن سوسنی که آنی
بیا که سوسن سوسنی که آنی
بیا که سوسن سوسنی که آنی
بیا که سوسن سوسنی که آنی
بیا که سوسن سوسنی که آنی
بیا که سوسن سوسنی که آنی
بیا که سوسن سوسنی که آنی

دلی نین بین پیر و نین که جنگل
دلی نین بین پیر و نین که جنگل
دلی نین بین پیر و نین که جنگل
دلی نین بین پیر و نین که جنگل
دلی نین بین پیر و نین که جنگل
دلی نین بین پیر و نین که جنگل
دلی نین بین پیر و نین که جنگل
دلی نین بین پیر و نین که جنگل
دلی نین بین پیر و نین که جنگل
دلی نین بین پیر و نین که جنگل

آیا پس دل بهار که بون بون چلی
آیا پس دل بهار که بون بون چلی
آیا پس دل بهار که بون بون چلی
آیا پس دل بهار که بون بون چلی
آیا پس دل بهار که بون بون چلی
آیا پس دل بهار که بون بون چلی
آیا پس دل بهار که بون بون چلی
آیا پس دل بهار که بون بون چلی
آیا پس دل بهار که بون بون چلی
آیا پس دل بهار که بون بون چلی

سیر کل آحکی به سپهر
سیر کل آحکی به سپهر
سیر کل آحکی به سپهر
سیر کل آحکی به سپهر
سیر کل آحکی به سپهر
سیر کل آحکی به سپهر
سیر کل آحکی به سپهر
سیر کل آحکی به سپهر
سیر کل آحکی به سپهر
سیر کل آحکی به سپهر

بود آتونی پس دیوی یاسا دل آملی
لاکون ای دل قدم نالی چلی مانی

ہر گیسو پر زلف یک لاکھوں جتن کی
سکھانہ وان تری بالی ایک چرس
اور جی بس جتن سی کہ موج نیلے
آہ و راوی ز کل وقت صبا

نود اچھا نہیں آگے کوئی کہ نہ پاک
جاتا ہو ایک مین دل پر زوئی

لیکن وہاں ہو کال ماحک
ہمیں تو ایسی قافلہ لاکھوں تدا
خاشاک تشیا کئی ہماری بہاد
ای فتنہ فکر مع مین خون دل

جس بانی بند قیاس فی جان کہوں دی
جس میں کسی مدارات نہ کجا
ہمیں ہمہ رد نال وارنر کانی
سجھ گیا باندہ صبا و بان و میری
نہیں کو ہونہ یک سنا تھا قصہ عالم
نہیں عقد یا شجی کی ولہ میں طرف
سو ادنی تری وار کی کہہ سدا

صبا فی باغ مین جا کلکی کان کہوں
کہ صبح غنچوں کی تین عطر دان کہوں
دون بہ ہو کی صف آرا نشان کہوں
کہ نا کہی نہ پہ کوئی نہ ان کہوں
لکی جو کہنی میری دستان کہوں
نہیں صبح فی آور میں کہوں
کو ارجہانی کی ای میرا کہوں

ہست کمان کہ ہست دو مان نہ بھی

ایہہ چھکی ہست اور ہر کو

نوزن من دوستی یک چنین برشته وفا
کیمی که طرف چنین باز عشق من

همس بازه مایه دلکو که بود بیکه نسبی
بود از مشوع و دلکی تویی آن و صبی

بوی جدا جلوه گاه سوز و دل سوخته کوی
تری صفای روی کو چو نه یک کب

با دین به شمع رات کو میری به رستی
میشنم که کرد عارض کل نشسته دوستی

و عهد لطف که کونه وفا کجایی
هر من تری من اننی نه خجایی من
کج فطرس من من رکنی کسی فایدا
بیت بهان کجایی تو اکی حصول
با و کرد هو جهان نم بد عاشر کو

لطف من نوشته چه تو بهدا کجایی
بشده کجایی کجایی چکلی رو کجایی
فوج کمالیق من نو نور کجایی
کرنا جو کجایی هو همین روز جز کجایی
کایا هی اکیله وان عکود کجایی

نصف تری که کرد بولی هی این مسیح
نصرت عراپی به لطف خداوند
بس از رهو کرکی معان کریم
چهلون بودا همی کونکی که خوش خلکی

به رستی که نو نو دور کجایی
که توحی نیک کیکونکی اوا کجایی
حال بن انبی سده امت کجایی
کرونه ترا اسسم و رسم جو کجایی

هرستون فل به چشم که اید غشون هی
ی فلک که زنده غشون کورین بن کارا
رغم بن اینی نه بر خط بهی هی افراطون
روز است که درون غشون کاخا موشکا
برو به کل هی حقیقت بن ترفی بهی
جو کجی سو بهی عیبت رخ ای خامه جرات
کل غشون سی لی الیام که در میان
اگر غشون زما او سن بر کسیر سی کجا
سنگی بولا بهی که میری طوسی او کجا

بدر زلف به شام هی اوش غشون
سرو جو کجی بهی سرخاک
عقل بر هو کجا شکو جو غشون
جید کجا سو بهی که هی دل غشون
قطره بهی بهی بهی یار نو جی غشون
ورنه سب ای کلمات کجا چمن غشون
کاتنه من غشون لا کجا ای غشون
هی جو سودا کوشا و ویر غشون
بدر غشون بهی کجا اینی غشون

سرد کشتن هی کجی غشون
بدر غشون نه بر بهی
مهر نه آه میرا سنگی کجا
جوه کجا نظر و ن کوی شاه کجا

بدر هی کجا کجی غشون
کجا کشتن لای غشون
کجا میرا کجا غشون
قطره شک بهی کجا غشون

قل مجلس جوہی شیخ تو بہر
برم عشرت میں تری حزن کو
پتہ ہسکی تو جلدی یادان
جو کت دیوانہ سی مت ای غافل
ہست کر دیسی ہی کب سودا کو

پہر زار گرک افیون ہی
نالہ فی پیرت ری مغنوں ہی
ہسکی بر دھین کوئی غور ہی
وین جانا ہی ہماں مجنون ہی
تر کو چہ ہی اوسسی امون ہی

گر تجھ میں ہی وفا تو جفا کا رکون
نالان ہوں مد تو لسی پری یہ کی کمی
ہر شب شراب و ہر ایک دن سیاحت
ہر آن دیکھا ہوں میں اپنی صورت
سودا کو جرم عشق سے کرنی میں قتل

دلدار تو ہوا تو دل آزار کون
یوہما نہ بہ کہو بس دیوار کون
ترقہ زلف و استہر و ستار کون
تو ہی خدا کا طالب دیدار کون
بہا ستا ہی تو بہ کہنکار کون

سورج مال کی ہنسی کا کچھ سہو نہیں ہی
ہرگز میں نہیں ہوں کیا یوسف کو نہ کہوں
کو سبیل خرابی کی کہ کو میری مشا

یہ بحر و شہی ہم سی فلک حشر ہی
حسنیہ کو چھٹی عفت نہیں ہی
کھنکھار لایہ رحمت جا نہیں ہی

افت من عاری ہی از جہاں ہی کہ بود

از چند و پاسیوه محبوب بین ای

مری کز عاشق یک نوازیم و آتشین
چرا و دل به پیوست ایستاده است
فکر کو بی من نهانی که بی از انهم

سدا ز بجز کا کبر و اسطی محمودی شود
که ز غم سینه کو بار خند و بوار کشید
به هم بر خنجع کیا فائوس من چلکی

دل بکی حمار جو نواز طالبان ہی
هر ایک که در بند و کاتب که بینا
اس عشق کا توں ہی سزاوار که ایک
جوینده هر صبر ہی یا بند جهان
بری جو نوجاوی تو جوانی سستی
هی نه کوئی مرغ که سوایی حسن تک
چشمه سوز که طرح میر که نہیں جلت
ساق تو نظر که چو یک صبح چمن کو
سوز کا تری و خست من غدا نسبی

هم ہی به سچستی من که جی بی تو
مجهک که ہی خور خست میری ہی
دل کی تری نام کو جو بای نشان ہی
بر عمر که خسته که وه و هوند هر کسان
خوش ریسو سری جان تو جید هر جوان
جز طایر حیرت که و بیان افشا
بر خون که انگه سوزی رشت و زدن
بس بر کا جاوید کا بهلا کوئی جوان
جید هر که اهو نو کو یا سنک شری

دو تنه با ستم نه اگر تو شوی نادان هی
خوشتی دود از دیکه یی رانی بر

او نه نادگور نیسی عجب نایان هی
چمن بین گل که خندان هی تو بیل بر

عجب بداد مجله او بر میرا صباد کرانی
سیری ز پرسی ناحق نه پید او کرانی
جوده پوچی نهی سودا فدا نا خوش ترانی
عجب احوال کو سودا ستم نهی نهی
ب ن زتری نهی نهی نهی نهی نهی

و کینه نهی نهی نهی نهی نهی
قفس بین مندا بان چمن کو
تو نه کیور و رودن اباشا و کانی
که نهی معشوق نهی نهی نهی نهی
اگر نهی تنگ من نهی نهی نهی نهی

سیری نهی نهی نهی نهی نهی
عیان نهی خوف نهی نهی نهی نهی
بوسه نهی نهی نهی نهی نهی
نهی نهی نهی نهی نهی نهی

سجده نهی نهی نهی نهی نهی
که نهی نهی نهی نهی نهی
طرف نهی نهی نهی نهی نهی
نهی نهی نهی نهی نهی نهی

لب پهری سادو و چکار کهن دیکهای
خواه کعبه بین آبی خواجه بین تختانی
کجه و همداد پای بین لیک کس کوی
نظر آتی ای هنر شکل رمانی محمد

بی نمود آتا نمودار کهن دیکهای
آتا سمجھون هون سوجا کعبه
ر ساجی و پی زار کهن دیکهای
ساعت بدکار گشت کهن دیکهای

پهری ای کوج و بارین لوک سودا
جنس دیکهای خریدار کهن دیکهای

کیا جانی که کسی دیکهای سادی
محسن به پهر نامباری صاب ک
خست فامتونی مانت او کعبه
مجه حال دیکهای شاه پک کجسکو
شمار برای آتا کیون سبی تری
ش به بن شخ جو سکا و سبی سبی
آبات کر که چو کوکاب اکونین
آاهی باد کونی ترنس کوفت چو
روزی کر نمی هی تو و غزل غزل

کهنکی غازی آری آتون کین زکول ای
بی حیرت نهی ای کعبه تم نه دم دیکهای
چونسی ملکی آتا مرمر کیه و جیا هی
تونی دیکهای دیکهای کسکا و جیا
یکری کونری جینی آکا هی و برای
اکبر ریال هی پهلن و کاتر سبی
لیکن کهننی لکیو مجه به تو بای
اکو نو دیکهای و دیکهای و سبی
اعلم کجه جینی خوب کرد و جی

دشمن و ستمشون فی محو مین هر دیا
سینه اریه پند و لاری لکاتی
بوتنه کل هی بجه پداصان کی ساقی ایکا
کسی کیون بنا کنی مین و نکون هی
یار و غدا چو نمکو چسان کش کر هی
سکای بری غایت به کمال که جسون
مورد سی به کد مین که نه کر که سیکا
بود بیان ستم که کشا خوشی مو نمکو
بهر حال تو هی ذکر نوحه است
لکن اگر کی تو نو و عرب برهون مین

بها چش سره سا کاما اکوی و
اوردان کلکوشش و بکر مری و
مرد خسته که در کز بهار و نه که و لکا

باد و کج فی خالی جا کر مین کبای
از بکه زخم اسکا بهتا هی و رسی
میری اوس سی نمکو یک جام بهر دیا
ان کلارون سیر اول لکی جی بهی
اسن غله کی اهو تو اس و میا دیا
چون غنچه سوجه سی موند مین کبای
تری خوشی تو عالم کا جی لای
اس غم کد مین اردل کی خوش کبای
نمکور زنگا کما کیجی تو مرثا هی
جز لفظ یا الف به چکا که قافیه

هر مرد و رحیم کایک آه پند
چون غنچه تقایین جان و شکر
سفاخ را حاجت نت زخم کبای

فرد و کجای است و کجاست چشم کم
سبب شکایت جانم تسلیم هم من
سرس و غم که بشنود کوسنی که دوت
همچو اگر و تا به زندگی مرضی
درد و نوسه طلب جان لعل کجاست
لبخند و دلکو چکانه و ارسودا

قاصد کو اینی ظلم جو کجاست که دو کجاست
تا که سبب مجبور که جواب لکسود
نوی سبب که آکی ناقص نیست عباد
آنگه می کرد میری مرکان کی می شود
الغرض که کوهن کشتن نیز زبید که

شیر کا طرح سی به دل بچها هوای
یاباده یا عطش جو جو شو و ادوای
یکه خود غمدهی آباد خاک راهی
هزار جبین طبع کا بهر ده کی نای
آتش ز اینی هم کو شیر آب کجاست
نوی کر آب آنا فل جانی و می شتابی

جیسا هر می تو اجرت ورنه بهدین بیا
ان شای ظاهری که باطن من در عای
کو می حرف طلب لکس من که یاد
جسی کنار و با حسن که آرا سی
نجه من بهال سودا با نون می کجاست

کمی نفس می مورب رو آتای
که شهر شهر ملی نواز که در آتای

چون کسی که اظهار در و آتای
اگر کسی می مد تو و ادخواه ابو و

جلون میں رشک سی پروہان کی گئی
جہ مال ہمارا کہ اسبی بانو کی
بہی کی دھنسی کی دوستی ہو

جو رنگ کا نظر مجھ پر آتا ہی
کوئی سنی سی تری و گورو آگاہی
تری کھیستی جو رہ نور ہو آگاہی

نہیں ہو نہ کسی سی او صبا ہی
نور غریب چہ پیر نا کج عالم
جس کی سنج پر وانیہ اور بن کج سی
جہ مال ہی میں کو مون ترانہ سخاں
ربان شکوہ سوال اب زمانہ میں مہیا
شہد واری ہر بن پر ہند صیاد
سجہ کا کہیو دم خار دشت پر مخون

ہماری خاک سی کچھ دیکھ تو بہی
ہر ایک بات کو آواز کچھ نہ ہی
کہیں ہی ہر ہی جگہ کہیں وفا تو
کر آہنی کو دلو کی کہیں سیما ہی
کوئی کسی سی تری نہ دیکھتا ہی
جن جن کہیں نعل لکاب نو اسی ہی
کہ اس فواج میں سودا برہنہ ہی

سودا جہاں کی سیکا نام ہی
رنگا کوٹش تر از لعل کی ایک
نہیں ہو نہ کسی سی دشت غریب

آوارہ صد زلف سیہ قام ہی
میں صبح قیامت جون میری شاہی
ایک لفت کل لسن ہی کہ سودا ہی

کهنای تو دیکه که ای مردم فهمم

بس کسی که همین را به بود نام بی ای

بخت خوشیست دل به طور بی تو بهی

استم خرم خود چنانکه احوال که بگویند

چنانکه بنی نهمی خور و کجاست

که روش نیست آنگاه که نزدیک سببی که

عاف بر آنه تها و نه کا دل و جان

ای دل قبول کر ما با تو مگو هوش آنجا

دیکه ندای دو از سودا کا حال تو یا

عالم کتاب ز با نجا دیکه کی گویین

حبیبی اس کل می بین دیکه ای محکوم

بر آن دو کسی که کینا سودستی نویسد

ثابت بوی تو بهی اور

که خشم ای تو بهی یا سور ای تو بهی

قدرت جوی تو بهی تو بهی تو بهی

سبب نهی ملا نا ایک دور ای تو بهی

ایمان شمع کا پی کر بوی تو بهی

افسوس عافانی که دور ای تو بهی

مهر وفا کا انکی دستوری تو بهی

کریش ای تو بهی ای تو بهی تو بهی

یکه ذکر ای تو بهی ای تو بهی تو بهی

بر وضعی من جدا کی مشهور ای تو بهی

نمونه نامی رات اوله غایب است

جو کل بی بهان تو اس دستار است

جو دین تو کی که بهی نکا رسا

کیا کل بی که که بهی که کل رسا

چون بالان در عشق کجبه مقول هی
کون چشم برین جاری خون یاد یو کاید
ناله کاید اما کی هی خرم کوه را رخ
شیخ کعبه یزیکونم سیه زور لکجا تانی
که شمی بر دولت دنیا که جو نقدی
ضارب و مغروب بر گنا هین دولت
محب کو هینی جو مار اتو سود اند توت
سربش افنده اگر نسکیده کی راه

شس با سکتی هین جیکی ره کی
جب یو یو کا که تم آهین هفت
حسن کدزم کون با مرز کا کید مجید
زرد چرا آب کا کید بی هی کا سا پوله
هی وه پروانه که رسوای بر رخ غول
هم کوبه سچمان هین ایک فانی
عشق هین احسم سکون کا نیت
لوان جلاتا هی خدمت کی کوناموای

باز کسب

باز کسب

عاضف مان حرمت کجمن و کاکو
چو دلباز با تهادل اولکا که کندی
که چه بود اسب کا نظر و هین سبک طرای

جهان تو خون خورشید هین
مژده باد امیر کعبه آری هی جاری
بر کوشی کندی که خاطر کا سیه کی بار هی

نه سمجھ پندرو کو کوئی اگر اور کسی سے
 نہ کہ در ہر کسی ہمارا دیدہ زاری کی
 نہ چاہی خلق کا چاہی فدا نہ کج بخل
 کہ چین میں ہم صبر و نسی دہی کو نشان
 نہ زخوی سستی زری انیس ہری بھی
 زری زمین آگہر کا تری ہی غلام
 جو نہ میں نہ خود سید پری ہی نہ خطا
 نہ اس حال میں ہمیں سوکتا تھا نہ
 موند سدا کی کہ ہری ہی افلاک کی
 رات کو نو دہی کہتا تھا ہر جلا نیک

لو بتا ہی چشم نشہ ہمارا بھائی
 جوں صباب سکر میں جوں ہو مونس
 شیش ہو ناسی عصا عروم خوب ہی
 آتش لگا دو کی اوازہ جس دھڑکی
 جس جگہ دیکھوں ہواں شکر کو زبان
 حار و غری کیا دو کی کر فطرت
 جس صاب کے یارب ہر کسی کو ہی
 حاشی ہی جو بہ دن است
 ایک دن تیرا من اولابی نہ تھا کی
 برین ہر کسی کو ہی ہر کسی کا

کہ کبھی تری دیوانگی بہتر ہری
 نیز عشق سے ماضی ہی ناز و حسد
 حکم کہ آتی ہی آوی و آوی زبان

ہر کہو لاطوق و ہر سوچ ہوا رنج ہری
 ہر شہین کی جانی کہ خون آلودہ جوی
 آتی ہی کوئی ہر جلا نیک

ست چو اوس بر و کبر زانی چه
شد ز غشوی نظاره کجی
کس شکر ز انداز کای رب هو کجی
شیخ کاکبک و صلوات او توانی

اونده کس بانی صف مرگان بود
زشت آینه کاکبر اعلی و اقصی
موج ملک تسلط نما بود
خانه قصاب من هی و روش کجی

جو کوی چهی کس سرم بود اکوئل
که کسیکو کوی جایی به کم نفیر هی

بهاری سبب جام بار گذری
شراب حلق می هونی هنس زو کجی
بزار حرف شکایت کا و بکستی
گذر بر آتری کوچی من کو هنس تنو
میوه که قطع کراب برین میر فضا
به عبارت شکم شحا کو دوزخ کجا

نسیم نرسی جهانی یکا بار گذر
کلوی خشک سی تیغ آبدار گذری
زبان به شکر هونی اختیار کجی
میری خیال من من لاکه بار گذری
نظر سسی چاک که بهان تار گذری
بهین فکر من بزار و نه ر گذری

کای می آج نری در به اضطراب
نری می منسی گذر تا هون
من و نه من جو کوی می شکم من

که اس جهانسی کوی خاکسار گذر
که جسی یکسی بانی کا و اکر
نجا ک نری خاطر من

مین تو دیکه یا جوش و خروش نهاد
ایسی بی سوج میں فصل ہمارے رچی
یہ کہ آدمی ہی جو سرور تازہ سری ہی شکست
کہہ دیند سو ب کو مسار گذری ہی

بہرہ مین لب تیری زرد ہی سہی
عجیبی کنی دوانر ہی دیر ہی سہی
احوال بوجہ میری دلکاشی مینا
کہنی کا تہہ سہی فائدہ جبر دہی
گندرا ہی کسی داکسہ ظالم تو خبر
داشکاب تہہ ساتھ تری کردہی تہی
توئی ہی تہہ سر یا ہرگز کہہ ہی ہر
افکار کہ پر دین ہی پر دہی سہی
افرو و صاف میں سہی دفر کنا ہی
اینا کہ ہی جہہ وہ ایک فر دہی
نیغ ہر بندگی سب باہر قیاب کو
کہنا ہی تم بناو وہ نامرد ہی سہی

سودا کلی میں یار کا گو بول ہی کر
بر سر سخن نکاستہ دم سر دہی

دست ز عشق بازوئی کی ہی
راہ جو برانی ہی کیا اسکی سکی ہی
دوسر فخر نہی صحت ہی میں کچھ
برون ہی میں خوشی کی تو کس کی
چنبی ہو حال سیران میں کا
گشت پاسبان فخر میں کمالی ہی
سودا کجا بالین کی شوقیات
خدا موب بولی ہی آئینہ کی ہی

بهری ای ترسی کر مار کو کجی
کجی تو کجی سه وند رکی بی

بهری کجی کجی موند و کجی کاف
پازی تندو تشاد کجی کجی

کجی کر تری پس کجی کجی کجی
نور و کجی کجی کجی کجی
بهری کجی کجی کجی کجی
کجی کجی کجی کجی کجی
کجی کجی کجی کجی کجی
کجی کجی کجی کجی کجی

کجی کجی کجی کجی کجی
کجی کجی کجی کجی کجی
کجی کجی کجی کجی کجی
کجی کجی کجی کجی کجی
کجی کجی کجی کجی کجی
کجی کجی کجی کجی کجی

نہیں کجی کجی کجی کجی کجی

کجی کجی کجی کجی کجی

کجی کجی کجی کجی کجی
کجی کجی کجی کجی کجی
کجی کجی کجی کجی کجی
کجی کجی کجی کجی کجی

کجی کجی کجی کجی کجی
کجی کجی کجی کجی کجی
کجی کجی کجی کجی کجی
کجی کجی کجی کجی کجی

زباں چون جابجی و گویون ہم گشت
کہ دایم تو اور ہی عالم کی سیر

رکھتی ہیں ایک طرح کا رسم و صف ذات

وہ کشتی کے در پہی جو سوداگری

مجھ سے کہہ کہ میں میں ہمارا شیچ

بجائے پتہ شکرانہ تو دست طاعت ترک

اگر بیری دل نہ مجھ تک نہ تو کیا

غور و تقویٰ ہم سے کتنی شیش جی ہر

کسی سے آئے وہ سیر ماغ کہ کل

کریں اپنی در پہ بیری شیش جو ہر سجد

نہ کہ زمین دل کیونکی نہ کہی سودا

پہ اک پانی میں کس سے چھپا ہے

برو جو ہم سے ہی جو ہر خدا راں کلاں

تو جادو ہوا تو نہ تو ہم تو ہوا

ایک کشتی تو رہی جو نہ تو راں کلاں

جسدی نری مکی کا طرف کیوں ہی
بغیر ہر محکوم کہ نری حال کا حشر
میں ہی کہ وہ دیکھا ونگی نری کی پانی
کیوں کہ وہی ہر شے کسی فانیوں کے
سودا جو جہی کوئی وہ کر ہی گئی

میں آپ کو جلدی کروں را کہ
قائدی توانی ہی اپنی ہی
جو کہی ہیں کہیں کرانگی
جا مانری مکی میں ہی اس رات
شکلات ہی اکابر کی میں

کیسا درد دل باری تمہارا مارا
را کہ میں صبا بعد ایش کر تھی
نہی دود کو مرکز تری کہ جی کا وادی
نہی جو مجھ سے میرا حال کہ وانی
کہا جی نہی ہر شے کسی فانیوں کے
جو کہی ہر شے کسی فانیوں کے
نہی جو مجھ سے میرا حال کہ وانی

جو کہی صید کا جی پر ہر شے ہر شے
ہر کن جی جی ہوا ہو پیر و از کہی
کیسی شورش میں کوئی آواز کہی
خدا جانی میں کیا بولوں کہی
کہ مہری بات کا کہی تو ای طنا کہی
دل پر ہر شے شمع کوئی
وہ ان طرز و بانی رافق و ہر شے

کلی سبکی ہی عالم کا طرف کہ نری

کلی سبکی ہی عالم کا طرف کہ نری

بیا خدا جانی مجید سانه و کر نه
ای ابرسم ہی پنھی دوتی کی جاری
مہا نیری نام ہوا زین تمام شہ
نہیں مالہ ہوا فسوس جو ان مرید تری
پہر واری ہوا دسی ہونہن کی

کافی ہی سی کویری ایک نظری
تیکہ ہی پنجدہ آنکھوں سی کہو و حکمتی
رہنما ہی سدا چاک کریبان سچو
پاؤ نہ سنگ دیکھنی نور دوی انوی
آسی ہی فرج ہونی کو نک کوکین دوی

آہوں میں کس کی صلابت ہوا کچی
پنھی کافی ہی ایک دم نہات ہستی کا
جنہ و مہر برابر ہی عاشقان کتار
کئی تہا شمع سی رو اندازت جلیں تو

ہو ہی ترک فلق کو وہ عا کچی
کہ خاک والکی سر پر سدا رو کچی
نوشی ہو جمن تہا ری سہی کچی
کہ حق کا نہ کا اسطرح سی وا کچی

کہا طیبہ احوال دیکھ کر مسیحا
کہ سخت جان سی سوایا آملی کچی

آہو چکن سپر دلکشی کو نہی فراد کو پی
بہت تالان ہی اس کونین میں سی
سہر کر دی ہی دہو شربت سی

صبا بہت پر ہند ام سی کچی
ہنن بہ بہان کو ہی کبھی داد کو
بہنکلی کو ہی سہی اس حراما کو کچی

بشهر زنگنه گاهین کجه سوختی
نخله وون رنگ با فیه و دهان
یک کله بی بود فاکر آتا هوا سیم
مون کی وی کون چکلو کر نیوچی
تبه غم دور بسی چون در آیه مکن
جوتری زلف کی کدر اول کجه سکن
نونی بی کجه هی ککلت بی سیم
جکوی زنجیر نی بی نهرن نه سوختن
سوخور چون شمع جلنی بر بی سیم
کی ای من چوک ه ده سی خوشی
کسی هی سودا گاه کرم کاشن کون
عولت هی یون زبان حال بسی چون

بود چون شمع نهین کر می بازار

نجد بن بی شش لاله مار فیه
اچار اس جمدین سیمهای سیم
رسمه و اس جمدین کا هو تاقیه
ککلت بی ویتا نهین اب سیم
بتواری آن پیر و فی وی یک سیم
جون صدای کاسه پنی هی سیم
نست نی پیرتا هی دوشن در رنگ
ایکلی مستی رنگ ناک ریکو
تاب و شبی عشق کا چون کوه
سخت رسوا هو کی کر ناسرا بر کوه
حانایون وی کر سکو تو بتا تو
چو کا تو پیر پیر و این حباب

هو نهین چرخ سیم شیر دی غم

سمم نمک و فلک دی تو جهان بکلی
بدون تری از عالم فانوس خالی
بام بریدم را چون جگر گستاخ
نمک و ملامت می بار و چنین قدرتین
پیش ترین زن که چون ساید جهان
سود و دانه و الم در دجله میری
نمک و ملامت می بار و چنین قدرتین
سود و دانه و الم در دجله میری

جلوه حسن ایچ سر سوادیدار مجی
کو تیر زانکی صورت دیوار مجی
نظار آینه ای و از خور تری و شوار مجی
نمک و ملامت می بار و چنین قدرتین
پیش ترین زن که چون ساید جهان
سود و دانه و الم در دجله میری
نمک و ملامت می بار و چنین قدرتین
سود و دانه و الم در دجله میری

نمک و ملامت می بار و چنین قدرتین
سود و دانه و الم در دجله میری
نمک و ملامت می بار و چنین قدرتین
سود و دانه و الم در دجله میری

تری قدم کو جهور کی به نه سکی
و دهقان کچه سس جکبه بیخود دل سکی
نمک و ملامت می بار و چنین قدرتین
سود و دانه و الم در دجله میری

نمک و ملامت می بار و چنین قدرتین
سود و دانه و الم در دجله میری
نمک و ملامت می بار و چنین قدرتین
سود و دانه و الم در دجله میری

به یاد داری هم که بهت باد کرو
کو تیر زانکی صورت دیوار مجی
نمک و ملامت می بار و چنین قدرتین
سود و دانه و الم در دجله میری

استغفر الله و ابلغی ہی ویرانی کیا
میں ہوا استغفار کیا ہو میری حالت
شک و شک نہیں میں کی خاطر کاغذ
نہیں وہ شہد ہی زانو ہمار چلی

کس لیا کوہین سے کس
برکاتی سنی عین دانی ہون پر
خاک کعبہ کا ہون یا کرد صحنی کی
چرو دیا ہی زری سے کعبہ کی

درباب لاسکی خوش عشق کیا
کسی حال کا میری کہی تھیں سنی پر
نشان کفر سی میری بنی علامت بن
ہیں ہی سے تیس صورت دار

نشاط اکبہ مشعل کو ہی میری کیا
بہار خط گیری ہو کئی قرآن کتب کیا
پرس سخن کا علی الرغم برائی ہی کیا
قسم کا شیخ نجی ابنی دین و سب کیا

جو بادہ تونہ پی جام لالہ ہو سکی
جو کوئی شہر محبت میں جی خا دل
تیری کلی میں اکبہ اکبر میں غل
ہم اپنی جان تاکہ چکس ہو گئے

سجود غلہ کل ہی بالہ ہون کیا
لوای وانی کہ ہو شب ام ہو کیا
ہم ہی اگر ضبط مالہ ہو
ہم ایک آبرو ہی دلا جلا ہو

که دادی محبون من بقدر سودا
که کردی به چشم خال و سبکی

آن می تو نور و زهر بهر کس
کس کاوش فرقه سحری و لکا چرخ
بخت بدست خود و گشتی نه من
تا دلی به پا رکون فرادنی و یا
نور و رسم و لکا چرخ
ایس صاحب کی اگر پیش آفتاب
بزم سلیمه ی یک شاخ نه بانی سحر
سود و ضمیمین خدای دیا کجی عقل و ضم
نور و زهرند یکا نه من اسفدر پیمان

نار انبری که کاخه کسری هل سکی
بهره همی جکی صفت کانه بخش کل سکی
بانی من برون نه غرق بهش من جکی
آنی کو کایا کری که ده سرشتی تن سکی
بل صبا من هوئی او سرست کایا کری
مور سسی او تهی نقاب تو برون سکی
بی اک بغبان که میری جل سکی
او کجا حاجی بخش سی دل کونک جکی
افسوس من کسکی کوی دانه من سکی

و شکی ایک واکر و آب مر سکی
ای بر بانیوست کم زار و باری
ایست به طر سس کایا نه من

بجادی نری کلی من کجه همی سکی
بختو چشمه هونین پونین تار و سکی
کشتیک بهی ناله و دانه من

اینها تری کلی سسی جانا هی صلیبی

و یکم من یکا پهر اگر صیتی اگر ریز

نهاری رافت یکجه ایشی بی ایشی سسی
عجب وشت هی چو کلی صیاسی کوهی

نهنز اینج او اسی اوشی کوهی
نه کله اسی کوهی نو اسطرح بندوبست

نه ضرر کوهی نه دین کا نقصان مجدی
آه و زاری سسی سسی سسی سسی
خارمون خشک و آتش سوزان
سکی خوشی نین محرم انهن رود کام
نه برور و نه نیست نه بصورت لشکر

باعث دشمنی ای کبر و مسلمان مجدی
نجه سسی نالان هون من کا خلق نالان
بوجه کر سبر قدم که چتی می دمان مجدی
کیا کیا چا هتی این دید که ران مجدی
لی کیا کیونکی من حیران هون دای جان

چین من آشیان مت اگر کوهی
سایه کر سبر سسی نین طالع کوهی

جلالت من را باعث تو آتش کل
بیت فی موح سسی سسی سسی

نصورت تری کوهی صبا و سسی

کلی کله کله کله کله کله

آن سحر و دیگه و سگانی که بود که
روی رخ گمراهی تو که زاده گشته این
را چون در دل بر او خند که سی
را که بهی که عیار به از اتنی دست
نخستنی و در آن نیست شکل مرد
پیران و بایر با یکی که گامو شکاف
کی تویت من تو بخت ابرو کی سودای

هر صبح زبم بهر دامن بهر دامن
چون که غزل دین غلام شراب به کار
کای هی زنگ لعلی کو هوای بر کانی
اجین من و بکر که در آن غلو
نکای من که در دشت کینه و غری
دلایر شکاف چون روی باز خانی
در شمع شمع اتنی من و دوان دوان

تخم گل میوه چمن اسس خورشید راسی
کعبه شفق سی بکرت دست آواز
کسوان عذیب که تو بهلا اکبان
برکت شکیب کی مرثیه از بجای
چون عید مر که بهر پیش شکست دل
هون گشتنی هی من تو یار
به ندر صلیح هی بهر و من شاد

فانخ بهر بهر فکر خندان و بهر
مکون شای برش سوگیر و دگر
جز بهر که در خوشی حسرت هی جاری
او نهتنی من کرد باد بهاری عبادی
تو فی نه آینه مبری سنگ مرآهی
بد نام مت هو خنجر زهر آید راسی
بهر بکلی اگر تو نیم بکلی سی بهی

دوستی بکالی نکلون کی شجری
سودا جو چھوڑی کسی نہ کسی

ہونہر کی لکڑی کو موی زار
ہو وین جو ایک دو توتاؤں پر

حراج کو چھوڑ کر پہلون کو لٹا
خون طلبی مرکب سے ہر اوستی
مجھ سے بیان کر طیش کش کا کہ
ساقی ہر شتاب کہ چند نہیں
کہو وی نہ رک صافی طیت نہ کر
جس سے کہ من بیان کروں درو
سودا جو بی پرست جہان کی من دانست
دوست کو یہ مثل دانہ انکور دین کرہ

تیکھی ہی رنگ خون میری ہا صا
دل بہر کی کسی مرنے کا سہا
قدیم برہی کسی دل بیزار سی
سج می دو تہہ کم ذوالفقار سی
کرنا ہی پاک سب سے میری غبار سی
اسب کب ہو نیشہ کو دان کو سی
مست کر لای شراب کا مرچا خا سی
قطر اگر اہلو کو بھی زہر اسی

شکوہ ہی دور ظالم کرنا مرو تو نہ سی
پرزی بغیر وکی ممکن نہیں کہ ہو
جوندہ اشک بران برش نہ کھنکھن

لریز ورنہ دل ہی پری شکایتوں سی
سہر حال برا چھو کوں بنو نہ سی
کافد کا جہانی پہلی میری چکا نہ سی

دود و دهم غیر و پنجمین که تم بر
 سر جملو آسمان فی کونج قفس کو سونا
 است چمن عجبکو آید عا دهنی بی
 که کبر از تو تا طوطا لکھی مک هماري
 فزونی چمنین کسک و کبھی ہی نکلیان
 سودا وطن کونج کر کر و ش ہی آسمانی
 سوئی زبان تک ای مشهور نو کبی سوا
 که از سس کو کرز کجوف سی میا

ف موضوعه تا تناسلی بری بی کسرتی
 اب جوهی عجب بر کبھی فوا سوجی
 نه دن پر و بیوگی راحت و استوی
 به جای دل سی لب کبھی ششوی
 بر شاع نه کیون ہی کلکی خالینوی
 اقرار و غریبی ہی اتی مد تونی
 نامه جو سکو چان خبر و کوی
 فاسد سی بوجی معنی او را و کوی

اس کی کجیف آه سی کبھی بر آو
 که دل سی جہاتی کی سر کجانی جوا
 وی شکری کا حرفت و مہین شرم
 بہان کشت دل آدر خلاقی ہو جو کو
 سب کو کلو دلوئی تو خایار با انا
 بہی کو کلو دلوئی شرم وین زری

بکلی کو دم سر و سی جکی حذر آو
 آتش کین قدرت خالق نظر آو
 غنچہ کا طرح نکری ہو مونہ مک جک آو
 انکر ہو مونہ سی صف محشر آو
 در دنا کہ جہاتی کسی بد لکی ہر آو
 تھا ایک جک سہ کھان کجی

ظالم کو اس انصاف کہ سبھی کو
نسب ہی کی سونا ہوں پہلین کہ

ہر دم کہ لہو پی کو تیرا جگر آتے
بالین پیری شور قیامت اگر آوے

بچوانی سسی مرنا ہی شبِ حسینا
اب کہنی کو افسانہ کو سی افسہ اگر آوے

انہی کہ طاقت ہی کہ او سس ہی
شبنم مکی راز میری داکا تو احجام
کہ ہو خوفِ سرنگ میری اب صحنِ حسنی
سب کام بکھنی ہن فلکِ خمیری
جب ہو گئی نافوسِ صنم زینہ دیش
مین ہی ہوں ضعیف اسفند
نامی کا جواب نہ تو معلوم ہی کی
دینا ہی کوئی مرغ دل بکسر نشو و نما
اب بی تو کیا ہی پر سسی دکھائی

وہ زلف سیدنی اگر ہر آبی
مگر کوشی ہی او سکی نہ تیری اکہ ہر
دو برک لہی کلکی نسیم حوا تو
میری دل ناشاد کی اسید بر آوے
کہے کتری و جہرین دیوارِ عہدِ رات
کدڑی میری سسری جو تیری خاکِ آوی
قاہد کہ بد و نیک کے مجھ تک خبر آوی
کیا تو کیا تو ہی غضب تیری پر آوی
بلہن نہ اور نادہ اگر بال پر آوی

نہ نہ نہ بہرِ قفسِ من چو کہ
سہ اگر قدم دہستی کجا لاوی

نهر یو خاطر من اب تری آوی
دخت حشمتون اسرین من خداگر

وہی ہی خوب میری صوفی جھانجی
کہ باغبان میری احوال کج خبر آوی

دانی بزم تہا نسو و شمع تل جاوی
مخاطبت سب با کج بخش ہی جو بزم
نعان میں کیا کہون از اہم گزینفت
بزم کو شمع سب کون اسکی دہی کی
کہہ ان دھون تری نظارہ کی چلا ہی
دماغ خلوت آئینہ ہو تو بہ چلیفت
کرہ تو عشق کا شعلہ ہی صبر سے سودا
کہہ

درون ہون من کہ کسیک نہ دال کنگل
عجب من کہ مسیحا کا جی کھل جاوی
کہ جسکون ہر زرد زار کر او مل جاوی
یہاں کہا ہی کسیکی زبان جوں جاوی
جو کسکری ترکان ہو تو سمنہل
کہا بنا کس ہی اس پرین سہی کل جاوی
کہ یہ بزلت کیا دہی جو شکر کل جاوی
کہہ

کو بچہ سان کرہ میں دنی جھنڈا کی
رزا نہ میری خوش خرمین من شہر
زادہ ہوا ہی کہہ کو اور بھڑکا
میا خرمین کھی میں اگر ہو میں شہر

آخر بزم کج محل ہو پرین بھڑا کی
کہہ بزم سہی سجدہ کا تکرار ہر کدرا کی
بندی من اور کس ہم جو کسی دین کدرا
خدا کو ہر بزم سہی دہا کی

کهن بر بنیر خیمت پیل چمن کدو
دینا هی نجه عذار که دهن کوی سی

ای اهل درد کوی سی کز نو تن
نایت به خون کیوگی کوی سی

جکهن شراب خوار کاشه بر کاشی

سوزا جبهه منتب هو تو را هر کو خوری

به لایری ستم کا کوی سی چمن کدو
قاتل عاری نفسش کوشه بر ضرور

هیند هی نو فریفته هوزی نه کوی
آئید ه تا کوی سی کوی سی وفا کوی

آنا لکها میو مری لوج هزار بر
بیل کوی حنین کلکی لایا کوی

بهان مک نه دیکیات کوی خوار کوی
نالی کی کر چمن بین تو خسته دیک کوی

مکر معاش عشق بیان یاد فرنگان
عالم کچ هر زوی رسم عاشق

اس زند کی بین اب کوی کای کوی
کز نیم لب کوی زری شکو بی کوی

کوی شراب خلوت عشق کوی
تعلیم کر به دون اگر ارباب کوی

زاهد نجه قسم هی جو تو هونو کوی
جز نجات دل صد فین نه هر بند کوی

نه هاند نفع روز جوی سودا کوی
پروانه سالن وصال کوی

پروانه سالن وصال کوی
نرم شمشیری کوی

کوی
کوی

کوی
کوی

کجا به این تهمید لب کیا نهاد تو
میانیت من بیون درو صایتری اتمه

اب نکلن مکی پری کشتی ی پوری دی
در نه جابانو کو لاکا تها چوری پوری

از چایای سیه ت جوی

دی نو هر هر کی تو اپ سایدی کن کو

میں بسجی ی تری کبوت شمشاد
میں کل انام تری اتمه میں ہیں الا
دیو عشق میں تم سب ہی من کردن
و کی صا حبه هر ترا موند دیکه غیر
بر تو کله سوزنی ی نفس کون ساید
چو جهان من سوداچی کا جینک
نارست من جا کر من کہا سوداچی
ایا سوز گسین سیر پستی پاک
و و بناد نانی کا جیرا غین اند سید

چشم بد و سلامت ہی بهی بهی
کول بیل چ چمن من که من فرار
تبع دیو ی جان حج تھی جدو
ای غدا پر شش سدا تھی
تجهه سی رخت ی پری ای دیو
تیر و کان نه کر علین به کرین فساد
چو رتی کو بهی کیو کی خوش آنی او
غم کنی دل کا میری ہو میری جی سدا
بجھی من ال جهان جسکی نہیں آباد

و هو تجبه سدا ویزه لری من محار

ایا نوبت امن در من بود

داون من نری کعبه کوین وین وین
ای نمر خود رخشکی کپ طوطه سوری
بدار کون تری هو نفا اس سستی
رووی ای جو ودا ودا که دل

تو سنج علی که ندرتم کو که سر و بر
هرون تو بچی ای کوی سنجی ای
مستورق کالفت هی خدا که غایب شو
اسمع جبار کس کاف وین چینی
دکتهین لیکر عالم کنای خدا که
بانهی ناکا ای سستی جو و دنی
نیم داد و ستد و لکی و لکی
لو و سستی کپا مینی کل سستی
سستی ج عرض ای کپ سستی
ای سستی تو لکی ای دل جوین غنچه

تغیر من کردون ای سستی تو که
بسمین که نه بولین نه کوی
عسسی من به قدرت ای
حسن کپا کپا کپا

بباری به چین سی هو هر کار
هرون مون بهلا اب لا دلیک
کس کل خریدا ای بلیک کپا
جو حسن هو لاری مینی
ای سستی نای کپا
بسمین کل کس سستی نه کپا
خاتم اسبانی جنوبی کپا
به وقت خوشی ای غلام غلام
حسن هر کار مینی کپا
لیکن نه صحت کپا کپا

بسته کو ترمو کنی که تیری نور دی
مهری یک دامین زلفی کنی دل

لنگه کنی هر یک صف عشره کو موری
سرا قدم سی واریا صدی تنی

خط نظر صفای رخ دلدار نهوی
تا که خفی بطرف سستی سی زبانی
چنگ سوک باری سببی سببی
تیک سببی به انگبان نه کدین نیکو
هو است خدای من تو کجی پیدای
هم از نه کسین چمن موسکی چندی
کرنج شتابی محی صبا که به صید
سجودا چمن و پرسی هر ششم ز کبوی
تو رفت دل اپنی نو ندیکها کل باز

کرد تینه که اوست رخسار نهوی
بهانه که کالی گایار نهوی
تا بخت جگر تا غلبه سارا نهوی
صفت خوابیده که بیدار نهوی
طالع هو تو کو سی کو طرحدار نهوی
تا کینج نفس مسج گرفتار نهوی
تا تون ای من تری لکین غار نهوی
و ده کل نظر آوی که بسی خانووی
کو پی کجوترکان به نوار نهوی

بجید و ده صدم نوار نهوی

تا سید حرم شکار نهوی

جوانه تنگي نري کي سي	رهني دي که انبار هو دي
نکلم تور اوق برنگي سي	کوئر که پاندار هو دي
وده قهر تو جابا انهن بي	جسپين کل و کلغدار هو دي
نوزن کي نه چي بخت	زون پشيو که تار تار هو دي
ششم سحر ابي توکل	کردون تو خراب حواري هو دي
باني نهين او سکود تي ظلم	جوز خمي سپنمار هو دي
ناصح تو قسم بايم نيل	اينا کهوخت با هو دي
کهنچي هي کوني بهي نه پکار	جهد هر که جب آيدار هو دي
کن زخونن زخمی که چي	چهارگاه وار بار هو دي
کسچي چي پوان في نه	نوز ايت کوننا هو دي

وليسه هي کام هي بهه کدو
 عاشق هي نه کو نزار هو دي

هر نظر نکونند که با کسي در تي دي	حس نهين جي کارهين جي يمين شرفي
کيدوران هو بيان نفع مستحي ايت	دوشه سيم به جوشا گي هي هر تي هر تي
برکدشت عدم سبي جو کوني سي	سخت اوسن باغي طي نزارن کونگي

مردمانی دنیا که چون نظر شکر

نکایا خاک من جهان بگوئی نهاده

بیا همین فایده آگهی نفسی قبول سودا

بهر نظر نمک ندر یکبارگی در تنی در تنی

کیا کبیری اسبم کی کجاست من است

اب سبک بودی که بید بید بید

دیو کانی همای کیا کیا بجائی دهنین

رو بخیر برکت با تو کرا بیتی کبر نه لاتی

باده نری قدر از فی تو بجای نه

کو به سم فی لقب نمک و دامن

بخت من که نظر دهن سبک بودی لیکن

کرا تا چون من اتیک بی حاضر کرد

کند و بد نکته تن سی تو دیکه ز لیا

هر جا به من آتای نظر بورت نشانی

مردم همی در نفسی هموره دنیا

هر نفس کا انسان کما فی کما

بیدری شکستی نه نهی کجه باغین نهی

شبنم که کئی سوتنه من جوانی دهی

هی کوشش خلق سیراقه جان کاه

بویست که نه سمجھی تا تو چرا کئی

بناش شمع محمی شرم هی زار کاش

مالا نه جیون رات کون بی اشک

یا که علی ای نشان خاک من سودا

کو اپنی نهی غیوبیکه دیکه نه جوانی

جس است نظر موج سراز ای تو جان

ای و ی سکا کسمی زلف جلد کسمی

بزم بیکه کی کاشخ بستانده
خداوین جوس که هم قدر اینی ناتوانی
نری خلیف بدانی که دلکو مجله بود
عجیب شعل من نهی رات هم شمع حرق
من پویم گوی سبزی او نهی
کوه و زب ای پروانه حق نیم کاه

کوهین من جکوسو اسود
اگر کس روان هو وی تو جابین
فرسی دوسوی دوستی من آستانه
من اسسش مریدان او با من که کاه
هماری خاک پی جانی ای نری که
توبل بل شمع بر جادی من مون

دکاتی من نهی کس طرح نظر وین بود
جو هو انصاف تو جادی تو اسکی جاده

ای لاجی تو کایب اغرو کما شتولی
کنهن سه سجده من کو تشبه کنونی
ای استخوانین میری مرکه رازو
شب دیک گانه بجهو سانا ای اسکور
انصاف کچه بی روی عشق کاکرین
بهقان سر و ده هم صبح کوهی

جایی جو کچه تو کیش بهر سوسو گاری
ده تو جاکر بی انکی سد امویا
کته فسیح کنه شمشیر کونویا
کنا کو جارا بی کشید رویکی تو
دل غم سه آه وی او شمع
بو تو نکی کدینه او بر جیکت جاکر

نہشت داس غزل سی روح آبرو کی کوئی

نورس من میں نہادان طور کی کوئی

سحر منجہ تو جہنم میں بند کیا کوئی
وہاں وہ جہنم میں ترکا ہی پہنچنے کو
وہ جہان میں اگر کچھ سم نہ پہنچے
ایسا جان جاؤں کرتی تو سدا

بہر کل یہی ہے ایسا ہی جیل کہ ہوتا
سہم سہی کہدی میں مانی کوئی
ایک لہجہ کہ جہنم میں سیکر دے
اس نہ کہ جہنم میں سہی

کم بولنا ادا ہی برصیر نہ است
چشم بر آہوں جون آئینہ جانی
وہاں اب کی ہم کو داکھی میں

موندھا ہی چشم عاتق ہو ہی نہ کیا
رک رک برکتی میں جہان میں
انکھو جہنم میں دل ہول کر کیا

نورس من نہی تا نفوس میں نہ
تجلی سے جہان اپنی جہوں ایک دم
مظرا یا ہی سوال جہان اس میں

بستان ہو کی شہر و سیارہ کھلی
کتاب تک ایک ہے جون در جہان
جو دلیں غش ہی نہ ہو نورس من

نورس منی لایا نہ کہ شہنشاہ
نہید سستی ہادی چشم کم سہی

اتنی جہر در کوئی تو کچھ دل ہم خالی
کہ ہی ہوتا نہ الفل طر کر

برگه نفاذ بود نهی سی حکمت معنی

ز صو آد نخبر برکای فوجان غافل

فکرت سطح کرتا جلی بن کر کما

که ترانی گمان که نه کا بر تاهی کم غافل

که این جابانهی تو هستی سی حال بود هر که اسودا

غافل به راه پا و کجا نه جز راه عدم حاکم

نمک

چهارده گران امور و گناهان سجد

به شوق لبی و شیرین سی هوشن آلود

که بشکون دشت بین با کوه به پروش

صبا بلطف بگو آن غزال رونما را

که سر کوه و میان تو داده مارا

اثر به نالی تپی سی اعتقاد استیک

و لی نصیب جو نونی کجا نه باد ای گل

جو نویسی تو بر آوی سبزی مراد ای گل

غیر و حسن اجازت مکرند ادای گل

که بر پیش کنی سندیب بشید را

مجبوری نور سی سینه را به دوا دهی

چو در جهان تو کجا حسن بهر چه سی

که هلی جام کای خاکت چهر گوای

چو واجب نشینی و داده چو

بیاو آر حریفان دیو و دیوارا

فروغ بگشاید اینی خال و خطا
بودای تو که گرفتار هوین تری بر

که گوید که من زمانیکه و به لب
حسن و خلق توان کرد صید اهل نظر

بدام و دانه گیرند مرغ و اندازد

ز اسب سبزه بکین هر توای لایب
خویش را ب هر کولانی سوجیب

وای محبی نهین معلوم سر عالم غیب
خویش را ب هر کولانی سوجیب

که خال هر دو فاخته روی زیبا

بوی که بخت و سوز جوئی خط کو رکها
هر اکس مرغ فی هو غیاغ دی هند

چمن چمن هوای فریاد و هر طوطی
شکر فروشش که غریب و زار و غریب

نقد می کند طوطی شکر خارا

نفس گریه سعادتی کاتیری برین
که در شکر کانی طرب سی ترک بود کوهن

هر دو به به به جام جم و در کعبه که کعبه
بشکر صحبت احیاء و شکر انجبت

بیار آرحر یغان و شکر صحرارا

ای ربه محبت کری خدا نیست
دی که هستی که گوی تو پونا نیست

بنا کنوتا نگر ی خلق تکبیرا نیست
نما تم از جم سبب زکات شایست

سببی ندان که سببیم و سببیم

نعلی ہی سودا بہ راز نہ فقہ حافظ
 کہ سنگی لونی ہی شورش کف تجاؤ
 عوف کہ کفہ بین در نامی سفتہ حافظ
 بر آسمان چه عجب کر ز کفہ حافظ
 سماع زہرہ بر قفل در دست چارہ

بجای دنیا سی سید دل اور کفاری دل
 ایک قسم ہوئی تو ہو سکتی بر غجاری
 غمزه چشم ہی ہناباغت بیماری دل
 خم زلفیت دکر دام گرفتار ہزار
 کہ در و موی کنجید تباری دل

واہ واہ آسی ہی ہوتی فدا داری
 جو دشمن ہی مجھ اور بید و کاری آید
 کیا کردن کہ تو ہو ہو یون اوشی
 خذہ بخت زخم یا یوفہ در رانی
 کر یہ رخ ریش کنم با کفر فاری دل

نہ تخی نیم وفا گانہ محبت کا دہم
 نہ دم سرد میری حال پہ شک کرم
 اپنی اسس سنگدلی پر بھی نہیں آئی
 دید جوں بیکاری دل آہن شد نرم
 ماند مکان نور سینہ بھجوری دل

کہ بے وقت ہی مٹی کا تیری
 کہ کئی عرسی میں کون کا
 کہ بے کونی دم ہی میں ہو میرا کام
 کہ بکھنس رفت و نہ رفت کرد و کام

وای کر که به نیامد مدد کار نی

چشم ناکر آرام بن ایسی ہی کہ بس
بسر کی جنس سی چوین نہند مکان
دکھو سچی نری کوچی میں ہی نالی کہوں
راہوں راہوں باک نہ لواند جرس
ترک بجا کنند سرش زار نی

ایہوں کہ کھنکھن سر کل بھی ہوا
نہ طوطی ہی کہ دل پر انصاف ہی کیا
میں ہواں طائوسل سٹاری کہی ہوا
نہ باصحا سہری دارم نہ بھرا سودا

ہر جا ہر دم ز خوشی نیکو تابی

نہ اس معوج سی چوینی ہو نہ کوئی
کرا فی اسفند را بنو میں تیری اسفند سکین
نہ ایو تہہ سہی سا ہو سس کی جان
بہ کل صند نہ مانع آرزو ارشہ سکین

من و صد زم مخموری دل یکتہ تجھ مینا

ہی لاکھون طرح بکا ہر بکا دل سسہ
کتی ہن دلہی روکتی عمر اس چکی ساری
میں چوینا ہی صیقل نہ خراکی
عنا لکیر غبار میں افسون چود واری

دو کتہ ساجل تا تیر داری غم بخش تیرا

ان کوئی ری کوچی بکا جانی کا ہوا نی
آفتاب چون غبار دہا ہر سو موی

فرض شود یک جمهوری کسکوئی

هم اراده میسریت هر وقت

از امیدوار سازد هر که بر زبانت

چو بر شمع کاشی و بر دیوار کاشی

کریبان جاکل کل می سدا بیل کری

بوی کوی کوی دن غم کو کاشی

بوسه روی دیو نخل چلازم تهر

کداز کره شور جنوبی ناله

نکست خورشید آینه جاتی هم

سوس امید باطل که می کشی کوی

کناه بنده ریگای می خداوند بختیم

ندامت یام ای یاس تشنه

که امر و دربان کاران نمی آرند

فکرت پند سخن چه کسی که خدیم

بین فقر و سلطنت بخون کوی

کبان بین جهان می شست مایه اند و نوا

رسانان دو عالم از رویه مسعوم دارد

مشقان خطا جام و تصور شمع

همه آرامی سستی خست می تویش

نخلف وضع یکدیگر می سوزی

جوانکهن هو تو هر قطره شمع می

دورین گلشن میسریت زک

که فزاید هرگز گلینه دار و حسن

کمی می فرض من رنجه من هم خوش

لکاه دیده حقیق تو اور شک

همه پیر و کج تری نووی ایگدم
من و بدل در یک سعی چایسته
نو و قطع ساز لها من و کینه شوی

نه کونسی کدی تنی چن بکن لکای
من چورنی منی ای کیم نیلای
بدن لکنا هی بی محمدسی نو کای
سخت و جا لکازم تو صبح دکتای
سوزم کرت نه بریم مرم جوینج

و درسی تری ایگدو ای افتار شلم
رونی هی روی کدین را نیل شلم
تو موته کدی تو موته کدی
از روی ایچم دو را نیل شلم
کتاب فصل دارم فی طاقت جدا

سکند کی شیخ من نه حاکم کوش
تیک یک مجید را شاه غنی و کوش
آفرام حرد و یک جردی کرایا کوش
سرخوش از کوی خرابات گذر کردیم
اطلاکای ترساج باده فروش

رو به دلو لیر آبا هی صفت کداری
بهک گیری ایانی نه یکی ساری
ریحی که لی آبا کشش دل ناری
بهشتم آه لبه کوه بری خدای

کهاڻي سنوھ کري لفظ چون ٻا به خوش

ڪاھ ڪا شوقين عروت کهاڻي هي
صد اڳي اڪي اڪي اوکي الفت کهاڻي هي

نجهي ولسي نوکونسي صحت کهاڻي
تري پيس عاشق کي عرت کهاڻي

نجهي ميمروت عروت کهاڻي هي

نجهي رزو هي زباني مين پيئي
ڪهون تري اڳي کهاڻي مين اسپيئي

سناون نهجي جالفت مين پيئي
وڳي ڪي ڪهون نا تواني مين لسي پيئي

مجهي بابت ڪهني کي طاقت کهاڻي هي

ڪي هي مجھي ڪچ ڪر رخ ٻرون
نهن رهي مير اڪلهه تم ڪهي

سجھها نهن اسعد رنگا طن
مين شڪو ڪرون جو زخام لکين

مجهي آه واپس ڪهني کي

ڪري شمع ڪا سيري ترست پيئو
ڪي خوف ڪر ڀڃڪڙي نه هر سو

مهي جھنڊن مونڊه ڏيکها ويڪاڻو
ميري خاڪي ڳوٺ مهي هن ڪلهه

تري در ٻي رڪعت کهاڻي هي

ڪي هي ٻيستي اوڙا سیر ڪهني
نهن ٻي ٻيستي فرما ڏيئي

هوى نو کيون نه هوى و نه مالان
چون ساي مکرينى گهسى هي تالان
رک کل بن و سى زاکت کمان

سرخ کړاسه لکى کتب لکيو کيا بهي
مخني کيا سى کيا پانگو کيا بهي
ملا جان تک به پانگو کيا بهي
ون مفت مين اسر چني ديو انگو کيا بهي
کيا کام کيا ولى ديو انگو کيا بهي

سرخ سى من کتون و ديو انگو کيا بهي
کيون او سى سترن بانون نه چا بهي
کون ديو و ديو ستره کونى کيا بهي
کيا کام کيا ولى ديو انگو کيا بهي

نه زکړه سى وچي نه زکړه کيا بهي
نه عرسى کچه اصل کام او نه کچه بهي
کيا فکر کون انکا لاه له لاهوت
کيا کام کيا ولى ديو انگو کيا بهي

رک سى چيل کيا بهي
مکر سى ميرى وکړه ديو انگو کيا بهي
رک سى چيل کيا بهي
رک سى چيل کيا بهي
کيا کام کيا ولى ديو انگو کيا بهي

مست من دیکھو یوں عمر کتنی تیار
آج کا یہ ہی تو نہیں تیرا اور ہمارا

ہر ایک طرف ہوتا کرتا ہو ہی ہو
انسان کے ویاہر میں اور کرتا ہو

کیا کام کیا دلی دیوانگو کیا کہی

ست و چہ میری دل کا سر جیسی تیری
جیت نام کہ ہوتا ہی مشہور تھا

مونہ نہ نہ کسیہ ہر کسی پر صبح کل
ہر روز کا وہ مرنا ہر رات کا

کیا کام کیا دلی دیوانگو کیا کہی

غذیرہ لکھی کو مکان نہیں دھونا
ہر بند سلم ہی اس جی نہیں ہونا

تقصیر نہیں دیکھ قسمت بد
لیکن مجھی آتا ہی ہر ہر کا ہی رونا

کیا کام کیا دلی دیوانگو کیا کہی

اس جی نہیں سہ ہر ہی موت یہ آج
کہ بظلم کشن رائیں کھڑے رہے

جل بھی کہیں جا کر یاد کسین مر
کچھ سن نہیں آتا ہی جیوں ہوں

کیا کام کیا دلی دیوانگو کیا کہی

جو مجھ پہ گذر نہ ہی مقدور نہیں سہنا
جودت گوی بوجھی مونہ نہ کھینک

خون جگر اگھو سین واہ رن
دیبا نہ جرات کا

کیا کام کیا دلی دیوانگو کیا کہی

میرہ کہ یقین تیری سودا فی سنا تھا کہ

روتا ہی وہ پورے تیرے ہی

وہ نظر لان بھی کا طبع بے گم

رہتا ہی ہی ہر پرانوں کتبیں

کہا کام کی دلنا دیوانہ ہو گیا کہ

کہ سناج خود بھی تو پرانوں کا کہ

کہ کہوں میں مونس فی کہہ کیا کہ

وہ تو وہ در فلکات ہو چکا کیا کہ

ہم سے کہہ گا کہ یہ ہو گیا کہ

تو ہی ہم غافلان فی آگیا کہ

کہا کہوں کہ جس میں نقصان کہ

کہا سجا کہیں جا کہوں کہ

کہا وہ چاروںچ پانی نہ کہ وہ کہ

کہا دل بھر جان کہ ہر سمت ہو کہ

کہ کہوں کہ جس میں نہایت فی جلا کہ

کہا کہوں کہ تیری عشق میں کیا کہ

کہا جیسی کہہ ہی کوئی ہو تر اعضا عفا

کہا کہوں کہ اس کی سی کہ

کہا دل کہ صبر کیا ہو شہ کیا ہی کہ

کہا کہوں کہ میں تیری ہم سے کہ

کہا کہوں کہ ایسے کہ

کہا کہوں کہ زہی عشقا مجھ پس شاع بار

کہا کہوں کہ خدا کہ

کہا کہوں کہ حسرت وصل و غم جو خیال

مرکب میں نہ سری جی بن رگیا کی کچھ

تشیاروں پہ ہو کیو کی میرا جانا نہ
گوی جی زاجک میں نہ تو

چہرہ میں قافیہ ساز ہو کہ کزواق
دور و دل گفت غم خجہ کر دواع

آہ عالم سی سری سادہ جدا کی کچھ

سرا جی دلانہ گرفت جہان
کسی بیان سی گزائی سی ہو

حال میں نہ تیرا توستہ ای نوان
مکھو کی بن ماکر سی بی ادیان

خاک کن کن ہوئی صرف بنا کی کچھ

غش آنا تیرا جکین ہی کام سری
عاص کچھ مکھو کی بن نام لین کچھ عام سری

پروان کستی لقب مستح تنی نام
نام میں حسنہ و آوارہ و بدنام میری

مرکب عالم فی عرض جھکو کیا کیا کچھ

داد واد تجھ سی بیان مجھ کو تو
کہ تو اس مرتبہ جھکا نہ کر کسی سکھ

کونسی تیرا جو سری لپی میں کچھ
طوف صحبت ہی کہ مستان میں تو کچھ

واسطی تری بیان منی نہ کیا کیا کچھ

کلمہ میں نہ تیرا نہ تیرا
جی میں آیا نہ کھو نہ جی

مذہم تیرے میں آخر میں منظور
قیدہ و کوہ جزا مدد کچھ

نظر بویا اوسه من لکد کیک کیک

برای یی کاستی تنه ریز و غریز
کروانصاف نم بجنی نو زی
لکوف اسهین یی که هوهای تفر
بر کون کی رسم شوق یا انی تا بر
هر سر حرف و ده کنی لک کیک کیک

چون لکس ربا لکهای نه منی
جلوه نور خدا و بکهای نه منی
لک کون نه منی لک کیک و بکهای نه منی
لک کون نه منی لک کیک و بکهای نه منی
غمره و عشوه و انداز و دایا لک کیک

چشم ستم می یی و سببی
لای اس جان کسی هر کیک کیک
دو افکار شب جان نشو و نما و کیک
لک مردم جلوی هر کیک کیک
ورنه عالم که زمانی فی و کیک کیک

بجیه من اوسه من یی و کیک
لک کیک یی لک کیک کیک
لک کیک یی لک کیک کیک
لک کیک یی لک کیک کیک
طاف نه من یی و کیک کیک

عان بر کیک و کیک و کیک
لک کیک یی لک کیک کیک
لک کیک یی لک کیک کیک
لک کیک یی لک کیک کیک

جیران خون زندگانی کامیری ای کیم
ظالم شمع شربت اسکی زیاده

طافت نهی نهی ای محبی انتظار کیا

کر عاشق کیم کبر نهی آناهی نکرده
ابرو طالع خیمه کا مانند چگون یاد

ابنی ای پشت بام تیر کر کیم کیم
کنت و رسی دیکه دی که خون

طافت نهی نهی ای محبی انتظار کیا

ظالم شمع جل کیم تغافل می محمد حیر
کافر خونیر جو چگون کج خون بودو

امند ای کس ساری مرغان میری کابر
ایوب تو نهی خون کیم کیم کیم

طافت نهی نهی ای محبی انتظار کیا

کدری بیات و عدلی ای نیت نهی
اکون کیم کیم سحری لبو کیم

کوبی کوری ای اور خون و بنا سینه
جای شهید آب ای بهی ذکر آن آن

طافت نهی نهی ای محبی انتظار کیا

جیران شو کیم کیم ترا و عده بام
کرند کیم کیم سحری تو صبح شام

اسر محمدی کیم میرا کام جی تمام
موقوف کیم جی میرا حاصل تمام

طافت نهی نهی ای محبی انتظار کیا

برون سحری جام کا دینی هوید کیم

بر کیم نهی ای نایب کیم غر غر

و الله بين مانوں بہ بین ہیں چکا
کہہ سی تھی شعور ہی عاشق کو اور
طاقت نہیں رہی ہی مجھی نظار کا

ہو صلہ بین کہہ اور مجھی تجھ سی ہنسر
دن کا نہیں سلام ہی بات نہ خبر
بہ بین کہ چکا بہت اس مرد کو کئی
منا کر ہو تجھ سی نو چا و کہ نہ خبر

طاقت نہیں رہی ہی مجھی نظار کا
کو تو بہت نارس سی ہی کہاں فراغ
بین غارت بہت ان رسوائی باغبار
کہ ہو سکے ہی مجھ سی ملاقات کا
بہ و خرم ہو کہ تکیہ عجب سی کائنات

طاقت نہیں رہی ہی مجھی نظار کا
سنتی ہو مجھ کیجی کہ ان باتوں خیال
کہ جس نہو ہی مجھ میں تو میں باران
ہستہ ہوں ورنہ کہاں کہاں تکیہ خیال
یہ ہی صد اکو کہ میسر ہو کہ خیال

طاقت نہیں رہی ہی مجھی نظار کا
ہو خاکس بین بہ بود ایک سال ماہ
تو آرا بہ صرف مری نہ کہ یک گھار
بہا ہو اس میں میں زبان جاہ
خستہ او سن بان نکلی ہی کہ آہ

طاقت نہیں رہی ہی مجھی نظار کا

وہ سرور و وفا وہ غایات ہوگی
صحت وہ زندہ رفتہ ہوتا ہوگی

وہ مہربانی وہ مدارات ہوگی
پہر کا تو مدد تو نسی مساوات ہوگی

کالی کہو نہ ہی ہی لایا ہوگی

کہنا بہ آئینہ یزی کہو نہ توں نکل
مرست میں سب طرح سی غرض آگاہی

دست تمام نہ ہی شرط محل خواہ
باقی ہی مار کہنا اس آکا تو آگاہی

سن لیا کہم لہسی ہی کہ اوقات ہوگی

رہی ای خلق و خواہ جهان میں ہوگی
کہ نہ نہیں ہی بند و نصیحت سی

بی شرم و جیا محبی آفات نہ کہہ
انہو میں جو رہی کا نہیں اسکو ناصی

ہو نہ جو کہہ نہ ہی تیدہ حاجات ہوگی

کہ نہ چشم خلق مجھ خواہ تا کہی
نت او تہ یہ جور و ظلم جفا کا کہی

رہا ہمیشہ در پی آہار تا کہی
اب اس ستم سی در گذرای یار تا کہی

اعمال و لہری کہ مکافات ہوگی

بعد اسی نہا ہی کہ میں آو کا دن

لیکن نہ بعد شام کہ پیش از و جی

ای آفتاب کہ مکاتبات میں تھی

بہام برانی جو پر لکھا ہی تھی

وہر کا ہی دل کہ نہ کہی رات ہوگی

ای سنی داغلوگی تین ملک کنی
راه کو تهنو کاشنج نامبری اوناگر
نامی نامحکمی تین مجای سنی نور شر
کوشن سی اوس نکامیدای مجتب حر

دینا نام برنم خرابات هوکنی
و کز و کس سی تهنو فتم کن
کل ای جو میری سانه و ازار کنی
و کز و کس سی تهنو فتم کن
و کز و کس سی تهنو فتم کن
و کز و کس سی تهنو فتم کن

و کز و کس سی تهنو فتم کن
و کز و کس سی تهنو فتم کن
و کز و کس سی تهنو فتم کن
و کز و کس سی تهنو فتم کن
و کز و کس سی تهنو فتم کن
و کز و کس سی تهنو فتم کن

و کز و کس سی تهنو فتم کن
و کز و کس سی تهنو فتم کن
و کز و کس سی تهنو فتم کن
و کز و کس سی تهنو فتم کن
و کز و کس سی تهنو فتم کن
و کز و کس سی تهنو فتم کن

و کز و کس سی تهنو فتم کن
و کز و کس سی تهنو فتم کن
و کز و کس سی تهنو فتم کن
و کز و کس سی تهنو فتم کن
و کز و کس سی تهنو فتم کن
و کز و کس سی تهنو فتم کن

کو به چمن میں حروم سیسی مہین

آتش ہی خاک ہے سی بعد شد پودہ سی

وہاں ہی وہ کہ اب نہی جو کوئی

گفت روزہ کنی سی شمع نیکو سی

سنت بن گمان ہی تو اچھا نامی

کی جانی کہ ہیں یہ موسم ہی نہیں

زنت کو دم کا جان غنیمت ای چرخ

کی جانی یہ فصل گمان اور موسم کدھر

گفت روزہ کنی ہی چمن کا ہوا سر ہفت

سوز شمع آتش تر لکھی جام ہر

پڑنا کہی کل اکم از صد قبا نہیں

ہوا ہی اک سو د ازور کینیت

فرار کہتا ہی اس عالم میں کیم

جو کوئی بات پوچی ہی تو شک

نبون پر ہر خاموشی زبان او پودہ

کہہ کہہ کر د دنیا کہہ سون کی جانا

بھاکو کہہ جانی غم اطوار کوئی

عشق کر کہ عشق سیسی انکار کی

منی سی خبر ویکر ایک ایک

ہونا سے دھون دین یہ جبار ہی

پارہنگ بوجہنی سی ضراب کی

بہان تک بچا ہی بیان ہو بخت نہ ٹنڈ
تہ نہ کہ کتا لکے ہوا ہی چھان من ٹنڈ

خونو لکے خاندان کو دبو دیویر جسکے ہنگ
سنت کھو کر دے نہ پھیر سے میرا ہنگ

ہر ناسیہ کر شش ششہ در لکھی

نواز و فہر کا ہی جھی ہر کجا حب

کیا کیا ہی چور و چور حب

میر خوش ز بیک کا ہی قدم سبز ہفتہ

بڑی مٹی میں کر کیا میری حال بونڈ

جنا ہے ہی مرغ کوی گلزار لکھی

ساقی کا سر بہ جو تو ہوتا ہی پیش و کم

لیکن ایسہ تو دیکھ جیسا کار یہ ستم

تو نہ تو عشق سی کو اوتھا کر دیا عدم

مستون کو ہی جب سی سنا کہتی سنم

بت بوجہ سے بت کا پرستار لکھی

مشہر سی تری مرغ جن ہتھ کر چلی

برو دانی بولے شمع سنی کیسے کی لکھی

رہی کو اکیسایہ دیوار کا ستے

آئی کا قصد لکھی معصم ہی تھا دیلا

ان خوب سونسی ہو کا خبر دار لکھی

بلک خلق کو غور نہ تری کیا ہاک

کہتی ہی جہ سے کہ کر بیان کو اچھی

کہتی ہیں تھو کی من باور سور و ناک

چشمہ جہان نہ کہ لکھی جنس ہو کہ سی

رو دینی سے جن ہو کہ تار و تار لکھی

اگر نه کی ای سینه خه استری پی ساز
یه پره بر یکدفعه ویه بهرست جاکنداز
هی سر و قد پی نسبت سابق سی کچه دراز
اپس کلین اسنگه قوهی غرور و ناز

هر چند نهار یکبار چاره کنی

نمی آید سینه سیب یک جهک کنی
نزدیک ای که چو زمین وی سر کنی
هم سی او نهو کنی لاف زنی بهک کنی
سب دیکه فوج خطا سیاهی ست کنی
الفه ساجو کوی نهی گرفتار ره کنی

چو سینه کوی ای ترا او شک ر
بو چون آهن چو سی بن سی و دو سکار
عارضه کار دو یکبار به خط سنگین
که باغسان قسمی نهی کی چسب بار
دمان کل یکبار چو به نزاره کنی

دور یکو است ماکلی جو هم کرنا بن نگاه
و دهی جلین زانما سادوی سینه کنی
کردش ویه ستار و کنی دوین کنی
کیا کار یک کنی نهین معلوم همون آه
لن سیه تم ناری جو یکبار ره کنی

دل دیکه نه که کو بهرین حاضر نهون کنی
پنجی کار دایا میری استخوان تنگ کنی
خوابش و سیم و زیک جواب یکبار کنی
غارت کی جنون فی تری چو بدان تنگ کنی
طاحب کا خبر نو کنی ناز ره کنی

حائب بیانی جتنا کہ تم کرتا ہین خیال
ان اوسکی تو کھنٹی کہ ہم بعد ماہ سال

باتی کو کا طع نہیں سوجب حال
تیری جو درد نہ لکھی تو کی عرض ناگوار

دیکھا کہ پیش رفت تو من مار رہا کھی

جا اجو کو وقت تھین دیکھنی کو ہے
جیکسی سنی جو عری تم بات چٹ کیک

آئی تھاری بزم میں اپنے سون کو کھی
رہی تاکہ کہ من رشتہ کا جگہ تم فی دھی

رفت ہو در نہ ہا رہا بار رہا کھی

سی کا ابنی شکل تو یہ نہو جو کچھ کیک
تو تازہ دھانی دھین تو یہ ہی رہی رہی

بس پر ہی خوشنہن ہو کر خون کھی
بغش ہی یہ تھی نہی ہی ہم سی لکھی

رجہ تم سے کہ ہم اٹھا رہا کھی

خود نہی کیا رقیب میں جو کھنہ ہا کیک
تو کور بد لکی مول اوسی ہاتھ لکھی

دلال کو نہ نہی اوسکی ملا کیک
قیمت یہ ایک لکی تو عالم بجا کیک

یوسف کا تھہ اتہ خریدار رہا کھی

شبہ نہیں کیا ہی بادہ خوری تم تکی
جاری غصہ خدا کا بری او لکی چوتھہ بر

کہتی ہرین ہین نکودہ کیا کیک
انتا بوسج ہی کر کا تین مت و پیر

حیدر کا سیسہ سنی وہ ہشتبار رہا کھی

آنی که می زنی کو که جانی هوشم   دنیا لایک و نه کهان پنهانی هوشم
 عذر گویند و می گویند سانی هوشم   لیکن هادی بابت کوئی مانتی هوشم
 این سامه و کتای سوار ره گئی

نیکو که می زنی سیم سنگی و گئی   و گهی این اینی که نو سوار و گئی
 آتش کای شکایت علی سار و گئی   و یوانه هوانه که نو سار و گئی
 کجا که ستم نه سنگی هم ای ر و گئی

می زنی تو به که دین لایق جفا   می زنی کو بانی سیم جانی جونا
 بیدار می جانی جانی هم سیم جانی   نه که کون قدم که نه تبار و سیم جانی
 اسیرین که نو سار و گئی

هر چند دره فلکی می زنی غنفتان   چشم سار که می زنی او سکو کهان
 که دشمن می زنی که سار و جانی غنفتان   دیگر که سکو کهان می زنی که گشت
 جران هوانه سار و گئی

خاطر سیم جانی جانی سیم جانی   هر که می زنی که هوانه و سیم جانی
 تم خوشتر ره هوانه که سار و گئی   آفت سیم جانی جانی که گشت
 که دشمن که سیم جانی جانی

بهران موجب عمل نه سگانهات چاهي
بهران قتل و کجيات و کجيات چاهي
بهران يک نرسينج کو دن رات چاهي
بهران ان جز ميوني مزارات چاهي

يا ديسي دور حكي سيب بر روكي

نستانه بهر دگر گسي کين گسول
بهران کي دگر گسول گسول
دور جان گانجني نهي هم صطع چاهي
عابوني نهي هم صطع چاهي
سن و کام گه جوکهن مردار روكي

يا ديسي دور حكي سيب بر روكي
دجاسينه بر فراق سبي دن الم چاهي
گه دل به دست صبر نايه و دشمن چاهي
بهران هزار صفت ري کهر سبي چاهي
جاني گاه کو نهي گاه نوار روكي

گودا يك نام نايه بهر لم تر انيان
اس گفكو گاه نايه گسي سبي چاهي
جو گه کو نهي کهي ده سبي چاهي
بهران گاه نايه گاه نايه گاه نايه
در سبي او تاد يابيس در يوار روكي

گه نايه بهر دگر گسي کين گسول
بهران کي دگر گسول گسول
گه نايه بهر دگر گسي کين گسول
بهران کي دگر گسول گسول
گه نايه بهر دگر گسي کين گسول
بهران کي دگر گسول گسول

بتا کہ تو گری کی گئی ہی دہر ہوں باتوں

حیاتی را کسی بن تو را میرود و تمند

سوا آمدانی تو جا کر کسی عوی ہی چند

کہاں کی دست ہی سرکشوں کی

وہی نہ اس کی نفرت میں فوجی کی

نگاہی کہاں جو چین دیکھی ہوں انہی

قوی میں بلکہ میر میں سو ضیف

جو عامل اب میں حالت پر رہا ہوں

نہ چند مع میں حاصل نہ در بیان

کہ جسطح کسی حکم کی کہ کنوار ہوں اول

کہ کوہ در ہر زراعت میں تو زمین کو

پس انکا ملک کا رفق جو یوں نہا

کہاں کسی آبن پادوی کرین جو شرکاء

جگہ وہ کو کسی نوکر کہیں نہ سہا

کہ ہر سوار جو بھی چین دہ باندہ کاغول

جو چاہا اسکو نہ بچا میں بہ تو کی

نہ فقط میری باجی پر اوں کو کی شان

وہی کا حال اگر ملک کا بچہ تو زمان

برا کو فکر ہی ضیف خرچ کی ہر آن

کلی میں طاس کہ رو کی انکی میں ہوں

کہ ہوں جو چہل دریا کا فانی ہوں

انہی ہی اپنی امارت میں اب بھی نظر

جو تین فائدہ دلاں ہی ہوں وہ شہ

بشمیرم کی سمجھ میں رہا کہ نہ تو

تفہیم الکی طبیعت کا سبب طبع سنی تھو

اسیر رب جو بہن دانا انہو کا ہی پھال

ہوئی بہن خاندان بنیکہ کرنی کی

جی ای سے زنی خواجہ ارجمندی ہی دھال

حضور زہری بہن دو اکبر عظیم اہل کمال

دو ہی رہو دو ایک کئے لیں ایک لڑا لول

جو کہیں ملنے کو الکی اوٹھو لکی کھرا

سی بہن اس کی سی کر ایسا دینے خوشی

نور کس صفت اس بہن وہ دربان لدا

انہوں فی پھر کی اور دوسری نونہ ہفتا

خدا کی واسطی پہنچی کچھ اور بانی بن بول

پہن تو کام انہیں تپ نکلی کہ سی

کہیں وہ عروج جو موتی پوری کر دی

پہن سو دربی سر ہوندا فی تپ سی

کہیں کہیں سو دربی سو فی تپ سی

گری جو خواب بہن کہو را کیسی جی اول

جو صفت نکالی جمع ہوں صفیر و کبر

تو ملکات لکھا فکر اس طرح کریں بہن

وطن پہنچی کی بخش کی کو سو جی جی تیر

کہیں کہیں اس کی دیوان خاص پہ تیر

کہاں سیاہ بکاشون پہ روی کی خول

جمل ہو بہن سما ہی زمیں بہن بہن

کہیں وہ شور ری حوں کہیں بہن بہن

نامہ بہن بہن بہن کائی کائی

تہان کر لونی ملک کہ بہن کائی

ہر اپنی غنیمت میں اور کیا ہی خود معلول

نہ مرغی ص میں آمد نہ خالصہ جاری
سبب ہی تا مقصدی سپہ و مگو مکاری

اب کی دفرت کی کہین کیا کہون خجائی
سوارح ستخڑ ہمار کر کی پست

کسیکو آد دی باز کر کسیکو کتول

بہشتی نقدی و جاگیر کی ہی منہ در
تلاش کر کہ دہشتی انہوں فی ہونا جا

زان فرض میں نیو نکی رہی سپر تلوار
کھر دسی اچھ کھتی ہیں لیکھی وہ

بغل کا سچ تو سوتا ہی اٹھ میں بگولہ

رون معاشر کا حضرت کی خیمہ سی بیان
کہ تونہ خانہ ہی انکا پر اکھ کی دوکان

نخل تور کی مونہ سہی کبی اکی و بان
بکی ہون تبت کہ جب کا تہیں خاں

بکی ہی تیری فانی میں کوریو نکی مول

کھی جو ہو دی سی جا کر دو رکے جالتا
جواب دی وہ کہ میں اونٹ نور کت

ہو اب چھٹی ہی پلو نکی اور ہوس پرتا
جو چرین ہیں ہا ہی اونہوں فی ایک

تماری کہا نکلو دانا کہو تو دجی تول

کہ جو ہو دین میں صطل ہیں سو کیا نکلا
کہ کہ اس کر ہی تھی کا اونکی کی نشان

کسو کا تو فی ہو نکلی کسو کا چرک نکلا
طلوید اس کون کہون میں سو کا نکلا

بسی خیالی من رفته بودی فصل در انوار اول

اورب جو زعم من آقا کی فسیل خانہ می
جو تخی اندر ملی می اوسمین توانی

بہ خور چار یکا رتہ بکارتہ تنکا نامی
ہر ایک سوز ادم ہو کہہ سی روانی

بسی کون خواہ وہ باطل سمجھ لین خواہ کول

کر ہی ہو کر شاگر مینہ است بہ معاش
کہیں یاد تو ماورجی وان بکادی

کون تخی از غمزہ در مان نہی پروا افشا
تکی کسی کینج یسند کو آن کر و اش

اگر کہیں گشت او نہد کا چاند کی کا جوں

بہ خازان محراب من اندون سوت
نہ خواند و ہونی کا کشتہ می من

دو تہہ کا مہی بک ہرگز و نو کلمات
بہی ہی ہو کہہ سی در بار بوی

کہ بود ہی سی کا جہنم علی تہہ جاش کپول

مجاہد کہی ہی سدا طبع ان پد تو بہ دار
کونسی تو کہر سی کل تخی ہی کر بان

کونسی در پانی بہ آوی رہی تو ہی کوہ
کونسی ہی نہ سوز سی ہی چالی کون

جو ہی ہی کہ میں سبکو زرد کی کپول

غرض فانی کی گفتگو سی بہر
کہ پی زری فی باب کہر کر کہر

نو کوی قصہ کری نو کر یکا بہر
نہن ہی فایده کچہ نہد ہوا

کری نه غرم سفر سوی صفهان کهنول

ز نگرانی کیش ز جگر خنجر نایام

تو جانداو کا زو کی ای بکنه

کرونگی ضبطی کا رسم اسفند توئی

ببا کا جیسی ہی درخدا نه بین حکم

یہ کر کسکا دو کھاسر اوہ کر سی دور

می ہی پست کو رونی سور ورو آبی

بہر اس پر پیرہ کہ سہ ہرنی زو ہر دو

سوکا ز نوکری کشتی جو حسین بول

جو چاہوتن دہی حسین ہی آکی چو پاشا

چو باکو باندی متبار و جیسی پتول

جو بوجہ سہ سی کہ تم چکر اپنی ملی

رونی کا خصل جو دیکھی نہیں خدا خدا

وہ تو کر جیسی آقا ہر آن بھانی

کھی ہی آو وہ ہر کر سوای آتہ آئی

کہ اس رانی میں جیسا ہی سی پادہ کول

کری نہ نوکری دوہی جیسی ہر خط و خون

نہ آنی سیکہ تو پیر باندی کی مضمون

غرض کہ جیست نہیں بھانوں باو ہر گوی

نہ سہرہ کہ انهن جیست کر کی کھول

بانت دیکھہ کہ تپیا جیسی دلی کھول

تو اسکو شکی کرن ہر تپ بد کر و

کوی جوتام کو سچہ بن جانی ہر نماز

سہن جوشہری ویرانی سی کرونی

نہن وہ کہ ہر نہ جیست ہر نماز

تو دهن جراح نهی بجس جراح غول

کسی بیان ز آتش باسی تا با جراح
هزار کهر من کمرین الکیه جلی جلی
از کج جراح و کهری کور و کهری
او رنگا نو نین هرمت رگم می نوی

جهان بهار من سستی می نه کز بند دل

خوابی ده عازت کی که کورن کهر من
کجایی رگم می جانی رهی نهی کورن
ز ب جود کهر تو دل هوئی ز کورن
کجایی کل چو نهی کورن کهری کهر من

کهرن سنون برای کهرن و هی مر غول

هری کهرن کی که کهرن معلوم
جانی کهرن کهرن کهرن کهرن
جهان نهی سرو و نوران کهرن کهرن
کهرن کهرن کهرن کهرن کهرن

کهرن کهرن کهرن کهرن کهرن

کهرن کهرن کهرن کهرن کهرن
کهرن کهرن کهرن کهرن کهرن
کهرن کهرن کهرن کهرن کهرن
کهرن کهرن کهرن کهرن کهرن

کهرن کهرن کهرن کهرن کهرن

کهرن کهرن کهرن کهرن کهرن
کهرن کهرن کهرن کهرن کهرن
کهرن کهرن کهرن کهرن کهرن
کهرن کهرن کهرن کهرن کهرن

کہ جس کے خاک میں لیتی تھی خلق توئی رسول

وہاں ہی رہا نہ نہیں روشن نہ جی جگہ کا کوئی

پہی ہن کہندہ رونین آئندہ ہی نہ

کہ کونسی یون نہا کی ملک کی انوس

کہ دروں پر از اسید ہو گیا ایوس

یہی نہرو کی از اسین ہی نہ رہا جب رسول

نہایت دیو کا ان دنوں ہی نہ رسول

وہ برقع سر پہی جب کا قدم ملک ہو طوں

وہاں کی حس ملک پر ایک سے ہوا

ہی ایک کو میں رکھا ملک سے ہوا

کہ خاک پاک کا تسبیح ہی جہاں ہی رسول

غرض میں کیا کہو تھو کہ نہ کہہ کہ نہ

جہاں ہی اس دل بانی دیوی کہ نہ

کہ وہاں ہی نہ کہہ کہ نہ کہ نہ

بس اسے خوش ہو سو کہ نہ کہ نہ

کہہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ

کہہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ

کہہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ

کہہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ

کہہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ

کہ وہاں ہی نہ کہہ کہ نہ کہ نہ

کہہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ

کہہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ

کہہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ

کہہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ

کہہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ

کہہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ

کہہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ

کہہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ کہ نہ

مدنی سیری بهی تنگ کو که بین ترا چون
هر که عیب و گران پیش تو آمد رود

بیکان عیب پیش گران خواهد بود

که بهر محبت از امانت کجاست بهی
نه بین طالب خون کیساک بهی

بهمی بهی سببی گری با جانی خوب
کردن و دوی همچو کج طبع کا بهی

بشتم از خایه زندان کم اگر کس بود

بسیست من بهی کد زنی بی جویری
کدام اسکی سینه نقوی پسکی

انصاف و کرم و کجاست بهی
دردانی کا عوض شمع فی کلایه

سجده در دست گرفت و گنه من بشود

بسیست در دست کا بهی بیرون
کر کا دور چنانچه بهی و کس

صبر کن که صبر کن تا به خرافت
کر کا کنسی سبی و لغت

چشم مار اینا نشا بنوشه خواب

جی من آیاده کون جا که من
تری خوابی دیوار کا گم نسق

کون جا بختی بر آب سبی خرم طاق
بیکر زنانه کون کا که گذر مین

جرم مار و قیامت نبوه ایند بر

بسیست من حور ابد کو جو کس
کتاب کا بد کنسی و بهت کو بگری

آه ایست شخص ایسی چه کنی اقبال

چون هی اوس بر کنی میری که جستم

دل بر خون مرا چرخه قرکان نشود

بها عاید زده ملعون کریمی جو کام

وقت خاموشی نمی شنود و کام

کعبه می سر بستاند گستاخا به سجده

رات لندی که جولانده بر ایدم

جان از من بی ره میسجاسترد

کهنه کنی غرض کشند و کرامت پند

چهری انسی خصوصاً میر کا قیاس

بجای خوشترنگ کنوی ای کات کاتب

حکمت هم نام کنی بهی که کمال

که اندیش هر دو یکی را بلوی خوش نبرد

جلوه کرد رات جاندو نوان و کله است

کر یکا به حدت که بی هو کانه نام است

حاجه جواد هم دیانی جواد

زادر خشک و انعم کا کارون به ایست

عابد پاک بختیون بیکر مسج خورد

شخص عابد که بریم میری کنی کو

زادر خشک کاتیکاری آنگوش

عابد بختیون کند که کانی کبوه

بختیون انیس کار کندی و انیس

در نه این نفعه بوده کسی خا برورد

مردا اسو تو بهی به کاتب پیشی

کرین ورا و صفت زبیری مشیری

بوی پدید آمدن تری تنخی هی زبون
بوی تری تنخی هی زبون

تونی بهاری شبنجی کو کپا کپا فسون
ناتن کپی که بار خدایا من کپا

نخنه سی که سهر ابداتی این کج

سختی های دهن به تر که سبهاو
دل آب عیونی نگر کا نور او

کندی تو اپنی بار سب بی اسو فت
نوشه کو میری ارسی نصف فاجا

عسکری ای که سب سب سب سب سب سب

دهن سب سب سب سب سب سب سب
باقی بهن کجمان من فو واره سب

سب سب سب سب سب سب سب سب
چو کار بی انکی سب سب سب سب

طعمه ای انور کا هو جانی این کج

نیز به پو و نسی که سب سب

شربت نرو و پالوسی هو و نسی

کمر و دین انور کا هو جانی این کج

تقین بجای عقدر هو و نسی

جانی این او نکی سب سب سب

ناتن کپی که شرم سب سب سب

اب سب سب سب سب سب

سب سب سب سب سب سب

سب سب سب سب سب سب

میزه بر کسک ای جانی این کج

قصه شیخ مجذوب کی جو حورست خدا کو لای

بازہ برس کا جو کربا بن بیانی لای

ایسی مہربانی کی کہ سب نے مقصود پر پہنچا
جیسا جاری کہنی کو خاطر سن دی لای

ایسی کہی کہ توبہ ہی بنی کھینچ

سب کے شے کا یہ سہو دنیا کا باک صاف
سہ اک لیکھی جو برس کی کرکالی رفا

وہی ہی اپنی جوانی سے کہوں کر رہا
نہشکس حکم کا کہی کہ لیکھی مسافت

نہ کہو تو کہہ دیا نظرانی کھینچ

نہ کہی کہ شے کو کہہ کر لایہ نہ دبت
نہ کہن تو دس چ کہی دور کھی کھی

نہ کہی کہی اسکی اپنے سوئی مال کی دست
نہ کہی سی جوتہ آئی تھی

پوشین تہہ ہی روگا کہانی کھی

جور و شیخ خجی کو کہہ محبت ہی تمام
پہرہ از سحر او کھی رہی شہ

خاتون سہیلہ بن او سکون پہنچا
نہی ہی نہ پیش کا کو کونسی

نہ کہی کہانی جوتہ رانی کھی

دہشت پرین غم کو کہی ہی ہر دول
کھت جیسی طفل کو انونڈ کا ہول

پہر خفت کی مدد ملن ہرہ برای بول
ایسی ہی ایک کجوری سر من اگہ بول

نخت شری کنس جلی خانی بنی

بہ تو ہی بودی خوش دین

مگر تو خانی ہی کہ شجہ نہیں بین یا

ہو نامہ نہیں بدین سنا

جسے کہتی ہی وہ کہ ہی رستہ کے خوا

آتا ہی اکی پس لئی تیل اور تو

ہم مگو شیخ دوند و بنائی ہن

جب کہو مگو وہیں کا چلی وہ شکستہ چال

ننگ کے ہو خانی بن نال

بہ مگو انہی جاہ دیکھانہ ہن

ایک شیش درویش جو می کھا اری

ایسے ہی رہو کہیں ہو کا نہ کری

کہد وں اسی دوسری تانی

ایسی ہی فی اور بندہ اسی ہی بہو دی

سنا کہ گواہی داری کیا ہی ہانوس

دردنماری داندہ سخی جانی میں شیخی

دردنماری داندہ سخی جانی میں شیخی

نیکو کج آج ہی پہل و قال ہے
کسانی کو پھر کہا سیکو سب کا خیال ہے
یوں فصل رونہی من کرنا حال ہے
حرفہ دان ہو سکا یہ اور سہی سوال ہے

ایکس سخری بہ کہتی ہیں کو احوال ہی
اور دوسری ہیں کیا کوئی کئی ہوا
نیکو کج آج ہی پہل و قال ہے
کسانی کو پھر کہا سیکو سب کا خیال ہے
یوں فصل رونہی من کرنا حال ہے
حرفہ دان ہو سکا یہ اور سہی سوال ہے

ایکس سخری بہ کہتی ہیں کو احوال ہی

ایکس سخری بہ کہتی ہیں کو احوال ہی
علاقہ پندہ کو نام کیا رواں حال
کھانا ہی آج چھند وانیج کیا بہ نیک
صلت یہ پندہ کی کی بدامی و پندہ

ایکس سخری بہ کہتی ہیں کو احوال ہی

ایکس سخری بہ کہتی ہیں کو احوال ہی
ہو رہا ہو تم اسکی دوراں میں
جتنی کذب ہیں نقد کی او کی پندہ

ایکس سخری بہ کہتی ہیں کو احوال ہی

ایکس سخری بہ کہتی ہیں کو احوال ہی
ولا کریں تو کو ابدار کا
لیکن نہ بہ خوف کہ کو نامی کی ہوا

لہم ہی کی چورنا ہر ایک دار کا   نذر اوری سچیرہ فراہمی دار کا

ایک سخری بہہ کہتی ہن کو احلال ہی

بہی نفرسی کج انہوں فی جوہر کہا   کو احلال چرائی سیری لہی اہکا

ہو لا نگر کہ خبر ہی کنون ہوا ہی کیا   مشہور یہ سخن اہیں ہوتا ہی چایا

ایک سخری بہہ کہتی ہن کو احلال ہی

نقصہ بہتی بہ وہ نوازنا دو فنون

وہا جو نون جگہنی کو لولا وہ کیا ہون

کس مخند بہ فتنی بہ کا کھنڈ

ایک سخری بہہ کہتی ہن کو احلال ہی

تاج بہ کہ کہ وہ کرتا ہنا حفر

بہنحلائی یہ جواب دسی دیو فی ہا وہ

کوی کہ صلت و سستی جو ہوا ہی تہا

جانی میا فلانا مجھی اسکی کیا نہر

ایک سخری بہہ کہتی ہن کو احلال ہی

چو لہی کی ہو کہ چوک نذر اہواک

اکتا کہ نبی وہ بولا کہ آئی ہی ہانک

کو اکھانہ اور جلی جھلک ساری دیک

بوجہ کسی کیون تو کہا یہ کو نہی

ایک سخری بہہ کہتی ہن کو احلال ہی

جب کد چکا تو کرتی تھی اوکس سے وہی

کہی ملی کیا تو پروی جو کو اہی خ

تسبی می به که میان تو خدا کا نام
بسی تو بهادین زاده سورسی بی نام
ایکے سنی بہ کہتی ہیں کو احلالی

بہ تو بہ غمہ انورہ آیا کہ جسی بہ
ایہ ہر سہ بہ بی نغرا و در شے بہ
لوگ ایکہ تہا سنی نہ بہ کہتی نہی غیب
آقا کو کہہ سنی ایران کہی بہ ہر دانی

ایکے سخی بہ کہتی ہیں کو احلالی
زرا کہو رو کہہ ہی نہی کہی جوان
انفار و طرف ہی کہتی نہی یک زبان
بہ کہن تو کیا جو میں کا کہ تو کہن کا مان
ایکے سخی بہ کہتی ہیں کو احلالی

لوگوں تا باری کر کہ انکو دیا ہوتا
جرا او تہا رہیں نہ سہ کہ کہتا
ایکے سخی بہ کہتی ہیں کو احلالی
لیکن میں کیا کروں کہوں نہ سہ کہتا

انفہر بہ سب انکی اس بات براری
ہم کو ران طے کے تولی کہ کہی کہری
ایکے سخی بہ کہتی ہیں کو احلالی
دوبی نہی کہ کہن کہن نہی نہی

خواہ دینی کو نہ درم ان کہی نہ دم
ناچار ہو نہی نہی کیا صج کا نام

کفنی کی فکر کہ حاد را نہیں یہ کام
وہ انہوں کی کھڑی نہیں بولیں میں

ایک سخی بہہ کہنی ہین کو اچلائی

کدوان ہم تو کرتا ہی لدا کہا کی جان
انکی زبان کا جبکہ کونسی دیکھ رہی

کوا تو انکی دین غذا ان کر تھی
نیم سی وہ بون کی بہہ تھیں سخی

ایک سخی بہہ کہنی ہین کو اچلائی

بکری کا تاج کہ لہو رہا یہ کسی ہی کام
کل بون کہیں نہ کو یہی مری کہا

بہہ تو کوی تو وہ کوی سب ہی ہو جو غم
نخواہ انہی لکھی یہ بہہ ہی علی

ایک سخی بہہ کہنی ہین کو اچلائی

آوی بہہ ام کہ تو سب نہ داسی تین
عالم تمام کوشت دکھا ہو بہہ ہی

بہہ سخی کوی بہہ کر نہ نہ اچلائی
کوی جو کو اچلائی کہ لکھی بہہ

ایک سخی بہہ کہنی ہین کو اچلائی

افسہ کہنی دیر دیر سب بہہ تین
اری بیان افسہ ہوئی بہہ تین

بہہ سخی کوی بہہ کر نہ نہ اچلائی
شادی ہو اب تو کافی ہیں بہہ

ایک سخی بہہ کہنی ہین کو اچلائی

صحت کو نہ دے کہ ہی کہ تو دیکھ
تحقیق جو کہی نو نہ تریا تھو تین

که این سال چو هو کوه طربین سوداگر بی عرض که اگر حضور
ایست ای همه گیتی هن که سلطان

شش

ای که طرز خسته نوا بجا کرده کویا زبان هر سخن دغا کرده
بیش و خلل بعضی داشت کرده ای حرج عاقلی که چه پیدا کرده
ورکن بهار بین مستم آبا کرده

سوی زبان چه نوا سادات قبول اوسکه توغن شعری سلاخی و حول
سوی زیاده کیا کمون بین شکوای حول و طفت این بست که با طر
چه ادا کرده خضم و تو ادا کرده

نف ما لغویات کو ایدل نزدیکه ره جلدی چلاوی اوسکی ده امان
آنچه اگر ده کیا میری تقیر نویسمه ای زیاده زیاده نکر دست هجبه
نمود و این عمل که نوشته ادا کرده

نمونه تو آل نبی کا مدوی جان اسکا غف ای تو جسی کنی بی زرد
نمونه که هر وی تفس اس موبه طنان تلفی که سودا لعل لب خود بی زبان
و آرزویش کنفر پیدا کرده

بیدم نیری چچا گوذینی خلق چنین
بشکار نیمه به واجب گفت فریفتن

دار الاماره آکی به کشتی سی در وین
کام بزید داده از کشتن سکن

نیکو کرد انقل که دشت ادره

دای نیری بی پایا حبل جرم بد
هر که نی سب و سسی که کای شکم

یون که بلای کی سسی هر اوردن سر شو
هر کسی که غار و دشت شکار

در بیان دین چه بایک و ششاد کرده

ای ز کجای جوچی تو سودای حرف
بر زمین جو کجه که نه نهو سکی با جوش

کتو کتو آب پی تو به مونه کومای
ماند شمع سوختن و کشتن سرش

کیدی تو احو مردم امجاد کرده

سوره رحی کو خجکی اب کوی پیر بام دو
نکده کیده سسی هر یک که صبر تنی شام دو

کسی که به غزل پرنی کو اوزن بام دو
مجه سسی جو بو جو شعر بی کهنی کونستام

اکو و کو و ندو و کام مونه کوتنگ کام و

بسی غزاکه سسین نم سسی حرم دو
انفطیع او سکی کس کهنی صبح شام

مجرین جسکی هر طبع شبهه خاد
او سکی طرف بی آنش مکه بی نام

کھوری کو دوند و کام موند کونکا کمانہ

یہ غزل لولی وہ کر کی کون
ایچہ بہ نہ راہدار برغہ و کام نہ نہال
کھا نصفی کھا دن کیر دوسری بیل
پس اسے دن کو مولوی رو روای

کھوری کو دوند و کام موند کونکا کمانہ دو

ہر تر جو بہ غزل کا جوان و بیک
و کیسی تہاوان تہیں ہر ایک کھا کمانہ
پس کدہ کا شہر
کہہ را میں شہر و نسب بطلی بیک

کھوری کو دوند و کام موند کونکا کمانہ دو

ضع کو شوخو نا کی آگ کو بنا ہے
کبھی میں دن لکری ہنسی سن بلہا
زم میں مشاعرہ کیا ہو وین
جائے ہو آگے موند بہہ لکھی آگے

کھوری کو دوند و کام موند کونکا کمانہ دو

سو کو نہ رہا میں ہونی ہو جانے شوخا
نہ سرون مزا آگے کہتی ہو حرف کمانہ
نہ نو ہو جمع جس کہ ہر نہیں و چلک کمانہ
یو لوجو دن کہہ آگے کہیں حکو مانہ

کھوری کو دوند و کام موند کونکا کمانہ دو

کے تہا میں رہی سا سا کی سہی نہال
سہہ کا ندو وہ نہ کو لوجو دوند
نہ کو کا ہی نہ اون کا ہی ہون
انسا ہی ہرزہ مرے کو گئی میں لکھی

کهوری کو دوند و لکام موند و تنگ لکام دو

انسان بی جهت بول بول چنانی کو مری کیند

نخلو کئی کیم مسخو اگر گانه از لایه

کهوری کو دوند و لکام موند و تنگ لکام دو

هرت گرد و نه بولین سا کاهی و نه فل

شکلی نمک و نه فل الی کیند

کهوری کو دوند و لکام موند و تنگ لکام دو

نخلو کئی کرسین کو اپنی زبان کیم

همی زبانین و نه کاهی سنکای تباری

کهوری کو دوند و لکام موند و تنگ لکام دو

کیمین کو دیمیر و جو در تنگی

جونا کو لکی آتین من نم کیم و دو

کهوری کو دوند و لکام موند و تنگ لکام دو

کیمین کیم بهی تباری کیم

جاک کیم و کیم کیم کیم

کورو کورو دندو لکام مونه کو تنگ لکام دو

انی اس محلہ کی ملکی کپاہی پور
ان کی لال پور پور پور پور پور

آوین جو تاج مولوی کپوری پور
بولین وہ کو تاج پور پور پور

کورو کورو دندو لکام مونه کو تنگ لکام دو

منا پور پور پور پور پور
کل ان پور پور پور پور

پان تو پور پور پور پور
اتو پور پور پور پور

کورو کورو دندو لکام مونه کو تنگ لکام دو

پور پور پور پور پور
پور پور پور پور پور

پور پور پور پور پور
پور پور پور پور پور

کورو کورو دندو لکام مونه کو تنگ لکام دو

پور پور پور پور پور
پور پور پور پور پور

پور پور پور پور پور
پور پور پور پور پور

کورو کورو دندو لکام مونه کو تنگ لکام دو

پور پور پور پور پور
پور پور پور پور پور

پور پور پور پور پور
پور پور پور پور پور

چون کسی بپای ای پروی تو بهند از اندر
خود خود درجه باشد آن روق
بر سر خود سودای از جمل صفار خجسته

موسسین جابیز را بدل یکمین باشد
شعر آموزان و طبع او بسیار
کستی نهی سخن سنگی بون خفین هر کی
چون درین شب که ترسانه او را شود
این بون در زم طبع سور و غوغا خجسته

بود که نام مولوی ای دیدار کی بعدی
بسوی خاکی که جرس برین و نشانی
و ده کی چنگ که اتنا روسیه ای پند
بش و بش که ارباب یلدا انوا
طرح غلت از سیاه ای تابندیا خجسته

نور که کستی این چندی کشید سیاهی چش
جانوری ای که بکوه صونه سحر کوشش
نسبه به نرس که کشان آدی اندر
در برابر خط افق دست از که خورش
خاک و بر این بیت انجا ریخته

حق بین ای غرضی تو فراموشی بی نظیر
کبون اورا انکار یزی دام رب
بکسی که ای بر سر بران گاه
بی بر دلکین به مال پس روان
نوبش از خاک از بالا و دیها ریخته

کونی نمی گماند هر که دوی تو کشید
کونی بونی که ای که ایسی نمی

کیمی حق بین به سخن سجده می کن
و جهان هر ملک افنا بدتر مرغی به

رنگ ایجا و جهان ناحق تعالی بخینه

نافل میز نهامی به که کوه
کونی آهناهی حجر کجگو کوسی بوی حی
چین مدلل پس از آهنا بون نهامی
هم شتر دندان و هم شتر دست

طرح شخاروش زجا ویدن هر جا کینه

ز گشتری کی هی خرطوم سبزی دهن
لب مرتیری دندان طمع کورده بلبلان
نماری بوی نشان نهامی
بنفش خرطوم و دندانش جوفیلار

بر سر خود خاک زمین بیل بالا بخینه

بکی خرطوم سبزی میز کیم نهامی
مکری که حور و کاد من ایست
یکه که تیرانلو به کسی و نه مارین
است کور دای مجسمین بیادوی بن

بیکر سک نهاد قدرت بل آسارینه

دکیم رخ رجلا بکیرین اپنی نو گراه
به دعای تب گونویون دنی
میری زافو کا طرح سستی شانه
هم زبان و هم کیم دل و سمه دلی

طرح ایجا دلی این زشت سبها رفته

زبان دیوی و کینه
یار کاهور و کی نری خوار هوای

دیویری بولی و ملا کو گردن بکشد
چون خوسرو سوار غلام به گوی او

خواب خوشش پس خشک اندر رخا بخت

خفتن کاسی تری جور و کان بهشت
اور در پس پای بر می نهی بهشت
آخرا فی دال کو کیسه می بسته شد
بهروغ داده بودانی بیچاره رفت

نسبه بقیه پس هر دو از بخت

ای نه از من ناخته گادان برین باز رفت
کجه دو دایه ای حکم و ناله گریه
نکبه دیا ندر رهور کاسه می حنجره کار نمود
گفت عطاری با درین نسبه جور را نمود

بعد چنان رو صد مبارکش حمد را بجای بخت

چند کجا ای نری دیو املا ای کینه دین
بوجدان ستمهای رشت سیر سیر
ای مصنف مرد استیلا کار و کینه
سببه باد کرد از جلدش بر آید سخن

زانکه زو شبرازه املا در آید

که گیتی نمی دیوانه ای به نالیکار
کجه قتیله من نهین ای اهنی نوی
از من حبسکه بهر و او کفایت
روز و شب از غصه می بهر بخور مانند

از خود در خوشن آید نوی و در بخت

آب کوشت کجه و اما او سستی ای هر دو
بحریت بسین

چون بود کی تری خامی بن ای چو کی
یک ممل و سکا ہی کتار س
بود هر جا رخت کوشش و شش را بخت

نزدت می پد که پرا کاشوی ایکب
آبشای سن اون اعلی اور مجهر او
از بعضی بن او سکو هر طور سدی کما
کشیدنا کی تخری بانه هونو محکوم

لوی لوی کرا اچوس لاج دی پاری پاری مرنا
شیرای فی غل میری کله از حشوی
زیر سبب کنواشی کی اب پرسی
دوئی سسی و اترتی تخری هر کتی
لوی لوی کرا اچوس لاج وی پاری پاری مرنا

بار و بکشی کو مجهر سلی آوی
جونی کس زندی در حرج نومادی
هستی من رک مدکی محله برنگه کجاوی
سودت میرا و ه بودت تخری
لوی لوی کرا اچوس لاج وی پاری پاری مرنا

نیمه بانه اوسکی جوفت پانی
چو کی کو بخت و تیش لرنکالا
اور زم القدره چون به ای کاکالا
اکو ملا تو خوا هه شهره زالا
لوی لوی کرا اچوس لاج وی پاری پاری مرنا

سرسری پی زیادہ وہ چوسا سرری

اندھی کمان کہ گویا کشتہ کی پی

بے من اوسے بدایا کہ کشتی گہری

کہتی نہ تھی ہندو کی اور

لوی لوی کر اچھوٹے لچ دی تری تری

ال لقا کہی تھی دوست خواہو

جلد اوسکی کیا اسکی یا باون چوکی

چوسا چوسا کی اور کشتہ کا ہوتا

بھان کہ کاخا یہ اسکی ترس

لوی لوی کر اچھوٹے لچ دی تری تری

رہی کہ ہی جا کہ اسکو ندی خانہ

جو کس کہ کا مکی کر کہتو تھی اشکی

یونہی بری کہ جہن کہ حائل تھی

تس پر بہ تورد الا اس عری

لوی لوی کر اچھوٹے لچ دی تری تری

زہن ہولوی دختر کہ دین دین

نہایت نورانی کی کہ کار

مطلو کو کر ہی ختم نہفت زار

اشارت گاہ جہنم ہن جوار و طراز

ہرے میوان محمد مصنی زار

کہ کشتہ حکایت ہست مکر زار

کن جی کہہ او پر لون اوسکی کا جی

کشتہ کی

نست من کهنه و سیدی گریه و بی گناهی
عوض سگی ندا کا بجهنا شغل سیدی

بدقت بنوان نمید معنی ی نازاو
که شرح حکمت العین ترکان درازو

بجای کهنه گر عدا و وقت سگوا ی بارو
رسد علم موسیقی من لب جنبه بدو
روا کا و در قلم زنده من جابو لوی و دو
مکسین رکنه ناک بر عینک سطلان و کوه سکو

بدقت بنوان نمید معنی ی نازاو

که شرح حکمت العین ترکان درازو

جو کوئی نوازنا مولوی چنگو سنانای
نوشنی که کی بولن بولین برین کون
بده کی شکل ی اسکا تو چمناس سکو آه
میری مان مصرع قدی که شک سنانای

بدقت بنوان نمید معنی ی نازاو

که شرح حکمت العین ترکان درازو

نیم موسیقی من ای ابتاد سترس سکو
موجود سسی او سکو هر دو سس
نور بای کی سس سنانای سکو
کبک سس سس سس سس سس سس

نست بنوان نمید معنی ی نازاو

که شرح حکمت العین ترکان درازو

صد ای فی کجین سی ما من یسکلی
که خاص ملک ہی دیکتی کو اسکی تپی

دوسے عالم ہی سمجھو وہ کج
دوسے عالم ہی سمجھو وہ کج

بدقت بنوان نمید معنی های ماز او
که شرح حکمت العین است ترکان دراز

جناهی شرح شعرین بسی نامی
سیتی او سببی برین اوقتی در
اگر دوسه دوی هم سنی دانو کویا حیات
سمجها مطلع ابرو کا او سکی ستم کج

بدقت بنوان نمید معنی های ماز او
که شرح حکمت العین است ترکان دراز

جناهی شرح شعرین بسی نامی
جوشی ہی سببی ملکیت من انی کج
اگر دوسه دوی هم سنی دانو کویا حیات
جو کوی اسکو سمجھی هست کل سببی

بدقت بنوان نمید معنی های ماز او
که شرح حکمت العین است ترکان دراز

جناهی شرح شعرین بسی نامی
هنر بر بر مکتبی شعرین کج
خدا جانی بدنام سوزون هنر او کویا دخت
سی انهن مامی ہی

بدقت بنوان نمید معنی های ماز او

که شرح حکمت العین است حرکان دراز او

یوزنیوان ملک الشعرا ی اند میرزا محمد رفیع بود و سلمه ربیع شرح

محمد بن ابی

● 62

1121	1122	1123
1124	1125	1126
1127	1128	1129

در این مکتب تحت رهبری آقای نقی پور

مفتی محمد رفیع الرحمن صاحب مدظلہ العالی

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم خلائفنا في الأرض بعدنا
وهم أئمتنا المعصومون
عليهم السلام

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

الحمد لله
والصلاة والسلام
على رسول الله
آله وصحبه
وسلم

اکا کر کلی رخ و کلی شیر کیے   بُری آب لی آج بہ پہنشی کے
اتہ ہی دہر رات کو کنج لا یا   ترپنی ذات کا ایک شش کے

جہدوت کو زانی ضمیر دیروپی   چٹنی پر کبھی ہو اور نور ویر کو
کس سبب کس کے کیا تارہ چور   جرم و نفیہ و کلمہ و اس کیوں کے
عزیز کے ایک اشارہ پر زور کچھ میری   نسب یہ مجھ ہی ہو چنانچہ میری

غیر کے ہوندی یہ تم مانتہ جو رہتہ   ساندہ واکھ کو نہ چھو کہ کر شہد کی
اے جوں شعلہ بالیہ ہو اظہر   کچھ چمک اپنی رنگاں شہد کے
صغیر کو ہم سے کہ کہیں کر لیا   سایہ نگر و دیوار فطر شہد کی

میں یہ نعیم سمجھنا سوں کہ لہی نور   آب اتہی تے ہم کی کہ پر نہ کہ

اپنی مجلس میں مجھ کو کھینچ کر لے گیا
اٹھ کر دل کو جو منت تو کیا پر میں

دیکھی کئی انہیں کیا ہو گیا نہ شکر
رک گیا ہم دست تافت کو سر نہ کی

کل ہی محفل سے اپنی ہم ملی تھی
رنک کر تھیں سدا اونی اور ہم
چال اپنی تو یہی رات کو اور یہی سوا

بولی اونہ اونہ اوشم ہی تان کر گئی
سیر و دور کی حوسا نہ نہ نہ نہ
ہو نہ اپنی تریر تو و نہ نہ نہ نہ نہ

اج رات کی بری خبر جو غصہ میں آ
لینا نور تو اونہی نہ ولی نہ نہ نہ

کیا فائدہ جو خالی ملاقات کی نہی
رو با من کروں عرض میں جلیں
یہ تو میری تھی کہیں لکھو تو کی نہی
اتاہی ہی جہنم دستار کرو کہ

تب خوش ہو مراد کہ جب سے نہی
صحت مری اور اب کی کرات نہی
اور اور و نی بون متسی اشارت نہی
پر آج ذرا یہ خرابات کی نہی

کتابخانه دار و دیوانه کا افسانہ
بہشتی سبب تار جابوئی کی اساتذہ

کچھ خیر بھی لکھو عارفانہ کو
کہ الفطرت و وحی انشا ہے یہی مقام

132

الحمد لله الذي جعل
العلم نوراً والدين
هدى والعبادة
سجدة

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعل العلم نوراً

بسم الله الرحمن الرحيم

رفع زمین کلامی که رفت بخش و یا چه سخن تواند شد حدستدیت که با مرش کافنون
دند بگویند نقوش کوناگون کلیات و جزو بات ملکات را بر صفیه هستی بخیه و جمع
افلاک و مشن است بهشت و بیست و سیوه معلقه هفت آسمان و سیده سیاره و سیده
جهات سده و محض خم و رباعی ارکان اربعه و ثلث ارواح ثلثه و مشوی روبر
و فرد بلند زین افتاب و بیت گشت آن و قطعه ایر و مصرع برجسته بر بن نظم
آورده و ذات فصاحت آیات سرور و انبیا سالار اصفا مطلع نور خدا و مکرر صفا
حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و آله که نور را نورشن فاقه مصحف نبوت و مکرر اش
خانه رساله سیانت بیت القمیده نبوت گردانیده و ذات بلاغت سادات
ففضل و صیا ابوالایمه هدی امیر المومنین علی مرتضی که بسم الله قرآن و حاشیه

معمول است و ذات نخستین فی حضرات معصومین صلوات الله علیه و آله
که هر یک از کمال علو رتبت در صفی و روکار خود فردا است و شاه بیت دیوان ریاض
بیت الله واقع است انتخاب نموده صلی الله علیه و آله و سلم بهین بعد صریح ملک بفرز
کریم اصالح الدین بکوشش میرساند این دیوان ربیع بنیان فصاحت ببال
رختی خامه سحر بر دوازدهم گفته طراز کعبه قناب بر اعدت و رسید حلقه ملا
مع کالات و همی و مکتبی مجبوعه کلام فارسی و هندی و عربی و ذوی الاربستین
الفاظ و معانی موسس فوائس مستعدانی بکار کشود انضال نقاود و دودمان
کمال در کشتن مملکت فصاحت حضرت انیم ملک غنت مراد طبع روان
لیک نام اوست ربیع چگونه آب و دار نشیب سحری فراز یعنی و قفسه پنج
گفته سر الملک الکلام میرزا محمد ربیع سواد احمد الله تعالی که ارباب رختی کار رختی کوئی
اوسس جعفرانی با شش صد اواده و نیش بر کردن جانها لازم افتاده بر سر
کار الکلام رختی شش صاحبین پوسته رزان و از اشعار عاشقانه اش
دستور و که از متصل خزان جواهر خواهر مضامین و معانی در کان خاطر شش
سعدان و کلها می کوان کوان الفاظ شکفته و رکنین و رباع مکرش چنین چنین
در شیرینی افشارش چاشنی کرد دیده با از صفایده اشعارش سواد پذیر سودا

سبیل آسمای کلاش سخن فیه از ادب سر و سودا کار بسیار فکرم ستش نورانی و سرشار
 نثار تبه است آید وی سبیل بخت در گیتی جبار معانی تا بدر کشش بخت دل بخت
 بر سینه هند کامه معرف کلام شیرینش که لبان بهم بچید و فی خانه زیبان
 کرد و در پیش شاه است دیور ز فصاحت و هر قطعه سخن قطعه است بلاغت نزال
 نزلش صحبای و ادا چراگاه و مردک مردم آگاه را بر سر هر شعرش مانند قطعه است
 جایگاه رعایات بلند پایه اش ارکان کعبه معانی و چار خشوع عالم روحانی ترجیع به
 بدغم از دلها گشوده و شنودیش رابع المانی ثانی استوده هر معانی از مطلع
 جوشید و روشن زهر مختش از حسن خمسه کران یلانی ترکین مطلعها می بیند
 عشق بلید و زید و سیر ز بخور زلف مظهر عیای رعایش توان کردید از موه نخل قضاید
 عالی ریشش لذت کبکی قضاید عرفی پیدا و دله رباعیات بلند پایه اش باران معانی
 رباعیات باران معانی رباعیات رباعیات سجانی هویدا هر مطلعش حریفند
 مثال پر تو حسن و جمال بر آفتاب پرستان سخن انداخته و هر مصرعش لاله آساکوشه
 ناز آبروی خود را انگشت نای نور نظر ساخته بیل شیر از قصیده کوی عرفی سرری
 اگر کوشش نای هند و سبیل شدی از شیرین معانی و شکر زری این طوطی بهر حلقه
 اندر زکنتی و بیل آساکوشه قصیده کوی او کردیدی و هزار زبان نغمه بخیز

دستان بحسن و آفرین گشتی و اگر گم شود سخن بی اب و طالب همدانی زبانی
حیات دوباره اقتباس شود کردی و در پرفای او را در سخن وری ویدی
نظمیم ستاده دست ادب رسید که نهشته دست پوشش فردی و اگر نوی
و خاقانی را در و آفرین کی شدی از انوری خناب مهر سپهر خنوری یافتی و خا
خاقان مملکت بدوخت کسری خواندی به زنی که خوان بیان می بند سخن
سخن در دمان می بند زلفش خیال شبان کلکار که یوشن خان نمره کرد
نثار غولهای زرخنده و سیم خام غولهای رام کرده را کرده رام و فرشتی لب
مهریان بهره مند سرآمیده از وی تابک میزند مناجانان و در خان و میزند
جرا بنیان خوداران و میزند آفرین که تعریف جلالت شد سخنش که قناد طبع
زلفش تعالی شعر رفته رفته در قافیه بیان می کند ادبی آنکه طایع با طفراتنگ
قرآن خزان و عا سازم و حکم قرآن دعا بردارم آلهی نادیده با صبح بدو شمع
خورشید کاظمه شام تواند بورت بپوشد صبح و آفاق این دیوان که کلدسته
معانی است از ظلمت شام شامت حرف کیران محفوظ باد جمع این اوراق باد
از بربانی مصون است تا بروج امکان نقش منی آشکار نمت با طفر

بادہ عارت کائناتی کس
 پیر آدمی کج چل کس
 جہ دورسی ہی ہم جو سرا
 کاس صورت محمد و علی
 دوری پر ہر بلدی سر
 جمع ہر ایسے بلدی ہر
 سخنو ادسی محمد و علی
 کوہ دور و دورانی ہر
 عاقلی کس کا عالم ہے کس اور
 سی جہان نامہ ہر دلی ہر
 جہوی الہامی ناموں کی جاہ
 جاہ مادہ ہی مرا باہی کس

صفحہ چہم
 پیر علی
 اور عادل اور دراجی

کس پر ہے تم جو وعدہ و وعادی
 آنسو جاری خدایت جی ہی
 بے لیا پیر خالق و صومٹ ہی
 پیر کس کو ان کے حلق ہی
 در بنداری الہامی ہی
 سرشتی رحم نفاحی ہی
 مائوئی مومن پیر کی حوی
 عالمی مبیسی سوز باحی ہی
 ای پیر علی کو سر نہ ہم کہو
 جہان مادہ و صومٹ ہی
 دار از ہم ہم ہند نہ فیلوی
 سنہی کس کو دہندہ کونہ ہی
 لوہاں ہر کس اور نہ ہم
 ہم نصبت قفا شاہی ہی

بسم الله الرحمن الرحيم

هو احب کوفات می و نه غای می
 هنر پیدا کر اول رب کی جو تب سنا
 و اهر زک کرنا با شرت اندوه دل هو
 خوش آید کب کین علی طبع است
 عرب دست تحت کهنین فی قمر نشو
 کر ہی گفت ایام ضایع قدر مرو و کنی
 کیدا هو کی را دنیا میں کر جی با هت جانی
 ادبیت وصل میں دنی جد ای سسی
 مو فر با ناز اباب هنر کوئی به سسی

ستوئی شیخ سی زنا تسبیح سیکه
 نهو جون تیغ پیو هر و کر نه تنگ ریا
 حصول جمع سی غنچه کو آخر هو ریت
 پنجهاری استین کینک ان شام هو
 سد اخو رشید کی جاک مساو یی
 هو سی جی تیغ رنگ آو و کم جانی
 هو سی نهی فیض تنها سی سسی
 بهت بهت سی لالان فصل کل من
 که هو جو تیغ با جوهر او سی فرت

برنگ و در خالوش حرف نرنا سر
بهر روشن هی رنگش بر طابا و تشنه
نہیں غریب و اکوی نرقی بخش تشنه کا
کوی دہر غنیمت طالعوان بر تیرہ و زیکو
طالع مہر ہو با مال حیرت آسمان او پر

کہ بد کو بعد ای غیب ہی کینچی بستی
موافق کر نہ وی دوستی و دوستی
نفس عینکای دل سی دوست تشنه کا
کہ زینت ترک جسم یار سرمد ہی عفا کا
لکھون بہر یہ غزل کر سس من من طلوع

جب نادان ہن جھکوی عجب تاج سلطان
ہن عدم ادنی خاکت خاک کیا ملا دیکھا
عاری آہ دل نیرانہ زما وی تو یا نصرت
تیری لاف نہی اپنے دروسیا ہی کہہ میں
پہنچا میں نہیں کہتا ہی کا رستہ چران
چھو کی تہہ سہی تر قدم کا ہیدہ اما ہون
سہی ہن سہی سہی سہی سہی سہی سہی
سہی سہی من ایسا و انہن طول سخن نام
سہی سہی قباحت فہم کتبک بیان ہو کا

فلک بال حاکم پہن سہی سہی سہی
کہ جہنم نقش ماسی تا عدم سہی سہی
و کر نہ دیکھہ آئینہ گو بہر ہو کھی بانی
کہ تی جمعیت جملہ بھی سہی سہی سہی
کرہ غنچہ کنی کہوی ہی صبا کی کو شانی
کہ اعفا دیدہ زچر کی گتی ہن ترکان
مکر و توشہ سہی سہی سہی سہی سہی
نقطہ خانی کی سرکشو ای کی ایسی زبانی
پروای سہی سہی سہی سہی سہی سہی

خدا کی درستی باز آداب ملکی ہوئی ہوئی
نہ رکھنی ہی حاصل انکی چشم و زلف کا اور
نکاح اس کو کہ دل ہی کہ انت وقت
نہی دین محمد بروی من او سکی جو جو
ملک سجدہ انکی آہم خاکی کو کر رہیں
اوسے کو وادام و جو کی خلقت کسی کما پیدا
خیال خلق کو اسکا شفیق کا و ان ہو دی
بہان بر او سکی حرف جس کا کشفیات کا
کہ جب ہی قدم مسند او پر اونی سرعیت
اگر نقیان چپس کی شکر کا ملک اراد
موافق کر کر تا عدل او سکا آب و تاش کو
بہر کہ انصاف ہی یار کے طر برو س
بی ہی آشیان بہن باز کی کچھ کو تو کا
نہا آسا ہی پرواز پنج اوج سعادت
کہنی ہی غنچہ گل باغبین خاطر سی نیل کی

نہن ہی ہستی ہر کفر فائدہ خیرا پسما فی
کہ چار ہو وی ہمدرد با کچھ برکت
برہمن کو صنم کر تا ہی کھلیفہ سدا
رہی خاک قدم سی انکی چشم و زلف
امانت دار خود احمدی ہونی نہ چھوٹا
مراد الفاظ سی معنی ہی تا آیات
رکھیں بخشش کی سعادت ہو دی اور
کرین و ان نار آمرزش بہر کفر فائدہ
کری ہی موج بحر مسدلت تب سی ہمدرد
کوہ کو آب کی و وہان کری عرف اکمل
تو کو سی سنگ سی بندہ فی شکل انور
ہنس من و عیش سی اپنی بسرا و فساد
شعبان فی کرک کھلی کی سو ہی
کہ ہی سورجہ کر سہیتہ و فیر
جواب و ارق حبت کو ہونی ہو

بجاک تیرسی ارکاہ اب محمود چاتا
فرا از نسوسل ال تم تجا ہوسوت و نایان
ہندو بیسی جدا ساہ کی و قلم کی سہا
جسی ہندو سورت میرت کرامت نی کی کٹو
معا ز اندر بد کہ حرفت ہمو قمع ہو لہر
کندہر انیسیم نافق لکھا جھکو سہما چاہ
و صورت اسکی ہی لاریت دہ صورت
حدیث سن ارانی دال ہی اس گفتو او بہ
غرض مشکین عین ہوتی جو بد اگر کی لیبی
بس کہ ت جل ای سو دابن دیکھا فہم کو

تو رو کی کی ہو کی عد کی لکھا کچھ اور
دکر نہ کرتی بہ اکہین جہاں لوگ پرتی
فیامت ہو کا دچسپ وہ کچھ سہا
کچھ ہی کچھ ہی ایسی کتین کر بوسف مانی
جو اسکو ہر کھوں تو ہونہن مرد و
کہ وہ مہر الوصیت ہی او بہ ماہ لکھا
جو معنی اوسمین ہن پیش کردی معنی ہی
کہ دیکھا جسی سکوائی دیکھی شکل کرد
خدا کر یہ تقرمانا کہ ہن کو ہی ہر گاہ
کر استغفار و تہ سی بیسی کی شاخو

چہرہ ہر پیش ہی ایک سنل شکفا دم
مین وہ تیک شراب دعا کی جنتیم بہ
میری تری بہ ربط جی بیسی جان کرموج
و ان جو کیا ہی بیکہ تونی میرا دل چک

حسن بنا لکی دورین ہی سحر ایک نام
کیہ لکھی نہ بکری نہبت آبادہ کنش کا
وافعی بن نوک بن کو کہ ہونی باہم
لینی ہی کچھ سی خستہ من مہکو بہت

توجه سببی و قاعده هر کی دیده و دلگی طبع
دی باریسی و بنیم هوکیارفته رفته
طرحه و ادب کریں با که سانشین کاوش
چسکی و سنجین حرج ناک است که فتنه
خورد و زک و هرین زب حاتم پنهان
کشی می بود سی مغرور بود کی نوبت
پنی فضل به او سسی ی که تو به کوهی
و بی جواب بخون و یک غزل تو گاهی به
مطلع غمت و منت که تو جگای میری حیات

کرتی این اوتنه هر ایدان ملک و بیخ هم دو
هوی جریخ آید و کون نذری نیام دو
زندگی انبی ایکدم کیچی کوپکی کام
پنهان را یکدم کهن بودین و سکه کام دو
ماوه تو انیس یکی لو که به من بنام دو
سمره نوت و منت که استی ختام دو
ایکین سو سنگ تسین نهی کام دو
ایسی کی نصیدی تو صبح سی بنام دو
بس مجبی آکی ما که کی کی نواب کام دو

مثل زبان خامه بین کر نیمه و امام دو
هونی ندی غروب ایک هر نماز هر کو
جاکلی انهو کی رتبه کت اندی یون به نام
سجده کورین این هر و در بد و نهی
انوی طواف روضه کو سچی نه جبه سبل

معنی توان مین ایکین کر چه به بن نام
ایک کی اشارونی فرس مه تمام دو
وقت مراجعت کریں کوچ یکی تمام دو
میران سسی یون هوادانی من غلام
نمکری و هر قدم سجده یکی را نام

موی خضره چیل در بر انوکی و طرب
 موی حکیم سبب معتقد قیام هر
 وصف بران و دلدارا کینه نوسن کبابان
 رفیق حق بنی یه بود و هوا و یک
 برش انوکی تیغ کی مجرمه سی جان انوکی
 او سکر خیال بن کوئی دلی جو مغروران
 یوشن او سکی کر عدد و دیکھی جو امنی
 نمودا آب آگیا کھوں عہد سی کی کی
 جہای نوری بیری بون طع طالع کی کلام کو
 ہی ہمہ میدا سی ہی بون علی کسری
 ہمہ ہی میدا بن ہی کم و مہ شش بن کر

لبان دانه روئیده ایکب ارکه
 معتقدانی ہی خاطر مبری کہ جانی نفس
 بہ پیشین عوض اشک چشم سی مری

ایکب ہی جو جود ارک فی بن انعام
 یعنی نہ کر زمانیکو ملکی بہ انعام دو
 شرف و ثلوث تک صکی بن کلام
 در بہ بن بہ عرض بلایسی بن خوشام
 خامہ کی بنان ہو سی کشتی ہی بیگانام
 احوالو کی طرح اوس سی آوی نظر تمام
 ماسی کی خمی حلال ایک ہی او حریم
 قطع کلام کر کہ تم ہر گداخت تمام
 کہدین علی بنی سی بون اکام تمام
 اور و کلو دو جو ایک جم و جی ہکو تمام
 یاد کر بن جو جہد سی کو سی بقرام

کہلی جو کام سی مری برین ہر ارکہ
 کر و نکا بن ہرم واپش شکار کہ
 چو ہی برنگ حجاب تلک کہ

نات و هوین کی ہین یارینے زلف مجھوں
نسائی نہ کہہ تہنای و لکی میری بات
فلک کے سچی سسر د باد بچہ دل کا
طرح طال کا ہوتا ہی ناخن تہ سپر
کیا ہی غم ترا دیون دلیں جو عقد
چہا مین جو ہی کرہ اور سکو پاداری
کہلی نہ لب جرس دل کا مالہ کرنی کو
برخستہ ہی وقت اتک زری یکا
سوی ناخن دست فنا میری دای
علاج قیل و اشد کا اب میری کیندن
کرور مرتبہ فضل ہمار من کہویا
ہزار حیفہ کہ میری دل پرستہ کہ
نقط ہی تو جو زانی کو بھی ہرودا
نیرا حق شیر خد اہمان من کو نہی
غضب کے چہرے جسکی برکت و شک

کلی ہی کون میری خاطر کو روزگار کرہ
ہی زانہ من ایک بہہ ہی یاد ہار کرہ
جوسا نہ آہ کی چپش کی ہونہار کرہ
کشار کار ہری مین ہر دور کرہ
کہ نیدار مین دی جایی جیسی ناکرہ
نہن سوستکی و لکی پادار کرہ
ہی کاروان کی خاطر میری ہار کرہ
کلی سسی پرتی ہی دل تک ہزار بار کرہ
کہلی نہ بچہ ہا مین جواب دہ کرہ
ہجرتی ہی بدم تیغ استوار کرہ
صبا فی باغین جاسوی لالہ زار کرہ
کہلی نہ ای نفس سرد اکبیا کرہ
کہ کار بستہ سنی ریونگی کہولین بار کرہ
کے سا کام سپی کہولانہ زینہار کرہ
نہ آسمان کا ہوجای تار تار کرہ

بنات جرح چه اسکی نهی با یکا
چو غریب گرز کا پشت فلک او اسکی
کوا اسکی عدلین خسوف به یوم کی اجا
گستاخی دامن خصال و سکی و صفت کون کا
شنا بین او سکی ولی کیو مکی نهی مضمون
هر یکبانی موالی یکا کیو مکی خاطر سنی
بکای هی سکی بر شش آکا کوی جرح سیکم
کجا من فرض که آنا هی سر عد و کابری
بر ادس به تیر جوتپی زیر انوون هونی
و غلام از جو هو جایی تری بهالی که
تو یون و ده خاک تر بهی که اسطرح هوو
از بس روح تری عهدین هیچ شش کا
که لای در نا تری مهر کمانین رسخ
تر شهابین کیاهون انکشت دستا او سکا
کجه نهی کهد سکی مرضی سواتری تقدیر

که جو د هوشن یکا نهی ر کمتی اشاره
تو که گشتان دین هو خانی کهد باره
نوا هوشن که دین محریکت او که
هوسی هی غنچه بین اب باد نوا بهار که
هوا هو دی سکی کوهی نهی بهار که
کهدو روز نیر د او سکی ذوالفقار که
که حبسی شش دم تیغ آید اس که
که حبسی جوف بین کرد و سکی آجاریه
که حبسی هوتدی شکلی کی وار بار که
عد و کاسینه سی پاشاه دین دو که
نه نبره باز کبوتر سنی بار بار که
برکت آلبه دل هی نا کوار که
دیا هی کول که دامن سسی انی ناره
صدو کوه کسری کرتی هو سی شکار که
کسکی کام سسی کوهی اک نزار که

خسوس من که معتقدی به میری خاطر
بسر تشنه اسن لخم بر لب سوار می
و در تری ذاتی هی مشکلی است که بگوئی
ای به بگوئی هی تری حال فوتی
سینه گرم پیش سیر چو کر زبان او
کردن هون ختم عایه بر سخن که آد
موالیونگی دلو کو شکفتگی که است نه
برای خاطر اعد از نانه هر یک آن

که هر که درین هزارین بن چون انار که
کهلاوی کس کس کس چاکر به خاک کرده
جهانگی کام سیر کسین کی بنا کرده
کسکی میری خاطر من اب قرار کرده
میری هی دل سیر کسکی سیر قرار کرده
زبانگو دی هی خوشی سیر شعله دار کرده
هیبت کلکی طرح دیوی روزگار کرده
طلب کیا کری غنچه سیر استعار کرده

سنگ کو اتنی لپی کرتا ہی پانی آسمان
مستعد آتشی به افنی کر نه خلق ب
خوان بر اس وسیه کی سیر تار و تار
ضمیم اس بر چو چکی اخلاقی و جوفلانی
کام عالم کالبان جوی تصویر سیر کی آتیه
کهولنا هر کر نهین هی کار بسته سیر کرده

مونه به بلاوی آرنسی آویز دی مردمان
سج اسکی جال کا دیکو قوی شکل ان
چکین هن نو دی بن خاک سیر کسکی آتیه
پرنه آتیا سکی کس ساکیا جو به جان
بندر رنای بی معنی کو بصورت سیر
آمانه با چاهی حکم کراوسی به

نمکی اوقات گزانی لب حسن و لطف
ناتوانکود و توانایی اگر اسکی مد
دیکته احوال غفا که اس ظالم کی اتیه
و بی رخ و قیبتای اهل درد یک
یا بخت زبرد محکون پیرا و ی دمو
بود و یار کورسادی دشت سن
یکل کهنی دیده بنامین چه تاریک عقل
هنس کو سوئی چکانای سدا بهی تمیز
رشته کی خاطر کری سوراخ کو هر کا هر
کر اسی نفلو تو تن با که سبکی رو پیش
چشم طلب هی روشن دیکه که
و درین اس رسیده که اب بحر جل و
نور موند پر شمع یک دیکه تو جلتای تنگ
هر سی خست سی اوسکی گلین خاف و عام

غنچه گل اس سببی رنای که
خار و جادی وین زخرا بی مد
نام اگر بیداری کوی تو شای نشان
دیکه دهند و کنی سو خواهی بین دینی جان
خار کی سر پر کری دامن کلک و سیاه
خشا کی خزع اید هر پر و جوان
بر کری کل اجوا هر لکمی چشم سر مد
بوست کهنی هی با که دیکه شست اجوا
بهر سو و ناک ان اس کی سان کوی
خامده اس کون این چه ملک نفی صان جان
و بهی سی زار و جادی شل سلوان
روستی کا تو کین هرگز نهی نام نشان
دشمنی عشق و عاشقین هی اتنی دینان
خالد روشن کری یون مطلع می سان

ماه که خاطر نقر وقت شبی ایکن
بکس مان یک لای حیران هوتی سستهر
کیا کردن او سکی طبیعت کتون کون نقل
آن من اوج کس حقی مجهول لب
چرخه و ناکه سه فزا کز آتاهی نظر
تا کی کپی خضر اس غله دون کی نراج
بس جوا یا هو کونی ایدان کنجی اسکا

بر جوید چاهی سدا ساری ده هووی
مثل ماه نو بری پرتی بین عالی حصان
کیا کرون تیرنگی کرد شتر کلاب سکی
خاک لبت پر کری بلین نان من بطلان
بارد تختی بد دیکهی صاحب شمشیران
یک تیره بنشین کاهی چنین کاهی بنیان
آشنا کراب نزل خوانی سسی نو اپنی لیلان

کر شمیم زلف کاتیری چنین بیان
طوطی تصویر سکی رو برد کونی بی خلق
مشرب ششاق پنهان بین ہی کشت
عشوه کز تاهی تر اوج کجی سیر
چشم سسی بوجون مولن تو کون نالان
دلیر اد کیدار ای کاسه جنبی کطرح
نار مشوقان کاجود کجی کور کور کون

کنت کل سسی برین اود داغ بیلان
موجود دیدار کاتیری هو آتیه بن
نازنی تیری کیا با مال زهد زاهدان
جایمی هو تربت اوس حقایق بیان
دانه سسی ان کافرو کنی نام ای جنگا نمان
سور بر تیریس کنتی هی تو کون نالان
ای عجب احوال عالم من کوی جادی بیان

موند که و چید هر کو تو مونی آفت اور بد
دیکهین عالم من ایسود از آفتا نهین
چو کما پای قد ایسا هی که دیکهین جن
کر سه اوس که یکو چو کجه رکهنی قدر و نشت
سطح بر اوس کی ملک برتی من دوزخ نام
که تهنید از جراح آنا به خورشید فکده
شده که طو رس که کالم ای اوس رضی پاک
عالم ناموت هو اوس کی مکده کایر کاه
هی عنایت کرم کایده اعالم من دهر
تجی از س در به هر یک صبح محتاج و غنی
کیا بنا هی چو کجه اوس کی کتابی کو نشت
کهو با یکا نخت سه دهر کار دو عالم کی کره
ایکدن بوجها میری دل نه به به بر عقلی
بیر که سنکر معاذ اسدی نادان خوش
مطلوب اس معنی سسی کا هی نیر نیرین

حسرت نه که هو تو هی در پی بانی کمان
جرباه استهتان کا موضع اس دکان
تعام که ستار پی عرض یکا باشد کمان
دیده حقیق من به عرش کایا کمان
معن من کرنا هی روح القدس که دکان
چون چراغ مضطرب که فتنی کایا کمان
دو نو آسین من کویا خلقت کید و مان
دیوین جس اعی کو کرد ایکی اگر کسر مع
دست فیض جاری اوس کی سوخت کایا کمان
متمم شام و رانی کدا و خسروان
جسکو سمجھی هم رشک سر نشت رسلا
بجز احوال سی اوس کاهو اهی عیان
کس کسین سی به شرف رهند کایا کمان
کیون که به کما هی خلق سر نیان
مجهد بر پس حقیق کامت که کمان

وقت اسرار و سگان و نیت درین
لیکن نماند چه کسی کینا هون اگر کسی بگویند
کند و تجا بهین هرگز که را که می فوق
پس من نکلا را با اسم جوین بر عقل که
پس هر اندیشه شک لا ریب با وی پی
کو هر جو حقیقت عمل کان معرفت
اوسکی چشم فهم کی اکی سدا اینی شین
که حقیقت کی پی بر دی کی سکت سگاه
باب بکری بین بخشش اوسکی سائل کی
قصه جانیکا کیا جایی اگر اوسکی ظل یک
استدرا اندا هو بی اوسکی کر عشر
لا جکی هو وی عمل من و و نه سبانه خلقت
کان یا پردی ملکه سچی هو بی صوت غنا
کچ کر اینی شرا بین شرا بین خود که
اوسکی حفظ عدل من کی شرا بین که با

راز کا اوسکی این جو در حق کی راز
شکلی بر کی استی سی اینی لوجا و نشانی
کر نهوتا الکا و ان با وی تولد در بیان
استی سی اس باب کی در این کها اوسکی
قوت هر یک ضعیف و طاقت هر تا توان
نمکان چشم و چراغ قدر
هی دو عالم من جو کچه مخفی سور که چه بیان
نکلی هی اود هر سی ستمبال کو بار بیان
استدرا هوتا هی طول قطار کجیان
اسکری سی اوسکی سری نکسیر و هم بیان
تا اید جایی که اود هر سی ستمبال کو بار بیان
حکم اوسکی باز گشت اوسکی بر کر هو وی
بهر کی اود هر کو جلی سوی دان مطربان
دانه انکور یک شیشه بین کر دین می
دیکه سکتا هو حقا سکتا جوی مانوان

بند دولت ایسا چه علم من که ناز عجبکوت
حد در کفنی می دولت او سکی نمیشد و
دالیا دین و من تن اسر من کام منید امین
کبر و جاد و کت او سکه ری برای طلق
او نکلان او جابین دم بر او سکی و
سین بر بدقت جو کو می نوبه بر ای
دایره بی کی وین بینی زمین یکا قمر کو
صورت اسر اینل سکی کجده کم نهین اسکا
جتنی سی جمعیت افلاک هووی تشر
که بناون من جو کجه بر شش من سکی صفا
و نور میدان ما نهی آوی کو سش کا
جب کمر می کش که کمانی تو سکی فرق
هی غرض جو هر نوبه او سمن جو کجی
ای وه انگشت قضا بر م اندا کی لپی
اسر تو سن کا جو یوها خامی سی و

کر که ن یکا و بر طری رکتا هی حکم بر جهان
که صفت اعدا من جابر کجی اسکا
موسی کیتی کردن بنا وین سر شان
هون نه لاک جی قننی لکت کو یو من
آباداری سکی کر کجی قوت آقا
آشنا هو دی را او سکی طبع سکی
کات کر او دهر هو نکلنی برده
نخلی ده اسمن من تو شور قیا موعین
تاب کبا با هم زین اجزای رضی
کبا کرون من دور با بهی حلا
ما کو می نه کرون سا جکی سکا
هو یی سسری ناض ملک تهری زی
شکل و نام سکا نیا ون کیا من
تو و الفقا سکی عین کتی من کمر
بره کی به مطلع کبا معذور

حسن عطف تشنگی کا جس کی کا لو کی ہا
ابن حجاج انکو کھو چکی چشم خواب
اوسکی سید کو سمجھ کر فرقت کہتی ہیں
خوش کر رہا ہی چون ہوسکے وہیں
خوش رہن از بسکہ ہی چون انگریز
نفس ہم درشت پر آسکی جیت کا
کرم ہو دی وہ پری پیکر تو اسکا من
ہر گل رنگ خار یون عرف ہی ہار
ہی چلا وی ہن پر اس کلنو کی دار کا
جب قدم نکلتا ہی وہ محبت کا ہم پر
نگہ و جگہ دی عنان اسمین تو کی
کرم اعدا پید ہو تو چون تینک
پر غلط ہی یہ کوئی اوسکو دنا وی
ہو اگر بہت رقی من اور معنی اسکی تو
بہت پری ہی ابی نہ ہو سکتی ب

باغین حسن نہیں کہہ سکتی جھین
یاج دیون مال و دم کہ رلف و بعد
کہا ہی یہ جرتا تھا بجائی کا کشت غن
جای زون ہی یہ کریبان و کس کا
جلد کا بجی سی ہر قطرہ ہو کا ہی عیان
دین عزادان حرم مک غلبندی کی
دیکھی سوچ سنی سی کسی ہو خاطر نشان
لالہ زار او پر ہوشبم جسطح کو ہر نشان
جون بچن ہنہی من لہر اما ہو سر و کشتا
صدقی کرتی ہن خرام نہ از اسکا
اسطرح اور جابی جون چہری سے نکلتا
وانشی اسکو تو بھی مغل اند آوار د
صفوی دی زمین کا اس قدر کھان
تک اوسے را کبھی الونف آسانی کہ
اچھی ہی یہ باد بہا بہان سنی او

بس جو ایسا ہو تو گزشتہ ہی کوئی کشتی
و جناب عالی ہی ایسا ہی کہ جسکی درج
برتبہ ہو حکمہ او کا خیال عقل کل
انما کا آید ناز و فی سی سپدا ہی یہ
بہ سخن شکر کہا سنی کہ بہان ملک استقام
برای خیال آید کہ میں کرتا ہوں
ہی غرض اس نظم سی اتنی ہی کچھنا کہجئے
یو باد ہی مجھ پر تین کرچہ بہ
لیکن اس جو کردنی کیا ہی مجھ کو
رفت تو کہ ہم ہی اسکی درستی
خانہ چشم خلاقی سی او ہمارا خواب کو
ہر کسی کی سچی ہی اوج سعادت کی ہی
کدش امید سی پکار نسیم صبح دم
کوش زد میری کنی اتنی کہ ہو آواز خوش
مکھ چند دشت کردیا ہی او کا افسانہ

جز درود او کی نائین کی کہی سیریاں
ہو کی آدم کہ خلقت سی کوئی طلب
یو پھنی کا قصہ و ان کہی نو دہونڈی
نوح میں اسکی ہی خلاق زمین و آسمان
و عقل و ہوس سی نہیں کرتا کجیاں
موس سی ہدایت کے صفیلان
غرض اپنی حال کا بشت شہر و وہاں
کہا ہی وہ عالم میں نفی جو نہیں تو بہر
بمضطرب ہو کہ میں ایسا حال کرتا ہوں
بہت ہی اسکو ہم مجھ پر راہی متجان
میں طالع میری اوس کہ میں و تا ہی
زد دینی کہ ہمارا کو میری منت استخوان
دی چراغ نجات کو بری ہمیشہ زلفان
جسب سی میں اگر کی دیکھا ہی ہمارا کھانا
سمع ملک میری اگر سچی نوای ہمارا

کر بتلک انیازی کچھ پس منو کی ذکر
وانہ اہولین جسطرف بنیادانی کہن
اگرچہ ہوں بی خانمان اسکی عداوت
پونجی ہی دفعہ آتا کہ یہ ظالم کہن
ایستہ دنیا و دین ہی تجھ سی ایک
نہجہ ہم سی نفع کو پونجی رین و آسمان

ناکی اسک جفا و جبر جی کھی سیل
اوسط کرتا ہی ہر سیل جوی کو
خوشن مومن نہ فکر دست نہ ترچہ سب
سر زمین ہند کو سوچی نہیری استخوان
مطلع خیم سسی ہی اسوٹم کا متی سکابا

نہجہ ہم سی نفع کو پونجی رین و آسمان
کچھ غیبات درم سسی اپنی مجھ کو بی دلا
خوشن و ملک موافق اپنی جاہوں بولون
ناکی جو زری کا دانا پاوی وہ کرمان تلک
ایستہ شش گاہین عہد ہی براتا ہوں
ان مکر یوں ہو کہ تیرا چہ پھر طراز
پر میرا مطلب تو ہے کہ ہی کہ تری دروا
اور بعد از مرگ ہے یا شاہ دین مست
اسی با اور کی تمنا ہی کو نہیں جسکو

مہر و مہ لین سیم در و اول و کو ہر کھون
لیکن اس واد دستدیک شری ہندو
ور نہ جوہمت ہی تیری کیا کردن سکابا
جای جو طوطی کا پر اسکو ملی ہندو
تری ہست موافق لون سوسن کہ ہوں
ایک تہی چ کر دیوی مجھی دونو ہماں
سرفرو لا و زمین بیش در نواب خان
دا طلی جب کفن کیا تری خاک آستان
دین و دنیا ہی ہی کچھ بیش عاقلان

در تاب سودا قصید بگوید عاید چشم
تا که بیت کوزمانی کی هی بامولا قرار

کو خطاب اسکو دیای تو فی خبر به کرا
منتظم حب تک بین اجزای بین تهمنا

دوستو کو تری نتایج سعادت و نصیب

خاک زلفت سی بهن کیسان همیشه و ثمن

سوی خاکت که چو خاک است دستار
خاک زلف کا شبنم سی بهی روی مجوم
رون موی تیر بین دندان شمشیر
عین بین هی که جانی رهی بود سی
نزارب خان جگر هی بجی کرک دل جوش
شیشه صفت کی چ که کیفیت
زمانه دلو میری اور عهد یار کو اب
ز بسکه دل هی کند میرا زانی سی
که ان ملک و کری روز کار کاشکوا
ولا تو اپنی غم دل کو اب غنیمت جان
سو هی سی غم دل یوں نہ کی کیا دورا

که سر نوشت لکھی ہی میری خط عیار
اگر زوی میری روزگار پر شب تار
زانه شکست سی تورا ہی ہمار
رہیں خوشی فی میری دل ہی اکب کج
صدای ناله دل محکومی ترانہ یار
نت اوتہ یک رنگ اس سیر کا تو تار
شکست مس نہیں دیا ہی ایک قرار
کای اشک انکھنسی نو چہتا ہون غبار
کہ جسکی محبت کا سوکنہ کھائی ہی دبا
بدل خوشی ستی اس دور میں کر عیار
کہ شادی مرک کی عودا و کجا آخر کار

جو کشت و کشت تو گشتا ہی تو برار سیب
تو سادہ لوحی سیب ایدل جا کئی کئی
بین حرف حق کو سننا ہی زبانی منسو
جب نہیں کہ ہی ایسی سیب غنی
شب گذشتہ نیت در دسی ہی ہوتا
شنی ہی ایک غزل بیل طبیعت سی

صدای غم و داؤد و دنگہ دل زار
کر ہی سستی اپنی سی ہر زمان گفتار
کہ رشت کو کو زانی بین کہ بجز ہی داس
کہ ہو سی کا خست مردم ہنس ہی و بار
کذری کچن فکر کا طرف ناچار
کہ خست دل کری انکو نستی ہر زار

بنو ہم مجھ سی کہ ہر ہی خزان کہاں ہی
جب نہیں ہی کہ با دسموم ہو جاویا
ہنن ہی شادی پیغم حسن بن بیا کئی
کہان ہار و کہان سانی و کہان سی سرا
نکٹا اتہد سے اتنی ہی دہی زہی
سککے سی بھی دلی بون ہو معلوم
برا ہی سی کسی فکر میں سد اظالم
رکھی ہی مجھ ہی خصوصیت عداوت قیے

کہ بیل قفس کو ہی کل سی کہ سہ کار
نہیم کر کری کیدم میری جس سی کہار
کہ کل سی ہی کر بیان برہن کر
کہان نغنی طرب کہ بجز ناخن و تار
کہ خوب روی دل پہل کر پکار پکار
فلک کوشہ خاطر کو ہی کیا سہار
کسی طرح ہی کسی دلو و بکئی آزار
ضیا خام کو لین دلی اپنی دین تار

۱۰
 بر کو شس تو رکشا ہی تو رہا بر ہے
 نو سادہ نوی سی ایدل جہا کا جی
 میں حرف حق کو سنا ہی زبان فیض
 غیب پر کہی اللہ بس بس جیسے
 شب گذشتہ بہت درد منی لیا جتا
 سہی ایک نزل میں طبع ہی

کہ تیل نفسی کو ہی کل سس کی کپڑا
 نسیم کر گری یکدم سیری حسن سس کدار
 کہ کل سس ہی کر جان پرین کھار
 کہان نفی و مطرب کہ ہر ہی ناخن قنار
 کہ خوب روئین دل کہول کر کھا لکار
 نلکٹ کوش خاطر کو بھی کپ سمار
 کہے طرح بھی کسی لکو یعنی آزار
 خیال خام کون بون دیکھی ابھی لکڑ

نیکو کسی کہ ہری تران کہا ہی
 جب سنو ہی کہ بادِ سموم ہوا ہو
 یہی شادی بچم جس میں دنیا کے
 کہان بہار و کہان شاو کہان ہی ہر
 فلک کے ہاتھ سے اتنی ہی اسی شے
 شکشکی یہ مجھی دلی یون ہو معلوم
 پاپری ہی اسی فکر میں سدا ظالم
 کہی ہی محسوس غصہ سدا و قلعے

که خاک کریا سی هند من بنا و بنا
که بر خیا لکواب کی بای بی بی غم
که بیا بیا سی مردیون کرین بن غم
نور و سیاه کر اس منور کونین
جهان را خاک کوی بهر شریک
جهان کی مرک گو سی خضر عمر
جو کجی که نه سی سنی صدی تو باور
خدا نخواست که آسمانی کر و شری
فلک سی و سکو مایک آگوان وین
اکره خاک دی اسکو شفا کانی
هی اسقدر و زمین نورستی و آلال
اسی بی غم سی جهان من ظهور کر
هوا کا وصف من بر خاک کر لکھوین

رئیس هوای اوت کو دین کی شای

جراغ بنگد و خشت خانه خست
رئیس پراهی سر اسکا هوا بی رفتار
نشت زلی بی هو سی جو رسک سی
اوس سی دیار کی کلیو نیا مو سی کاغذ
که فر عرش سی کر هو ی آکی قرب
خدا نصیب کر ی تجو زنی کیه بار
محمد سی فرکی هو جو کر ی اسکار
قضا طلب هو سی اور سی بیمار
جک سون دیا جا کر کشن کانت
قضا قضا ہی کر ی تک کر ی
که جسکی رات کیا آکی نهین ہی و کو تار
همیشه بجه خورشید سی کر یان
میر سخن ری بر سر تا بروز شمار

شمار سنگ بین شک دانای

در طرفی هوجای صباغین طرف
خون و شاک که تصویر کبھی و آن لکاش
عجب بین سی که مون اوں مواسی ای
نرخ بین کیا و ن یار و چنکی قدرت
یقین ہی دلو اگر ساکن ن جنت سی
نسب نامی سی گویو و آن نهو سی
نهر کی نظر و منن ہو یا پشت کو کی قدر
بیشتر نر کین بد جانا افسر بین
چو کما کی مین ساکن نهو کو هو به امر
تیری نو ذات پر روشن هر جزو کل حال
غرض که دیکه کیا اوسر جاکی مرتبه کتن
خردی اسکی بھی ای رین که تجھ میں
وہ بولن میں فی کہ ای فلک سیات
نہن وہ خاک و فی آبروی انجیات
اگر چشم کو اکو پنجر اوسمیں سی

نہو کو ای زمر و عشق و آن رن
ہر ایک شاخ و ہر بنر مووی اوکی
اگر زمین پیری فوت سچ زوار
عجب ہی لطف کہ اوس قطعہ زمین
جو کوئی سپر کری اوس دیر کا کلزار
بلکہ کو موندنا کر سر کا طرچ ہو نمودار
جنہیں ہی مسکن و ماو کی و فی وہ دیر
عجب بین کہ اسشی ہم سی روز شمار
سو ای عیش نگہی کسی طرف کو کدار
بھلا ہی پردہ ہی میں کہ اپنی عین کا قمار
لکار میں سی کر فی فلک ہر استغفار
ہو کی سبب و رخا کو پہنہ ز قمار
نہو چھہ سنی نسبت اوسی نو دیکر
ہیں ہی خاک وہ کل اچھا ہر لالہ
اگر سکین شب تار یک سرچہ تو

بُهی ہی نسبت اے دستِ خاکیں کہانِ حسین
امامِ مشرق و مغرب نشہ زمین و آسمان
زای امام کہ چرخِ خاک و دستِ تنی چکی
اگر نہ تو تم منع مانندین او بسکی
نہند سان قضا ابری ہند و نسکی
جب نہیں ہی کہ گلی نہ تا دمِ شمشیر
نہ انجوستہ دیوی جاہا غفرین
اہی فز کری منفذ ہو اکا ذرہ خاک
اگر اسکا حکم اوتہاوی جہا نسی شمشیر
بقصن نوحان کہ نیران عدل میں کی
اوسکی عدل میں ہی کہ جہنم کی
نشکوہ شیمہ کا تیرا زبان کروں لیکن
کہ جسکی دیکھہ کا رفعت تلکِ طبع میں
ہیں ستارائی میں بلکہ تو تاجیک
کو یہ ہر شش اوسی اپنی جہمہ و فضل

ابو تراب کے فرزند ہی کیا ہوتے
رموز دانِ خدا و رُخبتِ اسرار
قبول ہونہ کہہ ہوسجی و غارِ کاز
تولوح دفترِ قدرت میں و دہو بکار
سوا ہی مشورت اوسکی جس کی کہیں کیا
زبان خامہ سسی کہہ حرف میرِ حفظ
کر اوسکی رای بدن طبیعت کا
پنجواری پانچکا قطار جہا نیہ
مجاں کیا جو سیلکا فی بین رہی زبان
ہوا ہی دانہ خرد دل برابر کس
جہاں کیا ہی کہ دم باری اژدرِ خونخوار
کہان خیال کو ہی ہنچی کا دان تکش
اوسکے ہوجہ ہی صفحہ زمین کو فوار
اسی جذبہ انکار و نپہ جرج
کر ہنسکی فرشتہ جاوید ہی اوتی نہی

ایست خامه بن این سکی وصف کلون بن
چمن من صنع کجسکی سبک روی
غرض و کارم نمان هو یکا جملکته
بمان جلد یکا اسکی من کمان کلک
چرا براق کرا کبلی و خوش رانی
ایست و اهن نیست سی لک محکون
ایست و اهن نیست سی لک محکون
تزیین صاب کرا کبلی سستی عد و ترا
جهان نه پنجه هی تزیین شایان کاپیکان
تزیین دیار یکا جنوبی کی روز شای
امور سلطنت اسکی بغیر مرضی کی
نمط جابک قالب نهی کرین دریا
بیان حکم کاتری من کیا کرون
کرین من نه ورق آسمان کونای
هر از بس شکم جوی فی تری

کیا هی صفی کاغذ کو تخت سه هزار
کبهونه ایک قدم جل سکی نسیم
نهین بهجتی هی رانی اسکی کرد و کرد
کرا کجسکی سوار یکا غرم هو و شوار
سکها هی جک و سوار هی هی هی
حضور خلف الصدق حیدر کرا
عدم کفر سدا یاد کر تری تلوار
کبهونه نهیم سکی روز یزد کر کی فرار
کر هی وانی کد تری تیر کا سوار
کمان نه کون هی طاقت جک کجسکی
جو و وین لاکه سیدان کر سکن
کری جوان به تری آتش غضب جی
تو هی کواه جو کجسکی به به چکا هو
سکها اگر تری بخشش کاجی طوار
نهین اب و سکنین در و ان

کبر نهو جوتري ابر فیض کی آیکه
 نگاہ فیض تری کیبیا از لستنه
 نه کلر کان فولا و تا ابد هرگز
 مشه همیشه تری بند کاغالی کی
 چهار عرض سی ابر عرض اولین حتی
 صف نغال من اپنی بلا کی دی خاکه
 سوا ی خاک در اپنی تو ایسی تو یامو
 سیوم هی یه که سر ابا هی جو هر دو
 چهارم امیکه همه دوستان هر دو
 تهن فلک پر سه و مهر جت تلک تا
 موالبو مکی قدم سی لکار هی افایا

گری نه کر عرق اشغال بر بهار
 اگر وه مو کره خاک کی طرف کیار
 جنب سین هی بغیر از طاری و فست
 جناب نه سودار کی هی عرض چهار
 که مندیج پریشان نهو بهشت غبار
 که نور مغفرت او سکی لپی هو شمع
 دویم هی یه که کسی درستی نه
 ولی همیشه تهنه ست هی بر بند نیار
 تسهول مو بدین کجی ایله اطرار
 همیشه ویکهی سی طح چشم لیل و نهام
 جد نهو سراعد اسی چنگل ادبار

اگر عدم سسی نهو تهنه فکر و زیکا
 نین من طالب رزق آسمان سسی
 کل وطن سسی هی غربت زور کیفیت

تو آب و دانه کو لیکر کبر نهو سپدا
 نقین هی کاسه وارثون منی کچه نهو
 که آب بخت نهو هی جکب هی تاک

بر کو مفید هرگز نمر نهين که نهين
بلند مدت اگر خون نه زير چرخ ضيفت
چو ناتوان گزين و سگيري و شكمي
فنا دكي من بهم عزت هي ديگه اي پيش
هنوس كي بهري اچكو انكي سده فرمان
هو ايوان بزم جهانين باكرت شمع
بني سازيت دنيا سي شكل خوش تري
... ز بهي مرض سي مهي عادت
خفا ايو دل پاي من پنهان مگر
چها نكي باغين چون شاخ بر شرمينه
يا عزيز بهت جني ديگه كر مجنون
جنون من بر اميد خصل و هر تپه
جفاي دهر كيري سنگد لكونا نكل
نيري سخن كا ميري بعد زاده موفقي
هات هي كام چهي نعر ناعرب دي

جبار كا هندستي سي نقص عجز كا
بال عبيد او عالم كا كيونكي روزه
تو خا رجس بگري شعله كو كهو بر
كه نيك نفي كي نقش كو راه سما
چكو ز كهيك كي خاشاك دامن دريا
كه ز بتيغ مرعز و في حشم كيا
ايس ز كو بهن كرنه بن تو بوم طلا
بهلي هي اسي نو بالين به صورت ديا
ولي بن كي كرون هي تگر و صفا
كسي كي دوستي سي نفع جوضر يا
او نها كتيغ ستم كا تلي او نهني و
نه خوشن كيا ميري عتفا قد كو خم
بنی هي شيشه جهان من كدر خارا
كه رستم جو هو دي تو جو فرو دها
خردني چو سني سجهي كي باره

زبان به سخن خوشی که دلین
بزم سبکبار و جودنیا
سیکی دل شکنی سی خوش کریں دگو
نیم نوجوان کیا ثقت دلیر و دین
دست و پای اس فخر کو بهادی
ضرر که اپنی نکامات نفع کردوسی
جهنم و هر یک خوشش بود یک جویا
را که فلک میری سر بونت و ستاره
غرض من یکبار به تکیه کردی
که هر کو جان که نادیر اگر ی و ا
دی بر بزم حرفیان شکفته شو چو شکفته
به سنگی زده خاشاک می کشد

بستنی بی به دل بخورانه چای
شکست و عده نمی بیند الی

که او س که کوهن قدر جود فدا
تور که موم عبادت مذوی بهلو به
و کون قوم بن کبشتن کیا بن بخت
جود چهره کی میری بانو نین کهن
فتح طمع کی اگر توری سنگ استغنا
طلب نکر که خون ایک نام بر دو هوا
برکات کل اوسه کردن فی سادی هر یک
جودم سنگ کی سبب بر
شب که نشسته اسی نگر جود سنا
و من خیال من قدسی کا به سخن
که جان برای تو دارد در دست
جلا من که سی نیت خوش نمید غزل

بناق که بن اسی بن بانال کون انا
که جانی اشک تکلنی بن رزه مینا

جو درد دل یکا مری کسی شو شاہید
بجای سرگردن من کام من اوین
کره من غنچه غلا کو دنی کروری از جمع
کری نه چاک کریان صبح خیزه
تصور آب گیسو فویکا اشک چشم مری
کنده شوق هون ایا که چند نظره شک
عرض که میگدی آیا شغف کسی بی بین
و غیا با وجود کر تا هون میگدی کی طاف
که دست چاک کریان و جام چشم برآ
بیه دیکه یا و ان کا شغف می چاهن
و احوال خردنی جویی که ای نادان
نهین ہی امن کهن زیر آسمان هرگز
رهی زمین که شاداب ابقدر جسمین
شرف و سپهر کون نه دی او سترن کو بزم
رضای صیقلی دهی ہی و کچه رضای حق

نخب که هر بن سو پر گرین نه دل جدا
نیک کسی اشک جگر چشم نایر چک
و بی سنجی ہی او را دین کی شایسا
بوسه شوق نه وی بی عالم بالا
عجب لطف که چون موج کشتی دریا
نظر ہی شمعانی بر بند استخوان میرا
تا کنی چشم من خون آینه شایسا
کسی جو کس میری مجله کسی کتا هون
هی آه و ناله من بی کریم در کلو بنا
کجه خوشبختی من آیه امان باک جانی
خوشی ہی در من یه غم هم جانی
بجز زمین نرسان که هی و عرس آسا
همیشه رهنی ہی کنت امید شاه و کلا
تو غور کر که قدم در میان ہی کجا
رضای حق ہی و هی بی عجز کجا

جدی ہو موج ایسی بانی سی جہر کسی
 سب کو تو کسی وہ طبیب سر و جان
 شفا کو بظرف اس طرح سی کہی اجل
 جو زلفت شمع ہو ادنیٰ رونق پر
 رہی وہ کینڈا زین کہ جب کا ہی وہ شکوہ
 کہ کہہ جان کا محکمہ جانتے ہیں
 شمع نور سی خوشید جسکی کے
 زبس کیا ہی موضع اوسکی سراپا
 آفرین وین بہ کیا بیا کی مروت سی
 جسین آئینہ مہر مہر و روش
 ہر ایک صلفہ رنجرتف مین اوسکی
 بیان کیا گردن اوسکی لطف مین جسے
 بسان دیرہ پربت شفا جاری
 دکھاؤں کہ کو مین اور کینڈا
 نہ ہی وہ جوش کہ خلیت جسکی بہ

اگر مخافت اہول حکم ہو اسکی
 کہ یہی سبب مرض الموت کی کبھی دو
 اجل کو بطرف اس طرح کر پڑ نہ شفا
 نو آفتاب ہر شب نظر سی کم ہوا
 فلک و کیمہ جیسی دین سج کہ کی کیا
 بنا کیا ہی سر نوی آسمان خلا
 پیکر چمکنی سی یکفہ ہی نہیں رہنا
 ہی کان لعل سی خالی کہر سی
 نہ باوی لعل بہ قیمت نہ در کو ہو رہا
 خیار درستی اوسکی اگر بنا و حلا
 عجب ہی لطف سی ہی فقی کو نصب کیا
 بہسا ہوزان مین محبوب کے دل شیدا
 ہی اوسکی صحن مین ایک خوش فخر کوڑا
 کہ جھڑپ ای بانی مین اوسکی جلوہ نما
 بہت پردہ ظلمات مین رہی ہی بہا

دلاطون مروج غائبانه کو

خیا ز کیمی همه مطلع حضور من تو آ

خفا که بدین تری هر وجه من قلم است
نهوشنا من جو تری زمین کو آسودی
کمان زبان کو می طاقت اگر بیان
دمه اپنی مرد که چشم کار بر لب
چنانع راه خضرین اگر جوایت دین
لباسی بر ده طلمات پنج خضر اسطه
کسی بیدی نمیدی همه عهد من تری
سوی عشق تری عهد من عهدی سی
شهابی کار بیان چاکر فی ثوبت
هی جسب حکم من نیز حفظ ناتوانون
ز بکه عهد من تری می رسم داور
هشت نهایی بزیستان مهر ویدل
سموم مهر جو تری بر بکر به چله

همه مرکتی تو کریبان سبی کورایت
نوسبره شکل زبان هونده خاک سی کتا
تری دیار کی چنونی کی صد ستفنا
خیال ملک سلمان کون کر شای
بنووی نور که و تری شمع منشی کا
شرا بستر ابد سینی زاندر کی بایا
بتا کنی ناز و اداهن رمن نه جو جو خفا
کته ده ماتهد کسی چیت اگر یونیا
اسی جو غنای سی کانی حوت مهر
هشی می دیکه کا خاشاک او جلد ریا
جوس کاهی کو فرادوس بهین
ستور شراد می تری غضب کسولت کا
یکهیل کاتب هون کتب روضه کاف

ربکہ خوف ہی اسبابِ سنج کی دین
شہابِ مینا سہی جا ہی گئی
تری کمان نگاہِ حریف و زنبور
کہ جسکی تیر کا بہت سی سہاں کی ہو
گر آسمان کو اوتار کر سیر کری ہونہر
جو روزِ رزم مقابلِ تری کمان کی ہو
اگر جس صفائے نگہ بار اچکی شیشی
شہا عجب ہی وہ شہنشاہِ جسکی ہو
گراو کی بعد نکالی مفسور کی شبیہ
زیرِ سمندر کا میدانِ نقشِ سیم جو
شہرِ قطرہ خون اوتار دینے وین
ہی عرشِ حال غفر مجھ کو درمید ہر
جہن ہو کر کسٹی بق و لی شرم نہی
کیا ہی دہر فی عرصہ کو مجھ پر تیرا
نہ تیری کی رک پنی کی سہی نہی

شہا اس عہد میں تیری غضب کے راجہ
صد ہی بہت ہی کستی ہی کی کہ آج
کہاں سی لاوی یہ طاقت کہ ہو سکی
بغیر خیم کی پشت اپنی سر اوتار چلا
تیری عہد و سن بہ قوت ہی منی غفل
صفایِ شفت تیری او سکو و بچی و ہلا
اوسے صفائی لکل جانی تیر ہی تیرا
تیری عہد و کو نہایت ہی عشق ہی اتنا
تو روح اسکی بکھاری کہ پہلی بونہا
کری وہ جو نہیں اعدا کی روزِ رستم
ہی جو کوہ کو سرخِ غضب تیرا
بجای ہر بن مو ہونان ہو و ی دا
کہ دو جہانن والی رکھون ہون سن
کہ جاں بے ہون دلی ہی نہی بکھلا
جو جا کی ہی میری سن کی سچ جڑ

پرویز احمد دیوبند سبیل انجمن دیوبند

عبدالمجید میرزا علی میرزا

یہ عرض خیال ہی سودا کا جو سنا توئی

تیری رضا ہو جا کر گدائی یا امام رضا

یہ برویش سخن کی لکھوائی جانی لک

خداوندی آئینی گوئی جان و بی خلق

ہی ظالموں کو سختی دوران ہر دیکھ

یہی تمام اس حسن چمن میں نہیں خندہ و طرب

فقہ کان زمین مدنیہ ہر اربع

کردا بٹک سچ کی شناساوری ہو

سید موسیٰ خوسفی جو ایسا ہی ہے

کی ہو سکی قدر ہی جو نہ چاہی ہو

دوسری کڑی نہ لڑی مرد و ست

پاپوس پر سیکر نہ بدالرمین وور

[illegible]

پاکستان ملی ہیئر سلیکچر بورڈ

چون شمع زندگانی می میرد و تنگ

روشنه لاکو کام نه بونهی با تیک

سہاگتی دوجند و نوجی جو کفستان تک

ہی کسوت کبود گلِ عفران تلک

سید کریم علی خاں بہمن نروانی

نکات ادبی و علمی آن کرامت پرستان ملک

ہنگو ہنگو کی گلی میں ہنگو ہنگو

نشر فی اصل کفایت کون ملک

مايوي نه را حرفه بان سنان ملک

بہارِ پوری سے عین کوئی کو نشان

بوسجی ہنی سحر دہکن سمعدان

سن کا ادھائی پہاڑی سرگودھا

هستی ہی پاک طبع بزرگو کو زنگین
راحت کسان تلک او نہیں ہی خوش
کربن کی ہو سستی دیا میں بہ شرف
سختی سی کنڈی اہل عباد کیا ہیں
ہر چند کہ دشمنان نقصان چشم ہی
آتش بند ہو دی تو ہزار تلک اس

کی کام تیغ کوہ کو صیقل
بہر ہی ہی دیکھتا ہوں سدا تلک
دلبہ ہونہ نیر کا جلا گان تلک
ہی پتھر غدا ہی ہوا استخوان تلک
کیکن رہی صبح نادان پتھی تلک
ہو دی غرض کیسے نہ سود و زیان تلک

نہا نہ سہو بہ قصیدہ ہی خون چن
ایسی غزل کہ ن کہ ترین بیدان تلک

کیفت ہمار ہی گلشن میں ہا تلک
معن چن بہ ہر ہی میں سستی سی شتی
نشو و نما ہی سبزہ وریان و اسمن
سوس پر اس نکست ہی ششم کہ جان

بیل سی لکی مست میں سیا جان تلک
بیکر ہوا کی موج سی آب روان تلک
ہیں طعنے زن نمود خط کا خان تلک
آنا ہی عارض بہت ہند وستان تلک

ساقی اترہا کی شینہ و ساغر کو لایا
تلک اس غزل کو بہتی چہ پاکستان

آج نہ ایک کل کہ ہو اس دیستان
جسکی ہمار پونچ ہو دی خزان تلک

وہ رہتا تھا تو ان ہون کہ صحن حسن ہی
کیفیت بنی سی بن لکون ہون نہ اکیلی
روشن ہر یکچراغ سی جو نخل شمعان
یتھا لگی ہی ہونہ کو مری زہر شمشنی
مشکلیت ہی ارقامت جہان کی
ہمیشہ زیادہ ناشت جھستہ سسی ماہ کو
ہنا جگوارات کنج قناعت بن لک شعور
کہ ان خیال بن کہ اس فن کی راہ سی
توضیحت مع بن او سکی قصیدہ طور
تا ہون یقین کہ صفحہ نیاسی اوسکا نام
چہرہ رون نہ او سکنی کہ اس کا اصلہ
انفقد کہ نہی نہی بھی شب خیال بن
اب ای و ہر ایک کا جا کہ ہا سوز
کہنی کا وہ جگہ سی کہ سودا ہر جہا
چہرہ تہرہ ہونہ یکہ بن لیکر ہا ہونہ

بی زوہا بن ہنخ نسکون زوہا بن
وہ نہ نہ ہنخی سا غریبی نہی لک
ہونچا ہی داغ و لکا ہر ایک نہی لک
ہونچا ہی اہل شہد دوستی ہنخی لک
لیک بن سی جرج کی ہا شہد کان لک
غلام زہتی دیکھا کہ ہونیم نان لک
نا کر طمع کو حرص فی جنبش نہی لک
ہا چون بن اگر کسی ہوا زہان لک
ایسی ہی کہ کی لاؤن فلم کی لک
ایسی ہی کہ کی لاؤن فلم کی لک
لاؤن کہ نہی کو کنج نہان لک
ماگاہ ہر قصہ آؤس مکان لک
ہونچا ہی ریکت ہر ہر کل زہان لک
انفقد ہنخی جگہ نہی جہا ہا ہونہ لک
ہونچا کہ و تگا ہر دروہر داربان لک

بهر طاعت دامن محبت چهره رسی
 غارتگی که موگشته دامن پنهان
 روز بگو مضرب نهوتک آهسته گوید که
 پس توفیق کجای می آید و رزیدار
 عورت غرور سیخه من کاغل
 نزدیک تنگی می بود بر صاحب کمال
 که بوعلی سلام کری اگر او نهین
 چاهین که همکلام خون آشتی تو بهین
 آدم تنگ کنی آکی کو می آردی نهین
 سودا تو انکی میج کریکا که جز دروغ
 جودان موی من که مثل کین بهرام غیر
 که بهی غلم کو میج من باو کنی هر کون
 که نه من جنگی روسی عالم من زندک
 که نه او کنی بر تو حفظ کاسته
 او خدی من جنگی حلق چشم ملک سوا

تنگی سسی کو هر جاک کر بیا به تنگ
 دستا رخاں کونه سچی پهاسی و ان کات
 آبرو می سچی می رو شسته لان تنگ
 لیسای کی تو پر کری اون پاک و تنگ
 بعد سو و سخن کونه لاوین و باق تنگ
 خضیب کا جکی ربه هو فیدان و تنگ
 سینه پرده آتیه رکبین هر تنگ
 سچی می ترا میاد که کس فغان تنگ
 بهجادی تائب کونه شاربسته خان تنگ
 یک حرف راست ل سسی بهی زبان تنگ
 اپنا نور و سیاه کریکا که ان تنگ
 سجدا کرین جنه کنون زمین و دران تنگ
 لیکر کاجن و ان سسی کر جهان تنگ
 بنی نه خضر زندک ها و دران تنگ
 بدینجا نه باجی شمشیر کید سینه مدان تنگ

خاک بر آرد و کی سدا هر طوبيا
گنن انهنوی دیده اعدا کو در طي
هنگام طوف بکه ملايك تيمنا
خادم كهين هن وان كز تپهين
از بس بادنمى عدل مي معوردي جهان
بچا كو سفته كام مونو گرگ و شير
در شت سسي اس خيال را زهر اهو اكا
رهنی كو كهين صورت افروز كنن
گشت چو سني كالهي طافل شير خود
جسبي هوسي بي كلشن دنيا سين
كلهين كي كيا مجال كه توري جهان بول
بر كز نهين اس عهد مباركن
به جاي ايك حس كهو ريلي سي موجا
فوت سسي او كي عدل كه اوز بر تيمنا
مار سجالتی این وه كام اندون

پونجي هي روم دستام سبي
آتش بوانه بسل كني سرمد دان
بيني اين خاک انهي اوس ستان
باجي با كوي و كنو رين آسمان
پونجا هي كار خلق اسل رين
بچاوين تانده و نده كي اسكون
هچين نه هم سبا و كسي كجا تيك
اكام خوري في كيا منع هيا تيك
كلن سين كه لاسكي ايبي دان
كچه كام بيلو كنو نهين هي فعال
صورت سسي كلكي اري هي باخو ان
پونجي كيدا زور كسي ناتوان
ز خج رسي بنده پري اب ان تيك
فاطمتي هي آفت ارضي كو جهان
وابسته بدني رين جسبي رومان

کتب و کتب بقول شایسته سبب اویسی
 با ندهی از نهو کا یا نونسی که مهر زاده کو
 بد نوبت شمار و سال زیر جبرج
 بخت کار و کمالی نفع یا من کی این کون
 بزبان خوارین جویری لوسی بر من
 بس جو کوی که بسی چون کا حضور
 بسوقت به سخن من بر عقل سی
 اما به دلمین جا و ن من کی ایک کی پتر

نکته اونس یکا در خوشید فضل فی

بهیجا دیا به مطاع انور زبان ملک

من کی این که جلدی ہی اونس کون
 نوروز و رشیک پتر من بر عبت جو پتر
 اوی نه انکو من به به جسم همان ملک
 کانا ہی کو که کو ارب صنی بیان ملک
 کلمه چکا کی اوسکو بر وین بیان ملک
 بزبان بکتی جادی نو نور زبان ملک
 بوسها که طرح میری کو شش جان ملک
 کتب ستون محی ہی کسی رمان ملک

چون بن حروف معنی نه آوین زبان ملک
 رخصت خیال عیش با نسی نه وین ملک
 وه سر زمین نو نچی ہی اس سر شان ملک
 بخشش که بهر کام بهی این وان ملک
 جاری که طرح نور و سکی زبان ملک

موقوف به ظهور خدا غم به میان کت
 جا که جو نقش کن کالی شادی مدین
 هر نقشش اکی تندی ہی جی حلق
 سوره که در صورت کری ابله کس
 بهر فی شریف رضا که کری کو به

آورد هوگر ساسی کا مانع تمہارا امر
شوکت کا باز گاہ تمہاری کا اسیان
انجم نام قطرہ خون ہو تیک پرین
کہہنی تھا جو تمہاری توجہ کر
اوسکی غنم ستا بس ممت ہو سکی
بلا مافی بین جا ہی گذر کہ بخشش
بہر سیک تم سا افا ہو وہ ہر احتیاج
بکا نہیں چن ستمگر کا اہم سہی
سعد رقی بھی ہو تمہاری جناب سہی
السریر چون دست ملی ہر مشت
لیکن جو بہ قصیدہ کوہ دو پیکر اب
ہرگز نہ لینی دول اسہی جا کہ مشت
تا ہی مراغ دامنہی جسہی منظر

بونہی نہ نور ہر کپور کا کہان ملک
کب ہو سکی ہی مجھ سہی کہان ملک
صدر جو پہنچی اوس سہی کہان ملک
گفتا بنای راہ فلم کی زبان ملک
جسکی کہ از بہ بخشش ہی زبان ملک
اسہی کا اہم بونہی کہان ملک
جاوی کہو تو کس دروگ دروگان ملک
بونہی ہی کار تا کی میری چخوان ملک
محتاج مانجاون کہان ملک
دستار سیا کا ہر دن کہان ملک
چاہی صلہ بین ہند سہی لی اصفان ملک
ہو دو اکو دو خان کی گراوس سہان ملک
چو ہر دست اوج رہی دوشان ملک

نہا شکل کہان رہی ابرو شمشیر
بونہا کری کوئند دوشان ملک

عجب پوششی بود بر حرکت کنک
وضع سی کم نایه اپنی که زنی رکیک
خشن هم بجای خودم تجلیه کلو کوه
مرد و ده اپنی ز پوششی بوا بن می
بنی ای ز خون حسان بود ای ای
نگی ی که نهاده هم پس نهایی کرد
ابروان فی کینچی شمشیر و ز کان می
آه کسر یونه سی کون بکلونه کاید
موجرست کاهن هی دوست ای شمشیر
عجیب سودا چمنین کجک آیترا نظر
بای کلین پیدمانه سب کچھ بنیاد هوا

بن ای آینه هنر اسر صفای
جای دریا هو به کب آب کهر می
یقین اسر آینه که گردن است رنگی
و اخفقتنغ کو جو هر سی هنر زدی
کو همیشه کو کب اجناب منک هی
خاکساری کو ماری کمر ششی سی رنگی
حسن کا خردین بری کوه به به هم جکی
شکل سی مری سار بر ابرار کب هی
آینه تصویر کا دور از عباد و سنک
اندون شاید و کچه نور جلاله سی
ایک غزل بر پشته نایبه مطلع کا جسکی رنگی

شیر کایری بعد ای خنده گل تکی
هو سیکه زار دال کب یک خروش
یاد به موم ششی سی کسکو خورش

کب بی جانول میل کو نویز آنگی
کاکا سار ملوطی اپنی آینه بر سنک
شعلانش مری کانشی کاکا کب

آینه دل بن تو بن خاطر نشینی کا داغ نہ
تنگ بچکشن سب میری شور و گراں
اسمیر جرات ہی بن او سکا قطع کر ڈالا
کوٹ خاطر سی کرتا ہی عوض اس قصر کوں
تاکہ اسے نشان میں ایک سمجھ لے اور سبھی
مریجا نہیں مسند و برائیاں فرستے امور
نوش کر نیو کیا اب بیتی کی خاطر شرب
کہ اس سب کو جو غیب کرتی ہیں
تو بڑا درد جو استغنا کی میں اونکے
نکلتا انا اجل اونکو ماتہ رقص کا
غم کسی مسختہ پروا کو کیا نہی کیا باب
خاک در ایسی کی ہی وہ بہ نری مسند کو
قبیلہ دنیا و دین یعنی انام غش حکری
ایک بل میں ہو گا لور و سہ ری بی
بشت غار ارونی طرا ہی حبشہ شیر کا

آئینہ ہون تو صفا روحی ہی مجھ پر لگی
ہر آن صدای رعد آواز شکست کوئی
بہد کہا چرخ نقش کیا زمر درنگ ہی
صراوت ہوا دیکھانہ اتنا ہی بولاننگ ہی
بندہ خانی کیا تمہیں تشریف لانا تنگ ہی
ہر طرف نظر سپر ہر سو رباب وادی
و بہن کی کو قفس محبوبان خوشنواں تنگ ہی
ایک سو کو دیکھتی کا یہ حبال تنگ ہی
بمقدم راہ طلب طی کرتی سو فرنگ ہی
درد دل سننا کیسا انا کو عود و چنگ ہی
نہات و نہیں خون جگر نیای لڑکائی
عرش کی دامن پر کر پتہ میں تو اسکا تنگ ہی
جھکی مہر ان حد اللہ اتنی ہی بی بی تنگ ہی
کام کو پور تو کرنا کو چاہی ہی ہم تنگ ہی
باز کا چراگی خاطر آتشیا بھکت ہی

همی صاب و راست درین ربط فانی
شوی کار حشر می پردی اوهای محال
همی محرم فد کاجن بر و جزا و رخصال
همی سیخه امر کی است امام السیف
چشم خوابین شراب آتی کنی کوپا
مطرب استی آخرت کرا و دالان ای سدا
استخوان و پوست می کنی همی کهای با
بین کدو کنی تری در کی کون محسول
که سیدان می کنن اپنی به توانان
حسن زین کو چس به برادرات توانکن
موند به تنع برن دهم الله من سکر کی تری
کره شمن نه و سیدان بر سادکن
بازهن به و صفا و سکا جویان سیدان
سماں می ازین او را و سسی پائی ملک
بنی بن تعلیم دان هر روز اگر دباد

کشتن انصاف بنا و سکی به آری
پرده پوشی بر جا و سکی حکم کا آینه کی
نخک دان در یابن با بی کو سنانگی
سکه نهیات بر عرصه جهاننگ
کلر خانگی خط این نقش کا اور سکی
روز و شب هر یک هو کنتین خنک
زرجوب سنگ نت او نه روسید زادی
اوسکی می به گفتگو جو و بنین ایج و لذت
پیشن باب هم به دست زین سنگ
کچه سوا کل شرفی کی سب کر زنگ
یکدم آماند و کورا به صد فرسنگ
خود و کاشن زین دو جهه تا کد سنگ
بنکه به تعریف نواد سکی بر ششنگ
ازین که کیم او سکو نو یک جو یک
جس جک به کرم کاوی بر ترا شکر

با نگاه تو سگی گونم کیا دماغ
بهرامی گفت آسمان کو خدای او سگی بر قدم
بهرامی جانهای ماهو نهین خدایینی گفت
بهرامی نهی نکرم هو آیا که بسیر او کرد
بهرامی بدو تیر چراغی بنی کیا مومن
بهرامی محبوب من موصوع عاشق کا دل
بهرامی فصدی کو تو اب بعد ادعایه چشم
بهرامی جو بانگ می تو صد اسکا اهدان
بهرامی سیدی محرم تری دوست کا
بهرامی مومن آتش من بدو نمر قدم

عارض خوابی خدای مونی چه بسا کو سگی
بهرامی چشمه شربت کا اسکی روبرو
بهرامی پرنای رانوسی بهر او سکا رنگ
بهرامی تو هر ای به چه سیما کب سامهنگ
بهرامی کرمع او تری نو او سکا رنگ
بهرامی دوزار زوم یون ار سکی جانگی
بهرامی قافیه کو دوست اگر بهانت تنگی
بهرامی خراج روم ایت نداج رنگ بی
بهرامی بر نه جانگش رنیا من آت تنگی
بهرامی بر تر ز صوبت تنگی دکان کو تنگی

چون غنچه آسمان فی محیی بهر وطن مال
بهرامی که کی لپی خضر کوشش دل
بهرامی کار سیدی عالم کا اسکی با تهم
بهرامی شمع کشته کی بر کجاست کی

دی سوزان دهن من و لیکن سبب لال
بهرامی آسمان فی کیه فخرن لال
بهرامی خیمه عشقان که بن جباری تقابل
بهرامی که بعد مرا کی آرام هی محال

روشن طبعی و نسی برای همه تر عقل
 کلبه ای پر غرور و جو نیزه سحر
 کبک زن نواز خواهر و اس سبی قاید
 هر روز نعمت و نسی کری سفا که نسی
 بار یکو دی هی رتبه اکسیر و درک
 کز بی سوتن زهی اوسکی در میان
 سوپردی من رکبی نو بجا کلمه بی تیر
 دنیای هی جانماز علی زاهر و کاعیب
 هم برسد ارکبی می کلرنگ که حرام
 هر روز او نه کی غنچه کل کو کره نیک
 بوجه اس کانه سبی دل هر دشت
 ابدان غرض کی سکون دی جبر استمان
 حاصل ہووای شفت کز اور کچھ
 ہم بیت فطرون به جلی کون نه جیح
 کره شور اس نجا بر کشود کار

کرتای نور بر کوسا به سیک با
 چون جاده خاکسار کودی ہی نرس
 ہی نرگون ازل نسی به کاسه سفال
 محتاج نان شب هی سدا صاحب کمال
 دولت کبه کوسو کوندی افی بی زوال
 هرگز کری نه شمع سبی پروانه کا وصال
 بهاری نقاب روی خاکو بهر به جمال
 وینای راز عشق کو پر دستنی نکال
 خون بهار تنع خزان پر کری حلال
 هر شب رکبی ہی خاطر ایل کو بر طار
 کرخت لخت ہی جگر کو کر خیال
 شکو انکر تو سبی کی ناهن ہی به حال
 آهمن کو سر کوشی کرنا هر در سال
 دوری یاد و هر هی آب جهر و در سال
 اسر مطلع دویم کو بیان اسکاء

کروندی کار بسته گاه کون کی بحال
بس کیا ضرورتها که کیا شکوه پهر
هویشی دی دجهانی اگر نو راکنی
مهدی دی ده که کراوسکا انودی حفظ
کامل جای سب زمین کره آب سین وین
جسکی قدم سب کاشن دنیا نی بهیشت
شبنم نوبن های چره کل بر اکران
نمن قدم سب اوسکا جهانین خوشی
مکان نهن که رات کون شاخ وخت
اوسکا قدم انودی جهانی خود میان
دسر خاکدان او رجو نو اسکا لایم
هووی باین نوب و بر ستم کی ننه
که هیچ خدا کرده طرفه ستمانی ستر
کرادی فتنه گاه گشت ده مشتعل

هرگز نهن هی فتنه گشت نهن
ایدل تو هرزه گوی سب اپنی زبان
جو مدح شاه سر و عن مستحق کال
راکز که خاک تو نوی بی به احتیال
لایق نوب تا لایق جنوب اورا نشان
پایا که ده کما انما عرش کی خیال
کرتا هی عرش سب عرق شرم و انصال
زبان هوئی هی اسقوراب سور و طال
رکت او رج سر کتن اپنی زیراب
کب جابر و نهن ری خدا غدا
دل جهان بدای خداجانی کیار دل
دند رکت شیشه ساعت اقبال
اوسکا اگر چه یک شر ترش خال
کردون کما هو استی او جانش

نم سستی می کو جو انکسور یک طرف
یک تن چ سخت پروینکی واسطی
سندن سستی او سکی عهد فی ملک کوشت
او سکی یک عطا که جو گامی یکا مویتا
عبارت بند روی خزان بر تاجه زن
کر سکی تو یغین که در مدد کرند کی
آهو کا دشت بن جو سستی می صلی
از در مو موئی بن سسم که همان کشت
جو کجه لکون مین او سکی شجاع بن می

کر گشت اعتراض کری می سدا حتما
ناک فلکیت آسی خدا جانی کیا و بان
هر خم که سستی می بر می به و بان
چهار ای غمی درد که دهنست سستی زان
کشتن مین او سکی عدل می می بر
بهر خوف اسکی عدل فی دین و بان
چینی کو شیر و هوند فی مین خانه شغال
کر می مین او سکی بونده مین سدا مو جبه خال
بهر مطلع حضور مین مری مین بر می دال

جایی اگر کوی دو بهانکا شمع دال
برسی جو نرا بر کراست زمین بر
رضی مین کر جلی نه تیری ایکدم سهر
جن موم فتنه زن مین هون و مین
شیر کر علم موزی جن و سهر

تیری کدای درسی کری آکا و سوال
بیدار جایی دانه کهر هون هر ایک سال
دست قضا نهادی او سستی دلی
کر تبه فتنه رجه سبی آگاه هون صلی
دشت مین آس و فکر و روزه و طحال

ہر دوزخ و کرب و رنج کہ در زمین خوشی
نارنجی کرد و سکو تو فلک مفتاحین او پر
نشد و جہنم کا شتر جیسی ایکدم
ہی کیا عجیب کہ خوف سے ہر عضو کا کین
نری سہمہ یکا میں سناسش کمر سگون
آتش سپہرین پر تابی اوسکا عکس
سرعت میں اوسکی آہستی کر کی مہری
جب نکلتا وہ مرد ایک سنجی ہی مڑے کی
یکبار اوسکے تخت سیدہا سنی کم جان
سب جن و انس و پوری اور جوشن طیر
نشد ہزار بیان شجاعت میں کیا کران
دعویٰ نہ کر کی اوس جی اوس جہان میں
سنا کہ تیل سے گاری اگر وہ تیر
سوفار اس طرح سی نمودار ہو رہے
نری شاد و میج کوئی چہرہ سی اوسکی

ہو جانی خشک خوف رکے موت کی نشان
کا وزین کا من سی نہ لا کا رنجی دل
دخن کا دلیں ہو سنی کدڑی اکڑیاں
حاضر استخوان میں جہین شمع کی
تورف نقش سم کا ہی اوسکی بچال
ناوان جانی ہیں کہ نگاہی ہی بچال
ساتھ اوسکی دوری کر نگہ دیدہ و عزال
پوچی وہ اس جگہ کہ نہ بچی جہان خیال
ہو وی جو تو سوار عدو کی پی قتال
حاضر ہو رکا سب دھماکے کی مجال
پہتا اس باکلتین کبھی ہی بچال
اوسکی سین ہی فن شجاعت میں بچال
کردن کا استخوان کہو بند ہوئی مجال
جون از جا ہا سنی جہان کی ہی بچال
ہی کیا لے جان بھی کہ رخصت کی مجال

در دای طبع سی به کنی کو هر سخن
ای شاه دین پناه مستجابی سی زانو
ما که خواص و افاضات دین بی کی هیچ
سودا کی روزی که جب فکر می ظهور
قری هر ایک دست کا نامد صبح عبید
چون شام سحر ماه محرم تمام عشر

که می شیشه نری تیغ کا رکف تابه
فلک سب به سیاده تا قیام جهان
بسان و نور رشید آسمان به ری
سجود در سی تری اهره و درون
بسان رشته که دانو نمین سیاه میو
عالم مرتبه ترا نظر کری جو کو بی
شهران به جو ترا آفتاب کو پونه چا
نمین کلف به فلک سیر کا تری لیکو

قری نیا کی لپی سچی بی رسال
تا دوست هوون شاد و خوشن هوون
بکس بهلی کا تجده به ای موقوف الفضال
بکس بهلی مانت خاک هویری موقوف
صفحه بین روزگار کی روشن رحمان
طلعت بی بین بکر بین اعدای رحمان

بحق شهید ان لا آله الا الله
هر اگرین تری مرضی شریف کفره
تری چراغ سی روشن همیشه مشعل
دری رکوع من تا قامت سپهر دوتا
تری دلا کور هی اسطرح دلو نمین راه
دری فلک هی کو اسی برنگه شمع نگاه
هر آسمان فی بهنکی هی آسمان کلاه
بنفل من غاشبه اپنی جا کری هی ماه

اگر چہ بانی کا تو غم نہ پست بر او کی
جہم کو ہو جو تو بلور پر پھر تری آ کی
جہان پناہ تری در کہ عدالت میں
جلو چشم کہ پروانہ نرم میں تری
شرار سناختا کہ جو بوجی نمر
کم ہی اتنا ہی ترا ہی خلق کی او پر
مید غمخوارانہ پیچ ضامن ہو
جو منت فیض تو کو کی کسی شل نہ
کر ہی غرض یہ سودا فضا بے تقدیر
تجہ سنان پہ ولی اب سے طالع پاک
پس از یہاں کوئی خوش نصیب نہ
کہ بین فرض کہ انی کسی زیر مال تھا
براؤ نکو اوج سعادت سی مری کی نسبت
غرض کردن ہون و عاید پرین حرم
آلہ آہی جہان تو ہوا در دنیا ہو

کتاب ذاب کی اقبال بولی بسم اللہ
طرح جو تو اہولی تو فتح پیشخان
کے کدو بوی اذیت کو ہی اولہ
نوسج شمع کا آگاہی سر پہ سرباہ
لی آوی کھنچ کیا دیوانہ کو کوہ گاہ
کہ اب فور سی خالق ہی جسکی ہی آگاہ
مگر کسی کوئی ہرگز کسی طرح کا
تو موج آب کھر سی وہ چکی کی کشاہ
زمانہ جا ہی تھا جھکو رکھی کمال غیاء
ہو اہی آن یا حاضر یہ بندہ در گاہ
امید مسکی برائی ہو اتنی خاطر خواہ
بہین حصول جو ہمیشہ کا سنی تھو گاہ
وہ پو بھی ظل جانا کہ پن نابطل اللہ
اذن کے مرضی ہی طول کلام ہو کو تاء
جہاں کی خوبی ہی تو ای جہاں کی پناہ

کوی هی کاتب دوختن منشی تقدیر
به مذوت کج نوزاد ای کانا کجا ایض
کمان و عهد کرب که بگویند
راستی می توی که کاغذ سابق
و ه سدفست که جیبی نونا خدا سی کا
سنا بنین هی اگر غازی دین عمارت ملک
اگر طلب کری کاغذ و به نه سی ای
و یا جواب پیداونی که میر می کاغذین
یقین هی خانه دست کرم و سی کی
میری خطا هی هی کجبه جبر کجبه
کهر فشان ی سده اوست فیض لویه
فخی جوی ای به و سی کرم سی جیش
تیمه کیه کیه ای کار کا و سی
و و دام زلف بنا کوا و سی

سجی که دفتر قدمت کیا کرب و
که جام هر بن آتش دی مه کوا ستر
که کانی قویان جباب بهی حربه
درست کری عطا رز که کر کی اینا شیر
کوی ای شرق سی تا غرب هر صغیر و کبر
جو میر کشی نوا و ان کا سوا جی ای
نور و سی کی کی هر وقت اسکی کجبه
خود و سی کی کسی و جسی جوی و نور
سوار عهد مری حقین کجبه نور و کجبه
هر کا خط جوی کجبه کوی و کجبه
تکوک باره و بار حبکی عیسه شیر
که فرق هونین ر کنا بهم هر و غیر
که حبکی رز کوی نه آسمان کا دیر
جوامی فرقه عشاق بین کوی عیسه

غیب نہیں ہی کہ مالک ملک کی طرح
بر سر آدھ کی برداشت ہو رہا ہو
جہاں کو نقش کا نقش تیری ملکوں کی
کہ تصور چاد ہزار فی حب کو
مندی کا او کو میں نسبت برق و برق
ہنہن ہی مرکز خاک کی ہر اس کی جلد کا
کہا کر ہی اس کے اس کی کرد و لا کا
تیری ملک کا کسی کا آرزو تھی وینا
شما میں صفحہ کا غریب تیری دانی کے
دست عدو کہانی زرم میں ہی کو سیاہ
بجای ہی کہ کون اس کو اندر کی دن کا
رنگان باکی صفا اس کی چوٹی ہو کہی
ہر من اس کو تو نہیں دونا بولین
غرض ہی بابت علی قدر ہم انسان
ہر دن کہ جانی کو دانا ہی استیلا ہی

اگر وہ چنچ پر چوٹی سسبی تیری
تو تھی رنگت اس کا برا یکدم تغیر
جو جہاں نکل باوی تو کیا کی نہ پر
اگر قیاس میں تیری تو کچھ تصویر
تیری صورت کروں جت و خیر تیری
بجز طبع معشوق کچھ عدلی و نظیر
و اما آہوی تا آری پر زبوی غیر
نہ آیا اپنی تین ماہ نو سہم کہ غیر
و ائم کو اتھ یا کیا کی میں کہ تیری
ہی شمع بزم کھان کا کو سطلی بفر
جو تو ہو سنی میں اس طرح جو سی بفر
سیاہ چیمہ لہاں میں قیاسی لا بفر
کہی ہی شیخ ہو کہ کعبہ روان تغیر
چنانچہ ہر کسی جو بچو تو یوں کہی
زبان خلق کسی کچھ کہا کہ تغیر

تکی پھی اس کنگدسی ہی سبھا
 کہ جب ن اوسے ہی نو نڈہ کنگ
 زبان میں کیا کون سا ان ترنی کنگ
 کون نسی کا آقا ہی دیکھ کر شیکاه
 ستم جهان سسی ترا عدل یون کر مہ دوم
 بہہ پرورش میں جهان ترنی عدالت
 جو کھجی باد میں نڈہ حلق کا جمن اشا
 ہییب فہر جو را ہو برد بھر او پر
 وہ کتہ کونسی ہی پر دہ جہا کی ج
 موری کا زری کیا گری ثنا کوی

جہا ننگ کنگ ہی ہن موع بہہ موع کنگ
 تو کنگ ہی جہا ہی آقا رب سیر
 کنگ ہی کنگ ہی سست جب وہ جمع کنگ
 زہر پو اہہ جاتا ہی باطنی ہی ہیر
 کہ جہی خاصہ ترانی زہر کے تاشہ
 کہ شیر کا کچ کو کنگ ہی ہمیشہ
 تو یون مستام میں عالم کا دی کنگ
 جگر ننگ ترنی ہو آکب زہر شہ
 کہ ترا ہر کہ جہا ہوا ہو دی سیر
 کہ جہی حنفن بہہ مطلع ہی مثل ہر شہ

ہن ہی ہن عیس سسی کم ترنی ہر
 روح دین ہی ہی ہن ہن ترنی
 شکست دینی ہی ہن کو جو سوتا ج
 اگر چہ فتنہ دکن ج جاکی اکسیر

کیا ہی نڈہ سیر تو سسی جہی عالمگیر
 کہ شعل نسی ہن ہن ہن ہن ہن
 خدا ننگی اوس سسی سکی ہی دنگ
 کیا ہی ہن ہن ہن ہن ہن ہن

نیکویت سہ پاری پرازی جو کوئی
جو تری دات سہی ہرنیک بد فی انیام
کہ جسی اہل اہل میں جلد تزان سی
رض نہ خلق ہو ورنہ آدمی محمد سا
پس اس طرح کی بشر کی شا کوئی محمد سا
کہ چہ میں بہ نصیہ کہا نوی لیکن
کہ ہی عرض ہو سو دہمیشہ عالم کا
کہ جو کام میں ادا کی ہی سدا وین

کری وہ منہ میں پناہ سدا بہر
کہا دست سوا سکو میں گیا کروان
کسی ہر ایک اسنی طریق پر تفسہ
کریں جو خاک کو آدم کی لاکہ با خیر
اگر کری قوم ہو تہی واجب التقدیر
نیری شا کی مصنف ہو بہ زبان فقیر
ہی نو کا رکش ای امیر ابن امیر
ہرین ہزار کہ شکل دانتہ بخیر

خود تو جو کہی آج میری آنکھ چک
کہ ہر کہ کون ہی ہو کی کہ میں وہ ہوں
ہی خوشی نام ہر انون میں عزیز دہا
کہہ ان خوش دل وہی ہر جی جان
سنکی ہر نرد جان نہش جو میں کہی
آنکھ میں لکری جو دیکھوں ہوں نو کا کہ

دی وہن اکی خوشی فی وہی ہر
کہ لک شوق میں جسکی کہوش ہر ایک
زندہ ہر کی حکومت ہی جہان میں
بہر جہا جانی بہر دن کب ہی وہا
دشہ نور کی سہی چھکو نظر آجی
ہر سہی لی غز جہا ہر میں ہی وہا

سہ ماہ کی سی ماہ شب چار دھرم
بہر میں ایسی ہی کرنی کہ شب و روز
بعد و قہر کہ گشتی میں جو سہ کا مگر
زینوں یوں کہ پھر ہی ہوئی ہری پتھر
نہ کہتے ہیں میں آؤ سبکی نہ مانی پائیے
جہیں ایسی کہ بگڑا ہ کا ہو جاوئی مرغ
قتل کر نیکیا ہو ہر ہوشمشر کی طرح
دشت وہ تیر کہ عالم میں نہیں جس کی تار
قتلہ آؤس ہر میں ایسا کہ مرہ بھی
حسن ہی کان کی اوپر میں یہ لطف
بحر خوبی کی کوئی مہمندی ہی قلاب کا
نظر آباہ دہن ہنر کوئی کا سبب
سی آؤدہ لہر غم نہی تہناک ستر
سنگ کو ہر کہ صفا و اطم اوں در سہی
عارضہ او سکی کیا شیشہ ہر ہر ملک کی

یک ایک کہہ کی بچند توند جی ہر
یاد کرتی رہی دان فرکار : یہ پہلے
کہر و باد پنی کو غشاق کی دوبا ہی تنک
جس طرح ایک کھلونی بہ شہین و باد
کبیر جادی و این کالا جو سی او کی تنک
او سکی شیشہ جی جاسکو کا و روی تنک
او سکی ابرو سی شاہد نہ بناو میں تنک
چشم وہ ترک کہ ہو نوم جہون کا ابر
متصل جو بگنی باکر و پا کر فی نند تنک
مستعد قطرہ شہم کہ پری کل تنک
سہہ کا حلقہ میں جو دیکھی کوئی مٹی پھر
سحرین اپنی سی کو اونی را سی تنک
کہ او سی وہ غم کرنی کی جانی ہو
برق در یوزہ ری موج بسم ہی تنک
زنج اوں و نو میں یوں چہی تنک ان

وصف بن اوسکی ملاحیت کی پرہیزگی ^{مطلع}

بسکی آگے زکھی مطلع خورشید

کہ خضار سے ہر منہ ہو گندہ کی دیک
وہ بسکی چ او سکی آگے گرون کار یا چہ نہ
سارہ دستہ چاہستہ کی ایسی حکمت
بکھی جو بسکی کہ چو کو بہہ نفع جو آوی
باو نہ چون بہی کی ہوں دیباہ ای
پارہ پاری ہو دیکھیں نروغین کہ کجا
لیم بہہ قصہ گری دالہ ی تو انداز بر
ناف کی سن کو اوسکی جو کیا سی قیاس
زکشی شیم کو نہی ہو کا کہ حبکی بہہ آگہ
کراوسکی مین نہ کہی کہ گرون چکا کو
اکی تو کر نہیں سکنا من کہہ سکی تعریف
بس مین زانو کو کہوں کیا کہ وہ آئینہ
آوی چسب زبم مین اوس ساق او کو نہ

اکی غصہ کجاست زور و سونی کہ بہ
جلوہ کر شمع ہو جیسی تہہ و ان شیک
شعین ملک کی یون بہی سی چون آگہ
نیزہ پناگی جان کام کا او زکشی
آوی جان مین ہر مری ایسی چ ہی
بہی جانی کہ کہو پس سی او کی رگ
لنگ کی دین ہو آبادی کہ لی چاک
دلشیں یون ہو میری کہ بلا سہ
لک کہ حلقہ می صفا کی شیب سی ہی
تہی وہ ایک آوی دیکھانی بسکی
یون کہی ہی ایب چہ سہی کہ کہ
اوسکی ہی چوئی نہ آگہ ایسی آگہ
جلوہ شمع کا پال چہ ہو

بخت بختی روی ملی سی چمنه نکل
تخت نظاره سری جیب کند دیده نور
نور پاکای گیتی که نرنگا هو کا
دست ایسای که نام خرام او سکی اگر
قدم او سرخ سی روی ده که مرام کا
کج فلج جلی بطرح و ده انگریزی سی
نورق ویرقایی سی پونا کین سکی
جیسی سی سچ سی کلج حایل کلکی
کینی پهان تک که انداز سنین سکی
بخت بس طعن سکی سکی سی سکی
غرض سن کل سی آبی بر نظاره کافر
نکه او سرخ سی چمنه کما اسود
سپاهی کوی طوری روی کین نکل
یوری کورین سونج من جونی دیکر
آدمی کین کینه کوی ستم کین

خون فراد سدا شیرین سی جایی و گنگ
مرسی نی اوس قدر ونا چکری با بولا
سرو کین سی پورا کل و کین
آکی آجای قیامت نور لوی کین
نور خورشید و خورشید کا بانو کین
موج دریا پورا و سی دیکر نور خورشید
کونز کین کا کون با که من مشد کین
و سی سی خطر که بوا و تنی سی شوشی کین
کین کین کین کین کین کین کین
باده جو سنا غریب سی جانی کین
کین من دلی طرف دیکر کین
اوس سینه ی اندوه کا پهر سی تک
بدر کین کین کین کین کین کین
نور کین در پستی کین کین کین
و بهی شان سی دیا من جو کین

گویند افسوس زمانه سی ہی دل فسد
ایسی بیان کا قول انہی کہ خاطر ہو عزیز
بزم آسائے بلوکی کر رہا ہے شاد
آج وہ دن ہی کہ جس کبر میں کہ نور دینی
جان ملک شیخ و برہنہ میں طرب ہے خوش
تا رہنویں مستہ زار شفا
بادہ کو اندھ سی راہ پر گامہ پوی جان
محبسی ملی ہی مست کر کر گامہ زار
سنکی مٹی پر کہا اوس کی کہ ایسی
بہ حسب کبر و من اندوہ کا انصاف تو
وجہ کہ ہوتی تو کر رہے تو اسکا اہزار
گماور یافت بہ چہ سی کی او فی کہ کر
آج اوس شخص کا ہی سا لکھ کی شادی
بہنی نواس لیماں فرو نام صفحہ جاہ
کسی کی کوئی دہلیز سری کیا دخل

پر ہم سی بہن تری کبریاں جبر و کبر
بادہ پر شیشہ میں کہہ لاکے گلشن
بہیں پہنہ ہیں سب کو ہکا آتے ہیں
کہیں ہونی ہی ہیکہ شاد کہیں ہی کو
دہریں زنجیری ہی مردک حرم میں دو
لکی سر ساج نسج کی پی ڈالوں
پر ہندو راضی ہی کہ کبر وں جو ہر کو
منجھ آئی جلا فاضی یا آکا نذر کہ
جبر ہی بہت تیرے کو کہ آتا نہ ہیک
کس کی دوستی تم کردن دل پر
کہ جنت ہو تو بیان کر کہ مستون
سمیع میں تری یہ فردہ بہن ہچا
کہ ہورت ہی وہ شان و سیرت
عہد میں جسکی یہ غیر بزرگ و کوچک
شہر بند ہی ہوئی باہا ہی کل

عند زاهد عزمین اوسکی ہی کہ کبریا کب
کرتی دیوی ز رفو چاک کتا کو انصاف
اربع انہی ہی مردت کہ غزالی دینک
دورین اوسکی ہی بدان سہا سہا

شعلہ کی تیک ہی تیرہ بکھی نا خاک
نارہ رشتہ کی لہی باہ کولین باک
اس طرح سمجھی ہی فرزند کو پالی مالک
کشاکش می بہنت اونہ تنک سدازر

تخت اوسکی بہ نظر کچی نو ایک آن کی برج
دل سی سچی ہی دوبارہ مطلع لکت

تہہ سی مخون نہ فقط روی زمین بکھر
ہو کہرا تہہ آکی جوسے خائبان
آک تہہ دست کرم یا مدف پر زکھر
جا بجا آنگی ہر ایک امر میں تیر ہر حکیم
بہ تہہ حکم میں ہی بہ کہ تیری وقور خوام
سہرہ آکر کا وین کو سہجے

باہر سان سی تیری ہی دو باشت فلک
برق ہو کر شہم اوسی اوسی رچی چوک
سنی اوسکی ہی جسی نکلی شہر چوک
مہر سی رای مائری وہ نہ آئی دستک
ہووی زرا ہی اگر مرکز خاکی بود حکم
سناخن ہر چند وہ کچھادی تو گیسک

دست دوسری ہوا لید کا سرشتہ کا
پیل دنیا میں کچھ نیک کا پستہ کو کام
نچمکی لککا رسید انین صفہ سہا

نودہ تیر کی دست سی تیری جابی تہک
حول فوت سی تیری جابی تہک
سامنی آئی تیری کون ہی ایسا مردک

وہ جوان نہی کہ گئی ہی تری رسنم ہی
 نہ ہی پہی کوئی آن تو جس دی ہی
 و سکی مریسی لاکر دین مریسی
 و سکی مریسی دی چن زین پر دیکو
 کور ہر ایک پہل کر دین پرستہ
 کیون نہ کو سس بن ملک فہم
 کچ کر دیکو لکادی جو کر سنی ایک
 نہ جی خاصہ اسبائی نہ باہی موروان
 جہہ سا کو سیر مریسی بن کندی
 کھ آجائی تیار ہ نظر سنی غائب
 روروسی اگر آئستہ کی سکھ لکھ
 اسی رسی میں ہر آوی کہ اوسنی ویدر
 شوکت و شان کیون کیا ہی تری شکلی

لکھ و سوار بن جوی دیو لکھ
 دست بازو بن تری فخرت و فخرت
 ہانہ سکی بن دی اورین کی غالی
 کر دابرہ خاک بن آوی ہر یک
 تو کر روی سما چور کی سکی
 سنی تیج بن ہی مو ہر سنی
 شک تفری کی جو ریکی دو تہہ
 بادیا کتری کچہ دست نہ کچہ
 یاسس ہی زون کی اسب لکھ
 ہر ہوا چ وہ سیرنگ ہی سکھ
 سنی کچہ کی ہر بوشن ہی غریب
 لکھس ہی آئستہ ہی ہونی پادی شک
 چن چون رنو ہنی بیون لکھ

و سنی و سنی بن رین پر ہوں یک
 کو شری سنی جو سنی سنی سنی

اوسکے گنگا کی اندری چری ننگ
چشتی بنی نہ کوہ افغنی بنی سب
منہر طور کا پیری ہوم سکی سدا
ہوں پراسکی آون کی من تار چکا
بکی خرطوم میں پیر پراوی وہ اگر
یسی فی اہد کالی بن سیدہ شمس
روز میدان اوسکی دیکھو تو دلاور
اوسکی آگ کو چشتی ہی شپا چری
چرخ کی چری لاری وہ جسے شاپن
جانی وہ نور کی جوش لراوسکی چرکو
نی کان اسد رسکا ہی حلاوی
اوسکی موج پہ تھی دیکھو کیون چرخ
خبر باد کا نری سو آون کیا نہ نور
آسمان کی اوسکی نی چوب
الہ اندری طبع کا خجہ حل کا

لکٹن جون شب بدو نہا ننگ
عشر وقت میں وہ او چلی بن
ریکس ترین کی اسی حکمری اوسکی
ناری سراج میں رات اندری بن
اوسکی دھوکہ بہت بھی عکوی ہو
منہر چو کی سن سندھ کی چک
سہر کا دھنسی نہ ہا لسی کہ نہ تری
داعن کمرہ سو توب جو نہ خدک
بان چلی کا کرک کا کہو بھی و شکر
پانو کجلاں لکی سوہن مکر بوکٹ
مہر کا برین اسی ہوسا یک ملک
کر سہی پور شکر کا ہی پورب نہان کا
ہوی ہستاد جہان نری چو کی سیک
کہ تبت کہتہ ہی بہت اوندھت کو چک
ظن روی زمین سی ہی رانوار ننگ

اکائی ومان زیر کو محضوں ہو کر بن کا
 پنج کسار کو مردہ سی ہی وینکا داشت
 ایسی کی موت کی غمبختی میں بس
 نوسہ تین دین کر انصاف تب بر کلام
 جہد سانی پر کہہ بیان رزق ان ای
 ختم کر اب تو دعائے پر سودا یہ کلام
 یا آلهی بہ جو تیرا ہی چراغ دولت
 ناقیاست رہی سبجو و خلافت و ملک
 جو تیرا دوست ہی اب آئینہ گیتی سی
 کاتب دست قضا شکوہ کی تیری

حاصل مند سی پورا نہ پوری
 آب کو باکی پشاندہ پر بار و بار
 اپنی دل کو بھی کر دی مغر صحنک
 جای کسوں پر کوئی سچ کی اب تک
 استغنا کا ہی تری سنگ بہ رنگ
 امین کہنی کو کسی اب اجابت ملک
 تا اب سسی نہ رہی قندل فلک
 بند جاہ کی تری تھی جس پر تو
 او کی قنال کہہ ہو فی تیا و نیفک
 صفحہ سسی ہی جون حرف غلط کر دی

برج حل میں پتہ کی حاور کا تاجدار
 کہتی ہیں لون رانی بک صبا بہ حکم
 مر کہ خوش حصار کی ہیں اون پادشا
 بن بخشہ و وزیر جو مرج و ماہتاب

کچھ ہی آہستان یہ صف شکر و بار
 ہوا حضور سہی طرف باغ و دیکار
 چہن سور ہو کی جو مان برک و بار
 از کوئہ امر ہی کہ امیر و بار

موند کھول دو خزان کل شرفی کی تم
چهری لکھا کی سب کھدشت کشت
کرد و بدتم تیر فلک کو گاہی پر
ہن فتم بود و زنجشی کری سیکان
کھلو داند کر کہین بسید از رھ کیا
لینا ہی کام بھلو جوانان باغ سی
ایلیغ خانہ مان کو ہو وی اس امر کا
معمول سی زیادہ مقید ہوں ایک سال
بس ملک کار لا خود روسی بہ کہین
دکلی ہزار رنگ پنا وین ابر کون
تقسیم کر دین فودہ پیچہ میں پلہن
کہدین کہ جو ہر سکی کلشن میں جو شا
درو و کوئی پر خان بیکہ کی پرچ
بند و قین ہدی شغو کو ہر پر کی منجھ
جھنی ہر شاہ جہان ج اسے کرین

بکو و نکم کر اندر کو پیادہ سوار
تقداد بد چہتی ہو تو چہرہ پست
ہو وی محرو و نکا تغافل از شکار
اونسی کہیں برای یقید بہد بار نام
چیری کی پست ہو منصف کا غنچہ وار
ہر ہر سبر کھلو نکتین و وزیر عیار
نا بہد کہی بلا کی وہ اپنی ہی پستکار
جس طرح چاہی کریں اس طرح کا سنگا
زکی شتا بستک فلان کو ہر
میں ہوا اک ہو ذرہ پوشش کی با
دین دینی کر رسا کل ہوا سیدو
چار آیتہ کو سچ کی دین مستعد
رکھی نہ اب سوای مکر کیہ رہنہار
اگر شتاب میں چین میں کرین کہ از
ہشا وہ کر خاک کی بجائی نہ کا اختیاس

باور اگر چنین نویسی آن دیکه کو

پامای امر مطیع ترنی شهنشاه

سبح

ترکس الحاکمی دینی کو تصحیح بسیار

ازم ہی تھکویکی شراب طرب کا جام

لیک کرین نہیں کہ جہاں آب نری

غصہ سی بیکر کرنی مرنی ہن پہ کہ موج

بن خود ایک دم نہیں رہتا سر حجاب

نہا جو بار بار بکس تا کسی

جاما ہی نسبتا کی جو روئید کی تیر وسم

بھی ہن باندہ باندہ کمر کی مستعد

ریشک ہی ہر شک اور یا کری ہی برق

آواز فوب و ہکھ رعد روز و شب

گرا رہ ہی ابر سہ کا ہوا میں ہی

تہا جس قدر کہ سیرہ خوابیدہ پہ سدا

آسودہ مان خواب ہم ہی ہی غریب

کلکون پہ اپنی ترک ہزارا ہوا سوار

گر مردی تو سہ کلستان کر لیک بار

کرنا ہوئی کینج کی شمشیر تیار

کر دتا کہ دال رو کی ہی ماری جی

والی رہی ہی مونہ پہ چہلم سنگ آشار

بکر مسجی ہی دیکھوں ہوں کیا ہو گیا

ہوتا ہی اس نقب کا دین وین کنار

لیکر پر ہری بانو کی سر پر ہی باد

کولی ہی دلتا ہی حساب بکر کٹ

کرنی ہی سہ سہی چار و ستر کڈار

کچال کی طح سی حکم داری ہی باد

سنگ زین سی جو تک اوتھا ہو کی تبار

آونہ کر کی خاکدان سی کس خوشنما

گفتن طبران چمن آب بهد زفره
طاووس نام و ده جوی در فوجی کی
ما هم بسی و سست و نه جوی هوکری
میدان و صاف کرتی ہی جار و بید
نه رک و جغوی رگل استر فی نه
سرمو که صف قشون خزان آوی سکر
استاده هی جهان علف سبز خاک
بداله هی اور برچی ہی بنم ہی اوس
هرآن مین ترانه بیل کا و اسطی
از سایه های بید موله بهر طرف
ترک صبا کهی که میرا نیز باد گشت
خالی سمجده یکا ته که انچی هر یکدم
دامن کو باند و باند و سست
ایا نه که طعن کریں سکو بلبلین
نرکس کو با وجود می پیا ری بشید

یار بید او کی سال قیامت سی بهار
کرتی این بهد که حوانات ناز و زار
جلد سی باند که کرکس بهد استوار
تا وقت کار دامن کل سی نه انچی
کیسری بانی کرکی بهد کتا بهم کیا قرار
هو کر او تری کیچی میدا مین کارزار
بانگی جی طرف کورین بر چلی هی دار
خنجری اور تیغ ہی در شنه هی اور کتا
هی اندون بهد شمره نخل کار و چار
دار درین کمان سیه نور در کنار
هو پست بر حریف تو سکی جگر کی بار
مانگی هی برک بهد سی خنجر کو هر چار
قمری هر ایک کلهی هی یون نره باند
ار یو قدم کو کار کی باران طر حدار
تس بر چمن عزا انکی ده ناتوا فرات

لنگانی هر چه که و دهرسان بود که ی
گر که یک هر دخت سی یون سکره تخیل
لباس تو که نه که خدا و نه که هر ی که ی
کولی که هر دخت کو خضه فی اندون
دین غرض هر یک که ی که بیان کرد
نکلی کالی و ایشهر که عجب نهین
انصاف یک صبا سی من صبح دم
فصل زمان پرستد تا که بس
ایا تو سی سی تاج ملک که بین اوا
بید سنگی و یک که یک هر ی که یون که
دینی بی من یی تو اهی باشد که کر
او حرم کی خزان که جو بوی سی خلقت
نکستیم منصفی سی نوا عال و سکی که
نما که حبسی بوجه تو اکت سابق کا
بدخود و لب لب که اهو و چ کوی

توری تو یاری آنگی میری و صا کا و
کنت اهی که چه انهد من شمشیر ی تری
کینه نمی سرین تو و من خون نهی
کجه اکسی لکاو ی هی کجی تو اعتبار
بیا هی تیش غنابین فی به قرار
و کجی که انار کو خسته من فی غار
بوجا که سن تو کس لای خا و کجا
کج جمع فی قاهره اتنی که پنجم
دن امر سلطنت کا نر الا هی خستار
ستا هی ای عزیز تو کا فر که دینه
کله سته کی طرح سی تو و سکر کا
بعد از بید کی هی خزان هی کنا کا
کینه کجی و یکشن و و لسته سی
و او اجو و یکم و سکر و غر کا
و س پر نه صفت کشتی که کوی

آخونده اس کفر ایجا بند اهی ز رخ
اسباه خاندان هی که نه پشت سی
که ای جها کا داغ غلامی حبسین
نیات محمد به جرم همین اوسکایک
یکبار راجع که کرنی طوطی زید بر
لیکن تو دیکم کوئی و نهی افش
سنگد غرض به یک صبا سی هن یون
گهی نگا که محمد است تعجب هی سجن
به رز استک تو نه سمحا هزار حیف
یعنی و و سیف دوله بهادر که حکمتی

بس کیون نه و کر هی حب اها
رکها هی حبس حکم کی نلانی کا افتخار
ما سی ولین حبسکی اطاعت هی خا
اینی نواعقاد هی اتنی گستاخ
الی احتیاء هو کی کری اوس به صد هزار
کلشن سی اوسکو کنج نکالین کی کر کی خوار
هی کون تک نیا تو جی وه بزرگوار
اتانو هو کی عاقل و امانا و هوشیار
هی به ده حب کی خوان کرم کا پوره
کرنی ره سدا مر عدا به کارزار

حب من سناربان صبا سی به نام پاک

و و این بر اید مطلع ز لکین و آیدار

دیو نه نری نام کلشن بن کردار
نری سخا کی یاد سوا خاکست مال
ناخن بوی شنجو کی گانهین نه کلشن

هولو کا آب و نک کا لیا هونا کوار
تبهلا وی باغبان تو شردی شاخه
تری سنی جواد کی سحر کی نهی

سینا: جہانمیں گرم سہی تری نہیں
برساترا سحاب کرم بہان تیر کی آ
جو بندہ کجاہن اسکو خوشامد بنائیو
ادبی تری کی دست کرم کا بیان کرو

گوئی شک تہ حال کچھ توبہ و شمار
ہو نامی رنگ تیش باقوت آوار
بہان ارشہ ہی شجاع و سخا ہوئی
سائل کو مان وصلہ کی آہ تودی منتظر

کہ سیوا کی مصلع تارو بہ کوش جان
خورشید کاٹا کوئی کہتا ہی ذرہ وار

موج کو سہر سہی او دہر گری کداز
او دسکی بوہتی ہویش جا بخت
یکدم حوادسکی تیغ کی برش زراہ ہو
اجوائی بخیر و جادات کی ہن سب
جس تودی پر کہ ترقضا کا کر نہو
تیری ہی تروغ کی میت ہی عاتک
دراج کوٹا ہی کہ یعنی نہیں زورہ
ازن کجاہن کو تری ویکہہ ہسم سی
جس رت نہ کریں کہ توبدان ہی سینا

کرانی ارفض سہی اتنا ہی بیار
از دریا جبری چہ کی کہ جتا و نہر
دلین اگر خیال کرنا اپنی کو صا
با جاسن جون جو اس حس جیال ملن
خاک کی کو اپنی او سمین سہی پوری ہی
تا جش و طرانی کی سکو خوشی
ہر ایک کر کدن کی بدن پر سپرین
دہی نین تو کہنا او سکا ہی خنک
کو زنگ لکڑی ہی بہا تو کر فہر

دوین تن او سکی کی بے بیشی هر کس
سودا زار وانی که سمائی به اکلکی کے
دول پر سری یقین ہی کہ میدان بن کر
گوهر کری اوسن آئیں رستم کا کلا
رشتی کا جو من و پر و وفا کی زور
بتا زاده بانی سی ہو کر تری منور
ہو تن سستی علامہ باوی سر عدو
قمری ہر ایک بول دہی یوں کہ لکھی مال
یوں ہر و کی سینہ کو دھن پرودی
وصف سپر نو کیا ہون جیسا ہر ایک
کھلون تری کی وہ غنہ میں کیا کیا
اوس صبر کری ہی نہ در سطح خوش
راندین ہر سیک جو ہر سطح آب
شرف کا سر میں ہی ہو کجا سمیت کو
اس صبر میں ہر ای کہ شاید کسی ای

فی شرف باغ و بستان کرانہ کو قمر
نکا کو کہہ جا دین چہ کی لست
لکاری نوید نین کیج کر کشتار
ہیت اعلیٰ کو یاد کری سام بار بار
ہو جان زری ساہنی آسمن کر قرار
والی ہر ایک اپنی سپر کو حساب
تری تری یہ چمن رزم میں مستور
نایابی کی میں قدم سہی ہر سرور
جون سنج پر کباب کی گونگوار
ہو جادی روز رزم عدو کی کلا
کرداوسکی کچی کو کل رنگ خاصہ
تر ہی ہی جون نسیم چمن ہو متقرار
لوی حساب سم تلی کہ نہ زینہ بار
اوسن برق و ش کو پیشا دی کر ہو گون
کر چنگنی میں شام سی اوسکی ہر شام

بر من همون بتر و پناعه و کی نری غلام
چندی تو او سکو او سپه تو جان او یون
رنده کو تری حاد کی من کیا جان کر من
هوانه رنگ طلسم کردون جوابی
شهرتیر کشا کی تبین ہی برای خوب
تسی هر دم ہی نوبی کچه باد ریشی کو
ایک کر مخطوط شعای کو او سبب ہی
مر کار عالم فلکی من تو کچه نرسیدن
قالیکا او سکی فرش کی تشاهی عرض طول
جنای سطح روی زمین او سپه کروشی
جس من آن تو قدم رکشی او سس بردا
اور هو و یکا ہی یون من تو خاطر کو جمع
سودا کر ہی عرض که نری خزانه سی
بالفعل اسر قصید یکا مانکی ہی پیه صله
کیسی یزد و سونو کی نری شکل ماه و مهر

میدانکی روز نرنگه سی جو هو و سی
او جای باد تندگی کی سی یون غبار
بسکی تبین نه و هم فلک کر سکی صا
نیمه یکا استر کو تری تهاجا مدوار
و کر تی صبر کر تو نه بن فی و سوار
بر سدر سس من بر سو کی اتی که مشا
تو ای طایفین سو کتا پیه بودار
منجون و اسیم من زین بر پیه کسا
صد فصل کل نهو سکی جسکی نمونه دار
جس فصل من کها و تو ی موسیم
کهن جای یکمنی ہی نهی جسم و کار
صد فی سیه ختن یکا بناید کر و کار
پهر پهر سپهری بنا ای جکوز عیار
اسکتین مطالب هو ز میه پیا
هوسیم دزد هر آیین کیا لیا و کار

آه ای که ساندید ساندید چه گفتی چندی نبرد

منگس خون کجبه دلا بجه خواب نادر

بفرستد کجا بود دل تو بی درشتی
فشنه کی رگمی نه بهد دلین بهر کی هر
کردی ای پسان خسته ساعت خستین
آرد مهر و کین به هر ایک بهر یکی هر
قطر بسی کرتی دانه کو هر سی بی بی
کند به چشم دل سی نوادگی به چشم
نشا کی تو بون زمانه فی سی هر خند و محمی
سهمیدان او سی کلین سلیمان به چشم
تنی حسدی عاشق و معشوق من که نور
مهر و وفا کو دای ای انگلی خسته عار
رسان کو سی که سی جهانین تمام
معدوم دستگر کاشیوا ای
هوتا جواتنی یا خلعو بنین نه بر خلف

با و نه من تو بیکه که آلهی سدا بی کین
هی در پی شکست سدا آیت کاشک
ایک پمین ناکاماتی کو او بر جو بهر کو
هی سغد لطف و غضب کی هر یک
یا برف کو بختی هی خرمن نه کجبه درک
هر یک شین شکل تو قلمون هی هر ایک
اهل جهان کی بخل و حسد فی کیا هی تنک
دیکه بین کانه که سپهرین نه بر یک
مونه بر جو هو بران کی تو جل مرتی تنک
نست چشم سی او هو بکمی مروت که هی سی
دیکه کیهونه خواب من چون غم و فک
ز دیکه نه آهه کو کبری صا کارک
کها جانی زهراد و بایام آگر یک

یعنی و هسیف زولیه هاد که حسوس
مرت کی فطرونه کنوجب کی دستیم
غالب مع غائب حاضر غریب کر
بنیضه سی اوس کی نسل سی بکار گری هیا
حسن دشت کی طرف ای نری کی بکار
همی تو ان نام من وان بندهو کر
نکه سلیح سی خیری ای صلح زمان
کی شکست شکر کو چه کیم کیم
سید من کی بیان کردن تری کا کار
بشبی زمین پر نواوسی پیر پاسبی
خلفت کا بزر و بزرگی پست سی هوید
ماکی پناه پسته سی اوسن ان فیل
روزی اندی صفای برش اوسانیک
کریشته آسمان پروه آوی نوهر حکم
نهی نه که به بغیل ز هنگام کار زار

بودی گوی نه نصف و کره مالک
نعداد بر بختک بخت و بخت
بولی نه چو زبان دی گویا دین
بهمه مزاج کرم سسی منی دانه کرم
ای بوسنا چشم موت کی گشت
همی سسی اپی کول سی حاکم
عصا اسما مقدس نهیات برنی
بجوخت و بکشی تو نهی جلوه کی جی
سینه عدو کا تو را جسا که بوند
کر سو کر و کو سناک کهو سی
نمیشه کر علم گری تو ای روز و شب
به جای آب هو کی دین نه روز و شب
بانی که سی طبع سسی ضارب دین
هو خزن و اسام جهان و بکده کر
دیوین تنوکی صفی بر کر و کر

یار می تو چکی خود بهر اسکو تو کجا عجب
بختی موی رین کو تخت اثری تنگ
تقدیر کجی کنین خستش کجی خرب
کوزی سسلی بروج من شری
تو کجی کو انده سی که نه دی کی یون
افوج قاهره کاتری کیا بیان کردن
شاوی کا نقل سمجی هی جنکی دلاوری
تبی ده جان خدایین تری که تخریب
هو جایی کوش کرد تری که نه دی
اتنا هر ایک من هی تری پرورش کارود
هو جایی ملکیت سی او سکی من پرورش
بسج کجی که با هو او سکی ناموج
دوران سمان پر کجی و کنی تری
سکین فرموی خاک قدیم کی تری اگر
تبدیل سنج نهجی بایدی سسلی

تیری نه فاش بین اوریات کر کنیک
چو ری نه کجی حو نه به چری کو خواه
دلین هو آوی کر کسی فاش کنیک
ببر و سسلی و بوز باطن من باک
کشی یخدا بندهی صورت هو کار
لوری صدای پاشند سی چکی دوم
هنگام کار زار صد کوله افست
تس یک مجال کر هی نه جور و خج
صف باند که هی یون تو قلو کی انیک
بیک کسی پرده نین اگر بهر ملکات
جون شیر قالی هر نهی طاقت تنیک
چا هون که من نام کرون ی بهر چندان
د کونین که هو افطولی جاکه تنیک
اس کفنگو سی دلین صدای
بار سباید پو هر دیایم و یار کنیک

بناست نهی و تنهای کسی که کام من
کهی نه یون نهی تو هو سه بران کمر

سندباد بخت کانی ز اپنی نین سدا

بکپی بهای پنج سعادت بیان تنگ

همی سخن سخن یک جوان منین	قرصایب جووه کری تحسین
راست جو کرین او کی خدمت من	یوسمی دیکها تو نهانیت غلکین
مین جو بو بها که سبب است بوجه	خشت کرنا کی کا نوب نهین
نه کجه اسپي حصول دنیا کا	نه کجه اسپي برادی شلین
ککنا ای بر چکمه کتا هون	بلکی کو مجھ پر سب کرین نورین
دعای هوانسی است زمانی من	بزم شعر آگی هین جو مد نشین
یعنی سودا و میر و قاجم و درود	لی هایت سی تا کلیم و یقین
کب غرور و دماغ و کیا تخت	کون کبرای جواد نهین نهین
مثل شیراز کتاب اسد	سجده هر ایک اپنی چین چین
نکد جانی جو بزم کا لکے	بعلی هو صف فعال نشین
بعد مدنت و سماجت کی	جاوین کر به شاهی من کپین
میرز بیک تاب و طاقت کیا	اگر بی تکلیف شعر او گئی کیا

شعر اپا رہی جو اُس کے حضور	کر کی سب کو شہی بکد کر دوہیں
ایک کہتا ہی یہ تو بارہی	دوسرا بولی اوف رہی ٹکین
خلق کو انتفا کش کر کے	بکد و صرع پرین جو آ رہیں
رود گیسس طبع ملائی	کر کی آواز مہدین و حسین
اوہ جو احمق اکی سامع ہیں	دہم سو کو یوں کریں
جیسی شجائے من رانی پر	کر کی مکتب کی کہنیں ہیں آئیں
کوی جو پوچھتا ہو عالم میں	فخر کس جبر کا ہی کجی چین
شعرو قطع انکی دیولیکے	جمع وہی تو حقیقتیں کین
اسین ہی دیکھی تو آخر کار	یا نور دہو اہی باقیچین
اتنی چہشتا عری پر کرنی ہیں	سینج در کون آسمان و زمین
غرض اس خشت کی نہیں	ہو مکتبی اختیار ہیں و زمین
کہا سودا گون ان بزرگوں میں	مت کنون او سکا کہی آئیں
اور جو ہو دی ہی تو بجا ہی	فخر کرنا ہی ہی میری تین
ہی وہ مداح ایک الیکا	مہند جاہ جسکی غرض ہیں
یعنی نواب سیف و اسدا	جسکی شمشیر و زور و غم ہیں

رفت دست جو در سی

بخت آفتاب سی جسطح

کشتن دهرین چهار طرف

عینچه کا بهی کره مین بند هوا یا

هو کت ای خامه بار یا جسطح

اسر عینین غرض تری استاج

لا لسان کره ی چار دیری نه

دست و پاستنی کم کره ی نه

پوختای هر ایکه سی

فکرین فهر کی تری ارشاد

نیدا و سکونه آوی نه

بزی شتر ملک کروین گاه

جون بلنک او سه جکود کومه

غرض اسر کفتاد سی ای خوا

کنا کر و کجا مین تو علامت

دامن خلق کا ای به زمین

هره ویر هون جسته مین

ایک سلسل جو دهره ی نه

وسکی خشتن نامت بر زمین

برج غایب سی ای سکوی

ای تو لکر سی ای یکی پاستن

کفت کر سی کاسه ی نه

باد کر تری تیغ و خنجر کین

سر میرا شکر یونین کومین

حالت نزع سی ای سکون

جای افسانه سوره سبین

نوهی سبکا جیراغ خانه ی نه

جلکی بهمت هر دوی

هینن ای سب و خلعت سبکین

چونکی در واریکا هر کس

نہ ان وقت نری سہ چھکو سہ

صبح شین من ملی ہی شب بکین

نک تہ تہ سہ سہ سہ سہ

خواب کر چکو ہی بھی

چہ پہنی ہون جسکی دمر کا

رزدہ آلودگی کہیں سہی ہرن

نویاب ملین اپنی کرانشا

کمی کس چکو ہی میری شین

یا کچھ اظہار سہی تہہ سہ

سو تو لازم کسو ہی طرح نہیں

متصل تہہ زبان بہ ہی جاری

خوبی لفظ و معنی رکین

سہس سوا کچھ نہیں مہی منظور

ذکر نری سہی ہوزان شین

خرد عالیہ اس فصدی

نہیں کچھ اور مطلب اپنی نہیں

ہر زبردست زیر دست ترا

دھو جنک ہی آسمان زمین

تا قبول دعا ہو سو و ایسے

نویاب اپنی زبان سہی کہدین

کل جہان نام شخصی سودا بہ مہر زبان ہو

بولانصیب نری سب دولت جہان

کر شہ فی رومی کی خواہش ہو نری

ظاہر نری بہ ہر جا کچھ یہ نہان ہو

نعل کہ کر چکو ہو وی اگر متنا

مصرف کچھ نری ہشیای جہان

ہو انو اسفند سہ کار سہ نری

موردی سہی زیادہ خیل ملا دہ

جاءه وجدان ان تک دیوی نہیں مانا
 کر ملک جاتا ہوتا تو تخت سج غری
 انکی تو کیا کہوں میں دل چاہا ہی تر
 سنکر یہ حرف سودا بولا کہ قدر تیر
 بہ تو بڑی ہیں اتنی آفات میں کہ جنگو
 نعل کہ جو جو پھر بہن اور اپنے
 مدد تو وہ کوئی ہی زد کیا قسم حکمی
 نام نکوس سی ہنر دنیا میں کیا نشان
 نکوئی سرزمین سی حاصل ہی آخر
 رخص سما کا ہرنا قبضہ کی سبج اپنی
 جو کچھ کہی ہی تو فی ہونچا کوست مبارک
 دیکھی سی جھپکا جلوا پاکر نہ طلوع نکے
 جو مرتبہ جہانین ہی بی نیاز یونگا

جب ہو بڑی ساری سو فیل نشان
 اندر دستار سی لکڑو ناما سفیان
 قبضہ میں کی رہن سستی تا آسمان
 اکبہ شرفی روپی کو تو دیکر عافان
 کیس سی جو کچھ کام انبات بدن
 رتبہ نہ انکو بخش رباب ممتان ہو
 اہل کمال کی دنیا میں غرور شان ہو
 وہ ہی کوئی نشان ہی حقیل پرور
 دوش خاک بہن بکشت سنجو
 بی دعویٰ خدائی کیونکر بھی کھان ہو
 میں اور میری سر پر میرا سبب
 آنکھو نکو امن ہووی دل کتن ان
 سمجھی ہی وہ جو کوئی اوسکا ہر

بہر وضع دہالی رکھا ہی کہ جہا

اشعار میں غزل کی ممکن نہیں

بیل کو گاہ سنگر انعام پستان ہو
 جس قدر و مرتبہ میں ہی پیدا ہی ہوگی
 خدمت نہ یوی خاطر جان کو نہ نہ کو
 اگر سہل است یہ آوی دہ کاشن جہانین
 مشیت جہاں سی مرغ ہوا پہنویئے
 حب ناتوانکی اوسکو نظر پرورش ہو
 خوشنبد اسکی نوکار زاجو ہو متعجب
 میدانین جب کرا ہو ستاد شعی اپنی
 خند ہوں لیکن اوسکی منیر کی وفا کا
 جو ہر نوکیا تباؤن شمشیر کی لہریں سی
 کرتا ہوں ذکر جس سی اوسکا وہ تو کبھی
 سنگر وہ شخص ہوا ہم ہی ملین کی کو
 بہر حال اوسکی خوشی ہی نکلا تو سنگی
 کہ جہین گاہ جہین کہ چشم میں سی
 ہو دی ہی کر میں اوسکا مکان

ہو لو کی بوسی گاہی کہ شہین سر کران
 بر و اوائش کی قدرت کہان کہان
 عالم کا کو کہ اس میں براد خا مان ہو
 انگہوین یا نیا لکی بیل کا شیشیاں
 شہین کی دانو میں سی کردانی نگار
 مورا و سکی سارہ سچی آوی تو ہلوئی
 بہت سی دن بدن وہ جون بد زانو
 حلقہ کیش اسکی ہر چند و ان بیان ہو
 ہتی ہی خاک و غنہ میں اوس سی بہرہ
 جسکی برش سچی سی دانا کو امتحان
 چپ رہ کیکی نیکو یون ہن کا لہجہ
 ماسود دل ہو اس میں یا جانکاران ہو
 کہنی لگا کہ چپ رہ اچھا بار یہ کہان
 ملنا ہو تب میں اوسکا اگر مکان
 ران چو شنی کا نادان دکھنن مکان

بدست که بس پیان به دو که واز
طفتی که به هم حضار هون محاسب

ب اون یکم پی جاکر حضور نگی
مطلع اگر بهون به دل و سکا ساون

صحن چمنین گلگون کر نری ز بران
نگ بهر بار ووش براد سکو ذواب جو
اند از چهرنی که بهر کجه پی جو کما من
از بهر غنوسی تر پی سکی سنی و سکی
کتابهای و ده جود کیهی بس بر سوار کیکو
شان و شکوه نری دهنکا کما کپون
هی سر بلند آسانه پی عجب من هی
ستک بهر یک اوسکی جسطح جبهه کوی
دانتو کیمی چ اوسکی هی جعفر هسوا
اس دانت بهر تو هم اوس و سکا کوی
بینه نیک آوی ای جسطح سبی

هر کما به سوکر و ان طوقان هو
جس جس طرف ده پستی اوس سکا
کت بهم دشتی کادی جود میان هو
عوضه شمشیر کما دام کپوزان هو
یار حبش جکین بهر اوس پی جوان
چرخ کما پی اوسکی کر چرخ آسمان هو
آنگس بهر ماه نوکی کر دست فیلان هو
کوسا خنده لاکه بولی بهر لطف برسان هو
وصف زخامت اوسکا کیمی کوی
بهی بهر اکیدن کما شب در میان هو
مستی من حسن اوسکی جسطح سبی

س قد و قامت او پر ہر حسن کی
بائل بھول سار کب کہو نہیں خوی
کج پاک تک بہاوت چھری تو بول
نہی میں جلا و اکب جو سو ای او کی
رکھیں نہ جہا نہیں اوسکون ہر گنہ
بس وقت نہاں برسی کہوئی اوسکی
دیونگی بخش محکوم نا حق کہیں صاف
اور دیکھی توسج ہی خطرا ہلکے ملکی
اونا جو مرتبہ ہی نیرجھکرم کا اوسکو
ایرم سے نیری کر بخش کھڑے
خورشید دست سائل ہو جائی
لیکن نہ سمجھو یہ اس کھنکوی کر
کس واسطی کہ محکومتا ہی جاہلی ہی
سو تو یاد اس کے نرا کرم ہی چھہ
انتی ہی آندو ہی کہہ مر ہو جوتے

رکھنا کج ہی کور اوت مہوش ان ہونہ
اصلا کہیں جو شہمیں سوخی ہوا کھانہ
عاشق کی وصل کاشب جسطح سستی ہو
تشبیہ اس سی رفا خوشفان
تشبیہ ہمہ سلم کب تر و شاعران ہو
ہم سے تیری اوسکو خطرا بہہ اوس
یار ب حضور جاؤں تو دہان نہ مع خوان
ہم سے تیری اوسکو کیونکر نہ یہ کماں
بہنچی نہ وہم جام صفت نہ زبان ہو
یکقطرہ جوشش یارے تو بوجہ سکران ہو
تیرا علومت جوقفت زرفشان ہو
منظور محکون تیری ہمت کا استخوان ہو
جہا ہو ایک نیک بکھانی کو نیندیان ہو
کھوان نعت او پنا رہ بہ زبان ہو
صرف جہا نہیں سکا تیری تہہ

سب جاسکد ہی کوئی درواری تری اگر
پتہی جو تری در پر و سگستان

تا هر و فلک پر بار سب رہی نشان

پہ آستان دولت سجود و جہان

ایس منی میری جو کوئی سر جان چی
میں حضرت سودا کو شنا بولتی نامہ
اتنا میں کیا عرض کہ فرمانی حضرت
سکر بہ فکی کسنی کہ خاموش ہی رہ جا
کیا کی سن سادہ کہ زانی میں کئی شکل
کہوہ الی اگر نوکری کو قتی زین کسو کی
کہ تری ہی سدا بون خلف و اندہ کی خاطر
نابت ہی جو دکاتہ نہیں نور وین ^{حاصل}
کہتا ہی تو غزہ کو صرف سی جا کر
پہنسنکی دیا کچھ نو ہو سی غید و کر نہ
اس رخ سی جبہ جوہ جلی چہنسن
یوہن میں روک سی وہ تو دیلا

دو لکری بہ کہ میری سوزن بن دکان
الہدی الہدی کی نظم و سب
آرام سستی کتنی طح کوئی ہی ہوا
اسن ارمین تاہر تو فرشتہ کی بان
ہی وجہ معاش اپنی سو جکا بہ بیان
تخواہ کا پر عالم جلا کا بچہ کج
شمتہ کہ برین نو سیرونی کی بیان
نیر وین ہی پر کیری تو بی جلا کج
بی بی فی کچہ کہا یا ہی فاتی سنان
شوال ہی بہر ماہ مبارک بھکان
تخواہ کا بہر شہنا اسن شکل ہی
تک دھونس دہری کہ چہنسن

بعضی کا جو مسجد کی کدہ باندھ کی اوٹ میں
 رہا جو اذان دیوی نوٹ نہ ہونے کی سکا
 بولا جو خلیفہ حسین تواری اوٹ میں
 رہا کی جی کدہ آتھہ پر کھر میں خدا کی
 اور وہ ہو میں کم زور ہو وان اکی
 آتھہ آتھہ کی دکھائی آتھہ ہو سی
 یوں ہی نہ ملا کچھ تو ہر ایک مال کی
 کوئی سر پہ کسی خاک کر یاں گشتا
 چند و دستان کا پھر اوٹ میں مال کی
 یہ سن کر کی دیکھ کی صاحب آتھہ
 کہ ہو جی جا کر کسی عری کی حسب
 وہ جا کی جو رافو کو نوٹ نہ ہی ہی نوٹ
 جو وقت خوشنسا و سکی جو ہو تپتی
 کہیں کہ چپ مٹی ہوئی کتنی ہی
 آتھہ آتھہ پہ آتھہ ہی اوٹ میں

بہتھا ہوا سنشکل کسی ہر سر و ہواں آج
 کہتی ہن کہ خوش مسلمان آج
 ہاتھ اگیا واعظ نو تہیر اور ہن
 نہ فکر نہ صلوات نہ سجدہ نہ آواز
 رہی ہکا جو آگی کو چہ ہر ایک دوکان
 دروازہ کو اس غمزدہ جو غور و فکر
 اسکیج سہی سہا لہ کا رسالہ ہی رو
 کو سہی رو ہی ہی سہی پست کو سہی رو
 اتھی کا تو سہی خبری کا کمان
 کرتا ہی جو وان عزیز تو دنان ہی
 اسکی نوافیت زب ہی آفت جان
 کیسا ہی اگر بنی تین خواب کران
 سو کی کہون تجہ سہی کہ نصرت کا بیان
 ورج جلا وود وود وود وود وود
 نصرت وود وود وود وود وود وود

سینہ بہ طبابت کی پہلا آدھے نوکر
مہبت ہی ہو اس کسی اگر آقا کی عین
بنی بن مکانیرو کلان انہ من ابلی
اور باخضر اور جو وہ نواب کو دیکھی
مطبوع بہ ہی جو روزہ اور خیر پر دو

بہ ہی نوہن سی کہ اس سی سی جو نسی
بہ بہ بن جو کہ بن در داو تھا بہت بن
کہ ہی بن عرض مر کسی لونی کو بہا
نمودا کری کہی نو ہی اس بن بہت
نہر ج بہ خط ای کہ طی کہی نہر
نہی کا کہ بہ کہ کہ کہ کہ بن نہی
قیمت جو جکانی بن ہو اسطرح کی کش
جب ہر شخص ہو مرضی کہ موافق
بہ داؤد کہ کہ کہ کہ عامل کنی جیوت
لوہر سی بہ ہی نو کہ نہر لہجہ

سود و سوز و پی کا جو کسی نہ کی کہان
آوی تو اس سی وہ بخش نہ نکرا
تہندی ہو آتی کا کر و سوخت
کہانا نو بہ کہانی بن پر سکون خفا
ہی دورہ بہ چہ ہی نہن نہر نہر
اس سر بہ بہ تفتن کی لہی مسہر نہر
ہر بو علی سہا ہی نو وہ ہچہ نہر
کہ نو کر سی سہی ہو طہا بہت کی کہان
کہ بن بن کی دم جو خیر صفہا نہر
ہر شام بدل و سکسہ سود و نہر
بہ نہر جو سہنی تو عہ طہا نہر
سہی ہی فرشتہ بہ نہر وہ کہان
پر بہ نہر جاگیر کا عامل نہر نہر
کہ نہر وہ بہا ہی مجہ بہ نہر نہر
دیوان و بیتاب کہ نہر نہر نہر

کہ جو دیکھو تو یہ جی ہن نہ جہن
 اہل ہونہ جی ہری قلعہ کی آگ
 دو پہل کا جا کر جو کہیں کھی گئے
 نہن جھٹکی رتی کی ٹھکر میں برف
 کوڑاں میں مائی کوئی وکالت
 ہر مہدی کا در داری وہ زین بوش
 ہر کہہ میں وہ صاہی کہ میں فوارہ پہو
 دیوان کا بخشہ کی مہوتات کا حاضر
 ہر بات بستا ہی رہی صبح تاشام
 لاوی جو کھری سے وہ دانو کا سیا
 سوا ہر مہدی ہی ولی ہا نفوی خراج
 دہی دی غرض جی اور اہو کی دوا
 جسونہ سستا ہنہ وین آواز بہ لکر
 ہر اہو جو سول سے کہن راہ میں
 غرضی بہ ہوا ہم ز سیاہی بہ کیا جی

ہر یک مہدی سہی میان اور تیان
 جو باکی بکلی ہی تو فرار و فغان
 اور مہنہ ہی موافق ہی رہی ز تو سارا
 نہ امن ہی دنگی تین نہ جی کو مان ہی
 اسکا توینا گیا گردن چھڑکے کی بیاں ہی
 پوچھی ہی اچی مرد ہی جی نوا کی بیاں ہی
 ہر گھڑ میں جوان آب جکا بو وہ دیوان ہی
 مانند کشتان کی جان دیکھو وہی ہی
 پیلر کا پتہ ہی کراچ میں ران ہی
 لہا دی منو کی کوہ کی غیب میں ہی
 اور زور کا جہاں ہوا وہ میں شام ہی
 کہہ جا گیا دی جو کہیں لار کا پانی ہی
 اہی کہا کہ میں سے کشتہ کھلن ہی
 ہستنا کا جا کر کہہ کہہ ہی
 براونہ میں تم بہن تصدق ہی خان

کاهی که در شرف زنی بود که او سیاه
دست و پا بود که تو را می بیند او کسی بی نظیر
ساعت و جو سنجی جانی بین مستغنی از حوال
شماره طاعت نهون کا کس که کس
کر عید که مسجدین بهین جاکی دو کمانه
تاریخ تولد که بی آنکه هر فرس
استقامت عملی هو تو که بین مرثیه اب
طای اگر کی تولد کی بی همه وقته
اورا حاضر آخوند کا اب کیا بین بناون
دکتر و ده سچا ره بانا کری لری که
تسبیح به ستمی که بی خالی تا او کسی
پیدا به عمل کر جو به شیطان کا لشکر
اب که انصاف که مون جکی بی وفا
جس و کس که الله جل من تسبی
و به تکی که نیکو که بی کوی نیاح

کیده هر کا و ده پروانه ده با کیده کهان که
سبب حاصل ان بانو کا ایک بی بی جان
دیکھی جو کوی فکر و دو کون و بیان
لها او بین او کسی بی غلامان بظن
بیت قطعه تنبیت خاک زمان بی
کر رحم بین میکم که سندن زلفه
هر کوی بی جو جی میان مسکین بی
هون و وروپی او کسی جو کوی بی
کک که دال حسن جکی دوان
شعب خراج لکھی که اگر که
کو کوی شتر است سی سدر ان
2 آنکه دیو یا که تعقیب بین روان
آرام ج جای و ده کری وقت کهان
هر صفت کا در بقم شک نشان بی
خو از من خطاب جی

مست من کلف ہی سہی کتا ہوں و کر نہ
ہو جو مونی کار نامی بن نہی ہر
ہو ہوا ناخجہ کنی کدزی ہن اگر
دوری گناہت لکین پہلی کو فدا
بہای جو لوی شیخ ہی ہر فرغت
ریا ہی دم خر سہی کوئی شکر لب
اور اسکو جو دیکھی کوئی وہ ہریت
بوجہی ہی وہ صبح مریدتی قہر کہ
محقق ہوا سرس تو کرداری کنگھی
ہو کہ کنگھی تو بدن سبکو ہوا
پانی ہونی شیخ جو بکر و جہن اگر
کوتال سہی رہا ہی قدم نو سہی سہا
اور حاصل سرخ و شفت کا جو جو
سب منہ نہی کر جو کوئی ہو تو کل
زور منی کہ لکوی خرافت کا یقن

آفاق من اینہ جزو کلی اب نہ رہا ہی
خطا کا دوسری ہی رہی قد جو نہی
ما فوٹ بکاری جو بکا و قرآن ہی
پہلی ہوی دان میر علی جو کہ چہاں ہی
چشمی ہی تو شرا کا ذہ مطون نہی
کنند سی کوئی بکر کو تشبہ کماں ہی
اسن فرود دہی من ہر گناہ ہی
ہی آج کہ ہر سرس کاش نہ کماں ہی
لی خیل بردار کنی وہ نرم جہاں ہی
کوئی کو دی ہی کہ کوئی ہی کوئی ہر نہی
سہر کو شیو من ہر نہی اکا بیان ہی
کہتی ہن کوئی حال ہی یہ نقص نہی
والا ہوا دان وال خود قیدہ دان ہی
جو اردو سمجھن ہی نہ ہن بیان ہی
منی کا جنون ہوا کا بابا سا گاری

نوروز نور و بی کی دمانت ارکشی
سودا نه گاه و نه تمار و نه سپس
تا قنقنی سراسکی گمان نگارن گمان
مانند نخل زین سسی بخود نمان
سرتبه که هر یک سسی بچای بچال
قصاب نه چها می چھی گریو کی داد
حسن سسی و سس قصابی کی گنوشی
هر دات اختر دمانتین خانه بوجه کر
خط شمعاع کووه سچمه دست نه گاه
سنگ اگر کهن براد بپی و نه کاس کا
دکھی حسب ده توری و نه تان کیش
فانقوس نه نه نه نه نه نه نه نه
سپاسخوان نه نه نه نه نه نه نه
مردا هوئی نه نه نه نه نه نه نه
کندری نه نه نه نه نه نه نه

کهور ارکشی بن ایک و تانا خوار و تاج
رکتا ہی جس ہی سب کھی طفل سب
فانقوس و سکا حال کمان نگارن گمان
هرگز نه اونہ سکی و نه اگر ہی اکیا
گرتا ہی راکت سکا جو بازارین کدار
ساید و ارم ہی بن کتا ہی خون جبار
کندری ہی اس خطا و سسی هر لیل نه نه
دکھی ہی آسمانی طرف و نه نه نه
مردن دین سب آکیو کتور ہی بار بار
چو کا گوانده موند که دتا ہی و نه نه
کندای داکه کاس سب بر سر سچا
کتوری کو و کتا ہی نو پادی ہی نه نه
دو هوئی ہی و نه نه نه نه نه نه
اسکی تین دین و نه نه نه نه نه
ماچ سوم هوئی و نه نه نه نه نه

هی بر سقد که جعدا و ن او کی سن
لیکن نهی ز روی تو اینج بادیده
گم روی اندر که اگر کسی فعل کا
هی و این یقین که و تو غرور حک
اندا می چانه ریلخ اپنی بانو
منه و نو سقد ری به جو که که هم شنا
دی ملک آن بو نه چانه جسدن که مرثا
دست می کرد و نکو اورانی جو کهر من
ناچار هو مکتب نو بنده یا من سپه
جبهه نکل سسی لایها او صدن من استی
جا بک نهی دو تو اندهن گوی سسی
آکی سسی تو بر او سسی که لایها تنه
بر کرده اطرح ای نه لایها روبراه
اس مضحکی کو بدیده هو هی جمع خلص
بهی آ سی لکا و که نه هو و ریه لای

اول من ایکی ریک سیان کوون شمار
شیطان بسی بر شکلهها جسته
لوا سکا کی تیغ نبا وی که هو لوا
رستم کی نه نه سسی نه جانی نه لایها
جودت غری نهی نهی نهی نهی
لیکن من ایکن که حقیقت که اون
مجد سسی که نقیب اگر کی اون بکار
هو که برادر اب کو وید نهی که لایها
قیار بانه رو من هو او سسی بر سوا
دشمن گوی ذرا گوی یون نهی نهی
که که سسی نهی نهی نهی نهی
نهی نقیب که نهی نهی نهی نهی
نهی نهی نهی نهی نهی نهی
اکثر برادر نهی نهی نهی نهی
یاد و بان بانه یون کی نهی نهی

مین کی گون مونس کہ ہر ایک کی سلی
کہتا ہی کوئی ای ب کو ہی نہیں بہت
پوچھی تھا کوئی مجھ سے ہو چھٹ گیا کہ
کہنی لگا ہر اکی اوس اچل میں کہ شخص
سمجھوں ہونین تو یہ کہ سیاہی کی ہر
اس شخص میں نہا ہی کہ اگا ایک اور
دوبی کہا کی کہ ہی اوس دن ہوئی
ہر ایک اس کو اپنی کہ ہی کا کیا حال
دوبی کشمکش ہو اس آن ہون
برہمنی اوس کی دیکھ تا کہ جو کاش حال
کہتا تھا کہ میں نہ کی سب کو مونس
وقت میں اپنی بہت بہ کو نظر
جھکوں میں دھوبوئی کہ کو کو کو
باری مری دھا ہوئی اس وقت منتخب
دوبت دھا کوئی اوہا وقت خک

تغ رہا سی کات ہا کہ نہا کل ہا
کہتا تھا کوئی ہو تو دلا بہت کا
کونال کی کہ ہی بہت ہی کون کیا ہو
مرکب نہ بہت کہ نہ بہت کہ کیا ہا
دوبن چلی ہی کہ کو ہو جو ح و سوا
نہ کہ کو آستان کی کیا مجھ سے
افسان کہ ہو انکا ہی وہان کہ
بکری ہا کان دھوبی ہا ہا ہا
نزدیک تھا کہ دو ہی وقت تک
ریکا ہی وان نہا ہی کوئی ہا
دوبت ہا کوئی دور کہ مونس
کہنی لگا بہت سنی دور کی ہا
کون سی بن ہا ہا ہا ہا ہا
وہا ہا ہا ہا ہا ہا ہا
کہنی لگا بہت ہی

همی ہی کوئی جوت کاس کوئی
 یہ لکھی خشتی بن ہو سنجک
 کہو رہا کس کا عروبت و خفت
 جاتا تھا دیکھتے اویسے جو حرف
 جب دیکھا میں کہ جبک بیان یوں
 سرد سکا و انس ہی لڑا ہوا شہر کفر
 کہو ری میری کا شکل یہ مکی جویم
 تپتے تپتے سنکی یہ قصہ و چرا
 گفتن میں بس است کہ میں کوئی

اب لکھی نہ تیر کہ ہو جای تن سہی
 انی میں مرغا ہی ہو امہ سی و جا
 گرا تھا خفیف بھی وقت کا رزار
 دوروں نہا ہی انوسم چون فدا
 لی جو تو کوا نہد میں کہو را بیل میں
 قصہ میں ان کا کہیں کیا قرار
 اش جو دین آوی تو اب ہو جا
 آتا ہی ہونہ اب کیا ہی ضرور مایہ
 سچو کا انی دین اگر ہو میں شہا

سودا فی تب قصیدہ کہاں ہما حبس
 ہی نام کہیں قصیدہ کا نضی کا ورکا

کیا باقی فی کو چھوٹ
 علم ہے کہ کہ ہو کس کو
 قوی انہی ہے ہی سنجک
 کہ ہم مل معنی کا باو

تو کر فلر بلند ای عمت
 سی ناصی کا عتبہ و خیر
 زبان خامہ رہاں کلہی
 تو بہتر اتوں ہے کہ کہاویں

برادرسو جو کوئی سچی سوچو یہ
یہ دعوا کو کوئی شاعر مانی
کہ طرز شاعری ان سب ہی ہی
اگرچہ نین میں مینی کی جو اوقات
نہی ہی ہی آگی وہ مرتبہ بیان
نور دہنسی کردہ جوت عجب
لی ہی ہی اس کی جو کوئی ہو گئی
بنائی باکریستہ سقد ریشہ
سیک چلنا کوئی کہ کچھ اچھا
کرت ہیں انہیں ایک کون ہو گیا
نہ ٹکراوی کہ میں تکتہ بدو
ہو گیا کہ نہیں کرتا ہی ترنم
نہو دی خدوہ رستہ میں ہو جو
بھلا شاکا نامی کہیں یہ
جو وقت دلی ہی نالا ہوا ہوا

قدم آ حضرت سدا لہ جو سے
پر اسکو جو سن رس مع جانی
سخن گاہی جو سن رس ہی
دشمنی ہی کہ ہوا نمود ہی آ
کھنکشت کا نیم خند
کوئی شاعری کوئی ہو گیا
کہ اسکی طبع کو کسی نے
قدم ہرگز نہ کھیٹا وہ
جہان نگاہی کا عہد جہا
بہ کو یا اسکی آواز وہ
ہفت اسکی زندگی ہی
اسکی کہنی میں اہل طبع ہیں
بلندی عرش ہی اسکی ہو
کہ جس پر کوئی اس کی
ہی چہنی عیش

نه کچه سوي کپهر هر کرمکداوي
کوسي دني کي موني يي پهلغا
سوزا نهي خدا دوي ولسا
مچا نهي سبکي کشترا پي نهي پي
کوسي دني يي ياقت وچند
کلاوي کوسي سچو دسکي لکون
بکر خطوم من جوفت زخير
جو ميبا نهي به آجادي وچو
جفني کولا کله اس پر جفني
سردگون يون قدم خي نهي
مهاوت کيا هي جو رسکوسا
جو کوسي دني کي اس سون
خدا وند ايه راهي که خطوم
غرض موني نهي ماني ماندو کي
هوني قاي اسکي نکست

نظر هي اس ندي کي چرندوي
نهن دم دني کي اسکي سبک
نه قبل راهه ناکر مل حيسا
که لزي يي برالي شام تاروم
مهاوت پر که آفا کي هر کون
يه يي گردن به اسکي خلکي
بلي يي فوج براني وه پي
برارون تروارين هاله ردار
جفوني ده جو اسکي فرکي
جنو کلو صطرح چکي دلي يي
جو آوي شج پيا وند داني
نوبون کتا يي مون کرمان
يه ظالم صبرا يي حسي مظلوم
لسا ماته خدا کو کعبه ودير
کيا کرا يي اب وه فاته نهي

کلی بی راتب او سکی اطح داته
بدن بر آب نظر آتی ای نکل
نودار اس طح بر استخوان
نه بری هی نه کت بندین لکوا
کرفار اینی خلونکا بین پاک
ضعیفی فی کی او سکی فرسی کم
هوئی به ما توانی اسکی در
بر او سکی لبن ای به عشت
تا شا هو کرده جهوت جاوی
کس او سکی معادست هی نکرده
تو که اونسی که اسکی سح دالین
کجه ایسی فل کج حرنی من شان
دیانی جواب ای سری خردوم
برای بد قواره سی بهی ناک
جو نهی هو نولی کو می خان دروا

جو بهاری دین کتای کتای
طماست سی خیمه کاجو شان
که اسکی لبندان من دروا
رکهی ای توانی اسکون جکوا
کیا کتا بهی سبر بر در جاک
کب دانی نکل اورده کنی شم
که ده قیل اب یو من می کت
که شباری کاتهی نه بهی
که کمر کو آک کس نکل کادی
اکر آقا کاتهی نهی تو کوسو
عرقی شل سکی بهی کلا دین
سوار بی جیکی هو دی خنجران
خویداری تو اسکی فرید علوم
که نهی اسکی لبند او کواک
هی می جو کدی کتای

انکافی کہ نہیں ہے کسی کو سی
مجھنا قبل اسے ہی بول
ستون اسکی پیر پیر نہیں
تو مہی بہ تو وہنا اسکی
اس میں خاک کا یا لکھ کا دیر
ہوتا ہوں ہی کا تو کو بہ ہر
ہی آنا چلنی میں پھر بہ بد
ہی عالم چلنی میں حرط کا ہی
جو کہی قبل کسی نہان ہی
خوش کا وقت بول قبل
خاری کے کہ چلنی میں کو
بہ کیس مرتبہ بد میں و خوش
جسے لائے بہ بر او کی نہا
کہ جسے رفتی نہان ہی کا
میری بہ کہ با کہی با جا

نصیب کی کو آ جاوی نہا
کے نہت کا بہ با م کہ نہا
ہن دو دانت کی سون
کین جیک اسکو راج مرد
کہیں ہن اسکو نہی ہی
کہ نہ کو کین پیکہ کو کو لونا
ہن نہی صو کے ہی بہ
کہ نہت کو میں کو یا عسا ہی
عجا بہ طوفان ہی
مجھ ہی بہ پیر زور نہی
جناوی قبل برغ نہی نہی
سنچر جسکی ہوتا ہی نہی
کو یا بدوت پر دہر کر اور
کیا حلقہ کا ساری نہا نہی
جہا کی سر بہ او پیکہ

غرض تنها بس جگه به ذکر و انکار

مستفاد نهاده و سکون دان

هوس بس با چنین بون بهادر
هوا اسکی سمجھنی کین و رچا
نگی گھنی و کرمی طرف
که به جس بل کارنا ہی مذکور
اگر آب صباغ کیمچی غور
وید انبک اسکی فعل من بر
جو کہ اس نسل من اتی بنایا
بیمه اسکی مرکب صباغی در
خوب اس بات کو کہ کہاں
تو غر حال کا باعث ہوا مار

کہ اسکا ہوجلا اسکی تفسیر
کہا اسکی کہ حضرت خرنوبی
کرات کنتین سمجھا اسکی
بسی ہن نفع کیا کہ سمجھ
اوسکی بر اسکی روزی ہی
اوسکی رزنی کہ اسکی گھنی
لو اپنی نفس ظالمین میں
بھی اتنی ہی اسکی بدوش
ہوا و سسی ہی مرتضیٰ کی
یہ نہا جو کہ کیا بر اسکی

اگر در یافتی برداشت بوس

وگر غافل شدی افکوس افکوس

کی ہوا مار و بخت مہمات
باندہ خانات ہا چھ شگری کا

پیمو کی جور کا کشتی نہا ات
مار اجاوی نہا بزرگ کی

شہانہ رشوت سپہ کو توال کو کام
 شہرین گیارہی نہی امین دانا
 اب جهان دیکھو وان جھکا
 یکہی منی جہراہ چاوری یکہ
 فیض ہزار کا جہسنی بیان
 دمر کی سودیکو جہان جاب
 کسٹیم شہر کا نہر بہہ حال
 چور کا بسکارو مانی ہی
 ہو بہہ کنوال نووہ مانی نور
 اونسی شورت لی بہ نہہ
 باز کا مفسد دیکنی زور ہی
 اپنی درواری آکا کر کنت
 تنک نہہ جہی ہی سکی
 سر بہ جہیکی دیکنی ہی
 کنت جہا سکا بہر فی آتہی

انہا عالم میں چور تی کا کام
 کیسی کرتی تھی لوک خوش کن
 چور ہی تھک ہی اور اوچکا
 بشم ہی رہتی لاوری یکہ
 اونی نزدیک کاتہ والی کان
 بکری کہو سود کو پشہ آوی
 سیدی فولاد خان جو مال
 کالا بال او سکوا پنا جانی
 بہہ تو مھر کا چول کا ہی
 اسکی نوو لین چور پشہ
 چور کا پانی کتی چور ہی بہہ
 کردی انی کھر سا کر چو پشہ
 مل رہی ہی او جکونسی ہی
 وہ کو یا اسکی باب کا ہی
 ہی رسنکنا بجا تہہ

سکو چرویدہ مخمق قفہ
جو نظر باز اسکا جتر لپے
جستی نوکر بن اسکی خدمت کا
کسوکا کنگی دیرا ہے
جسکی کھرچ انکھا آقا جای
تا جزدار کھر کا اوصاحب
ہن بہت ریسریم اتہہ کچال
نیک جو غافل بہت اوسسی ہوتا
ایک دن انی سسی طنز کی راہ
جز میری جواب جواؤ تم
قیمت اسکی جو کہہ مشغول
ایک دن سسی بہت مسکرت
کیا جب آب ہی فی ہذا بضا
آپ کا سر اوپر جو پکری ہی
دس روپی وہ مجھی دلائی

سجھو اہم دیکھو ہفت
خوب دیکھا تو جب کرا
فن وزدی بن شش بانی
کوئی بہرہ اوہا می کرا
صاحب خانہ پر بہت آئی
جو کھری پادان تک غائب
دالین ہن انکھو نہیں
تن کا کپڑو مکواہی روتا ہی
کہا تم جو میری بہت دکھا
بجی چوک میں بجاؤ تم
اوتنی کو تم او مجھی کو دو
لکا کہنی کہ اسسی کیا ہتر
میں ہی کرنا ہون عرض کہنی
دو خردیاں اسکی ہن پڑ
کہنی آب کیا لکاتی ہن

دوسری فی کہا کہ بن و غلام
 بکری آقا کہی نہ سسر ہی اوتار
 بزد و شانی کا بن لگا کر گھست
 ہری محنت نہ کھنڈے کیسے
 عرض اس لشکر سی پیدہ ہی
 شہر کج کیا کہون میں ب
 شب ہی ترسنگولی قال تیل
 کتنی آہست سی ایسی ہو ممکن
 نگہ تو کس شہر کا لاکہ ہے
 آسمان پر ہی نمود ہی تھا
 اکہ بندہ وق رات کو جوتے
 ہی بہت سرگرم در ذی بنام
 بزم میں شب ہر ایک پر جوتے
 نسب ہی کہ ہر لڑے زر
 طرہ شمع کی طرف ہی

نہیں ہون جس سے ہو دی
 اور قیمت کا اس کے بن تیار
 آج جاہ کیا ہون ساری رات
 آکی جو دین آوی سو ذبحی
 واہ واواہ واز ہی کنوال
 روز محشر کا دھوم ہی ہر
 جیسی پہنتی ہن سورہ انیل
 مردی خواب عدم سی جوتے
 جو روکلی در سی فتنہ جاکے
 کہلا رہنا ہی دیدہ ہند
 کوئی پر سا ہو کار کی ہوتے
 ہوتی ہی ناخرانہ حشام
 ہشی ہن کر کا رزم کا سامان
 لکی ہی جو شمع کو اگر
 کم ہی خورشید کا ہی

شام سبک صبح تک بی بی نور
صبح شبنم جو گل به بونی بی
از بند و فین رهی استانت
آلود زوی کا بچه نهی بی
کله سگی کوان عسی موگر خشت
رات کهرین جوانی کشتکاری
دو گایت نک پاجه داری
صاحب خانه جو کوشی بی اب
آینه نگار نو دیکھی بار
بیمار دسی کوشی زده
در ریاضت کو جانکاهی شیخ
خلق جب کیمه گر کیا به پیداد
بوسه ای ده که من بی هون ناچار
کشته این جبه سی و یکا که هول
یار و کیم جل سکی بی هر روز

دود و کهری بی بجه ای چور
بنو که خنجه کی ده وونی بی
من کلاته وون به چور و کانی
کشتی هرنی بی چور و سگ
چو ندی ملکو کیری ای کشت
چور و داری بر چه بنگاری
چور جانی نهی که انده باری
بی چور واری بی من شوره
اینی کهرین بی ده بی چور
اغل منجانه من بی بی هوا
دری بی چور آغار من منج
کشته این کونوال سخی
کرم هو چور نو کا به بازار
بیری یکی کاییری سر مل
دیکه نو تک کبان کانی

تسکی مجھ غریب سی چل	ہی امیر دنی کھریں چور محل
دیکھی کرتا بگو ہی بخدا	اتھہ میں ہی انہو کی نزد خدا
کسو مارون میں کسو دیکھ	چوری کرتا سی کون چو
چوہ کی جیغندی بوجا	وقت پرین ہی مردل جلا
بج رہی بسے محل کا سنگ	ہی خدا کی ہی پھرین چور کل
بج بسک گھوئی ایک کیشی	لا سجد کا صبح خیر پاس
کڑن انصاف اچھا پر	کیا ہی سچا ہوا میری تیر
دھتہ دزدی اس قدر ہی بند	جرح کی کہ میں لکٹا کھنڈ

یہ ہو بودا کی تین لائے

آپ کرتا ہی دزدی مینے

کون ہوا اس قدر ہی عالم سوز	آتش کی لک پڑ ہی کیا نور روز
اب کدے سے ہو ہی معلوم	جمن آرا ہو شب برات کا دم
کم ہی سیم ہار کا موسم	شاخ کل ہلکدی سے نہیں کھنڈ
ہی ناخا جگانی وقت کلا	کف کس پر جھونی ہی ہسا
جستہ کل کا کیا کہون میں کد	اسمین ہت ہوا کاسے کد

خینچ کھنٹی مین یوں ہوتی تیار
جسودہ دین جون چنٹی کا بوسا
نہین کیندو ملی ہر چنچین خست
کر وید برک و جعفری پہ نظر
یہی بوسا ہی پانی ہر بہر کر
کی مین نوار ہی کا کھوں عالم
آقہی جی جس کبری طہست
او کی صحبت مین ماعیان ہوتو
شور پانی کری ہی رہ رہ کے
سنگ پر یوں ہی تیار رکوار
میرغ اپنی چنچین آب جو ہی
کر کرک ہو بخور و یگانہ
طوطی سا کر سنی کوئی آواز
بالا اب وہی کہتا ہے
طایرون کتب ہی بہد سوا کا اثر

جیسے پتیا ہو و افنی مین تیار
اس طرح جا ہی جو ہی کب جوسا
دہی آتش سنا رو کو کھت
چست رہن مین ہوا مین ہوتو
ہی چکا بو کا حوض کا چکا
جون بچنا چستی ہی لی لی
کرم جوشنی کو نکلی سلی
جھور بنا ہی لگی جاک چست
اس طرح چھوٹتی ہیں جون چلی
جھان پر جون کر ہی زلہ دار
موند کلا ہی رہی ہی خون
ہو رہی مین کباب مرغ چن
لوسی کو یا رہی ہی خوش کلاز
تہ کے ماری جو کہ کلا تہی
پر فنی ہی مشیت خاکستر

سب دیکھا حال کہ کرو نہیں یہاں
 جو شش ہی پہ بہا رہیں اس سال
 ہی عرق اوس سے کہوں کہیں
 گرم کوکا نہیں فقط کھکون
 کوکل کا طرح درختان ہے
 لالہ کا جبرائیل پر اس سال
 ہی حور و کونکوں اور عیان
 پانی کو بندین بہرین ہنسی
 شاخ ہر گل کا ہو کئی گل ریز
 یہ نہ لالہ کی پانی جہرتی ہی
 کیا تلاب میں ہر ایک کھول
 جل کین بیلین رہ گیا ہی کا نہ
 نوشتے انور نہ لہان ہائے
 بوند کو دل صرف کا رستہ
 ہی پسینی رسم معرکہ کی حال

بانو اسکا ہی اور آب ہے ان
 لہجے پر ہی عکس گل تہال
 کہ چمکنا سیم جو رہا ہون
 ہن جلو میں مہابا کی کون
 ہر خیالان کی حب سے امان
 لت ہو میں کیا ہی شاخ نازان
 نہیں شبنم یہ نکل ہی چمک
 طفل غنچہ کو لک کئی جھکی
 جل کیا آہ سبزہ نوخیز
 آگ جابی سی نکل پر تیز
 کنول کاغذی کا طرح سے جل
 روشنی کا سادار بستہ ہی
 تاک کہ ہی چمک کئی خالی
 اب وہاں سے آگ پر ہے
 زدہ کو یہی آب بر غزال

دینہ کو ساقی کو یون و دیکھیں
ہو دی جب سال بہ ہمار کا کٹ
شوق آنا شام و سحر
رکاو تو کیا کروں تو
میں سید حجاب جو بہ خوب
نکلی انہیں اور نکلی ہیں
ہی اوی تو جرج بہ کرم
سار بہ کرم ہی ہانکت
ہی تب آور ہو ایک بہ تاثیر
پتہ بر یون کی رجور
کلجن کرم ہی زمین تمام
مہ کو بر تو یہ مہر کن ترناب
اب زمین کا ریس ری ہی
رہ نور دو کئی حال ہی
سب کا تر کا کہ کر تو نگاہ

اگر یہ جون چلی کہ سب
آگاہی کا کیا ہو نہیں بک
اگر دی ہو چنان کو سر
جو شکر کیا جون بل جلی شکر
او کئی اوقات کا ہی بہ سب
رست دن کو ملی سہی ہو
جو پری نان ہر ہو کر زم
شیشہ آشی ہو ہی فلک
غل دیوانہ ہی قلعہ شیر
شمع کو تو کیا کر کی گور
پہنچ پی سر دھانہ کی جام
ماہی جون میں آب من بہا
سر کو کئی کیت کا ہی کہہ
جون پھانسی ہیں کہ چل لیل
قرب سے دھوکا ہو کہ

ہر سہی اندونہن آکی کجائ

زین سہی ہی تفکی سہی آن

سکھند کا دھرت کو ہوا

کیا عجب ہی نہوی انا نم

یانی ہی پختہ عرق ہر بند

خلق کا تشکی سہی ہی پچال

تو ہی نیت اونہو کی ہر تہی بن

ہائی مانی کا آرزو یکا چ

مغل کس ہی سکھو جانی

ہی سوچی ہی ولین تہا

رنگ باقوت کا زبانی ہی

ہائی کتا ہی ہشت بن ہوا

ہو کر دلت کو زبان کا خار

ہوٹش بن باد ہزار ومان

ہر گد گد مانی ہی

کلی خود شبہ رنگ ہی رو کو

تو ہی کا بوند نوح کا طوفان

نہن کجائ کی سہی چہر کا ب

خاک رو جانی اور فی کیم

رہی گنگر کی گورنی کا ماند

طفل کہ مشک دو جوان کو بکھال

پاسی مرتہ بن پاس مرنا

خواہ کد لاہو خواہ اوسمین کج

زہری تک بہرا ہوا دانی

بحر کو موند کادی شاہ باب

آب آتش کا زند کانی ہی

خشت مہی بن شکل آبناب

کھلی کدی سہی طرح کلکی بار

کستی بن وہ نہن ہی شبہ ہی

شہر سہی آگ مانی مانی

که می سی ان یکا جل کئی جو رست
لالت بودی زمین به جوان
بسیج کاتیب و ده نانی
کرمی براتی می یاخته کاهمه
بادشا هوکی بادشا می به
بسیج کاتی می جو کئی می فتر
کوهی جدا جدا کالی آبی
تیک کاتی می جگر می و در
چندین کی اندا جو کالی
غرض ایسی می و هو کالی می
ماشته او شاکر این می مثل ضار
هو دی کرمی سیج جیب حال همان
بسیج خفا می بوجها می خط

ملی می مونده سیج ای کئی رست
کردن یون لی جو می نوی
سید و سید کرمی سیدی رست
کمان کون کس می می گشته
ایکد مثال یکا و می به
و سید می کئی می می فتر
مجهت سیکس کالی کالی
کلی می و در هر جان می
بر خشت می کاه می کالی این
جن و ان و خوش و طرود
و عمارت با عداست انوار
که تو کوی زندگی کرمی
اگر در پس کالی می کرمی

غیر نه خانه جای امن نہیں

آب کجہ آرام ہی تو ز پریش

ای خدا کا یہ ایک شہ نور

کرنا اور کو مکی نہ دہر

کیا اونی بوسہ کائن

دہر و رون نعم کو لذت

کسی پاشی ہوا و سکا شکلا

بہوی ہن باغین زبانی کی

فضل او سکی کا کچھ نہیں ہے

سہو یا دہ کروں ہوں بن ^{المنظر}

اتفاقا ایک آتش خامیری

جلوں ہی وار دہوی بہر ^{ناگاہ}

انکی ہوتی جوا بر کبر آ یا

نہ خراو مکی بوجہ نہ احوال

کچھ ہوا پر ہوا انم کو ہو نگاہ

بولی یہ ہر جہی نہ معلوم

جب پہنچی بہر کسٹن کی

جس روشن ہی آسمان تیر

مہر اے کو شک بان و پیر

نقل آخر سے پہ پہ جان

دایمہ من زبان نشان کی

نعمین کیا کی اونی کین ہوا

و اطر کی کہانی او کہلانی کی

لیک دیک کر ی جو ہم سود

جسکہ یار و گری نہ ہر عقل

کئی نہی ایک عدی کی دیر

ادھار و طرف سی ^{سہماہ}

صاف خانہ سخت کبریا

پیشتی ہی کیا بہر سی سوال

کو مکی یو کچھ ہی ہی سہراہ

دندہ لا تا بین ساتھ ای محمدم

سوچی بہر بابت او سکی نین و دین

جون لکھی ہوئے فطرہ افشا
بہر لگا کہنی بہ ہی اپنی نصیب
اور ہم تسمان رساوی
بہ نوسا دی غریب گیارہ
بولا بہ رسا کی کسی کہ ہی ضرور
رکھی خالق سلامت آیت
جون ہی بہ بات بھی سنگی کا
سنگی اسن بت کوہر مہنظر
جسکی ہونہ کہ طرف کرتی نکا
کیون بیان ابر اسقدر چہا یا
مضطرب رفتہ سے نہو حال
کہہو کہتا تھا یا رونیل حلاؤ
کاہ بولی تھا دیکھو او بر
کاہ بولی تھا ہو جو مہر بدید
نہ کہ بولایا ایک یون فی الفور

لارگی لکھی آگی بار اسنے
آوی دست یکا بعد اجا جب
ہکت اپنی کو کو وہ جاوی
اوشس مزدور کو کیونکہ ہی
ہمیکہ جاو گیا بن اتنی دور
نہ کہنی کا اگر ہووگا است
لکھی و سکی وہین لکھی خان
وہی مکانی سبی رہی نہ خبر
ہی ہی کہتا تھا او کسی کی
حرف رہی کا در میان آیا
بار لونسہ جو اسکا تھا حال
کہہو کہتا تھا شیخ دہندو باد
آوی ہی آسمان کہیں ہی نظر
کیسی جو جابی اپنی لہو
کچھ نظر آئی ہی جو کچھ

کہا اونی ہم سچ ہی ہر جان
ایک پرانی حبیب کی بہنی
کیا یہ کسی اور بون کی
رہی غرب نہ رہی اشرف
ایک ماہی سے اور ماہیاب
غرض اپنی سے وہ نوکر کدرا
آخرالمرکر کا دلو کو رحمت
کر چکا اپنی جب اصول و فروع
بہر تو ماہم کہہ اور ذکر سخن
وقت جب آیا اوس کی گمانی
لگا کہنی کہ نہی کوئی حاضر
کہ اس کسی کہ ہر کا آفتاب
عوض و تہ گاہ جب جلا و نہی
چاہی ہو کہ تم تناول کو
انہونی انکی موجب ارشاد

ای من نیری زبان کی زبان
تب تو جھلا کی بون لگا کہنی
کوہ تک و پر چاہیں یہ رہت
جاہی ہو نام عالم عرف
کلاش ہو چاہی ایک قلم
ہو کہنی رات یک منہ کھلا
لگا کہنی کہ سنک آئے رحمت
کیا ماہی اختیار شروع
نہ ہنا غیر از حدیث زرغبا
مکتب ہو کیا اس پر یک
بولا اس وقت دیوئی کا ہنر
محل کا حاضر و منہ کو
کاں کہہ کیا یہ ہما سے
کہہ دو بلو کی سو کا دل کو
کی کا دل کہیں وہین فریاد

ایا بعد از سماجنت بسیار
بولاتیمار تو نهی هی کجه
تو تو لاتا هون آب کینا ط
بولی بهم کجه اگر نهی نیار
اوس سسی نم جی کی غن سیکو او
الکا کنتی ده کوئی مانی سیه
بسی که ایکا حساب هونانی
اور تصاب پای جو آوسی هی
جب من کجه کوخری کوکتا هون
هم ایی نمبه سسی یون وه دو
این طبع کاسه نو آواز
سفره چمن دی غننه یون کا
همرو آقا پرا لکله لای
بگو باورچی یون ذراتی
کجه کهنون بن رکات ارکات

انہونی پوچھا ہی کجه استیار
جاؤن دھونہ ہون اگر کھنچی
ورنہ کہا کجھی من مون حاضر
دیکھو ہو دیکھا ہو ہی سرکار
واٹلی میری کجه تو پکا دوا
انکی ہر و احاک جہا نیچہ
خان کو وہ بڑکی روٹھی
بھری بعد اچھی بناوی ہی
لوہو پی ہی کا اپنا رہا ہون
لیجو زکاری کیا جکھ کہو
کرتن آقا کا چوترون برہار
مورہ رکھی چکنا اور شکم کا
کدہ پر د کا پتہ سلا ہی
برہنری آتش کیا چکانی
اوسکی گندی ہی کر طع

نوکری سے نہیں کہہ سکوں حصول
 لیکن اسکی ہی حق بجانب ہے
 اوسے قہا ہی کرنی کو نوکار
 نان کا جو دیکھو ہر کا نظر
 کئی حرف کا کہہ لگا و کھا
 کلر کیا کی چلا ہا کہ کوز دست
 بوجھا اوس سے جو مہنی کا کٹھا
 کیا بناؤں میں جگہوں میری پست
 کیا کہوں تجھ سے میں غرض کیا
 کبھو حاصل ہوا نہیں بیکرام
 کوئی شاعر جو ہمدان گذر تہای
 کون جانی کہ آکے سی ہیں
 برا بھلا کر آوی و طلسم
 نہیں ممکن کہ اوس سے نہیں
 یوں ہی اوتھ جاساں اسکو دیکھا

کاتی ہی میری حق میں ت کل ہوا
 کر چکانی کو مانگی وہ کچھ شہی
 ورثہ کا مرہ و احبار
 مجھ سے بولی ہی یوں وہ کھدی
 اور پلٹنیں تورا کھا لون کا
 پیاز کا اسکی اتھہ میں پست
 کیا ہی بولا وہین وہ ہر کر آہ
 نادر ہندو کی ہتی کا ہی پست
 دیکھی خدمت کیا ہی مہکوار
 مفت رسوا ہوں تر و خاص عام
 میری ہی جھوٹا ہی کرنا ہی
 میرا ہی جانتا ہی جسی ہیں
 جابی لقمہ یا کہا وی وہ شہنام
 جو فریب اسکو ایک کراؤں
 ماری نہیں جہنمی اتھہ سے کتا

کام پر گئی گا انکی مطیع سی
کہا تاکہ نہ مات دان دھو
بکہ مطیع بن سرور ہی متی
کنی مطیع سی دودا اتی ہی کر
کوی دینی لکی ہی اوتہ کہ اف
دیا ہی کوی چہر انجی کات
ہان لکھا تا ہی خانہ خالا
انکی اور چنوا نہ کا احوال
والدین ہیں سرور خاک
سینہ دیکو کھو مارنی ہی پیش
اور دوجی کرتی ہیں فراد
کیا تری بعد کر کہ کیا دین کا
دیکھ شونہ دیکھ سی رو کا
بکہ ممان وعدی سی آیا
اسن جالت سی دیکھی بکر

ہندی حکم کی کہ اس ہو کھلی
کرمون سج ہشت ہر یون
ناک باور جو کئی ہندی ہی
سنی بی دورتا ہن مشکین ہر
کون دیکھا تا ہی کہو لکھو ان
کوتی ہری سرور دیکھو ان
سات ہو طائی ہی نہ و بالا
جو ہی ہر کہی جب کین ہن خال
کدی جیسی ہی تشن عم سے
روتا ہن دانٹ دیکھ کون
کہو تو کہہ سین تو کہ شاد
جب کب اپنا ہول لکھو ان
چہتری و ہونی عجب سین
کہا نا انھین سنی نہیں کہا
نہ ملوں ہی ہی ہن چو

دورسی و بچو کی ہی حال
بکا زانی نہ تاکہ ہی نہ بر
شادی پیشادی پہاکی
کرسویدہ کیند گردان
الزمن مطلع اس کھڑا نکا
جس سی طوفان کی کبابا
اور کیا کی بن کہ لڑی بکام
ایک فرزند بہہ رکھی ہی اولاد
اونہ ایک زہد حافت کا
نہ ضیافت کہ جہان ہنر
تسبہ یون ہنر آبا بہہ مرد
جانت ہنر کو بہہ سکھو عاق
باری کو کون نا کہ سمجھا
پتھر سے عرصہ بہہ کھون
یاد ہو جہا سے اولاد بہر

سینہ گنیکہ کا ہوا غریبان
نہ ملاو کیجی کسی پہان کھنیر
دستہ دران سی پر کہو کما
نہ تلی انکی کہر سی رضان
رنگ ہی آبدار خانی کما
انکی نانی گاہر کا تہاوہ تنور
کہتی ہی آنے ہی جھی تو شہم
ساری کہر گاہی اسکی جسم
آشنا اپنی کا ضیافت کا
یک گاہی طعام و دیگر
باو آبا کسی ہنر کا دود
اور ما کو ہی اور کسی دوی
حت بہہ جو رو کا شہنشاہ
کاشن بس مرادون
میرا اعتبار اور اسعد راہ

اے کھانا دوا ہی کہہ بہا ہیش
 جو کوئی انکی کہہ من نو کر ہینا
 ہر تاقہ مکرے مانگے کہہ کہہ
 اہی چن چن کے آپ کہہ نہ ہی
 بہرہ کو گئی تھی بس طرح ہوا
 میں تو تھی کو جانتا ہوں
 کری مہی بہرہ اور اوکا
 اسکی دادی کہاں کا کہہ
 لایا کہہ ہی لکھا ہے کہہ
 دنی ایک دھولے نوالی ہی
 لکی لکھی ہنس بہرہ کہہ
 ہی بزرگوں کی اپنی تو یہ حال
 خوت جو کہہ او تہا تو ہی ہی
 شہنشاہ کہہ لایا نہ تو ہی
 جو کہہ نہ سو کہہ کوادون

اس لکھی ہی بزرگوں کی
 انکو اسبہ بہرہ تو رہا
 لانا آنا کا آنا تو رہا
 ہی تو آہ میں لکھی ہی
 تو بہرہ نہ کہہ دی ہی لون
 بہرہ نہ کہہ ہی لکھا نہ تو
 بہرہ نہ کہہ ہی لکھا نہ تو
 آہنہ ہی ہونیت نہ تو
 دو نو کہہ ہی لکھی نہ تو
 بہرہ نہ کہہ ہی لکھی نہ تو
 تری کو لکھی اور میرا ایک
 کرنی ہن بہان نہ تو
 تو نہ لکھی کہہ مہی ہی
 لکھی نہ کہہ لکھی نہ تو
 بہرہ نہ کہہ ہی لکھی نہ تو

ایسه بی هو که ای جو مری جان
ملکتم رنج و دامن ندکچی
بو سید خا شت آباد
ای غنیمت همین تو کشت
غرض اس ششانی صبح کو

بند خانه ای دورین چیدن
کها نیکو حاجی جو کجه لیمچی
ای کرم آب کا کورس سنچی
کت کنی پتو باتون یمن
چله بهد جو اتمام کت

هجو یارو اب ای محوی بر
لغت کردار شام و سحر

نالی بر ایک لک رهشاهتا
موتی جامی سسکی نو دوش
بتکا کها و کانا کجا باندون
جوتا جبر یکی چسکوی نہیں
نبیا خاصی کا ایک نیا دو تم
تو میں جا ماں کجا نبوان
تکا بلدرین تهاں کا هو
خیر این سب ککا باندو

بابسی اینی روز کھتا هتا
جھوتا چیری کا دلو کثونی
موت شلوار کتیک برون
کو کده کر با نو میں این
تھان محمود یکی دلا دو تم
او کچی حری کاتاک سلوان
سب کر نیکی ہویری جون
سین ای فو جو چید

ایک نورانی دی تو منگو کر

اور کجالت ایک ہو پر زور

صفت ما یوش یک استایه

ایک نہری کنار دی مائل

نہجی ایسی کہ تہہ کا شمار

دال تو گدہ کی مانند کتہہ

کری کوئی جوش و پستی

ایک طمانہ زمین ہو و سار

گورا ہی ایک ہو نیت جالاک

دین ہی اسوہ ہوا بانی دار

خوبصورت ہیں اور بکسن

جہ کہ ~~بجانب~~ آتا ہی

لے ای نقدی کہ جسی آہی نام

بتا ہی نوش راے بندہ نام

چاہے تہہ کا اور جہ جسی

بر کنار ہیں کھوسلو کر

ہو لکڑی ز جیسے تانچہ

سرخ مانات کا نقشی کار

سچی سچی تہی کی کسے مائل

نور ہو تو کج جس میں لگا

ایک سر جی اپنی رنگت

بہ شہ از خاندانی و دان کم

رہ کھلی کاسی جکی ہو آواز

بھی کروون جکی ہو کجا

جکی خراک سی منہی

تا بکی مری کل دہری کا ہوا

سب تیری خرچ جہا

دوسرے سسی ہی منہی

بہ خدا کا ہی ہی کہیم

دہی دہی فقیر کو جسی

کبک بکلی باب بری سانه بری
کتیک آنسو و نه می نه بود
دال رونی همیشه کمرین کی
دانه هزارین چندی حار
تکیا باب ای مبرجی جان
هم غریب کی دال رونی می
مرا کبر ای ماشی سنی نیر
کرمی چاهنی می بری نین
جا کدو اسکو اور کبیا تو بلا
انی او برکیکو کر عاشق
تو می سی او سکی کو دین جا
جب تو جانی ده هو چکا محکوم
ماکتت او سی بریا کو کورا
چو کاکوری به او کدانا
نیز تو مینا به او لایم کورا

نفره من دگورات کرنی
رونی کورون جهولی من سون
حجه هر کوی کوهنه او سنی بری
دقار بنا بکتاب النار
حق قسمت کیا می کوهنی نین
کاه بکلی می کاه مونی می
دور دور کاه شش سی نیر
حق ندوی می نمی بری کورن
کوهی روتیکو میری سر حیاو
یا وه هو پاکباز یا فاق
کهرل کچه می او ترا کوا
چاه او سکی هو تچه او سیم
هری کس خبر کاتجی تورا
کهر کهر کانه کو مرانا هر
دهی یا و به بر یا پروا

مین تو گشتا ہوں تجھ سے کبھی
کریجی مہی جو بن او نہ کو کہو
کہر سے بڑی کروین غونہ کا
دہی بارہن کس غم میں ہوں
کریجی کر دینی کو ہی گشتا نہیں
سچا ہو مجھ جو بہت نوتی کیا
غرض او فی وہہ کالیاں کہا کر
ماہی یار و عجب زمانہ سے
بیکے پہنا نا اہمید ہوا
الغرض باب سنی ہو کی خدا
تہی محلی کا سچ کسی عشاق
سے افزو دینی او نہ کو کی
ذوق تھا انکو دیندہ ملنی ہی
ہر میں اکھارا کدوا کہ
کئی تھو نہ نور اوایتے

نوی گشتا نہیں میرا کس
کریجی کر دی مجھی تو مہی چو
ہر دھون ہمان تو ہوں بڑا
کریجی ریح او غم میں ہوں
ہر واس کہ دلا سی بن ہی نہیں
چوہ دینی کو آکی ہوتی کیا
وہ چہ سے ہی بہر دی لا کر
مہی سے باب کیا پکا تا
خون دنیا کا کیا سفید ہوا
ملنی لا کا ہوا کیا سے سے جا
او نہیں نہی حرا منہ کی
لوند رکنی ملنی کا انہی ہی
شوق تھا انکے گشتی کس
گشتی وہ کہیں ہی نہی
خوب رو کو گشتی کہو

کھلا جب اپنی وہ تھکانی ہے
موزاجی میں بھی کشتی کہیں تو
تب اونوں نے کہا کہ اچھو
پل اکھاری میں آہ تو دین
جا اکھاری میں اور کسری
اوتی مزا اکھاری میں آسم
دیکھ کر رستہ ساری میں
رہے گا کہ دن پہ تاری
گر کیا کیو ستی اور سچی جا
کیسے ہضمی مراد کیسی
تب تو لوند الکار انجی ہے
لوگ کشتی کہی میں کر نظر
باری اس دن تو کہہ کیا کیا
طور اس کشتی کا اوسے پہا
موزاجی کہہ کر کہ لکائی تیل

جا اونی اس سبائی سیا
اس اکھاری میں دندہ ملو کا
کشتی کا کہیں بہت ہی خوش
ایک پکڑی سب تھم کہیں
لوند اج کشتی کو ہوا تیار
ہو کیا سہنی وہ تھو کر کا فم
گر کا موزاجی اور چرہ داو
کیا کہوں کس طرح کا کشتی
کہہ دہنی ہے اس کو بھی
اور کیا کیا کیا ہو کہ
اتنا مت مارو کہ کو بھی
اوت ہتا کہ خدا سے در
کہیں کہ ایک کہی ہی ہونو
اکلی دن لوند کہی م آیا
دیا تعلیم تہ اس کو بھی

پہنچا کا چہرہ کہ نہیں جسم
 ہزار خدایں ہر قدم کا را
 بخشی لای کا مرزا کی کرتات
 صحتی تھی را تو میں اسے حکرا
 دی سکونی میں ہند چرنا ہار
 کر کلا رکتی بھل کا سچ
 دھسے کے تھو نہیں ہر اوہالی
 گوندی کو کشتی کا رہا جو فرا
 غرض اس دم میں اس کو سچ کہا
 الغرض اطمح سے کشتی لرا
 بولا مرزا برانا نوان کا
 یہاں بھی کشتی ہی کھیلی میں
 ہم میں تم میں جو لوہن روز ہوا
 پہاڑ بھی کا چہرہ کی تو نہیں
 رہنمائی کہ کسی ایک ہی بار

ہر اہو اب مہنی بجا کر خم
 نو نڈیکو داکت جرم مارا
 کیا نو نڈی کا اور نہ ہو پست
 نو نڈی بی دور مانگہ بجا
 کیا ہون کہ بجا اکبار ہمار
 کیا کیا ہو سکود کا ہی نہ ہو
 کہا کہ اپنی جہت کروں پست
 کہا ہو خطی سے تری رضا
 مگر بان کچھ نور سے کیا
 دال ہکا کلی میں ہو پرا
 مجھ کو رستا دا ہنا جاو کا
 یہاں کا شیکا ہی ہی ہو
 ہر کا کوئی دن ہی میں ہو
 ماس کے میری تم بجاو ان
 حیرتی شک میں علم دار

بہت تو بطلح مسی بہر دی
 مشنگ لوندار زبان بہرہ لایا
 کہا مرزا کیا ایک استاد
 گنہگار کہیں ہمارے کار و رو
 کہا لونڈی نہ وہ جو ہی استاد
 بویہ مرزا کہ یہ تو کا ہی کو
 مشنگ بہرہ بات ہو راضی ان
 کہتی لاکا بہ عرض کرتا ہوں
 کہہ کر خود نوک سے ہی وہ کہاں
 کہہ کر لونڈی فی ہوا کا زحی
 ایک شہنشاہ کہہ کر کہوں
 سیکھی وہ کوئی لکھی شہنشاہ
 کہیں کا محو کیا ہو کیا تک
 کہہ کر اس آن ہو کر زحی
 کہ سنوئی رو ہونہ را کہ

را که را بود و بهی کردین که
 تم نه به علم کسی هستی به
 علم به کسی بی من که بی تو
 محمد به هستی به او که بی تو
 کیا به هستی او نهی که بهی ایجاد
 سکهی هونلی که بهی که بهی
 بوجها مرزانی خبر بهی ایجاد
 من کسی بوج صح مرزاهون
 یا نری کاندای مراقی تهی
 شعر بهی بهی بهی که بهی
 اسطرح نه دند بهی بهی
 جبکی دو مرد و دین بهی
 بهی بهی بهی بهی بهی
 شعر بهی بهی بهی بهی
 اسطرح نه دند بهی بهی

بنا کردیم چات کرهنی کورو کدیان بار و تمهانی

باب کا کرکٹ ٹانوں کے

اپنی کا ند اپنی کر جانوسے

عبدالله بن محمد بن عبد الوہاب

آگے ہر قدرت خدا کی سپرد کر دو

بنا کہ کوئی کری کری پسند

بائیں کے اکبر میں بائیں کے چوہے

سازمانی زیر بنای توسعه محلی

اور نہ چکا پروا حیا و شک

که سلام عشق نوحا کر مسیرا

شاعری کا فن میں کرنا کیا ضرور

بکری ہی کر چہہ کھی ہیر آب کے

دو دہم اوس پر قلم کیا ہے

وہ نصیب دشمنانِ مکر کا

سابقہ ہر اوس می جاوے گی

کردی میری ایک ہے مائوسی

نہ کہ کسی بکری کی ایسی چھند

ہم نے کبھی ہاکی کبڑی کبڑی کری

بگوئید مگر یی مومن با نانی ایک جا

پانچواں باب قصہ کریم خیل کا

سید عالم کے ہر ایک ایصال

بعد از آن که بدو که آتش بهیج عسکر و

اور دنگو بکری کہو سیر آپ کو

بیت بکری که نامی هم کون بکری
 حرم کون بکری

وہ جو اس کی اٹلا کا ما : : محانی
اس کے توبہ کے لئے - تین ہفتے

ہر خدا جانی کہ کب ران پرے
 کہہ کیا ہی یہہ سخن سعدی پر
 کہچہ میں کہی ہوں شیرازی
 بس اس باخبر کا ہی برات ہی
 کہ نصیبہ کیا غول کیا فلعہ بند
 آب کہہ کر خاکوہی فرمایے
 کہوین شیخی کرنا کچھ رکھتی ہی مول
 خوش نہیں آتا غبار اغترار
 یک غول نم سے لرا کر دیکھ لیا
 فائدہ کیا کشتی ہر بار سے
 ہو کیا ظاہر جو کچھ ہنا نم میں روز
 جو کھمی دیوان آتا ہی نظر
 جو جہون مول اس کی مصطفیٰ میں
 مجھ سے کہتا ہی وہ رو کر زار زار
 کہتے ہیں کہنی لگا ہی رہے سخن

سمجھو تک کہ جانی کہ بن بری
 بوہی ہرگز نہ دشمن کو نصیب
 برقم کا تیغ و کاغذ کا پیر۔ بے
 دیکھ لرا یہ کوی وید میدان ہی
 جو روئیغ و فاقہ کبھی پسند
 جسکو جی جا ہی اوسے دیکھ لائی
 نکلیا میں کور ہور نہ سے کیا حصول
 ورنہ کیا لگا ہوں ٹکون بار بار
 فہم کا میزان چرا کر دیکھ لیا
 بس ہی یکشت نمون خور سے
 متدل ہوا اور ایک عالم کا چور
 جاو سجا سخی اوسہ میں دیکھ لیا
 اتنی عمر خلی کبوں کہی ہی سہیں میں
 کیا کبوں میں چہہ سنی ای عکسار
 ہی نئی ناگن دہ اور سکی میں بن

دہریہ کی مانند ہی تیغ قلم
 سرخی مت جان اسکوئی تہہ پہ
 سارون کا بج بہ نام آوریہ
 ہی جو وہ دیوان دو جز آپ کا
 مانگی کا غذا و پر دور دور
 سہمی تو اس میں غزل ایسی نہیں
 سارے نہیں جب کہی ہو کہو
 کہ دروغ اس میں کہا ہو مہربان
 انکے حاضر ہی صلی وہ غزل
 گفتگو میری بلا و لو اس میں
 سو کی بن یا بھی بلو اس میں

قتل ہی معنی کا میری دمدم
 جایا ہی خون صفوں شہید
 میر و میرزا سی ہی نس پرست
 شکل اید نامی کی جس کو کہہ
 تاکہ اسکا بچم ہو وہ رہی شعور
 چارہ ہی جسم میں طالب کا نہیں
 باج ہو وین مستدل ہمینی دو
 کا تہی تیغ قلم سہی بہ زبان
 مستدل ہمینی ہی دہلی غزل
 آپ کا دستخط سہی میرا ہی
 باجھی کہہ آن کر سہجائے

اعراض اس میں تو کہہ بہن مہربان
 ہو مکی آخر کا حکایت من بیان

دیکھ اٹھان کہوں کہ کا تو نام
 سن نہ شک کی کہی میں کہہ

نون کہہ ہی سا فی پر چہ
 کب نہ کہی ہی اسی خانہ حرب

پشتوانی چون حکایت میکند
کز نستان مامرا سپرده اند
سستی این حرفت میری
نگاهی میری کجی سر زینب
دست کو جس بزم میں ہونی نواز
جس کا تکتی صد پر کوئی
سیکھ میں ہی سہ ایسا ہے
کب اکیلا اشکے زبان ہی کب
میری تن میں دم کا جلا کہ آہ
رکھتی ہی میری صد اب توڑ
بس اثر پر مجھ کو فائیم ہی اثر
نی اثر ہی میری آواز حریف
اگر با میں میری خوب میں بددا
کچھ کاتلے سے ہیں گنہ گار
کچھ نیامات میں اس کی

در جدا ہوا شکایت میکند
از فقرم مردوزن نالیدہ اند
ہمارو الین ہیں کریمان
سنکی او دیا ہی کیا نہ کیا
شمع شان ہوں استخوان
ہی وہ ہر مدوش با ہوشی
منفصل روتا ہی سن آواز
دیدہ بر آب ہی جام شربت
استخوان میں منو کی برلی دور
سنکی جرمی ہی جیسی پاپ
جاننا ہی دای کسی فہم
کیا کہو نہیں آفرین صد آفرین
منہ کھانی ہیں اونہی شاہ کیا
برہم جو حاضر ہی خا دیکھ کو
بڑی گئی غم کسی میری ہوا

سستی هوای صافتران بر دم بار
بندگی او سس شاعر بدر کون
سسن تو تک ای مار و تنک شاعری
شعر کهنی گاهی اک هواهی و تنک
اب اوسمی لازم هی خوشتر کرد
شعر بروج استی با و از حین
سجھی نالی کوئی رکب در تر
یا تو استی بابت کو اثبات
شعر استاد و نمکی استی بحال
انگی ده پست که هر بافی بلا
کردی نهی فی نفس خوش و خوش

هو جو نم من سی بر انم کرد
همک جو سجھی آه سر و کو
منه نیری دور زکات و کما
شور که بد نام مست کرای و تنک
کیر پست من نیری سستی
بهند که مجلس من بر می کرد
یوسف ای استی فرستاد
یاده دو تو جو تو میری اک صر
هر تو که باقی های ای میری لال
فی نواز و گوشتا و ن خوب
بر که اصبرند او کو خوش

ساقیان که سستی تن گفتگو
کیا کهون نجبه سی غرض ای که کرد
بر جو ملکودی تو ساعری به

بهر دشمن که کو کون بر نه
بول کنی استی هر کفر ظالم کی کس
بهر جلدی دل می نری

تیر صب میری ہو متواضع زبان
ایک ہی پالا دیبا ہی بجو بن
ای قلم بند ہے خط مشکبو
آنکھ جھپکی ہی تو خوشی ہی
گر چہ الفت تھی عین کی سی تمام
بودہ اب ایسی ہو گی ایسی
بی اثر تم فی کہن او سکولھا
جس پر وہ ہنر کل منازہ میں
اوس پہ نازل ہو دی ہر دو
وہ جو کچھ کہتی تھی اسی غرناہ
کس نہی میں آپ کا ہمین ہیں
شاید اس کو نہ کی تم کہا جو
تسوس کی لازم جو کچھ چاہی
میری توانی موثر ہی ہوا
کس نہی کی کو میری جدت

نیغ کدڑی زبان بر امان
کہ تو کل ہوں کیا کا توں ہوں
بار کو میری لکھ اس مٹھوئی تو
آنکھ ہی ہوتی تو کہ بہانی ہی ہوں
ہم سنا کر نہ ہی او سکولھا
بس علی تو او سکولھا تیں ہون
سنک غاروں نہ جا اس
بوس اب کہہ کہ تم کس کس
یا تمھاری سر کا بر پو بال
تو تو کہہ سکتے نہیں یہ
ہو ہی کر دشمن تو رو میں تین
یا بھی مار و کنار از راہ قصر
بر عرض او سکولھا ہی ہی مہربان
سہو کا دیوی جسے وہ کد
نی از با نہ ہو ہو کچھ اس

والتی سہجہ نکلتا
سہجہ نامی لکھ جہنم

یا تو آگیا شاعر و کئی فیض
اوکھٹی اوہ ہر سہجہ کیا آج

سہجہ اوہ جی جوتند و تیز ہو
نامہ بڑا جھکوا اوہ ہر سہجہ
پہرہ کا منظر کہنی لکی ہو کر غضب
یہ کہو کہ اس بولہ منجھا ہے
بیل اعلیٰ قائم کیا ہے
ہو سہرا جودی جو مانگی بی جود
دیکھو اگر تیرا ہی ہو دلیل
ہش بافنا وہ بہت شبہ ہے
کہ جھکا اوہ ہر کہو نہ بار در
اوسکے تین تین پر جود و ان
ہیں ہا شاعر بہت تر
جہنم سے اونکی اب ہر جھکا کہ

اونکی جھکوسن اوہ ہر گھٹو
لا دیا ہی ہر جھوٹ باجواب
بی اثر ہوئی کا اوکھٹی ہے
بوجھ جا کر قاتل و دیوانہ ہے
ہر سخن کا پاس لگی ہے
مجھ کہتی ہی طالب کا انتخاب
فی کو با نہ ہو بیکار طومر
سہجہ تیری لیکر قدم نکلتی
مانہی کا آواز میں ہی کیا اثر
بہر دی اچھن ہو وینکٹا
جوشش ہر دل ہی جھوٹا
آجی قطرہ اشک کا طوق

ہی اگر سچ مجھ تو میرا آشنا
سستی ہای میں مرا فی خود پسند
شعر گرم اپنا جو صحرایں میں پہنوں
پہر کہو موند کر ابرو میری فانی
آدمی آگے میری چھوٹی سانی
خوب عطفہ غرض کردہ ہر بر

کہہ زبانی میری اہو شبنم سی
کھات دالون آگے میری ہنسنہ
ہی کہ اس بار اینسان کو کدوں
جوت میں تیری جلا ہی دونکا پاس
تو تو کی ہر چو دی ایک سو کی پاس
یہ ملی گئی کہ پس ہی میرا صبر

ساقیا اس کی پیاسے ساو تو ہر
دی تو اس کی پیاسے بھی دو چار
مطلع اول جو وہ جنکی غزل
نہا تجسیر یہ کی شہر واد
مطلع ثانی سو مالک اوسکی ہیر
لیکن اوس کا نام نہ کر ناخوش
ہی دل پر وہ اس کی پیاسے
آہستہ میں جسے بھی نہ دے ہوتا

کچھ نہو جسم میں مرد کا اثر
تو میان قائم کہ ہجوں بہہ پیام
کہ کہنی ہی سو اہو بیخ لودا
جس آہتا جہنی کا دودہ یاد
جہان میں اوس کو رب برادر
میر کا بھی طبع کی مرغوب تھا
نہا معکوردن کی ایک چرخ
پاخ جو باقی میں اوس کا دور چرخ

بوشو رہی اوسکا بہہ حال

شعر چو پنا بہہ ستوای مہربان

ہوئی ہی ہدی ہدی ہدی ہدی ہدی

نفس کو چھٹی سستی تہید کیا

کر کسی پہی با تو از خیزن

اس سوا معنی کہ اس سوا سوس

شود و اچھی مین دیکھی کر کی نور

وہ جو قطع ہی سوا یا ہی جو

را و پر نکتہ جو کہتی ہی خری

سورجکا ال ساتون سورکا

کون اس میدان میں بکر کو گشت

لیکن اس جا کہ عبت ہی سوال

جسکی معنی خلق کا دور از خیال

جسکی معنی نظم کر لکھی ہی بیان

کہ چو نہ نہ کو یہ جو نقش

وہ تو چو شش خص رہتا ہی

لیکن اسکا منہ سبکی

نقل کا ہی ہدی ہدی ہدی

اسکا دعوائے کوئی اور

نکتہ اس کتھی ہی جسکو

دیکھی ہی ہو کی شہ

اب کہو تم ہی با بلع اعلیٰ

بول و تہی جلدی ہی کہتی

ہی کہہ رون کو سنا

صدر کا بازار میں ہی ایک دنگ

نکل ہی شہان کیہ اور غوث نام

عازر اظہا و طبابت کا نام

کہ مین بلا کو کی ہی قائم نام

همی موطن ده لبین روم کا
جسکی طبیعت میں ہوتی

مملکت ہند میں اس کے گھر
اوسکی قلم کہ میں کروں کیا

نماز میں خیر بران ہیں وہ
نسخہ لکھنا کبیر وہ بدست

جسکی مرضیوں کو وہ دیتی
بونہیں ظالم کہیں درگاہ

کشتن خلیق اور کاغذ کا کام
موتے ہیں اوسکی مرزوں

طرفہ تر اسکی سی ہوا آگیتا
ہو کا کہلند جو وہ بچیا

مرد شو مولودی و تابوت کر
دینے دلائی وہ فیصلہ

اپنی دوا آپ تو نام کر

اسی میں رہنا ہی اثر

روم نہیں تاشام ہوا چسپ

ہی ملک الموعت مسیحی ہوتے

تیسع اجل جسکی ہی طلب

قاتل ہندو و مسلمان ہی

ہر نام ہن سخی دورج

کام میں ہی مرک و مغل شفا

جان کا دشمن ہی زن و مرد کا

مرک و قضا مفت کو میں

کہانی میں فرض اور کورن

ہستی میں مسکن کی کاشا

اپنی متن آپ کر ہی دوا

کھرتا میں انکی سب کا گھر

و نہیں کسی ہر ایک کی ہی

یہی کسی کو کا طرفہ نظر

بجو نزارا نواهی دوا
روزی سیه خاطر ہو میری کج جمع
کیرا کرون نشخص کا اوسکی
نرلا سیہ ایک شخص کو بہا دیر
دیکھ کر نہیں فی بعد فکر و غور
نسخہ دیا لکھ کر کچھ میں حاضر
جدا خط نسخہ دیا خطار کو
کی بھی آزار ہی ای نوجوان
میں تو نہیں جاننا کچھ سی
سننے یہ دکر لکی اسکی
ماہی بہکے روکا ایجا بھی
کھنک بہ خطاری ہو بفرار
فیل اوسکی تو بھی دی بنا
سنگی بہ خطار سی بولا جوان
نیکل سی سنگی نشینہ دن

او کوئی آب سا کھوین
ہوچون زری کو رہ کل اشمع
موندہ میں ہوئی جابی ہی کٹان
ماسی رضا اوسکی نہیں سکی
ذوق کا سوا کچھ نہی شخص اوس
صبح راشام نہیں غور کر
برہ لکا کہنی وہ ہمار کو
ان فی کہا اوسکی سی ہونا
پر بھی موقوف کی ہی
کہنی لکا اپنی وہ دار ہی کوش
نسخہ میں ہوچون زرا نبادی
کہنی لکا اوسکی سی کشتا ہی
کون ہی وہ جن کی کی اسی
میں تو نہیں جانتا ای جہول
ہی وہ کچھ کچھ شرف و زون

رنگ من استا بی بوی دیر
سختی بی عطرانی به کشت
به دهنی سفاکی بی خشم حرام
غوث ندین ظالم بدخواهی به
نیکون ای یار من دوکان پر
کهنی لکی دیکه ای اگر آشنا
تجهیز ده او در سکو تو مطالبی
دیکه که بی بابت رکی بی حصول
جب جلی آسمان هو و دنون هم
جاک ده دیکه بی جوین حرام
کشتی بی سمار نهی او در یک کلمه
آن که نهاده نه نکا جب
چشتی بی ایک شرف دیکه خفت
کجه بنین کرنا کجه سکی سود
او رنذر در سکو ببلای

جسی که عذاب کا ده
کهنی لکامای میان هو به
مبع جونت او نه که بی تناسل
کجه نه طبیب او سکو ملا کو بهی
آیا جوهر ایک کو مفلس نظر
جل تھی هم غوث رسیه دین
و دنون جو آسمان سن جونت
من بهی کجه جلی بجان بی حصول
مرک جلی سچی سکی کشتی و تم
دل به کجه معنی الف
سواهی تو ده کور بی نیک و نر
کرد هو بی سکی به مبارک
کهنی لکامیکو بشت تھی نفس
نکده دیا به ککی نفوس بود
ماشین کجه عود سکی کجه سکت

ہاں ہی تری پڑی سن اور پھر
 سبھی کو تھی سبھی سے جدا
 سبھی کو تھی حرف کا گنج
 لہو بدگو ناب صری ہو
 بات کا اپنی نوچھی و نشان
 آتھ وہ فاج ہو جب کیا صرع
 پھر تو جوت برہی لک بابت
 انی قلم ان سے کی اور عیش
 چوڑی غریب سکی ہوئی سکی
 زور جب سبھن و حادیم ہو
 رور کا کو کوئی پہلایا نہیں
 کر دکھی و دختی معقول من
 نہ غریب سبھی سے جدا

آتھ وہ فاج سبھی سے جدا
 آب ہی کہتا ہی کران اور
 تھو کے دار ہی بہ کیا ہو حکا
 کہوں تو قانون ای پھر تو
 میں ہی نو و کہوں کہی سبھی
 او سکی تین و کجی مار الفج
 دنی جری و ہول و سی و ک
 او لایا دار ہی کو سکی گشت
 خصی پر کشت کھی وہ ہی تہ
 مارکتا ہی سبھی سے جدا
 منت درازی سبھی سے جدا
 سبھی سے جدا و لکھی
 تاکہ تو ایسے کا و لکھی نہ کہا

اپنی تین کو رہیں تین کو
 سب تو کیا ایسے ہی تہ تہ

یونان سنا که خضر و یکدیگر
بیکدیگر در پیش کو جو خضر و یک
رو کتی تغرت کو بتها هنا
دست مطلب کو گنج عالم سی
باور شد فی حب سگو کیا عدم
اور بعد از آن بسیار بسیار
دیگر که جو سگو که سلطان
که دور و بس سی که ای حق
جی سی خضر و کنین کنی غنیم
کو که دنیا ای جی سی
کون سیای ای اب جهان کن
جی سی جیای جی سی
که تو کس خضر و جی سی
جی سی که ای خضر و سی
یونان روشن ای آفتاب طری

ایک و پیش یکایا هنا که
ایا سی حال بن و سگو
بت دنیا سی دون کو یک
باور را سی یونان او جی
سی سی سی سی سی
کی شارت کی جی سی
سی سی سی سی سی
جی سی جی سی سی سی
جی سی سی سی سی
مالک سی سی سی
زور و زسی سی سی
که جی سی سی سی
که سی سی سی سی
که ای سی سی سی
که ای سی سی سی
یونان بن جی سی

نہ میری پاس ملک ہی نہ مال
 ایک سہنغا جان ہی سو اسکو
 نیترا زور میری خاطر میں
 حق تعالیٰ فی دیکھی سہنغا
 زور و اور زر خوشن لیا اپنا
 جند میوان بہرین میں تری کرد
 کتنی انسان بنام او کی نہ
 جنبش باکی کر دسی بیک
 اور جوسف بادشاہ و کدا
 نہ نولی تاج و تخت جاوی کا
 اس میں کس اور طکی کون فوظم
 تو ہی اب ملین اپنی کر نشا
 تنہا کہ کی با تون نین
 ہند کہ میر سسین تاج شاہی کا
 آخر الامرائی ہی سورا

جہین لبی کا جسکی ہو وہاں
 بستم کو جہا ہوں میں کستر
 نہ میں لاکون نظرسین ترا زور
 کہہ دیا ہی کسے سیر طرنگر
 عشقت و جاہ سی نو پوچی
 شتروپ کا و نیل و حجر
 خا کفیت وہ سہی حیوان
 حص رکھنی ہی نہ جھکو خاک
 اس جہاں سی کمین کا نرم
 کلمہ و بوریا نہ بن نہ کر
 تجھ کیا کیا ہی مال فضل و ہنر
 بین ہوں احسن کہ تو ہی کیدی
 کیا اس بادشاہ کا دلین اثر
 کر رہا ماوتہد کا انکی قدون
 مال اور ملک سے وہا کی نظر

جهوردی باوشتا هی دنیا
بازدی غشی با سلطنت پرکر

بها نکی بزمین ایدل با بسرتنا جابه
توکس با شش بین سوار نا بهری می کمر

که چون جباب دهی سرین وی کلاه
رنگ شسته سوزن هی مردم کوتاه

نویز ز فلک یون هوئی هی سهرام
و کجای کاکی سنادیکا دی او نو نکو خبر
رشت باو جشن و طرب خرمی و امن و
صباح عید جان یون نیست کی نگی
و بارگاه هی سچی جباب کی بسکا
غریب دولت وین بادشاه عالم کمر
هی خسرو و هندوستان که بن
جهان نهاده پس از عرض تنیت سودا
شکستیان فلک زینت کانا بابد

بلا لیدی سی که کر که به ده صیام
بها نکی سج به شهور من جنوکی نام
خوشه و خوشد یا پیشش و غنمت و آرام
او سستان پر جو هی سجد گاه نکل
کنی هی آپ کوزه پشت سی سهرام
ضعیف کفر سه اسب او دی اسلام
بلند رتبه سلاطین و سر س خدام
به جا نهاده و عابد به به سهرام
در کثیر تنب قدر و زور و عظام

ہوں بہ زخم ستم بدین جب ادھکائی
دہا یکا سہ پہہ کہا تکیہ بخدائی

کری زمین کا اور پشت زمین سی ہی
جو کہہ کہ تری رضا ہو وہی رضا

جہا تجھ ہی پہہ روایت کہ بدستلام
قسم پہہ کہا کا خدائی کہ ہی عہد نام

و یا بہشش کو روح الامیں یا آکا بام
جو کہہ صبن کی دونہن خون سیاہ

و یا جواب پہہ او سنیش نامعادہ
او کین اور او نکو تین کا بن ہر گاہ

ہن وہ ہون خاک سستی صبی سرکائی
تو کربای سی ہو کی نہ نہ ہن ہر گاہ

اگرچہ وہ ہون کہ کروز بن دیکھ
نہ کہہ دونو کو کہنی کی توں کریم

نبی اکو دین ہی نہی کر کا جانی
پہہ دونون آکھین ہن مہری ہن

کہ کہہ سہ نہ نہی آسہ نام گئی
خود ہی سوچ کا اوسہ نہ نہی

خدا کی ہی کہہ کر انہن سی ہی
پہہ بولی ہی نہ نہی

چکر پیر ہی جلد و یکا در ابرو رسم
ہتی کاجانی حسنی پیکر کی رسم

کریکا دکنو علی کی غم سین و نیم
کبی کیا فاطمہ بہہ حسبری کواہی

سور مرید اسیر مجھ پہ ہو چکا ہی تمام
وہی میری نہیں اپنی بند کی سہی تمام

کونین ہو سر و علن میں امام ابن امام
کہہ اس فوسے یہ کیا غنی دلبر کی

چہکے سر جو را بخدا میں جدا ہوا تو ہوا
سب خرات پہ جا بیٹھا ہوا تو ہوا

کلوئی شہنہ سی میری لہو جو اٹھو جا
کہا کہا کہ دم آ رہا ز بواہی حسین

یہ نہ اپنی کسی تر کرنی لکھ نہ کیا
نری رہی پیاسی سی شکوہ کوئی نہ کیا

کہو تو بانی ہی کچھ خبر ہی ویندہ
ہی رہی کوی دن نشہ اوامی حسین

نہ اسے وہ دشت میں جلا تو جلا
ری زینت موند ملا تو ملا

برصہ باندن سسی عابد بیان جلا تو جلا
اگر توئی نور وئی کو گیا توئی

ببین هی بس هی بگو نارودار هی بر
تو صرکام سی هود هوانی زهی

برینکی نو هی زنی قبار هی زنی
بهو خاک و خون هی بسی فروش هی کای

اگر بر ای هماس سیری لایوس لال
جلال هی کو سمجها هون اسکی نین

توبه دعا هی که تو سیرخ رو هور
کسوط نه دکی اسکی نین سی

سیری هرا یک موالی یک آج صورت
یه وه کی کا جو انصاف کی کانظر

داری هی کات کا کو طالمون نرا
هی سیریلند و ده عالم مین آشتا سی

هو سی جوشادی قاسم تو بجه خیال
بجز سکوت یه اس امر مین بجای نین

اگر دهن هوئی - زنده طالع مین
که حرف شکرو شکایت زبان بچد

جو هوت خللی میر می سی لکیر کی
کو نکا اس سی هی مین شکر برود

تو خوش هوا اوسی یون دین ای
زبان تازه هو سی خلق یه جبار

نور خیم تنوع کا اوس سر آن پنج مجہد پہ لکا
تسبیح کی جانب خدا سی ہند کا

کہلا وہ رخم بدن برانجکل دست دعا
ملاوت اسکی نمک ہو اگر وہاں حسین

نور خیم کہ کسی ہی لغت او تھا سی سو کا
مادون داس اگر تو رکھ کر تک تنغ برید

نقش جانو روح الامین نہیں بہید
مجاہد سبزہ او کی خاک نقی ی حسین

سری طرف سے کہ دیکھ کر چاک ہی بہ غرض
دای دین پر ہی بسر پہ کرنا فرض

دسج کا تیری سنی ادا کیا ہی فرض
دیت مانب کہ سر پر کی کو بک حسین

کھلا نام روح الامین ذاب سرور
یت بہ او بکشتین دی ہی خالق اگر

جو تیری عرض پہ ارشاد یون ہو زکر
دینک دینی بن او بکلی محبت دین غم

نام فی روح الامین سہی سہم
رہ میں اگر فیل تنغ ستم

شہین تنغ ستم وہ جو بن سوا سی حسین
اگر ہو ہی تو ہو سی خوشتر او حسین

دور و بسی که گوی نه دیکه هی جانکا
بهر دوم دوم نقدی هی کریمانی کا

نه یادستی تا اولین نه غم خوانی کا
حسین اوسید فدا هی بهت فدایم

بهری نوین هی راحت هوا بهر برج
دیت هی دینی من اوسکو اگر خوشی

بر اس عطاسی هی سینه هی
نوبه امر که امت کو بخنوا می

به کس امام سی روح الامین فی بزم
حسین جان کرامی فدا می امت کرد

جلاوه عرش که تا که آه رز نه
روست امت اگر جان فدا کند نه ای

بخون ما حق شاه شهید شیخ شرم

آلهی غم نهو سودا کو جنت حسین کی

جو اسکا جنتی جی موس امام کا ماتم
جو بعد مرگ هو مدفن نو کر بلا جی من

سیک ان روح حامی ہی کشته کرد
کون کتا هی زاور و نام که امیر

نوفی کریم من شیشه نه
حسکی طری من خوشی بری نه

اوسل به نخبی دم بخاکار نشسته

جسی سی که دلمور کو آرزو نشسته

تیر بسم دیکه نرا کیون نه دل نه آید

اگر بکلی اوس سی دیکه سی نو نه آید

خط مرغ نامه بر فی نخبی کوفه آید

مغنون ستمی جیگانه نوئی او آید

نیوچ ستمی کل اینخ اسل کو آید

میری ضمیم کا پستش کر آید کو آید

فایده کسا نخبه کو خط لکیده که که اگر آید

نامه اعمال دل لکیده هون اور دونه آید

ستمی بون کستا هی میری نامه جانگاه

کیون مجبی اسب سنا یا گیا کهون اسد کو

است تو میری مرغ نامه بر کا دیکه

که دمان اودی ہی جهان چلن فرشته

ایوان عدالت میں تمہاری تباہ
شہزاد کا جو وارث طاق سی پتی پائی

کچھ غلم کو دخل ہی عیاذاً باللہ
ہر کسے نکستی ہی سد اس سدا

سومن نہیں رہا رہے میری آگاہ
اس بیت کا رہن ہوں کہ ہم صفا

اس کفر کو ہی سچہ سلام میں رہا
کہتی ہیں جس بی دہکے کا اللہ اللہ

اکبر رسی میری شک پراد ہندی
ای غنیمت میں بیا تو رنگ تو منسل

سرکب رزی بانو نلی رتاق ہے
کیا دل ہی میرا تو کہ نہیں کہنا بیست

کہتا ہوں عمری پرستی کچھ
سانے جو ہر شراب ہی آج دبا

زلف سی رزی راز دستہ کیجے
بانی بی بی کا فاقہ مستی کیجے

آکھیں کہیں ہو ہونسی کہ حصہ کچھ
آتی ہی مچھی شرم بیان دل ہی

ہر ایک ملک جا ہی کہ آہی -
جو اس کی ہوشمت سو اس کی کو

کہا کہ ہی تمام ایک عجب و نیا روز
دلکش ہیں ملاقات کا او کی نذر
ہر فن میں بے غفہ نقالی ممتاز

کہا کہ وہ بڑی اگر ہی سائل بولا
جسکو کہ عجز میں نہ توفی تو لا
ہاں تک کہ بڑی اہم فی کشتی قوت
جب ملت نہ وقت فصد و گولا

دانی دنیا تو ہر سو کتب تک
آوارہ ہاں کو دیان کو کہ تک
بافوض ہوا یوں ہی تو ہر کتب تک

ی فوج کی غم غمی کو بڑی پر سدا
نت اوتہ ہی مہرا حسن طانت یاد
اب دلی بہ صورت ہی کہ دشتان
لشت نہ ہوئی کیت کی گری ہی بڑا

سودا کا اسی غبت ہی
ہو فی دو کہ کیدی کین حجت ہی

موزون نگر کی شعر کو اپنی پروا
کہتا ہری جھو اور کی بہ ندرت ہی

۵۸۰۹/۷۷-۲۱۱

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
معاونت معین

ایرونی عالی
معاونت معین

معاونت معین
معاونت معین

معاونت معین
معاونت معین

معاونت معین
معاونت معین

۵۸۰۹/۷۷-۲۱۱

Handwritten notes in Persian script, likely a list or record of names and titles, written vertically along the left margin.

